

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 25/2007 vp

Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2008

Hallituksen esitys vuoden 2008 talousarvioesityksen (HE 62/2007 vp) täydentämisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 21 päivänä syyskuuta 2007 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen valtion talousarvioksi vuodelle 2008 (HE 62/2007 vp).

Lisäksi eduskunta on 27 päivänä marraskuuta 2007 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan vuoden 2008 talousarvioesitystä täydentävän hallituksen esityksen (HE 157/2007 vp).

Valiokunta on käsitellyt esitykset yhdessä ja antaa niistä yhteisen mietinnön.

Talousarvioaloitteet ja toimenpidealoite

Valiokunta on käsitellyt esitysten yhteydessä seuraavat 24.10.2007 valtiovarainvaliokuntaan lähetetyt talousarvioaloitteet

- TAA 1/2007 vp — Esko Ahonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen seurantalojen ja työväentalojen ylläpitokustannuksiin (29.80.50)
- TAA 2/2007 vp — Esko Ahonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Eteläpohjalaisten Spelien järjestelyjen avustamiseen (29.80.52)
- TAA 3/2007 vp — Esko Ahonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Ähtävänjoen vesistön kunnostamiseen ja palauttamiseen lohivesistöksi (30.50.77)
- TAA 4/2007 vp — Esko Ahonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 63 perusparantamiseen välillä Evijärvi—Kausinen (31.24.21)
- TAA 5/2007 vp — Eero Akaan-Penttilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen haitta-asteeltaan 15 prosentin sotainvalidien avopalvelujen korvaamiseen (33.50.51)
- TAA 6/2007 vp — Outi Alanko-Kahiluoto /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen psykoterapeuttikoulutukseen (29.50.01)
- TAA 7/2007 vp — Outi Alanko-Kahiluoto /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen kotimaisen elokuvataiteen edistämiseen (29.80.52)
- TAA 8/2007 vp — Outi Alanko-Kahiluoto /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen näyttämötaiteen edistämiseen ja erityisesti vapaan teatterikentän rahoitukseen (29.80.52)

- TAA 9/2007 vp — Outi Alanko-Kahiluoto /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen valtion taiteilija-apurahan korottamiseen (29.80.51)
- TAA 10/2007 vp — Outi Alanko-Kahiluoto /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen valtionosuuden maksamiseksi perustoimeentulotuen kustannuksiin (33.60.35)
- TAA 11/2007 vp — Mikko Alatalo /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Kihniö—Parkano-siirtoviemärin rakentamiseen (35.10.77)
- TAA 12/2007 vp — Claes Andersson /vas ym.: Määrärahan osoittaminen ylimääräisten taiteilijaeläkkeiden ja ylimääräisten sanomalehtimieseläkkeiden lukumäärän nostamiseen (28.50.16)
- TAA 13/2007 vp — Claes Andersson /vas ym.: Määrärahan osoittaminen rauhantyon edistämiseen (29.80.50)
- TAA 14/2007 vp — Claes Andersson /vas ym.: Määrärahan osoittaminen taiteilijoiden apurahojen tason ja määrän nostamiseen (29.80.51)
- TAA 15/2007 vp — Claes Andersson /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kotimaisen elokuvan tuotannon tukemiseen (29.80.52)
- TAA 16/2007 vp — Janina Andersson /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen valtakunnallisten ympäristö- ja luonnonsuojelujärjestöjen avustuksiin (35.01.65)
- TAA 17/2007 vp — Paavo Arhinmäki /vas ym.: Määrärahan osoittaminen avolaitosten toimintaedellytysten turvaamiseen (25.40.74)
- TAA 18/2007 vp — Paavo Arhinmäki /vas ym.: Määrärahan osoittaminen perusopetuksen valtionosuuksiin ja luokkakokojen pienentämiseen (29.10.30)
- TAA 19/2007 vp — Paavo Arhinmäki /vas ym.: Määrärahan osoittaminen toisen asteen opiskelijoiden opintorahaan (29.70.55)
- TAA 20/2007 vp — Paavo Arhinmäki /vas ym.: Määrärahan osoittaminen yleisten kirjastojen asiakaspäätteiden ja laajakaistayhteyksien hankkimiseen sekä valtionosuuksien korotukseen (29.80.30)
- TAA 21/2007 vp — Paavo Arhinmäki /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Kehäratahankkeen käynnistämiseen Vantaalla (31.40.78)
- TAA 22/2007 vp — Paavo Arhinmäki /vas ym.: Määrärahan osoittaminen suurten kaupunkien joukkoliikenteen tukemiseen (31.60.63)
- TAA 23/2007 vp — Paavo Arhinmäki /vas ym.: Määrärahan osoittaminen siviilipalvelusmiesten asumiskustannusten korvaamiseen (32.90.20)
- TAA 24/2007 vp — Paavo Arhinmäki /vas ym.: Määrärahan osoittaminen luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenoihin (35.10.63)
- TAA 25/2007 vp — Paavo Arhinmäki /vas ym.: Määrärahan osoittaminen rakennusperinnön hoitoon (35.20.64)
- TAA 26/2007 vp — Marko Asell /sd ym.: Määrärahan osoittaminen musiikki-instituuttien toimintaan (29.80.50)
- TAA 27/2007 vp — Marko Asell /sd ym.: Määrärahan osoittaminen nuorisoliikunnan edellytysten parantamiseen (29.90.50)

- TAA 28/2007 vp — Marko Asell /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kolmenkulman yritysalueen katuverkon rakentamiseen Hämeen tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 29/2007 vp — Marko Asell /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Murhasaaren ohituskaistojen suunnitteluun valtatielle 11 Nokialla (31.24.21)
- TAA 30/2007 vp — Marko Asell /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Nokian Verte -ympäristörakentamisen osaamiskeskuksen katuverkon rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 31/2007 vp — Marko Asell /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Pori/Rauma—Tampere—Jyväskylä-rataosan akselipainojen korottamiseen (31.40.21)
- TAA 32/2007 vp — Sirpa Asko-Seljavaara /kok ym.: Määrärahan osoittaminen pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen lippu-tukeen (31.60.63)
- TAA 33/2007 vp — Risto Autio /kesk: Määrärahan osoittaminen elokuvan tuotanto-tukeen (29.80.52)
- TAA 34/2007 vp — Risto Autio /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Riihimäen rautatieaseman peruskorjaushankkeen suunnitte-luun (31.40.21)
- TAA 35/2007 vp — Thomas Blomqvist /r: Määrärahan osoittaminen Hanko—Tammi-saari-yhdysvesijohdon ja -siirtoviemärin ra-kentamiseen (30.50.77)
- TAA 36/2007 vp — Thomas Blomqvist /r ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 25 parantamiseen osuudella Hanko—Mäntsälä (31.24.21)
- TAA 37/2007 vp — Thomas Blomqvist /r ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen lii-kenteen väylän rakentamiseen Tenholassa (31.24.21)
- TAA 38/2007 vp — Thomas Blomqvist /r ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen lii-kenteen väylän rakentamiseen Valkontielle Loviisassa (31.24.21)
- TAA 39/2007 vp — Thomas Blomqvist /r ym.: Määrärahan osoittaminen Ruotsinpyh-tään ruukkialueen rakennusten kunnostami-seen (35.20.64)
- TAA 40/2007 vp — Maarit Feldt-Ranta /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Hanko—Hyvinkää-rataosuuden sähköistämiseen (31.40.78)
- TAA 41/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen varsinaiseen kehi-tysyhteistyöhön (24.30.66)
- TAA 42/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistojen toi-mintamenoihin (29.50.01)
- TAA 43/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen tieteen edistämi-seen (29.60.53)
- TAA 44/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen taiteen edistämi-seen (29.80.52)
- TAA 45/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen urheilun ja liikun-takasvatuksen edistämiseen (29.90.50)
- TAA 46/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen nuorisotyön edis-tämiseen (29.91.50)

- TAA 47/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
- TAA 48/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon (31.40.21)
- TAA 49/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen joukkoliikenteen palvelujen ostoon ja kehittämiseen (31.60.63)
- TAA 50/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ensimmäisen lapsen lapsilisän korottamiseen (33.10.51)
- TAA 51/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuteen (33.60.30)
- TAA 52/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtionosuuteen kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (33.60.30)
- TAA 53/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen lapsen perusosan korottamiseen toimeentulotuessa (33.60.35)
- TAA 54/2007 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristöjärjestöjen valtionavustuksen turvaamiseen (35.01.65)
- TAA 55/2007 vp — Merikukka Forsius /vihr: Määrärahan osoittaminen ratayhteyden suunnitteluun välille Espoo—Vihti—Lohja (31.40.21)
- TAA 56/2007 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen Västra Nylands folkhögskolanin lisärakennuksen rakentamiseen (29.30.30)
- TAA 57/2007 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen avustuksen maksamiseen Suomen Ammattikalastajaliitolle (30.40.51)
- TAA 58/2007 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen vesistö- ja vesihuoltotöihin (30.50.77)
- TAA 59/2007 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 51 parantamiseen Uudellamaalla (31.24.78)
- TAA 60/2007 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen Hanko—Hyvinkää-radan sähköistykseen (31.40.21)
- TAA 61/2007 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen tuuliatlaksen tekemiseen (32.60.20)
- TAA 62/2007 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen vanhempainrahakauden pidentämiseen (33.30.60)
- TAA 63/2007 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristöjärjestöjen toimintaan (35.01.65)
- TAA 64/2007 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen Merenkurkun maailmanluonnonperinnön vaalimiseen (35.10.52)
- TAA 65/2007 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristötöihin (35.10.77)
- TAA 66/2007 vp — Jukka Gustafsson /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereen yliopiston lääketieteellisen teknologian instituutin (IMT) perusrahoitukseen (29.50.01)
- TAA 67/2007 vp — Jukka Gustafsson /sd ym.: Määrärahan osoittaminen harrastajamusiikin tukemiseen (29.80.52)

- TAA 68/2007 vp — Jukka Gustafsson /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työmarkkinatuen korottamiseen (33.20.52)
- TAA 69/2007 vp — Maria Guzenina-Richardson /sd ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatriseen hoitoon ja kuntoutukseen sekä kuntien mielenterveyspalveluiden kehittämiseen (33.60.38)
- TAA 70/2007 vp — Susanna Haapoja /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen Yrittäjäopiston perusrahoitukseen (29.30.31)
- TAA 71/2007 vp — Susanna Haapoja /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Etelä-Pohjanmaan kulttuurin kansainvälistymisohjelman mukaisiin toimenpiteisiin (29.80.52)
- TAA 72/2007 vp — Juha Hakola /kok: Määrärahan osoittaminen poliisin valmiusyksikön erityiskaluston hankintaan (26.10.01)
- TAA 73/2007 vp — Juha Hakola /kok ym.: Määrärahan osoittaminen alueelliseen pelastajakoulutukseen (26.30.01)
- TAA 74/2007 vp — Leena Harkimo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Itämeren ja Etelä-Suomen vesistöjen suojeluun (35.10.61)
- TAA 75/2007 vp — Heidi Hautala /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen Tasa-arvon tietopalvelun perustamiseen (33.01.01)
- TAA 76/2007 vp — Hannakaisa Heikkinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Savo-Karjalan tiepiirin perustienpitoon (31.24.21)
- TAA 77/2007 vp — Timo Heinonen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistokeskuksille (29.50.20)
- TAA 78/2007 vp — Timo Heinonen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Ypäjän Hevossairaala Oy:lle eläinlääkärien erikoistumiskoulutukseen (30.30.20)
- TAA 79/2007 vp — Timo Heinonen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 2 toisen vaiheen käynnistämiseen välillä Helsinki—Forssa (31.24.78)
- TAA 80/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Saaristomeren ja Suomenlahden entisten linnakesaarien kehittämiseen (27.10.01)
- TAA 81/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen kädentaitojen opetuksen turvaamiseen Varsinais-Suomessa (29.20.21)
- TAA 82/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Turun yliopistokonsortion tukemiseen (29.50.01)
- TAA 83/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Turku Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2011 -hankkeen tukemiseen (29.80.50)
- TAA 84/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen nuorten työpajatoiminnan vakinaistamiseen (29.91.51)
- TAA 85/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen Loimaa—Somero—Helsinki-tieyhteyden rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 86/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen HAKU-tien rakentamiseen välillä Aura—Mynämäki—Mietoinen (31.24.21)
- TAA 87/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpidon hankkeiden toteutukseen teemahanketoimilla Varsinais-Suomessa (31.24.21)

- TAA 88/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 välityskyvyn ja liikenneturvallisuuden parantamiseen välillä Turku—Pori (31.24.78)
- TAA 89/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionapuun (31.25.50)
- TAA 90/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Uudenkaupungin väylän syventämiseen (31.30.78)
- TAA 91/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen Helsinki—Turku-rantaradan oikaisun suunnitteluun (31.40.21)
- TAA 92/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen junaliikenteen kilpailukyvyn säilyttämiseen välillä Turku—Helsinki (31.40.21)
- TAA 93/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Turku—Toijala-ratayhteyden kehittämiseen (31.40.21)
- TAA 94/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Turun kaupunkiseudun joukkoliikenteen tukemiseen (31.60.63)
- TAA 95/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Varsinais-Suomen paikallisjunaliikenteen käynnistämiseen (31.60.63)
- TAA 96/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen saariston yhteysalusliikenteen laitureiden ja aluskannan uusimiseen (31.60.64)
- TAA 97/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen museoalan ammattilaisten palkkaamiseen Uudenkaupungin Automuseoon (31.99.40)
- TAA 98/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Pääluokan 31 rakenteen kehittäminen investointeihin ja kunnossapitoon osoitettavien määrärahojen eriyttämiseksi (31)
- TAA 99/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Varsinais-Suomen ja erityisesti Vakka-Suomen yritystukiin (32.30.45)
- TAA 100/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen pienyrityksille biopolttonesteiden kehittämiseen ja markkinoille tuontiin (32.60.20)
- TAA 101/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (32.80.51)
- TAA 102/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen sotainvalidien avopalvelujen lisäämiseen (33.50.52)
- TAA 103/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen sotaorpojen tilanteen parantamiseen (33.50.55)
- TAA 104/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristölupaviraston toimipisteen sijoittamiseen Turkuun (35.01.03)
- TAA 105/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Itämeren suojelurahaston peruspääomaan (35.01.04)
- TAA 106/2007 vp — Anna-Maja Henriksen /r ym.: Määrärahan osoittaminen turvakotien toimintaan (33.01)
- TAA 107/2007 vp — Anna-Maja Henriksen /r ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien toimeentulotukikustannusten tasaamiseen (33.60.30)

- TAA 108/2007 vp — Anna-Maja Henriksen /r ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen järjestämiseen (33.60.38)
- TAA 109/2007 vp — Rakel Hiltunen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristöministeriön tutkimusresurssien turvaamiseen (35.01.01)
- TAA 110/2007 vp — Hannu Hoskonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen rataosuuden Joensuu—Ilomantsi perusparantamiseen (31.40.21)
- TAA 111/2007 vp — Susanna Huovinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Leivonmäen luontokeskuksen yksityiskohtaisen suunnittelun käynnistämiseen (35.10.52)
- TAA 112/2007 vp — Susanna Huovinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Itämeren suojeluun (35.10.61)
- TAA 113/2007 vp — Sinikka Hurskainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen hammaslääkärikoulutuksen lisäämiseen (29.50.01)
- TAA 114/2007 vp — Sinikka Hurskainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen lääkärikoulutuksen lisäämiseen (29.50.01)
- TAA 115/2007 vp — Sinikka Hurskainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtion julkisiin tiloihin sijoitettavien taidehankintojen lisäämiseen (29.80.52)
- TAA 116/2007 vp — Sinikka Hurskainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Karjalan radan rataosuuden Luumäki—Imatra parantamiseen ja kaksoisraiteen rakentamiseen (31.40.21)
- TAA 117/2007 vp — Sinikka Hurskainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen pienituloisten eläkeläisten ulkopuolisella teetet-
- tävän kotitalousvähennykseen kuuluvan työn tukemiseen (33.40.60)
- TAA 118/2007 vp — Sinikka Hurskainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen eläkeläisten verohelpotusten ja kansaneläkkeen korotuksen ulkopuolelle jäävän ryhmän eläkkeiden korottamiseen (33.40)
- TAA 119/2007 vp — Tuomo Hänninen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Suomen arkeologisen esittelykeskuksen kehittämiseen (29.80.32)
- TAA 120/2007 vp — Tuomo Hänninen /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylähankkeeseen Taivalkosken taajamassa valtatie 20 varrella (31.24.21)
- TAA 121/2007 vp — Tuomo Hänninen /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Kuusamon Toranki—Sänkikangas (31.24.21)
- TAA 122/2007 vp — Tuomo Hänninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Kollajanjien (Petäjäkankaan) yhdyntien 18775 parantamiseen Pudasjärvellä (31.24.21)
- TAA 123/2007 vp — Tuomo Hänninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Liikasenvaarantien peruskorjaukseen Kuusamossa (31.24.21)
- TAA 124/2007 vp — Tuomo Hänninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Ruottisenharjuntien (Kongasjärven yhdyntie 18763) päällystämiseen ja valaisemiseen Pudasjärvellä (31.24.21)
- TAA 125/2007 vp — Tuomo Hänninen /kesk: Määrärahan osoittaminen valtatie 20 leventämiseen Pudasjärvellä välillä Puolangantien risteys—Rovaniementien risteys (31.24.21)

- TAA 126/2007 vp — Tuomo Hänninen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 20 leventämiseen Yrityspuiston ja Ylikiimingin tien risteykseen saakka Kiimissä (31.24.21)
- TAA 127/2007 vp — Liisa Jaakonsaari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Saksalaisen kirjaston toimintaan (29.80.52)
- TAA 128/2007 vp — Harri Jaskari /kok ym.: Määrärahan osoittaminen erityisvaltionosuusrahoituksen (EVO) jälkeenhäneisyiden korjaamiseen Pirkanmaan sairaanhoitopiirille (33.60.32)
- TAA 129/2007 vp — Heli Järvinen /vihr: Määrärahan osoittaminen Savonlinnan normaalikoulun opetuksen laajentamiseen vuoluokille 7.—9. (29.50.01)
- TAA 130/2007 vp — Heli Järvinen /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen metsämuseo ja metsätietokeskus Luston toimintamenoihin (30.60.50)
- TAA 131/2007 vp — Heli Järvinen /vihr: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän suunnitteluun välille Anttola—Lähteellä Kerimäellä (31.24.21)
- TAA 132/2007 vp — Heli Järvinen /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen Savonlinnan syväväylän siirtämisen suunnitteluun (31.30.21)
- TAA 133/2007 vp — Antti Kaikkonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Pornainen—Nikkilä-maantien peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 134/2007 vp — Antti Kaikkonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kaupunkiradan jatkamiseen Keravalta Riihimäen suuntaan (31.40.78)
- TAA 135/2007 vp — Antti Kaikkonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen Kuluttajaliitto ry:lle (32.40.50)
- TAA 136/2007 vp — Reijo Kallio /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Rauman meriväylän syventämiseen (31.30.78)
- TAA 137/2007 vp — Reijo Kallio /sd: Määrärahan osoittaminen henkilöjunaliikenteen käynnistämiseen kokeiluluonteisesti välillä Rauma—Kokemäki (31.60.63)
- TAA 138/2007 vp — Reijo Kallio /sd: Määrärahan osoittaminen Kansallisen Vesi-Instituutin toiminnan kehittämiseen (32.20.42)
- TAA 139/2007 vp — Reijo Kallio /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Selkämeren kansallispuiston perustamiseen (35.10.63)
- TAA 140/2007 vp — Antti Kalliomäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan ammatillisen peruskoulutuksen aloituspaikkojen lisäämiseen (29.20.30)
- TAA 141/2007 vp — Bjarne Kallis /kd ym.: Määrärahan osoittaminen kriminaalihuollon ennalta ehkäisevään toimintaan (25.40.01)
- TAA 142/2007 vp — Bjarne Kallis /kd: Määrärahan osoittaminen Lohtajan Kirkkomusiikkijuhlat ry:n toiminnan tukemiseen (29.80.52)
- TAA 143/2007 vp — Bjarne Kallis /kd ym.: Määrärahan osoittaminen kestävästä puuntuotannon ja energiapuun korjuun tukemiseen (30.60.44)
- TAA 144/2007 vp — Bjarne Kallis /kd ym.: Määrärahan osoittaminen Ruotsissa asuvien sotainvalidien avopalvelujen järjestämiseen (33.50.51)

- TAA 145/2007 vp — Bjarne Kallis /kd: Määrärahan osoittaminen sotainvalidien puolisoiden kuntoutustoimintaan (33.50.53)
- TAA 146/2007 vp — Bjarne Kallis /kd: Määrärahan osoittaminen Inkeriläisten ja karjalaisten heimoveteraanien yhdistys ry:n toimintaan (33.50.54)
- TAA 147/2007 vp — Bjarne Kallis /kd: Määrärahan osoittaminen maksuttomiin puutiaisavokuumeroitteisiin (33.70.20)
- TAA 148/2007 vp — Anne Kalmari /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
- TAA 149/2007 vp — Oiva Kaltiokumpu /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 44 rakennustöihin (31.24.21)
- TAA 150/2007 vp — Oiva Kaltiokumpu /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 rakennustöihin osuudella Pori—Söörmarkku (31.24.21)
- TAA 151/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen selvitystyöhön varallisuusveron palauttamiseksi (28.01.01)
- TAA 152/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen oppisopimuskoulutuksen vahvistamiseen (29.30.32)
- TAA 153/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Jämsän Hiidenmäen eritasoliittymän suunnittelutyöhön (31.24.21)
- TAA 154/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 58 uuden tielinjauksen tekemiseen välillä Kinula—Lestijärvi—Reisjärvi (31.24.21)
- TAA 155/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 637 eli ns. Vihreän väylän kunnostamiseen Keski-Suomessa (31.24.21)
- TAA 156/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 6544 perusparannushankkeeseen välillä Huopana—Aholanmäki Viitasaarella (31.24.21)
- TAA 157/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
- TAA 158/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 välin Kanavuori—Haapalahti parantamiseen Vaajakoskella (31.24.21)
- TAA 159/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen selvitystyöhön Ruotsista Suomeen muuttavien eläkeläisten veroittelun korjaamiseksi (33.01.01)
- TAA 160/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen selvitystyöhön työeläkkeiden taitetun indeksin muuttamiseksi puoliväli-indeksiksi (33.01.01)
- TAA 161/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen vaikeavammaisten henkilöiden henkilökohtaisen avustajan palkkaamiseen (33.60.30)
- TAA 162/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta aiheutuviin kustannuksiin (33.60.38)
- TAA 163/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen työsuojelu-
piirien toimintamenoihin (33.70.01)

- TAA 164/2007 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen asuntojen korjausavustuksiin (35.20.55)
- TAA 165/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen varusmiesten etuuksien parantamiseen (27.10.01)
- TAA 166/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen koulutuksen arviointineuvoston toimintamenoihin (29.10.20)
- TAA 167/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen valtion erityisammattikoulujen toimintamenoihin (29.20.01)
- TAA 168/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen kristillisten lehtien tukemiseen (29.80.50)
- TAA 169/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen maaseudun elinkeinoneuvontaan (30.10.50)
- TAA 170/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen maaseudun kehittämiseen (30.10.50)
- TAA 171/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen Maatalouden kehittämisrahastoon (30.20.61)
- TAA 172/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen vesi- huoltotöihin (30.50.77)
- TAA 173/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen Hirvaskankaan risteyksen perusparantamiseen Äänekoskella (31.24.21)
- TAA 174/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen Keski-Suomen alemmanasteisten teiden kunnostamiseen (31.24.21)
- TAA 175/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen melusteiden rakentamiseen tieosuudelle Jyväskylä—Vaajakoski (31.24.21)
- TAA 176/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
- TAA 177/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen seututien 637 parantamiseen tieosuudella Pylkäismäki—Tankolampi Äänekoskella ja Konnevedellä (31.24.21)
- TAA 178/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen Sumiainen—Tankolampi-maantien parantamiseen (31.24.21)
- TAA 179/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen Uurainen—Kintaus-tien perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 180/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 Jyväskylä—Äänekoski välin Kirri—Äänekoski (Hirvaskangas) parantamiseen (31.24.21)
- TAA 181/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen Vuonteensalmen sillan korottamiseen Laukaassa (31.24.21)
- TAA 182/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen kyläkauppojen ja kauppa-autojen toiminnan tukemiseen (32.30)
- TAA 183/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen maakunnan kehittämisrahaan (32.50.43)

- TAA 184/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen uusiutuvan energian teknologian edistämiseen (32.60.40)
- TAA 185/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien pätevöittämiskoulutukseen (32.80.51)
- TAA 186/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen köyhimpien lapsiperheiden tukeen (33.10.51)
- TAA 187/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen päihdetyötä tekevien järjestöjen tukeen (33.90.50)
- TAA 188/2007 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Määrärahan osoittaminen tulva- ja myrskyvahinkorahaston peruspääomaan (35.10)
- TAA 189/2007 vp — Ilkka Kantola /sd: Määrärahan osoittaminen harkinnanvaraiseen valtionapuun Pyhärannan kunnalle (28.90.32)
- TAA 190/2007 vp — Ilkka Kantola /sd: Määrärahan osoittaminen kolmannen sektorin palkkatukeen (32.80.51)
- TAA 191/2007 vp — Ilkka Kantola /sd: Määrärahan osoittaminen terveyden edistämiseen (33.70.50)
- TAA 192/2007 vp — Saara Karhu /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Tampere—Toijala-rataosan kolmannen raiteen suunnitteluun (31.40.21)
- TAA 193/2007 vp — Saara Karhu /sd ym.: Määrärahan osoittaminen joukkoliikenteen palvelujen ostoihin, korvauksiin ja tukeen (31.60.63)
- TAA 194/2007 vp — Arja Karhuvaara /kok ym.: Määrärahan osoittaminen sotainvalidiiden puolisoitten ja leskien kuntoutukseen (33.50.53)
- TAA 195/2007 vp — Johanna Karimäki /vihr: Määrärahan osoittaminen yliopistopetukseen ja tutkimukseen (29.50.01)
- TAA 196/2007 vp — Johanna Karimäki /vihr: Määrärahan osoittaminen Metso-ohjelmaan (30.60.45)
- TAA 197/2007 vp — Johanna Karimäki /vihr: Määrärahan osoittaminen vähävaraisten perheiden lasten harrastusten tukemiseen (33.10)
- TAA 198/2007 vp — Jyrki Kasvi /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (30.50.31)
- TAA 199/2007 vp — Elsi Katainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien harkinnanvaraiseen rahoitusavustukseen (28.90.32)
- TAA 200/2007 vp — Sampsa Kataja /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Kokemäenjoen tulvasuojeluun Porissa (30.50.48)
- TAA 201/2007 vp — Sampsa Kataja /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 rakentamiseen välillä Turku—Pori (31.24.78)
- TAA 202/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen huumausainerikollisuuden tutkimiseen (26.10.01)
- TAA 203/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Lahden kihlakunnan poliisitoimen henkilöstöresursseihin (26.10.01)

- TAA 204/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen maahanmuuttajien palveluneuvontakokeilun jatkamiseen Päijät-Hämeessä (26.40.63)
- TAA 205/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen koulunkäyntiavustajien lisäämiseen (29.10.30)
- TAA 206/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen perusopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen Lahdessa (29.10.30)
- TAA 207/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Päijät-Hämeen koulujen homeongelmien korjaamiseen (29.10.34)
- TAA 208/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen oppisopimuskoulutuksen lisäämiseen (29.30.32)
- TAA 209/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kansalaisjärjestöjen tukemiseen (29.30.53)
- TAA 210/2007 vp — Matti Kauppila /vas: Määrärahan osoittaminen koulunkäyntiavustajien lisäämiseen ammattikorkeakouluissa (29.40.30)
- TAA 211/2007 vp — Matti Kauppila /vas: Määrärahan osoittaminen kuntien kulttuuri-toimintaan (29.80.33)
- TAA 212/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen maaseudun rakenteen kehittämiseen (30.26.61)
- TAA 213/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (30.60.44)
- TAA 214/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 54 parantamiseen välillä Tammela—Hollola (31.24.21)
- TAA 215/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 12 parantamiseen välillä Lahti—Kouvola (31.24.21)
- TAA 216/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtateiden 10 ja 12 parantamiseen välillä Hämeenlinna—Lahti (31.24.78)
- TAA 217/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 24 parantamiseen välillä Lahti—Padasjoki (31.24.78)
- TAA 218/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Päijät-Hämeen yksityisteiden valtionapua (31.25.50)
- TAA 219/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Lahti—Heinola—Mikkeli-radan oikaisun suunnitteluun (31.40.21)
- TAA 220/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen junien kaukoliikenteen ostoon (31.60.65)
- TAA 221/2007 vp — Matti Kauppila /vas: Määrärahan osoittaminen yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukemiseen (32.30.45)
- TAA 222/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Päijät-Hämeen maakunnan kehittämisrahaan (32.50.43)
- TAA 223/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kesätyöntekijöiden työhön perehdyttämiseen (32.80.51)

- TAA 224/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen sosiaalisten yritysten toimintaedellytysten parantamiseen (32.80.51)
- TAA 225/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen työttömien yhdistysten tukemiseen Päijät-Hämeessä (32.80.51)
- TAA 226/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen lasten edunvalvonnan kehittämiseen (33.60.30)
- TAA 227/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen potilasturvallisuuden kehittämiseen vanhainkodeissa (33.60.30)
- TAA 228/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen seudullisten yhdysvesijohtojen ja siirtoviemäreiden rakentamiseen sekä pohjavesien suojelemiseen (35.10.77)
- TAA 229/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen vesistöjen ja pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamiseen (35.10.77)
- TAA 230/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen käynnistämistyöhön (35.20.01)
- TAA 231/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien kaa-voituksen ja maankäytön ohjaukseen (35.20.37)
- TAA 232/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kunnallisten palvelukiinteistöjen peruskorjaamiseen (35.20.55)
- TAA 233/2007 vp — Matti Kauppila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtion aravavuokratalojen peruskorjauksiin (35.20.55)
- TAA 234/2007 vp — Anneli Kiljunen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuteen (33.60.30)
- TAA 235/2007 vp — Kimmo Kiljunen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kehä III:n jatkokunnostukseen (31.24.78)
- TAA 236/2007 vp — Kimmo Kiljunen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kehäradan suunnitteluun (31.40.21)
- TAA 237/2007 vp — Kimmo Kiljunen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen tukemiseen (31.60.63)
- TAA 238/2007 vp — Krista Kiuru /sd ym.: Määrärahan osoittaminen alueellisille elokuvatuotantokeskuksille (29.80.52)
- TAA 239/2007 vp — Krista Kiuru /sd ym.: Määrärahan osoittaminen vesisateen aiheuttamien tulvavahinkojen korvaamiseen (30.50.48)
- TAA 240/2007 vp — Krista Kiuru /sd ym.: Määrärahan osoittaminen rakennetyöttömyyden purkuun ja työttömien saamiseen yleisille työmarkkinoille Satakunnassa (32.80.51)
- TAA 241/2007 vp — Krista Kiuru /sd ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatriseen hoitoon ja hoidon kehittämiseen (33.60.31)
- TAA 242/2007 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen Turun yliopiston yhteydessä toimivan Tuorlan observatorion

- vierailijakeskuksen rakentamiseen (29.50.01)
- TAA 243/2007 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (30.60.44)
- TAA 244/2007 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
- TAA 245/2007 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen Sauvo—Pyhäloukas-tien perusparannukseen (31.24.21)
- TAA 246/2007 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen Piikkiö—Ravattula-tieosuuden muuttamiseen nelikaistaiseksi (31.24.78)
- TAA 247/2007 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionapuun (31.25.50)
- TAA 248/2007 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistokeskuksille (29.50.20)
- TAA 249/2007 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen Joroisten Musiikkipäivien järjestämiseen (29.80.52)
- TAA 250/2007 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Hevostietokeskukselle (30.20.46)
- TAA 251/2007 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen maatalous- ja maaseutuyrittäjien voimavarakartoituksiin (30.20.61)
- TAA 252/2007 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen kunnille lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin (33.60.38)
- TAA 253/2007 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Rantasalmen ympäristökasvatusinstituutin rahoitusvajeen korjaamiseen (35.01.65)
- TAA 254/2007 vp — Martti Korhonen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen väestön vanhenemisesta johtuviin menoihin ja vanhus-tenhuollon yleiseen kehittämiseen (33.60.30)
- TAA 255/2007 vp — Juha Korkea-aoja /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen akselipainojen korottamiseen rataosalla Kokemäki—Tampere (31.40.21)
- TAA 256/2007 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen tupakkaveron arvioi-
dun tuoton korottamiseen (11.08.01)
- TAA 257/2007 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen kalatalouden edistä-
miseen (30.40.51)
- TAA 258/2007 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen Kimolan ja Voikkaan sulkujen suunnitteluun sekä Pyhäjärven väylän rakentamiseen (31.30.78)
- TAA 259/2007 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen Ahviontien 3562 perusparantamiseen Anjalankoskella (31.24.21)
- TAA 260/2007 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen Kaakkois-Suomen tiepiirille Huhdasjärvi—Pärnämäki-tiehankkeen toteuttamiseen (31.24.21)
- TAA 261/2007 vp — Valto Koski /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 12 parantamiseen tieosuudella Lahti—Kausala (31.24.78)
- TAA 262/2007 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 15 paranta-

- miseen välillä Rantahaka (Kotka)—Kouvola (31.24.78)
- TAA 263/2007 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen Kouvolan henkilörata-pihan muutostöihin (31.40.21)
- TAA 264/2007 vp — Valto Koski /sd ym.: Määrärahan osoittaminen EVO-rahoituksen jälkeensäneisyyden korjaamiseen (33.60.33)
- TAA 265/2007 vp — Jari Koskinen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen liikenneopettajakoulutuksen lisäämiseen (29.40.30)
- TAA 266/2007 vp — Jari Koskinen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (30.50.31)
- TAA 267/2007 vp — Johannes Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Hämeenlinnan poliisi- ja oikeustalon suunnitteluun ja toteuttamisen aloittamiseen (28.20.88)
- TAA 268/2007 vp — Johannes Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtateiden 10 ja 12 parantamiseen välillä Hämeenlinna—Lahti (31.24.78)
- TAA 269/2007 vp — Marjaana Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kunnalliseron eläketulovähennykseen (28.90.30)
- TAA 270/2007 vp — Marjaana Koskinen /sd: Määrärahan osoittaminen Ahteentaan laiturin ja venesataman kunnostukseen Rymättylässä (31.24.21)
- TAA 271/2007 vp — Marjaana Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen pitämiseen nykytasolla (33.60.30)
- TAA 272/2007 vp — Marjaana Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen toimeentulotuen perusosan korottamiseen (33.60.35)
- TAA 273/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Jäteveron laajentaminen koskemaan yksityisiä kaatopaikkoja (11.10.08)
- TAA 274/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Osinkotulojen kertymän nostaminen (13.03.01)
- TAA 275/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Suomen Pankin voiton tuloutuksen nostaminen (13.04.01)
- TAA 276/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotukseen (24.99.50)
- TAA 277/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Museoviraston Vaasan ja Hämeenlinnan aluetoimistojen toiminnan jatkamiseen ja alueverkoston kasvattamiseen (29.80.04)
- TAA 278/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd: Ratojen sähköistämistyön suunnittelu ja aloittaminen (31.40.78)
- TAA 279/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd: Määrärahan osoittaminen lentologiikka-alueen rakentamiseen Vaasan lentokentän yhteyteen (31.52.41)
- TAA 280/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä maksettavaan korvaukseen (32.40.31)
- TAA 281/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd: Määrärahan osoittaminen Suomen Kuluttajaliitto ry:n toiminnan turvaamiseen (32.40.51)

- TAA 282/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistämiseen ja energiatiedotukseen (32.60.20)
- TAA 283/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen tuuliatlaksen päivittämiseen (32.60.20)
- TAA 284/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd: Määrärahan osoittaminen kulttuuriympäristöhankkeiden tukemiseen (35.01.02)
- TAA 285/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd: Määrärahan osoittaminen Meren talo -hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen Merenkurkussa (35.01.65)
- TAA 286/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen pientalojen lämmitysenergian muutosinvestointeihin (35.20.55)
- TAA 287/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskuksen tiedotustoiminnan lisäämiseen (24.99.50)
- TAA 288/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Puolustusmateriaalihankintojen indeksijärjestelmän muutoksista aiheutuviin menoihin ehdotetun määrärahan vähentäminen (27.10.18)
- TAA 289/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Kymälänvies-vankilan laajentamiseen (28.20.88)
- TAA 290/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien harkinnanvaraiseen rahoitusavustukseen (28.90.32)
- TAA 291/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen äkillisen rakennemuutoksen kohteiksi joutuneille Pirkanmaan kunnille (28.90.32)
- TAA 292/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen lukion oppikirjoihin (29.10.30)
- TAA 293/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen ammatillisen peruskoulutuksen oppikirjoihin (29.20.30)
- TAA 294/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Nokian kirjaston uudisrakennuksen rakennustyön käynnistämiseen (29.80.34)
- TAA 295/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Pirkkalan pääkirjaston uudisrakennuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen (29.80.34)
- TAA 296/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtionosuuteen yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin ja perustamishankkeiden myöntämisvaltuuden korottamiseen (29.80.34)
- TAA 297/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen haja-asutusalueiden vesihuollon parantamiseen (30.50.31)
- TAA 298/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Virrat—Jämsä (31.24.21)
- TAA 299/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kiertoliikenteen suunnitteluun kantatien 66 ja Ruovesi—Kuru-tien risteykseen (31.24.21)

- TAA 300/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Kurun Koskenkosken sillan rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 301/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Valkeakosken ja Kangasalan välisen tien oikaisemiseen (31.24.21)
- TAA 302/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisten kunnossapitoon ja parantamiseen (31.25.50)
- TAA 303/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen maakunnan kehittämisrahan ohjelmiin sitomattoman rahoituksen eli vapaan osuuden lisäämiseen (32.50.43)
- TAA 304/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen työllistämistukeen kunnille ja kuntayhtymille sekä työllistämiseen valtionhallintoon (32.80.51)
- TAA 305/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen lapsilisien korottamiseen (33.10.51)
- TAA 306/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kunnille osoitettavien uusien tehtävien aiheuttaman yleisen alijäämän poistamiseen (33.60.30)
- TAA 307/2007 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen vanhusten palvelutalon suunnitteluun Mouhijärvellä (33.90.50)
- TAA 308/2007 vp — Merja Kuusisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 45 liikenneympyrän parantamiseen Koskenmäentien ja Nahkelantien risteysalueella Tuusulassa (31.24.21)
- TAA 309/2007 vp — Merja Kuusisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kehä IV:n suunnitteluun (31.24.21)
- TAA 310/2007 vp — Merja Kuusisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen taajamaliikenteen turvallisuutta parantavaan hankkeeseen ja taajamapalvelujen yhteyksiin (31.24.21)
- TAA 311/2007 vp — Merja Kuusisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työllistämiskoulutus- ja erityistoimiin (32.80.51)
- TAA 312/2007 vp — Merja Kuusisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristöyhteistyön edistämiseen Suomen lähialueen maissa (35.10.67)
- TAA 313/2007 vp — Merja Kuusisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kellokosken ruukin pilaantuneiden maiden kunnostukseen (35.10.77)
- TAA 314/2007 vp — Merja Kyllönen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 912 Tönölänsalmen sillan korjaamiseen ja siltaan liittyvän kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Kuhmossa (31.24.21)
- TAA 315/2007 vp — Merja Kyllönen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon (31.40.21)
- TAA 316/2007 vp — Merja Kyllönen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen yöjunaliikenteen palauttamiseen Kajaaniin (31.60.65)
- TAA 317/2007 vp — Merja Kyllönen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Kainuun maakunta -kuntayhtymän talouden tukemiseen (32.50.63)
- TAA 318/2007 vp — Merja Kyllönen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Paltamon

- Työtä kaikille -hankkeen käynnistämiseen (32.50.63)
- TAA 319/2007 vp — Merja Kyllönen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Imetyksen Tuki ry:n toiminnan turvaamiseen (33.90.50)
 - TAA 320/2007 vp — Merja Kyllönen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien parantamiseen haja-asutusalueilla (35.20.55)
 - TAA 321/2007 vp — Lauri Kähkönen /sd: Määrärahan osoittaminen Lieksan Keskuskoulun peruskorjaukseen (29.10.34)
 - TAA 322/2007 vp — Lauri Kähkönen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenoihin (30.60.01)
 - TAA 323/2007 vp — Lauri Kähkönen /sd: Määrärahan osoittaminen maantien 524 perusparannukseen välillä Lieksa—Kuhmo (31.24.21)
 - TAA 324/2007 vp — Lauri Kähkönen /sd: Määrärahan osoittaminen Savo-Karjalan tiepiirille yhdystien 15870 eli Kantelelahden tien perusparantamiseen (31.24.21)
 - TAA 325/2007 vp — Lauri Kähkönen /sd: Määrärahan osoittaminen yhdystien 15850 Kelvä—Jaakonvaara perusparantamiseen Lieksassa (31.24.21)
 - TAA 326/2007 vp — Lauri Kähkönen /sd: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (31.25.50)
 - TAA 327/2007 vp — Lauri Kähkönen /sd: Määrärahan osoittaminen rataosuuden Lieksa—Nurmes—Kontiomäki perusparantamiseen (31.40.21)
 - TAA 328/2007 vp — Lauri Kähkönen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen rataosuuksien Niirala—Säkäniemi ja Joensuu—Uimaharju—Lieksa—Nurmes sähköistämiseen (31.40.78)
 - TAA 329/2007 vp — Lauri Kähkönen /sd: Määrärahan osoittaminen kuntien talous- ja velkaneuvontaan (32.40.31)
 - TAA 330/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd ym.: Tupakkaveron arvioidun tuoton lisääminen (11.08.01)
 - TAA 331/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen pelastushelikopteritoiminnan tukemiseen (26.30.20)
 - TAA 332/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen ammatillisen koulutuksen opinto-ohjauksen lisäämiseen (29.20.01)
 - TAA 333/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen liikuntajärjestöille (29.90.50)
 - TAA 334/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen kylätoiminnan valtakunnalliseen kehittämiseen (30.10.63)
 - TAA 335/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen metsäkeskusten neuvontaresurssien lisäämiseen (30.60.42)
 - TAA 336/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen Kuopion Haminalahden ja Karttulan Pihkainmäen välisen maantien 551 perusparannuksen suunnitteluun (31.24.21)
 - TAA 337/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen Leppävirran Sorsakoskentien kevyen liikenteen väylän rakentamiseen (31.24.21)

- TAA 338/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen maantien Luvelahti—Särkinen perusparannukseen ja päällystämiseen Karttulan ja Kuopion alueella (31.24.21)
- TAA 339/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen Länsirannantien ja Varpasenmaantien sekä Pulkonkoskentien perusparantamisen ja päällystämisen käynnistämiseen Maaningalla (31.24.21)
- TAA 340/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen Puutossalmen sillan rakentamiseen Kuopiossa (31.24.21)
- TAA 341/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen valtatie 9 yleissuunnittelun aloittamiseen ja kiireellisimpien parantamiskohteiden toteutukseen välillä Kuopio—Suonenjoki (31.24.21)
- TAA 342/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen valtatie 17 Kuopio—Riistavesi perusparannuksen aloittamiseen (31.24.21)
- TAA 343/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen Varkauden Puurtilantien kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välillä valtatie 23—Kopolanniementie (31.24.21)
- TAA 344/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden valtionavun lisäämiseen (31.25.50)
- TAA 345/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen rautateiden päällysrakenteiden uusimiseen (31.40.21)
- TAA 346/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen pk-yritysten kuljetustuen laajentamiseen (32.30.44)
- TAA 347/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen lapsilisän ulottamiseen 17-vuotiaisiin (33.10.51)
- TAA 348/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen vaikeavammaisten henkilökohtaisten avustajien palkkaamiseen (33.30.60)
- TAA 349/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen kotihoidon tukeen (33.60.30)
- TAA 350/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen kotipalveluiden lisäämiseen (33.60.30)
- TAA 351/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen terveystieteiden tehostamiseen (33.70.50)
- TAA 352/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen kristillistä päihdetyötä tekeville järjestöille (33.90.50)
- TAA 353/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen perheneuvonnan tukemiseen (33.90.50)
- TAA 354/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen vesistöjen kunnostukseen (35.10.77)
- TAA 355/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd: Määrärahan osoittaminen kiinteistöjen korjaus- ja energia-avustuksiin (35.20.55)
- TAA 356/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd ym.: Omistusasuntojen korkotukilainoituksen säilyttäminen tukimuotona (35.20)
- TAA 357/2007 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen perusopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen Vantaalla (29.10.30)

- TAA 358/2007 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen Vantaan koulujen homeongelmien korjaamiseen (29.10.34)
- TAA 359/2007 vp — Jaakko Laakso /vas ym.: Määrärahan osoittaminen sovitellun työttömyysetuuden uudistamiseen (33.20.51)
- TAA 360/2007 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen Vantaan pilaantuneiden maa-alueiden kunnostukseen (35.10.77)
- TAA 361/2007 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen lähiöiden peruskorjaamiseen Vantaalla (35.20.55)
- TAA 362/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Varallisuusveron palauttaminen vuoden 2008 alusta (11.10)
- TAA 363/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Nurmeksen käräjäoikeuden tilajärjestelyihin (25.10.03)
- TAA 364/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Leminahon tilapäisen rajanylityspaikan toimintaedellytyksien parantamiseen Ilomantsissa (26.20.01)
- TAA 365/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Joensuun paloaseman toimintavarusteluun (26.30.01)
- TAA 366/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Joensuun aluepolo-laitoksen, hätäkeskuksen ja liikkuvan poliisin tilojen uudisrakennushankkeeseen (26.80.21)
- TAA 367/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Kontiorannan varuskunnan sisääntulotien uudisrakentamiseen (27.10.01)
- TAA 368/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Kontiorannan Varuskuntakerhon rakennuksen rakentamiseen (27.10)
- TAA 369/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Kontiorannan varuskunnan ajoneuvokatosten rakentamiseen (28.20)
- TAA 370/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Kontiorannan varuskunnan koulutus- ja liikuntahallin rakentamiseen ja urheilukentän peruskorjaukseen (28.20)
- TAA 371/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Inarin rajavartioston perusparannukseen (28.20.88)
- TAA 372/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Joensuun poliisi- ja oikeustalon laajentamiseen (28.20.88)
- TAA 373/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen kasarmin 3 peruskorjaukseen Kontiorannassa (28.20.88)
- TAA 374/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Kontiorannan varuskunnan kasarmin 4 peruskorjaukseen ja Karjalan Sotilassoittokunnan tilojen laajennukseen (28.20.88)
- TAA 375/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Kontiorannan varuskunnan valvomon peruskorjaukseen (28.20.88)
- TAA 376/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Kontiorannan varuskuntasairaalan peruskorjaukseen (28.20.88)
- TAA 377/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Karjalan Pri-

- kaatin esikuntarakennuksen laajennukseen ja peruskorjaukseen (28.20.88)
- TAA 378/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen Sotinpuron harjoitusalueen huoltotilojen rakentamiseen Nurmeksessa (28.20.88)
- TAA 379/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen kuntien harkinnanvaraiseen rahoitusavustukseen (28.90.32)
- TAA 380/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (29.10.30)
- TAA 381/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen asuntolan peruskorjaukseen Pohjois-Karjalan Ammattiopistolla Valtimolla (29.10.34)
- TAA 382/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen Koivikon asuntoloiden 8 ja 9 peruskorjaukseen Pohjois-Karjalan Ammattiopistolla Kiteellä (29.10.34)
- TAA 383/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen Pohjois-Karjalan Ammattiopiston Rauhanan päärakennuksen osittaiseen peruskorjaukseen Lieksassa (29.10.34)
- TAA 384/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen peruskorjausinvestointeihin (29.10.34)
- TAA 385/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen ammattiopetustilojen peruskorjaukseen Kaprakan ammatillisessa koulutuskeskuksessa Liperissä (29.20.30)
- TAA 386/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen Otsolan A-rakennuksen länsipäädyn peruskorjaukseen Pohjois-Karjalan Ammattiopistossa (29.20.30)
- TAA 387/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen Joensuun Konservatorion peruskorjaukseen (29.40.30)
- TAA 388/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen konehallin peruskorjaukseen Pohjois-Karjalan Ammattiopistolla Valtimolla (29.40.30)
- TAA 389/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun puutekniikan tilojen saneeraamiseen KuMU—Puugian yhteyteen (29.40.30)
- TAA 390/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen Pohjois-Karjalan Ammattiopiston Peltolan asuntolan peruskorjaukseen (29.40.30)
- TAA 391/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen Joensuun yliopiston toimintamenoihin (29.50.01)
- TAA 392/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen Joensuun maakunta-arkiston laajentamiseen (29.60.02)
- TAA 393/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen esittävän taiteen keskuksen toimintakuluihin Pohjois-Karjalassa (29.80.01)
- TAA 394/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen lasten kulttuurikeskus Majakkaperävaunun toimintamenoihin Pohjois-Karjalassa (29.80.01)
- TAA 395/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määräran osoittaminen Hyvärilän nuorisomatkailukeskukselle liikuntahallin rakentamiseen Nurmeksessa (29.90.50)

- TAA 396/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen Joensuun tutkimusase-man suurpetotutkijan viran perustamiseen (30.40.01)
- TAA 397/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen petoeläinten ja hylkeiden aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen Pohjois-Karjalassa (30.40.42)
- TAA 398/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Huhmarin—Kunnasniemen—Puntarikosken—Pilkon vesihuoltohankkeeseen (30.50.77)
- TAA 399/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen vesihuollon rakentamiseen, korjaamiseen ja suunnitteluun Pohjois-Karjalassa (30.50.77)
- TAA 400/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen kestävän metsätalouden edistämiseen ja tehtävien täysimääräiseen toteuttamiseen Pohjois-Karjalassa (30.60.42)
- TAA 401/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahahan osoittaminen puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen (30.60.44)
- TAA 402/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen Pohjois-Karjalassa (30.60.44)
- TAA 403/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Euroopan metsäinstituutin perusrahoitukseen (30.60.50)
- TAA 404/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen eritasoliittymän rakentamiseen valtatielle 17 Ylämyllyn taajamassa (31.24.21)
- TAA 405/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Iiksenjoen paikallistien 15699 pinnoitukseen Pohjois-Karjalassa (31.24.21)
- TAA 406/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahahan osoittaminen Kaatamo—Palo-niemtien peruskorjaukseen Liperissä (31.24.21)
- TAA 407/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen kantatien 70 perusparantamiseen välillä Onkamo—valtakunnan raja (31.24.21)
- TAA 408/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen maantielle 486 Tohmajärvellä (31.24.21)
- TAA 409/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Kitee—Koivikko (31.24.21)
- TAA 410/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille valtatie 17—Outo-kumpu (31.24.21)
- TAA 411/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Kinahmon, Ruvaslahden ja Martonvaaran välisten tieosuuksien peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 412/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Kunonniemen—Haarajärven ja Ruppovaaran paikallisteiden peruskorjaukseen Pohjois-Karjalassa (31.24.21)
- TAA 413/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Liperin ja Varkauden välisen valtatie 23 perusparantamiseen (31.24.21)

- TAA 414/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Läpikäytäväntien peruskorjaukseen ja päällystykseen Lieksassa (31.24.21)
- TAA 415/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen maantien 504 kevyen liikenteen järjestelyihin välillä Kolin kylä—Loma-Koli Lieksassa (31.24.21)
- TAA 416/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Maljasalmen paikallistien peruskorjaukseen Outokummussa (31.24.21)
- TAA 417/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Ohvanan ja Lotokan—Kostamon paikallisteiden peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 418/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Oravisalon paikallistien perusparantamiseen Rääkkylässä (31.24.21)
- TAA 419/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen paikallistien Valtimo—Pajukoski—Lotma peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 420/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Polvijärven kirkonkylän ohitustien kevyen liikenteen väylän rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 421/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Puhoksen Lepikon eritasoliittymän rakentamiseen valtatielle 6 (31.24.21)
- TAA 422/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Raatekankaan eritasoliittymän rakentamiseen valtatiellä 6 Joensuussa (31.24.21)
- TAA 423/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen rautatien alikulun parantamiseen kantatiellä 73 Kontiolahdella (31.24.21)
- TAA 424/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Revonjoen yksityistien ja Lounatlampi—Nurmes-paikallistien risteyksen turvallisuuden parantamiseen sekä Lounatlampi—Nurmes-tien perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 425/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Runon ja Rajan tien päällysrakenteen uusimiseen välillä Hattuvaara—Kitsi (31.24.21)
- TAA 426/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Somerlammen kanavan sillan korottamiseen, pohjustukseen, kunnostamiseen ja päällystämiseen Polvijärvellä (31.24.21)
- TAA 427/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Varmonniemen—Tasapään paikallistien peruskorjaukseen Kesälahdella ja Kiteellä (31.24.21)
- TAA 428/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen yleisten teiden kunnossapitoon Pohjois-Karjalassa (31.24.21)
- TAA 429/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Vaalimaan rekkaparkkialueen toteuttamiseen ehdotetun määrärahan poistaminen (31.24.78)
- TAA 430/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 6 perusparantamiseen tieosuudella Repokallio—Käpykangas Joensuussa (31.24.78)
- TAA 431/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Itkonsalon yksityistien rakentamiseen Outokummussa (31.25.50)

- TAA 432/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahahan osoittaminen yksityisteiden kunnossapitoon (31.25.50)
- TAA 433/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Pielisjoen sulkujen uuttojohteiden uusimiseen (31.30.21)
- TAA 434/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Kymijoki—Mäntyharju-kanavan suunnittelun loppuun saattamiseen (31.30.78)
- TAA 435/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Pyhäjärven venereitistön II vaiheen rakentamiseen (31.30.78)
- TAA 436/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Koivuniemen tasoristeyksen poistamiseen Joensuussa (31.40.21)
- TAA 437/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Nurmes—Kontiomäki-rataosuuden päällysrakenteen uusimiseen ja perusparantamiseen (31.40.21)
- TAA 438/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Pankakoskentien alikulkusillan rakentamiseen rataosalle Joensuu—Viinijärvi (31.40.21)
- TAA 439/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen tasoristeysten poistamiseen välillä Parikkala—Joensuu (31.40.21)
- TAA 440/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Uimaharju—Lieksa-rataosan päällysrakenteen uusimiseen (31.40.21)
- TAA 441/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Joensuun—Ilomantsin rataosuuden perusparantamiseen (31.40.78)
- TAA 442/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen rataosuuksien Säkäniemi—Niirala ja Joensuu—Uimaharju—Nurmes sähköistämiseen (31.40.78)
- TAA 443/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen alueelliseen kuljetukseen Itä- ja Pohjois-Suomessa (32.30.44)
- TAA 444/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Juuan Kivikylän tuotantotiloihin (32.30.45)
- TAA 445/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Pampalon kulta-kaivoksen rakentamiseen Ilomantsin Hattuvaaraan (32.30.45)
- TAA 446/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen turvedieseltehtaan rakentamisen valmisteluun ja suunnitteluun Tohmajärvelle (32.30.45)
- TAA 447/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Wenet-energiakeskuksen kehittämistyöhön (32.30.45)
- TAA 448/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukemiseen Pohjois-Karjalassa (32.30.45)
- TAA 449/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Pohjois-Karjalan maan kunnan kehittämiseen (32.50.43)
- TAA 450/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Puhoksen kierrätyspuiston rakentamiseen Kiteelle (32.60.40)
- TAA 451/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahahan osoittaminen Pohjois-Karjalan TE-keskuksen työvoimaosaston käyttöön (32.80.01)

- TAA 452/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työttömien liikkumisen edistämiseen Valtionrautateilla (32.80.51)
- TAA 453/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteisen siirtomäärärahan tason säilyttämiseen Pohjois-Karjalassa (32.80.64)
- TAA 454/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteisiin investointeihin (32.80.64)
- TAA 455/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteisena valtionapuna peruskoulujen korjausinvestointeihin (32.80.64)
- TAA 456/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen lapsilisien indeksitarkistusten budjettiperusteiseen toteuttamiseen (33.15.51)
- TAA 457/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työmarkkinatuen budjettiperusteiseen korottamiseen (33.20.52)
- TAA 458/2007 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työmarkkinatuen puolison tuloihin perustuvan tarveharkinnan poistamiseen (33.20.52)
- TAA 459/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen ympäristökeskusten toimintamenoihin (35.01.02)
- TAA 460/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen öljyvahingoista aiheutuvaan vesijohtoverkoston rakentamiseen (35.10.20)
- TAA 461/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen jätevedenpuhdistamoi-
- den uusimiseen Pohjois-Karjalassa (35.10.61)
- TAA 462/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Aittolammen siirtoviemäröinnin rakentamiseen Kontiolahdessa (35.10.77)
- TAA 463/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Iiksenvaara—Ketunpesät-alueen viemäröintiin Joensuussa (35.10.77)
- TAA 464/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Niittylahden—Hammastlahden yhdysviemärin rakentamiseen Pyhäselässä (35.10.77)
- TAA 465/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Otravaaran pilaantuneen maan kunnostukseen Enon kunnassa (35.10.77)
- TAA 466/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Penttilän vanhan teollisuuspaikan kunnostamiseen ja maisemointiin (35.10.77)
- TAA 467/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Karjalan ympäristökeskukselle saastuneiden maa-alueiden kunnostamiseen (35.10.77)
- TAA 468/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Sopensuon jätteenkäsittelypaikan ja biokaasulaitoksen rakentamiseen Kiteellä (35.10.77)
- TAA 469/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Valtimon vanhan saha-alueen kunnostamiseen (35.10.77)
- TAA 470/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Varparannan viemäröintiin Kontiolahden kunnassa (35.10.77)

- TAA 471/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen veden laadun parantamiseen Tohmajärvellä (35.10.77)
- TAA 472/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen vesistöjen kunnostukseen ja muihin ympäristötoihin (35.10.77)
- TAA 473/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen ympäristötoihin vaikeasti työllistettävien työllistämiseksi (35.10.77)
- TAA 474/2007 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen korjausavustuksiin (35.20.55)
- TAA 475/2007 vp — Reijo Laitinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen vaikeavammaisten koulutuksen turvaamiseen (29.20.21)
- TAA 476/2007 vp — Reijo Laitinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Keski-Suomen kansanterveyden edistämiskeskuksen toiminnan käynnistämiseen (33.70.50)
- TAA 477/2007 vp — Annika Lapintie /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kehitysyhteistyöhön (24.30.66)
- TAA 478/2007 vp — Annika Lapintie /vas ym.: Määrärahan osoittaminen toimeentulotuen myöntämisperusteiden muuttamiseen ensimmäisestä lapsesta maksettavan lapsilisän osalta (33.60.35)
- TAA 479/2007 vp — Sanna Lauslahti /kok ym.: Määrärahan osoittaminen erityisopetuksen kustannuksiin Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla (29.10.30)
- TAA 480/2007 vp — Jouko Laxell /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Salon itäisen ohikulkutien rakentamiseen (31.24.78)
- TAA 481/2007 vp — Jouko Laxell /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Teijo—Saloviemäri­linjan ja Mathildedal—Teijo-siirtoviemäri­n rakentamiseen (35.10.77)
- TAA 482/2007 vp — Eero Lehti /kok ym.: Määrärahan osoittaminen pääkaupunkiseudun kehäradan linjauksen suunnittelemiseen valtakunnallisena yhteysliikenneväylänä Helsinki-Vantaan lentoasemalle (31.40.21)
- TAA 483/2007 vp — Jari Leppä /kesk: Määrärahan osoittaminen Koirakiven ja Pertunmaan välisen paikallistien parantamiseen (31.24.21)
- TAA 484/2007 vp — Jari Leppä /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien Mäntyharju—Rantti—Suomenniemi perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 485/2007 vp — Päivi Lipponen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Helsingin yliopiston toimintaedellytysten turvaamiseen (29.50.01)
- TAA 486/2007 vp — Päivi Lipponen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Helsingin kaupungin joukkoliikenteen kehittämiseen (31.60.63)
- TAA 487/2007 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Tiehallinnon Lapin tiepiirille Enontekiöllä sijaitsevan Raittijärven polun kunnostamiseen (31.24.21)
- TAA 488/2007 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen erämaalen­tojen oston Enontekiön Raittijärvelle (31.60.63)
- TAA 489/2007 vp — Marjo Matikainen-Kallström /kok: Määrärahan osoittaminen

- opettajavajauksen vähentämiseen teknillisissä tieteissä (29.50.01)
- TAA 490/2007 vp — Marjo Matikainen-Kallström /kok: Määrärahan osoittaminen teknillisten tieteiden opetus- ja perustutkimuslaboratorioiden laitehankintoihin (29.50.01)
 - TAA 491/2007 vp — Marjo Matikainen-Kallström /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtionavustukseksi tilakustannuksiin (29.80.53)
 - TAA 492/2007 vp — Marjo Matikainen-Kallström /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtionavustukseksi Suomen Kansallisteatterin peruskorjauksen lainanhoitokuluihin (29.80.54)
 - TAA 493/2007 vp — Marjo Matikainen-Kallström /kok: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Ruotsinpyhtäälle välille Tesjoki—Ruukki (31.24.21)
 - TAA 494/2007 vp — Marjo Matikainen-Kallström /kok: Määrärahan osoittaminen Loviisan saaristotien rakentamiseen (31.24.21)
 - TAA 495/2007 vp — Marjo Matikainen-Kallström /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Leppävaaran kaupunkiradan jatkamiseen (31.40.21)
 - TAA 496/2007 vp — Juha Mieto /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen riskirahaston perustamiseen energiapoliittisten innovaatioiden toteuttamiseksi (32.60.20)
 - TAA 497/2007 vp — Markus Mustajärvi /vas: Määrärahan osoittaminen Martti—Tulppio-tien rakentamisen aloittamiseen Savukoskella (31.24.21)
 - TAA 498/2007 vp — Markus Mustajärvi /vas ym.: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteisten investointien lisäämiseen Lapissa (32.80.64)
 - TAA 499/2007 vp — Markus Mustajärvi /vas ym.: Määrärahan osoittaminen työttömyysturvalain mukaisen perusturvan korottamiseen (33.20.51)
 - TAA 500/2007 vp — Markus Mustajärvi /vas ym.: Määrärahan osoittaminen työmarkkinatuen korottamiseen (33.20.52)
 - TAA 501/2007 vp — Markus Mustajärvi /vas ym.: Määrärahan osoittaminen pienveistöjen kalataloudelliseen kunnostukseen Lapissa (35.10.77)
 - TAA 502/2007 vp — Jukka Mäkelä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Uudenmaan yliopistojen toiminnan kehittämiseen (29.50.01)
 - TAA 503/2007 vp — Outi Mäkelä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Klaukkalan ohikulkutien rakentamiseen (31.24.78)
 - TAA 504/2007 vp — Tapani Mäkinen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Kehä III:n parantamiseen välillä Vantaankoski—Lentoasemantie (31.24.78)
 - TAA 505/2007 vp — Elisabeth Naucclér /r ym.: Määrärahan osoittaminen kansainväliseen kehitysapuun (24.30.66)
 - TAA 506/2007 vp — Olli Nepponen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen kansallisen digitoitokeskuksen kehittämiseen Mikkeliissä (29.60.02)
 - TAA 507/2007 vp — Olli Nepponen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen kansallisen sähköisen arkiston perustamiseen Mikkeliin (29.60.02)

- TAA 508/2007 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan osoittaminen Haukivuoren ja Pieksämäen välisen tien kunnostamiseen (31.24.21)
- TAA 509/2007 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan osoittaminen Kolkonpään ja Sulkavan välisen tieosuuden parantamiseen (31.24.21)
- TAA 510/2007 vp — Olli Nepponen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Mikkelin ja Puumalan välisen tien perusparannukseen (31.24.21)
- TAA 511/2007 vp — Olli Nepponen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Puumalan ja Ristiinan välisen tien päällystämiseen (31.24.21)
- TAA 512/2007 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan osoittaminen Savonlinna—Koli-matkailutiehen kuuluvan Sarvikumuntien parantamiseen (31.24.21)
- TAA 513/2007 vp — Olli Nepponen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 5 parannustöiden valmisteluun välillä Lusi—Mikkeli (31.24.78)
- TAA 514/2007 vp — Olli Nepponen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen (31.25.50)
- TAA 515/2007 vp — Olli Nepponen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Mäntyharjun kanavahankkeen edistämiseen (31.30.78)
- TAA 516/2007 vp — Olli Nepponen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen lentoliikenteen kehittämiseen Etelä-Savossa (31.60.63)
- TAA 517/2007 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan osoittaminen talous- ja velkaneuvonnan järjestämiseen (32.40.31)
- TAA 518/2007 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan osoittaminen rintama-avustuksen maksamiseen kaikille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (33.50.54)
- TAA 519/2007 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan osoittaminen veteraanien, heidän puolisoitensa ja soteleskien avustajatoimintaprojektin tukemiseen ja laajentamiseen (33.90.50)
- TAA 520/2007 vp — Håkan Nordman /r ym.: Määrärahan osoittaminen kielipalvelukeskuksen perustamiseen Vaasaan (28.01.10)
- TAA 521/2007 vp — Håkan Nordman /r ym.: Määrärahan osoittaminen urheiluakatemioiden toiminnan tukemiseen (29.90.50)
- TAA 522/2007 vp — Håkan Nordman /r ym.: Määrärahan osoittaminen vammaisvaltuutetun viran perustamiseen (33.01.01)
- TAA 523/2007 vp — Håkan Nordman /r ym.: Määrärahan osoittaminen ruotsinkielisten kuulovammaisten tukipalveluihin (33.60.30)
- TAA 524/2007 vp — Håkan Nordman /r ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristölupaviraston perustamiseen Vaasaan (35.01.03)
- TAA 525/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Kotiin palkatun henkilön palkkausmenojen verovähennysoikeudesta johtuvan valtion tuloveron arvioitun tuoton vähentäminen (11.01.01)
- TAA 526/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Kuolinpesän kotitalousvähennysoikeudesta johtuvan tuloveron tuottoarvion vähentäminen (11.01.01)

- TAA 527/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Tupakkaverotuoton lisääminen (11.08.01)
- TAA 528/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen poliisitoimen toimintamenoihin (26.10.01)
- TAA 529/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Maanpuolustusnaisten liiton Päijät-Hämeen piirin toimintaan (27.10.50)
- TAA 530/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen tullin huumekoirien hankintaan ja koulutukseen (28.10.02)
- TAA 531/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Itä-Hämeen opiston toiminnan tukemiseen (29.30.30)
- TAA 532/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Päijät-Hämeen konservatorion tilojen saneeraukseen (29.80.33)
- TAA 533/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten sekä seurojentalojen kunnossapitoon (29.80.50)
- TAA 534/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Suomi-koulujen toimintaan (29.80.50)
- TAA 535/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Lahden Tanssiopistolle (29.80.52)
- TAA 536/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Sotilaslääketieteen museosäätiölle (29.80.52)
- TAA 537/2007 vp — Tuija Nurmi /kok ym.: Määrärahan osoittaminen yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (30.50.31)
- TAA 538/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Iitin Säteytien tien 14501 parantamiseen (31.24.21)
- TAA 539/2007 vp — Tuija Nurmi /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Kopsuontien 3132 peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 540/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Orimattilan Käkeläntien tasoristeyksen puolipuumilaitteiston ja odotustasanteen rakentamiseen (31.40.21)
- TAA 541/2007 vp — Tuija Nurmi /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Lahti-Vesivehmaan lentokentän kehittämiseen (31.52.41)
- TAA 542/2007 vp — Tuija Nurmi /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Lahden keskusta-alueen kehittämiseen (32.50.43)
- TAA 543/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen varusmiesten kotiuttamisrahaan (33.10.53)
- TAA 544/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen lääkärinpalkkioiden Kela-korvauksen nostamiseen 40 prosenttiin (33.30.60)
- TAA 545/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen opiskeluaikana sairastuneen opiskelijan eläketurvaan (33.30.60)
- TAA 546/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen yli 65-vuotiaiden vaikeavammaisten kuntoutukseen (33.30.60)
- TAA 547/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen alle 7-vuotiaan lapsen vanhemmalle lapsen kotihoidosta kertyvään eläkkeeseen (33.40.53)

- TAA 548/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen sotalasten ja satorpojen kuntoutukseen (33.50.30)
- TAA 549/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen sotaveteraanien palveluseteliin (33.50.56)
- TAA 550/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Reumasäätiön sairaalalle Heinolassa (33.60.30)
- TAA 551/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen vaikeavammaisten henkilökohtaisten avustajien palkkaamiseen (33.60.30)
- TAA 552/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta aiheutuviin kustannuksiin (33.60.38)
- TAA 553/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Lahteen perustettavan saattohoitokodin perustamiskustannuksiin (33.90.50)
- TAA 554/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen omaishoitajien ja hoidettavien yhteiskuntoutukseen (33.90.50)
- TAA 555/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Päijät-Hämeen Näkövammaiset ry:n toiminnan tukemiseen (33.90.50)
- TAA 556/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Heinolan lintutarhan toimintamenoihin (35.01.65)
- TAA 557/2007 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen lintuvesien suoje-
luun (35.10.63)
- TAA 558/2007 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen ammatilliseen perustutkintoon johtavan koulutuksen lisäämiseen Itä-Uudellamaalla (29.20.30)
- TAA 559/2007 vp — Mikaela Nylander /r ym.: Määrärahan osoittaminen yhdyskuntien vesihuoltotöihin (30.50.77)
- TAA 560/2007 vp — Mikaela Nylander /r ym.: Määrärahan osoittaminen Kilpilahden tieyhteysien rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 561/2007 vp — Mikaela Nylander /r ym.: Määrärahan osoittaminen perustien pitoon Uudenmaan tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 562/2007 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen Porvoon saaristotien rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 563/2007 vp — Mikaela Nylander /r ym.: Määrärahan osoittaminen saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostoihin ja kehittämiseen (31.60.64)
- TAA 564/2007 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen Lapinjärven kunnostamiseen Itä-Uudellamaalla (35.10.77)
- TAA 565/2007 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen vanhan raatihuoneen kunnostamiseen ja ympäristön säilyttämiseen Porvoossa (35.20.64)
- TAA 566/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen maaseutuneuvontaan (30.10.50)
- TAA 567/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen 4H-toiminnan turvaamiseen (30.10.55)
- TAA 568/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen kasvihuone-elinkeinon kehittämiseen (30.20.46)

- TAA 569/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 7390 sekä paikallistien 17903 peruskorjaukseen Vaasan tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 570/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 68 ja Pietarsaaren sataman välisen tieyhteyden suunnitteluun ja toteuttamiseen (31.24.21)
- TAA 571/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen maantielle 741 Vaasan tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 572/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen liikenneturvallisuuden parantamiseen paikallistiellä 748 Vaasan tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 573/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen liikenneturvallisuuden parantamiseen kantatiellä 63 Evijärven ja Kaustisen välillä Vaasan tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 574/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen perustieverkon kehittämiseen (31.24.21)
- TAA 575/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden kunnossapitoon ja kehittämiseen (31.25.50)
- TAA 576/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen hyljetietokeskusten perustamiseen Pohjanmaalle (35.01.65)
- TAA 577/2007 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen happamien sulfaattimaiden kartoitukseen ja ympäristöhaittojen ehkäisemisohjelman laatimiseen (35.10.77)
- TAA 578/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Kansainvälisen siviilikriisinhallintakeskuk-
- sen perustaminen Keuruun Pioneerivarikon yhteyteen (24.99.22)
- TAA 579/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Jalkaväkimiinoja korvaavien järjestelmien suunnittelun ja valmistuksen aloittaminen Keuruun Pioneerivarikolla (27.10.18)
- TAA 580/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Haapamäen vankilan suunnittelu ja rakennustöiden aloittaminen (28.20.88)
- TAA 581/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Etä- ja aikuislukiotoininnan sekä elokuvaopetuksen järjestäminen Haapamäen yhteiskoulussa (29.10.30)
- TAA 582/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Haapamäen elokuvafestivaalien tukeminen (29.80.52)
- TAA 583/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Haapamäen Uusi Nousu -hankkeen tukeminen (30.10.61)
- TAA 584/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Palkkion maksaminen suurpetojen kaatajille (30.40.42)
- TAA 585/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 18 rakennustöiden jatkamiseen välillä Multia—Ähtäri (31.24.21)
- TAA 586/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Kantatien 58 kunnostaminen Keski-Suomessa (31.24.21)
- TAA 587/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Tieyhteyksien parantaminen Keski-Suomessa (31.24.21)
- TAA 588/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Haapamäen kautta kulkevien ratojen sähköistäminen ja Haapamäki—Pori-rautatien

- käyttöönoton perusselvityksen tekeminen (31.40.21)
- TAA 589/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Suojakatosten rakentaminen eräille asemille Keski-Suomessa (31.40.21)
- TAA 590/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk: Haapamäki—Keuruu-iltajunayhteyden palauttaminen (31.60.63)
- TAA 591/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Tieyhteyksien parantaminen Raatteen tien Raatteenportin ympäristön ja Purasjoen taistelulinjan kunnostamiseksi Suomussalmella (29.80.50)
- TAA 592/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valtakunnallisten nuorisokeskusten toiminnan ja investointien tukemiseen (29.91.50)
- TAA 593/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Maatilatalouden kehittämisrahaston avustuksiin (30.20.61)
- TAA 594/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen hirvivahinkojen korvaamiseen (30.40.41)
- TAA 595/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Keski-Suomen tiepiirille maantien 637 peruskorjauksen aloittamiseen välillä Tankolampi—Sumiainen (31.24.21)
- TAA 596/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen kantatien 77 varrelle Maaningalla välillä Hamula—Kinulanlahti (31.24.21)
- TAA 597/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Kontiolahden ja Joensuun välillä (31.24.21)
- TAA 598/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välillä Kirkkonkylä—Pappilamäki Rautavaaran kunnassa (31.24.21)
- TAA 599/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 610 peruskorjaukseen välillä Kärkistensalmi—Joutsa (31.24.21)
- TAA 600/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen paikallistien 15666 ja 15667 parantamiseen välillä Viinijärvi—Kompero Liperissä (31.24.21)
- TAA 601/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen paikallistien 12287 kunnostamiseen ja päällystämiseen Liedossa (31.24.21)
- TAA 602/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Rautavaaran kunnan Kangaslahden ja Nilsin kunnan Palonurmen välisen tieosuuden parannukseen ja päällystämiseen (31.24.21)
- TAA 603/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen tien 570 päällystämiseen välillä Karinkylä—Säyneinen Rautavaaralla ja Juankoskella (31.24.21)
- TAA 604/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 17 kehittämiseen välillä Kuopio—Riistavesi (31.24.78)
- TAA 605/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen tieosuuden Taavetti—Lappeenranta kunnostamiseen (31.24.78)

- TAA 606/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden valtionapuun (31.25.50)
- TAA 607/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuden korottamiseen (33.60.30)
- TAA 608/2007 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Valtionvelan lyhentämiseen ehdotetun määrärahan vähentäminen (37.01.94)
- TAA 609/2007 vp — Johanna Ojala-Niemi /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen toimintaan (25.01.04)
- TAA 610/2007 vp — Johanna Ojala-Niemi /sd ym.: Määrärahan osoittaminen toisen asteen opiskelijoiden opintotukeen (29.70.55)
- TAA 611/2007 vp — Johanna Ojala-Niemi /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Ivalon ja Nellimin välisen tieyhteyden perusparannukseen (31.24.21)
- TAA 612/2007 vp — Johanna Ojala-Niemi /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Muonion ja Kilpisjärven välisen tieyhteyden perusparannukseen valtatiellä 21 (31.24.21)
- TAA 613/2007 vp — Johanna Ojala-Niemi /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 perusparannukseen ja muuttamiseen kaksiajorataiseksi välillä Rovaniemi—Alakorkalo (31.24.21)
- TAA 614/2007 vp — Johanna Ojala-Niemi /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kemmin Ajoksen sataman tuloväylän syventämiseen (31.30.78)
- TAA 615/2007 vp — Johanna Ojala-Niemi /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kittilän, Enontekiön ja Ivalon lentokenttien kessäaikaisten reittilentojen palvelujen ostoihin (31.60.63)
- TAA 616/2007 vp — Johanna Ojala-Niemi /sd ym.: Työllisyysperusteisten investointimäärärahojen myöntövaltuuksien korottaminen (32.80.64)
- TAA 617/2007 vp — Kirsi Ojansuu /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen valtakunnallisen kehitysvammaisten taidekeskuksen toiminnan tukemiseen (29.80.52)
- TAA 618/2007 vp — Kirsi Ojansuu /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen Hämeen linnan korjaustöiden jatkamiseen (29.80.75)
- TAA 619/2007 vp — Kirsi Ojansuu /vihr: Määrärahan osoittaminen lasten- ja nuortenpsykiatrian hoitojonojen purkamiseen (33.60.38)
- TAA 620/2007 vp — Heikki A. Ollila /kok ym.: Tieteen tukemiseen yhteisöille myönnettävän lahjoitusvähennysoikeuden laajentaminen (11.01.01)
- TAA 621/2007 vp — Heikki A. Ollila /kok ym.: Määrärahan osoittaminen opintokustusten opintokerhotoimintaan (29.30.30)
- TAA 622/2007 vp — Reijo Paajanen /kok: Määrärahan osoittaminen Pien-Saimaan vesistöalueen puhdistustyöhön (30.50.77)
- TAA 623/2007 vp — Reijo Paajanen /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 6 korjaus- ja perusparannustyöhön tieosuudella Lappeenranta—Taavetti (31.24.78)
- TAA 624/2007 vp — Reijo Paajanen /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 13 turvallisuuden parantamiseen ja korjaustyön käynnistämiseen tieosuudella Lappeenranta—Savitaipale (31.24.78)

- TAA 625/2007 vp — Reijo Paajanen /kok: Määrärahan osoittaminen kaksoisraiteen rakentamiseen rataosuudella Luumäki—Imatra (31.40.78)
- TAA 626/2007 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Pohjoisen ulottuvuuden tutkimuskeskuksen toimintaan (29.50.01)
- TAA 627/2007 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyömallin kehittämiseen (29.50.20)
- TAA 628/2007 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen rakennusperinnön hoitoon ja UNESCO:n maailmanperintökohteiden ylläpitoon (29.80.50)
- TAA 629/2007 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Tali—Ihantala-keskuksen perustamiseen (29.80.52)
- TAA 630/2007 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen E18-tien kehittämiseen (31.24.78)
- TAA 631/2007 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Lappeenrannan lentoliikenteen tukemiseen (31.60.63)
- TAA 632/2007 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ENPI-ohjelmien kansalliseen rahoitukseen (32.70.65)
- TAA 633/2007 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteisiin investointeihin (32.80.64)
- TAA 634/2007 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden perustamiseen (33.60.31)
- TAA 635/2007 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Repoveden kansallispuiston luontokeskuksen suunnitteluun ja toiminnan kehittämiseen (35.10.52)
- TAA 636/2007 vp — Sari Palm /kd ym.: Määrärahan osoittaminen poliisin toimintamenoihin (26.10.01)
- TAA 637/2007 vp — Sari Palm /kd ym.: Määrärahan osoittaminen rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille (29.01.51)
- TAA 638/2007 vp — Sari Palm /kd ym.: Määrärahan osoittaminen suomalaisten elokuvien tuotantoon ja levitykseen (29.80.52)
- TAA 639/2007 vp — Sari Palm /kd: Määrärahan osoittaminen Olavinlinnan kunnostamiseen (29.80.75)
- TAA 640/2007 vp — Sari Palm /kd ym.: Määrärahan osoittaminen lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen ja liikuntajärjestöjen tukemiseen (29.90.50)
- TAA 641/2007 vp — Sari Palm /kd ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatriseen hoitoon (33.60.38)
- TAA 642/2007 vp — Aila Paloniemi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen ammatillisen aikuiskoulutuksen vahvistamiseen Keski-Suomessa (29.20.21)
- TAA 643/2007 vp — Tuula Peltonen /sd: Diesilveron arvioitun tuoton alentaminen (11.08.07)
- TAA 644/2007 vp — Tuula Peltonen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen koulutuksen arvioinnin toimintamenoihin (29.01.01)
- TAA 645/2007 vp — Tuula Peltonen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen perusopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen (29.10.30)

- TAA 646/2007 vp — Tuula Peltonen /sd: Määrärahan osoittaminen Kankarisveden yläkoulun ja lukion rakennuksen peruskorjaukseen Jämsänkoscilla (29.10.34)
- TAA 647/2007 vp — Tuula Peltonen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kehitysvammaisten lasten koulutuksen turvaamiseen (29.20.21)
- TAA 648/2007 vp — Tuula Peltonen /sd: Määrärahan osoittaminen Jyväskylän yliopiston logopedian aineopintojen säilyttämiseen (29.50.01)
- TAA 649/2007 vp — Tuula Peltonen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen harjoittelukoulujen toimintaan (29.50.03)
- TAA 650/2007 vp — Tuula Peltonen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työväen- ja seurantalojen ylläpitoon (29.80.50)
- TAA 651/2007 vp — Tuula Peltonen /sd: Määrärahan osoittaminen uuden valtakunnallisen kirjallisuusyhdistyksen toiminnan käynnistämiseen ja tukemiseen (29.80.50)
- TAA 652/2007 vp — Tuula Peltonen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen tieosuuden Jämsä—Mänttä peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 653/2007 vp — Tuula Peltonen /sd: Määrärahan osoittaminen Jämsän rautatieaseman uudelleenjärjestelyihin ja uudisrakentamiseen (31.40.21)
- TAA 654/2007 vp — Tuula Peltonen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Tampere—Jyväskylä-radon parannukseen (31.40.21)
- TAA 655/2007 vp — Tuula Peltonen /sd: Määrärahan osoittaminen henkilöjunaliikenteen käynnistämiseen rataosuudella Jämsä—Jyväskylä—Äänekoski (31.60.63)
- TAA 656/2007 vp — Tuula Peltonen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työllistämiskoulutus- ja erityistoimiin (32.80.51)
- TAA 657/2007 vp — Tuula Peltonen /sd: Määrärahan osoittaminen Jämsän aluesairaalan päivystystilojen yöpäivystyksen säilyttämiseen sekä palvelutason turvaamiseen (33.60.30)
- TAA 658/2007 vp — Klaus Pentti /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maaseutuneuvonnan rahoittamiseen ja yritystoiminnan kehittämiseen (30.10.50)
- TAA 659/2007 vp — Klaus Pentti /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Hämeenkyrön ohitustien rakentamisen aloittamiseen (31.24.21)
- TAA 660/2007 vp — Sanna Perkiö /kok: Määrärahan osoittaminen Venäjä-vierailuprofessuurin perustamista varten (29.50.01)
- TAA 661/2007 vp — Sanna Perkiö /kok ym.: Määrärahan osoittaminen pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen ja meluntorjunnan teemahankkeiden toteutukseen (31.24.21)
- TAA 662/2007 vp — Petri Pihlajaniemi /kok ym.: Määrärahan osoittaminen vesistö- ja vesihuoltotöihin (30.50.77)
- TAA 663/2007 vp — Petri Pihlajaniemi /kok: Määrärahan osoittaminen yrittäjien kummitoiminnan käynnistämiseen pk-yrityksissä (32.30.45)
- TAA 664/2007 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen urheiluseurojen toimintatukeen (29.90.50)
- TAA 665/2007 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kylätoiminnan valtakunnalliseen kehittämiseen (30.10.63)

- TAA 666/2007 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Jämijärvi—Ikaalinen-tien peruskunnostuksen suunnitteluun (31.24.21)
- TAA 667/2007 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Turun ja Hämeen tiepiireille tieosuuden Jämi—Jylli muuttamiseen yleiseksi maantiekseksi (31.24.21)
- TAA 668/2007 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Porin ja Porin sataman välisen radan sähköistyksen suunnitteluun (31.40.21)
- TAA 669/2007 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen tasoristeysten poistamiseen rataosalla Tampere—Pori (31.40.21)
- TAA 670/2007 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Turku—Pori-rautatien suunnitteluun (31.40.21)
- TAA 671/2007 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen taajamajunaliikenteen suunnitteluun välillä Pori—Kokemäki—Rauma (31.60.63)
- TAA 672/2007 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen ns. kolmannen sektorin työllisyyspoliittisiin avustuksiin (32.80.51)
- TAA 673/2007 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen työllistämiseen kunnille ja kuntayhtymille (32.80.51)
- TAA 674/2007 vp — Erkki Pulliainen /vihr: Määrärahan osoittaminen petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen (30.40.42)
- TAA 675/2007 vp — Erkki Pulliainen /vihr: Määrärahan osoittaminen yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (30.50.31)
- TAA 676/2007 vp — Erkki Pulliainen /vihr: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (31.25.50)
- TAA 677/2007 vp — Lyly Rajala /kok: Määrärahan osoittaminen Limingan ja Tupoksen välisen maantien 18666 perusparannukseen ja päällystämiseen sekä kevyen liikenteen väylän ja valaistuksen toteuttamiseen (31.24.21)
- TAA 678/2007 vp — Lyly Rajala /kok: Määrärahan osoittaminen Limingan Ketunmaan tien 18627 peruskorjaukseen ja päällystämiseen (31.24.21)
- TAA 679/2007 vp — Lyly Rajala /kok: Määrärahan osoittaminen maantien 807 peruskorjaukseen ja päällystämiseen välillä Siikajoen kylä—Revonlahti (31.24.21)
- TAA 680/2007 vp — Lyly Rajala /kok: Määrärahan osoittaminen Oulun tiepiirille Sanginjoentien 8331 päällystämiseen (31.24.21)
- TAA 681/2007 vp — Lyly Rajala /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 20 perusparannuksen jatkamiseen Kiimingin Jäälissä Ylikiimingin tien risteykseen (31.24.21)
- TAA 682/2007 vp — Lyly Rajala /kok: Määrärahan osoittaminen Merenkululaitoksen teemapaketin toteuttamiseen (31.30.21)
- TAA 683/2007 vp — Lyly Rajala /kok: Määrärahan osoittaminen alueelliseen kuljetukseen (32.30.44)
- TAA 684/2007 vp — Lyly Rajala /kok: Määrärahan osoittaminen Oulun seudun monitoimikeskushankkeeseen (32.30.47)
- TAA 685/2007 vp — Lyly Rajala /kok: Määrärahan osoittaminen Kuikkasuon suoluontokeskushankkeeseen Ylikiimingissä (35.10.21)

- TAA 686/2007 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen poliisitoimen toimintamenoihin (26.10.01)
- TAA 687/2007 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Pelastusopiston rahoitusvajeen kattamiseen (26.30.01)
- TAA 688/2007 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminnan turvaamiseen (26.30.20)
- TAA 689/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Varkauden teatterin käyttömenoihin (29.80.31)
- TAA 690/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Lehtoniemen työväentalon kunnostamiseen (29.80.50)
- TAA 691/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen kylätoiminnan tukemiseen (30.10.63)
- TAA 692/2007 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen maaseudun vesi- ja viemärihuollon rakentamiseen (30.50.77)
- TAA 693/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Juankosken kevyen liikenteen väylän jatkamiseen Kaavin suuntaan maantiellä 569 (31.24.21)
- TAA 694/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Leppävirta—Sorsakosken teollisuusalue (31.24.21)
- TAA 695/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen maantien 567 liittymien pääsuuntien muuttamiseen Västiniemi—Juankoski-tieyhteyden parantamiseksi (31.24.21)
- TAA 696/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Savo-Karjalan tiepiirille Puurtilantien kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille valtatie 23—Kopolanniemi (31.24.21)
- TAA 697/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 17 kehittämiseen välillä Kuopio—Riistavesi (31.24.21)
- TAA 698/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 23 Joensuu—Viinijärvi-tieosuuden peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 699/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Vuonamonsalmen tie- ja siltajärjestelyihin Keiteleellä (31.24.21)
- TAA 700/2007 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Hankkeen valtatie 5 Päiväranta—Vuorela käynnistäminen (31.24.78)
- TAA 701/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Saimaa—Päijänne-kanavoinnin suunnittelun käynnistämiseen (31.32.78)
- TAA 702/2007 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Savonradan perusparantaminen (31.40.78)
- TAA 703/2007 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen bioenergian tutkimus- ja kehittämistoimintaan (32.60.40)
- TAA 704/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen pitkäaikaistyöttömien eläke-edellytysten selvittämiseen (32.80.51)

- TAA 705/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen kuntouttavan työtoiminnan tukemiseen (33.20.31)
- TAA 706/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen omaishoidon kehittämiseen (33.60.30)
- TAA 707/2007 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatriseen hoitoon (33.60.38)
- TAA 708/2007 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen sydänpotilaiden kuntoutukseen (33.90.50)
- TAA 709/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen erityisopetuksen lisääntyneisiin tarpeisiin (29.10.30)
- TAA 710/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen koulunkäyntiavustajien lisäämiseen (29.10.30)
- TAA 711/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen opintokustusten maahanmuuttajien kieli- ja kulttuuri-koulutukseen (29.30.30)
- TAA 712/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen vaikeimmasa työmarkkina-asemassa olevien oppisopimuskoulutukseen (29.30.32)
- TAA 713/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistojen perusopetuksen kehittämiseen (29.50.01)
- TAA 714/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen maahanmuuttajien kotoutumista edistävien yhdistysten toiminnan tukemiseen (29.91.50)
- TAA 715/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen biopolttoaineiden käytön edistämiseen (32.60.20)
- TAA 716/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen työmarkkina-tuen korottamiseen (33.20.52)
- TAA 717/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen reseptikoh-taisen omavastuun poistamiseen vuotuisen maksukaton ylittävistä lääkeostoista (33.30.60)
- TAA 718/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen pitkäaikais-työttömien eläketuen lisäämiseen (33.40.56)
- TAA 719/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen sotilasvam-malain piiriin kuuluvien määrän laajentami-seen (33.50.51)
- TAA 720/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen lapsiperhei-den ennalta ehkäisevään kotipalveluun (33.60.30)
- TAA 721/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten ennalta ehkäisevän psykiatrisen hoi-don ja mielenterveyspalvelujen kehittämi-seen (33.60.30)
- TAA 722/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten oikeuspsykiatriin tutkimuksiin sekä lasten ja nuorten psykiatrian kehittämi-seen Pirkanmaalla (33.60.30)
- TAA 723/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen mielenter-veyskuntoutujien asumispalveluiden laadun parantamiseen (33.60.30)
- TAA 724/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen mielenter-veyspalveluiden piilossa olevien jonojen karsimiseen (33.60.30)

- TAA 725/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen neuvolatoiminnan resurssien lisäämiseen (33.60.30)
- TAA 726/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen vanhustenhuollon palvelujen tehostamiseen (33.60.30)
- TAA 727/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen vanhusten kotipalveluiden lisäämiseen (33.60.30)
- TAA 728/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen EVO-rahoituksen jälkeensäneisyyden korjaamiseen (33.60.33)
- TAA 729/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen Maahanmuuttajavammaisten Tuki ry:lle (33.90.50)
- TAA 730/2007 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen päihitteettömien huumehoitojen ja hoitoonohjauksen kehittämiseen (33.90.50)
- TAA 731/2007 vp — Eero Reijonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen 4H-toiminnan tukemiseen (30.10.55)
- TAA 732/2007 vp — Eero Reijonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Metlan Joensuun tutkimuskeskuksen toiminnan kehittämiseen (30.60.01)
- TAA 733/2007 vp — Eero Reijonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 23 peruskorjaukseen tieosuudella Varkaus—Kontkala (31.24.78)
- TAA 734/2007 vp — Markku Rossi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen hammaslääkärikoulutuksen aloittamiseen Kuopion yliopistossa (29.50.01)
- TAA 735/2007 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Siilinjärven kunnan raja—Maaningan Kinnulanlahti (31.24.21)
- TAA 736/2007 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 551 perusparantamiseen välillä Pihkainmäki—Haminanlahti (31.24.21)
- TAA 737/2007 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien Luvelahti—Särkinen perusparannukseen ja päällystämiseen Pohjois-Savossa (31.24.21)
- TAA 738/2007 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen Mäntyjärven paikallistien parantamiseen ja päällystämiseen välillä Mäntyjärvi—Losomäki Kaavilla (31.24.21)
- TAA 739/2007 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen Saikarin tien peruskorjaukseen ja päällystämiseen Sisä-Savossa (31.24.21)
- TAA 740/2007 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen tieosuuden Pihkainmäki—Itä-Karttula parantamiseen (31.24.21)
- TAA 741/2007 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen Vuonamonsalmen kevyen liikenteen sillan rakentamiseen Keiteleellä (31.24.21)
- TAA 742/2007 vp — Markku Rossi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 9 parantamiseen välillä Kuopio—Suonenjoki (31.24.78)
- TAA 743/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen vankeinhoitolaitoksen henkilöstön lisäämiseen (25.40.01)

- TAA 744/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen väestöltään kasvavien maakuntien ammattikorkeakoulutoiminnan kehittämiseen (29.40.30)
- TAA 745/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin Uudenmaan ympäristökeskuksen alueella (30.50.31)
- TAA 746/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Pukila—Mäntsälä-yhdysvesijohdon ja siirtoviemärin rakentamiseen (30.50.77)
- TAA 747/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen teille 1551 ja 1552 välille Tarkkinen—Vooлахden risteys Porvoossa (31.24.21)
- TAA 748/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kii-reellisiin kevyen liikenteen väylien rakentamishankkeisiin Itä-Uudenmaan alueella (31.24.21)
- TAA 749/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Kilpilahden teollisuusalueen tieyhteyksien rakentamiseen Itä-Uudellamaalla (31.24.21)
- TAA 750/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen paikallistien 170 perusparantamiseen ja kevyen liikenteen väylän rakentamisen aloittamiseen välille Ernestas—Kulloo Porvoossa (31.24.21)
- TAA 751/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon Uudenmaan tiepiirin alueella (31.24.21)
- TAA 752/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen tien 1605 parantamiseen välillä Porvoo—Myrskylä (31.24.21)
- TAA 753/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen selvitystyöhön valtionhallinnon toimintojen sijoittamisesta Itä-Uudellemaalle (32.50.43)
- TAA 754/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Etelä-Suomen vesistöjen ja Itämeren suojeluun (35.10.61)
- TAA 755/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Porvoossa, Loviisassa ja Sipoossa sijaitsevien pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamiseen (35.10.77)
- TAA 756/2007 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vanhan Porvoon rakennusten ja ympäristön säilyttämiseen (35.20.64)
- TAA 757/2007 vp — Päivi Räsänen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen varsinaiseen kehitysyhteistyöhön (24.30.66)
- TAA 758/2007 vp — Päivi Räsänen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen rautateiden päällysrakenteiden uusimiseen (31.40.21)
- TAA 759/2007 vp — Päivi Räsänen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen rataosan Helsinki—Riihimäki välityskyvyn parantamiseen (31.40.78)
- TAA 760/2007 vp — Päivi Räsänen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen starttirahan lisäämiseen (32.80.51)
- TAA 761/2007 vp — Päivi Räsänen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen terveyden-

- huollon maksukattojen yhdistämiseen (33.30.60)
- TAA 762/2007 vp — Tero Rönni /sd ym.: Määrärahan osoittaminen tuomioistuinten toimintamenoihin (25.10.03)
- TAA 763/2007 vp — Tero Rönni /sd ym.: Määrärahan osoittaminen raskaan liikenteen valvontayksikön perustamiseen (26.10.01)
- TAA 764/2007 vp — Tero Rönni /sd ym.: Määrärahan osoittaminen yhdysvesijohdon ja siirtoviemärin rakentamiseen välille Kilkinkoski—Virrat—Ruovesi (Kukkokangas) (30.50.77)
- TAA 765/2007 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Siuntion Suihtien linnan ylläpitokustannuksiin (29.80.04)
- TAA 766/2007 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen veikkausvoittovarojen liikunnan osuuden lisäämiseen (29.90.50)
- TAA 767/2007 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Hiidenveden kunnostus- ja hoitosuunnitelman toteuttamiseen (30.50.77)
- TAA 768/2007 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen hirviaidan rakentamiseen valtatielle 1 välille Veikkola—Lohjanharju (31.24.21)
- TAA 769/2007 vp — Matti Saarinen /sd: Määrärahan osoittaminen meluesteen rakentamiseen Turunväylälle Veikkolaan (31.24.21)
- TAA 770/2007 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen paikallistien 11099 Leppäkorpi—Kiikala kunnostamiseen ja päällystämiseen (31.24.21)
- TAA 771/2007 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Uudenmaan seutu- ja yhdystieverkon kunnostamiseen (31.24.21)
- TAA 772/2007 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 25 peruskorjaukseen tieosuudella Mustio—Meltola (31.24.21)
- TAA 773/2007 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kantatie 51 -hankkeen rakennustöiden aloittamiseen (31.24.78)
- TAA 774/2007 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Sovittujen tie- ja ratahankkeiden käynnistäminen ja rahoitus (31)
- TAA 775/2007 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Sammatin, Karjalohjan ja Nummi-Pusulan vesihuoltohankkeeseen (35.10.77)
- TAA 776/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen kielipalvelukeskuksen perustamiseen Vaasaan (28.01.12)
- TAA 777/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Lehtimäen opiston käyttökustannuksiin (29.30.30)
- TAA 778/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen opintokeskusta ylläpitävien järjestöjen sivistystyöhön ja kansalaisvaikuttamista koskevaan toimintaan (29.30.53)
- TAA 779/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Seinäjoen ammattikorkeakoulun toiminnan vahvistamiseen ja turvaamiseen (29.40.30)
- TAA 780/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Keski-Pohjanmaan museokeskukselle (29.80.32)

- TAA 781/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen alempiasteisen tieverkon kunnostukseen Vaasan tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 782/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Edsevö—Pietarsaari-satamatien suunnitteluun (31.24.21)
- TAA 783/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen eritasoristeyksen rakentamiseen Lapuan Koverossa (31.24.21)
- TAA 784/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen kiertoliittymän rakentamiseen valtatielle 8 Kokkolassa (31.24.21)
- TAA 785/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Seinäjoen itäisen ohikulkutien rakentamiseen valtatiellä 19 (31.24.21)
- TAA 786/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan tiepiirille liikenneturvallisuuden parantamiseen kantatiellä 63 osuudella Evijärvi—Kaustinen (31.24.21)
- TAA 787/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan tiepiirille Sepänkylän ohikulkutien rakentamisen suunnitteluun valtatiellä 8 (31.24.21)
- TAA 788/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Merenkurkun liikenteen pysyvyyden ja saavutettavuuden turvaamiseen (31.30.21)
- TAA 789/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Pietarsaaren laivaväylän ruoppaukseen (31.30.78)
- TAA 790/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen tasoristeysten turvallisuuden parantamiseen rataosalla Seinäjoki—Kaskinen (31.40.21)
- TAA 791/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Seinäjoen ja Vaasan välisen rataosuuden sähköistämisen loppuun saattamiseen (31.40.78)
- TAA 792/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan ja Seinäjoen välisen rataosuuden sähköistämisen suunnitteluun (31.40.78)
- TAA 793/2007 vp — Petri Salo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Merenkurkun maailmanperintöalueen toimintaan (35.10.52)
- TAA 794/2007 vp — Pertti Salolainen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Sipoonkorven kansallispuiston perustamiseen (35.10.52)
- TAA 795/2007 vp — Pertti Salovaara /kesk: Määrärahan osoittaminen Lempäälän Vanatartarantien kevyen liikenteen väylän rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 796/2007 vp — Pertti Salovaara /kesk: Määrärahan osoittaminen perustienpidon rahoituksen jälkeenjääneisyyden korjaamiseen (31.24.21)
- TAA 797/2007 vp — Pertti Salovaara /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristöjärjestöjen toiminnan tukemiseen (35.01.65)
- TAA 798/2007 vp — Pertti Salovaara /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Kankimäen opastuspisteen ja henkilökunnan sosiaalityötilojen rakentamiseen Helvetinjärven kansallispuistoon Ruovedellä (35.10.52)
- TAA 799/2007 vp — Kimmo Sasi /kok: Määrärahan osoittaminen kuluttajariitalau-

- takunnan tehtävien laajenemisesta aiheutuviin kuluihin (25.10.04)
- TAA 800/2007 vp — Kimmo Sasi /kok: Määrärahan osoittaminen musiikki-instituuttien valtionavustuksen korottamiseen (29.80.50)
 - TAA 801/2007 vp — Kimmo Sasi /kok: Määrärahan osoittaminen Tampereen Teiskontien keskussairaalan eritasoliittymän rakentamiseen (31.24.78)
 - TAA 802/2007 vp — Kimmo Sasi /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 3 viimeisen vaiheen rakentamiseen tieosuudella Ylöjärvi—Sasi (31.24.78)
 - TAA 803/2007 vp — Kimmo Sasi /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereen joukkoliikenteen tukemiseen (31.60.63)
 - TAA 804/2007 vp — Arto Satonen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Metsäntutkimuslaitoksen Parkanon toimintayksikön tutkijan virkojen lisäämiseen (30.60.01)
 - TAA 805/2007 vp — Janne Seurujärvi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen vesi- ja maanomistusoikeuksien selvittämiseen Inarissa (25.01.50)
 - TAA 806/2007 vp — Anni Sinnemäki /vihr: Määrärahan osoittaminen sukukansaohjelman toteuttamiseen (29.01.21)
 - TAA 807/2007 vp — Anni Sinnemäki /vihr: Määrärahan osoittaminen eläinkokeita korvaavan kansallisen vaihtoehtomenetelmäkeskuksen perustamiseen (30.01.22)
 - TAA 808/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Eurooppalainen Suomi ry:n tukeen (24.99.50)
 - TAA 809/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen hovioikeuksien, hallinto-oikeuksien, käräjäoikeuksien, markkinaoikeuden, vakuutuslaitosten ja työtuomioistuimen toimintaan (25.10.03)
 - TAA 810/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen vankiloiden toimintaedellytysten turvaamiseen (25.40.01)
 - TAA 811/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen maahanmuuttajien neuvontapalveluiden järjestämiseen (26.40.01)
 - TAA 812/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen uskonnollisten yhdyskuntien avustuksiin (29.01.51)
 - TAA 813/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtion ammatillisen koulutuksen erityisopetukseen (29.20.01)
 - TAA 814/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen ammatilliseen aikuiskoulutukseen (29.30.31)
 - TAA 815/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistojen toimintamenoihin (29.50.01)
 - TAA 816/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen alueteatteritoiminnan tukemiseen ja vakinaistamiseen (29.80.31)
 - TAA 817/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen teattereiden ja orkesterien valtionosuuksiin sekä teattereiden yksikköhintojen korottamiseen (29.80.31)
 - TAA 818/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen museoiden jo sovittuihin valtionosuustarkistuksiin (29.80.32)

- TAA 819/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien kulttuuri-toiminnan valtionosuuksien ja -avustusten korottamiseen (29.80.33)
- TAA 820/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen näyttämötaiteen edistämiseen ja erityisesti vapaan teatterikentän rahoitukseen (29.80.52)
- TAA 821/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kulttuuriyhteisöjen käytössä olevien valtion toimitilojen vuokriin (29.80.53)
- TAA 822/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen Kansallisteatterin peruskorjauksen lainanhoitokuluihin (29.80.54)
- TAA 823/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereen Rantaväylän joukkoliikenteen parantamiseen (31.24.21)
- TAA 824/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasa—Seinäjoki-rataosuuden sähköistämisen aloittamiseen (31.40.78)
- TAA 825/2007 vp — Minna Sirnö /vas ym.: Määrärahan osoittaminen maahanmuuttajien kieli- ja kotoutumiskoulutuksen lisäämiseen (32.80.51)
- TAA 826/2007 vp — Jouko Skinnari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen uuden oikeustalon rakentamiseen Lahden käräjäoikeudelle (28.20.88)
- TAA 827/2007 vp — Jouko Skinnari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistokustien perusrahoitukseen (29.50.20)
- TAA 828/2007 vp — Jouko Skinnari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Käkisalmen sillan suunnitteluun Asikkalan Pulkkilanharjulla (31.24.21)
- TAA 829/2007 vp — Jouko Skinnari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Heinola—Kuusankoski-kanavan sulkujen rakentamiseen ja väylän parantamiseen (31.30.78)
- TAA 830/2007 vp — Jouko Skinnari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen laitoshuollon korvaamiseen haitta-asteeltaan 10—20 prosentin sotainvalideille (33.50.52)
- TAA 831/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Puoluetukeen ehdotetun määrärahan vähentäminen (23.27.50)
- TAA 832/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Kehitysapuun ehdotetun määrärahan vähentäminen (24.30.66)
- TAA 833/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen (27.10.50)
- TAA 834/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: EU:lle suoritettaviin maksuihin ehdotetun määrärahan ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle myönnettävän jäsenmaksuhelpotuksen vähentäminen (28.70.66)
- TAA 835/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien yleiseen valtionosuuteen (28.90.30)
- TAA 836/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Svenska Finlands Folkting -nimiselle järjestölle ehdotetun valtionavustuksen vähentäminen (29.01.50)
- TAA 837/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Suomalaisuuden liitto ry:n lippuvalistustyön tukemiseen (29.80.50)

- TAA 838/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Suomen Kansallisoopperan Säätiölle ehdotetun määrärahan vähentäminen (29.80.52)
- TAA 839/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen lisäämiseen nuorisotyön edistämiseksi (29.91.50)
- TAA 840/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valtion mielisai-
raaloiden toimintamenoihin (33.01.04)
- TAA 841/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valtion koulu-
kotien toimintamenoihin (33.01.05)
- TAA 842/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen lapsilisien korot-
tamiseen (33.10.51)
- TAA 843/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen ylimääräisen rin-
tamalisän korottamiseen (33.50.50)
- TAA 844/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraa-
nien päiväkuntoutuksen lisäämiseen (33.50.56)
- TAA 845/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Irti Huumeista
ry:n toiminnan tukemiseen (33.90.50)
- TAA 846/2007 vp — Timo Soini /ps ym.: Määrärahan osoittaminen omaishoidon tuen
lisäämiseen (33.90.50)
- TAA 847/2007 vp — Johanna Sumuvuori /vihr: Määrärahan osoittaminen siviili-
kriisinhallintatoiminnan kehittämiseen (24.99.22)
- TAA 848/2007 vp — Johanna Sumuvuori /vihr: Määrärahan osoittaminen kulttuuri-
lehtien tukemiseen (29.80.50)
- TAA 849/2007 vp — Johanna Sumuvuori /vihr: Määrärahan osoittaminen rauhantyön
edistämiseen (29.80.50)
- TAA 850/2007 vp — Jacob Söderman /sd: Määrärahan osoittaminen saaristo-ohjelman
toteuttamiseen (32.50.43)
- TAA 851/2007 vp — Tommy Tabermann /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtion
ylimääräisten taiteilijaeläkkeiden lukumää-
rän kasvattamiseen (28.50.16)
- TAA 852/2007 vp — Tommy Tabermann /sd ym.: Määrärahan osoittaminen teattereiden
ja orkestereiden henkilötövuosimää-
rän lisäämiseen (29.80.31)
- TAA 853/2007 vp — Tommy Tabermann /sd ym.: Määrärahan osoittaminen museoi-
den henkilöresurssien lisäämiseen (29.80.32)
- TAA 854/2007 vp — Tommy Tabermann /sd ym.: Määrärahan osoittaminen rauhan-
työn edistämiseen (29.80.50)
- TAA 855/2007 vp — Tommy Tabermann /sd ym.: Määrärahan osoittaminen taiteili-
joiden eläke- ja sosiaaliturvamaksujen katta-
miseen (29.80.52)
- TAA 856/2007 vp — Tommy Tabermann /sd ym.: Määrärahan osoittaminen näyttä-
mötaiteen edistämiseen ja erityisesti vapai-
den tanssi- ja teatteriryhmien sekä ammatil-
lisesti johdettujen harrastajateattereiden tu-
kemiseen (29.80.52)
- TAA 857/2007 vp — Katja Taimela /sd: Määrärahan osoittaminen opintorahan asu-
mislisän maksamiseen koko kalenterivuo-
delta (29.70.55)

- TAA 858/2007 vp — Katja Taimela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Särkisalon pengertien korjaamiseen (31.24.21)
- TAA 859/2007 vp — Katja Taimela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työmarkkina-tuen ylläpitokorvauksen korottamiseen (33.20.52)
- TAA 860/2007 vp — Satu Taiveaho /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ammatillis-ten erityisoppilaitosten toiminnan turvaami-seen (29.20.01)
- TAA 861/2007 vp — Satu Taiveaho /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Museoviras-ton aluetoimistoille (29.80.04)
- TAA 862/2007 vp — Satu Taiveaho /sd: Määrärahan osoittaminen nuorisotyöhön (29.91.50)
- TAA 863/2007 vp — Satu Taiveaho /sd: Määrärahan osoittaminen tasoristeysten poistamiseen Turku—Toijala-rataosalla (31.24.21)
- TAA 864/2007 vp — Satu Taiveaho /sd ym.: Määrärahan osoittaminen elatustuen korottamiseen (33.10.52)
- TAA 865/2007 vp — Satu Taiveaho /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ammattikor-keakoulu- ja toisen asteen opiskelijoiden terveydenhuoltoon (33.60.30)
- TAA 866/2007 vp — Satu Taiveaho /sd ym.: Määrärahan osoittaminen vaikeavam-maisten henkilökohtaisen avustajapalvelun parantamiseen (33.60.30)
- TAA 867/2007 vp — Satu Taiveaho /sd ym.: Määrärahan osoittaminen vanhusten-huollon laadun parantamiseen (33.60.30)
- TAA 868/2007 vp — Satu Taiveaho /sd: Määrärahan osoittaminen luonnon moni-muotoisuuden suojeluun (35.10.21)
- TAA 869/2007 vp — Tarja Tallqvist /kd ym.: Määrärahan osoittaminen joukkoli-i-kennepalvelujen ostoon (31.60.63)
- TAA 870/2007 vp — Tarja Tallqvist /kd ym.: Määrärahan osoittaminen maahan-muuttajien kielikoulutuksen lisäämiseen (32.80.51)
- TAA 871/2007 vp — Tarja Tallqvist /kd ym.: Määrärahan osoittaminen vaikeasti työllistettävien erityistoimiin (32.80.51)
- TAA 872/2007 vp — Tarja Tallqvist /kd ym.: Määrärahan osoittaminen omaishoidon tuen ja tukipalvelujen lisäämiseen (33.60.30)
- TAA 873/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas ym.: Määrärahan osoittaminen koltan-saamen ja inarinsaamen kieli-asiamiehen vir-koihin (25.01.50)
- TAA 874/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen maaseudun jätevesijärjestelmien rakentamiseen (30.50.31)
- TAA 875/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Ivalo—Nel-lim-tien peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 876/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Martti—Tulppio-tien peruskorjaukseen Savukoskel-la (31.24.21)
- TAA 877/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Meltaus—Unari-tieosuuden peruskorjaukseen ja pääl-lystämiseen Rovaniemen kaupungissa (31.24.21)

- TAA 878/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen uuden sillan rakentamiseen Kittilän Kaukosessa (31.24.21)
- TAA 879/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Venetti—Venejärvi—Vaattojärvi—Sieppijärvi-tien peruskorjaukseen Kolarin kunnassa (31.24.21)
- TAA 880/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen alikulkutunnelin rakentamiseen Kemin rautatieasemalle (31.40.21)
- TAA 881/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Tornion aseman ratapihan kehittämiseen (31.40.21)
- TAA 882/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen velkaneuvonnan tehostamiseen (32.40.31)
- TAA 883/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas ym.: Määrärahan osoittaminen maakunnan kehittämisrahan korottamiseen (32.50.42)
- TAA 884/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas ym.: Määrärahan osoittaminen palkkatuen lisäosaan vaikeimmin työllistyvien työllistämiseksi (32.80.51)
- TAA 885/2007 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristötöiden lisäämiseen Lapissa (35.10.77)
- TAA 886/2007 vp — Marja Tiura /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen ulkomaille toimivien kulttuuri- ja tiedeinstituuttien ja niiden yhteistyöyhdistyksen rahoitukseen (29.80.50)
- TAA 887/2007 vp — Marja Tiura /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Kansanterveyslaitoksen rokote- ja infektio-osastojen toiminnan sijoittamiseen Tampereelle (33.03.02)
- TAA 888/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Kymijoen Koivukosken kalateiden rakentamiseen (30.40.77)
- TAA 889/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Laatokan luonnonlohen nousun turvaamiseen Hiitolanjoen Kangaskoskella (30.40.77)
- TAA 890/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen tiestön melusuojausten parantamiseen Kymenlaaksossa (31.24.21)
- TAA 891/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Rantaradan suunnittelun aloittamiseen (31.40.21)
- TAA 892/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen joukkoliikenteen kehittämiseen (31.60.63)
- TAA 893/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen energiatuen korottamiseen ja ns. demonstraatiotuen palauttamiseen (32.60.40)
- TAA 894/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen REACH-asetuksen toimeenpanoon Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksessa (33.02.02)
- TAA 895/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen kansaneläkkeen pohjaosan palauttamisen vaatimaan selvitys- ja lisätyöhön (33.40.60)
- TAA 896/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen 10—15 prosentin haitta-asteen sotainvalidien avopalvelujen korvaamiseen (33.50.51)

- TAA 897/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen sotainvalidiin haudausavustuksiin (33.50.51)
- TAA 898/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen aivoinfarktin liuotushoidon turvaamiseen Kaakkois-Suomessa (33.60.30)
- TAA 899/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Parikkalan terveyskeskuksen päätoimipaikan peruskorjaukseen (33.60.30)
- TAA 900/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan sairaanhoitopiireille (33.60.30)
- TAA 901/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen vaikeavammaisten henkilöiden henkilökohtaisen avustajan palkkaamiseen (33.60.30)
- TAA 902/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristöministeriön tutkimus- ja kehittämishankkeisiin (35.01.01)
- TAA 903/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen REACH-asetuksen toimeenpanoon Suomen ympäristökeskuksessa (35.01.04)
- TAA 904/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen järjestöille ilmastomuutoksen torjuntaan ja luonnonsuojeluun (35.01.65)
- TAA 905/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kansalaisjärjestöille öljy- ja kemikaalionnettomuuksien torjuntavalmiuden parantamiseen Suomenlahdella (35.01.65)
- TAA 906/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen öljyntorjuntakaluston uusimiseen ja kehittämiseen Suomenlahdella (35.10.20)
- TAA 907/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Kymenlaakson lintuvesien suojeluun (35.10.21)
- TAA 908/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Etelä-Suomen metsien suojelemiseen (35.10.63)
- TAA 909/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Suur-Saimaan kansallispuiston suunnitteluun ja perustamiseen (35.10.63)
- TAA 910/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristötöihin (35.10.77)
- TAA 911/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Metsähallituksen hallinnassa olevien kansallispuistojen, muiden luonnonsuojelualueiden sekä erämaalueiden hoitoon ja kehittämiseen (35.10.52)
- TAA 912/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen korjaustöiden avustuksiin (35.20.55)
- TAA 913/2007 vp — Lenita Toivakka /kok ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten liikennekasvatukseen parantamiseen (29.10.30)
- TAA 914/2007 vp — Lenita Toivakka /kok ym.: Määrärahan osoittaminen taiteen perusopetukseen Etelä-Savon Tanssiopistossa (29.10.30)
- TAA 915/2007 vp — Lenita Toivakka /kok ym.: Määrärahan osoittaminen eräiden am-

- mattikorkeakoulujen tutkimustoimintaan (29.40.21)
- TAA 916/2007 vp — Lenita Toivakka /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Pidä Saaris-to Siistinä ry:n toiminnan tukemiseen (35.01.65)
- TAA 917/2007 vp — Oras Tynkkynen /vihr ym.: Tampereen Rantaväylän (valtatie 12) liikennetunnelin rakentaminen (31.24.78)
- TAA 918/2007 vp — Tuulikki Ukkola /kok: Määrärahan osoittaminen pk-yritysten alueelliseen kuljetustukeen (32.30.44)
- TAA 919/2007 vp — Tuulikki Ukkola /kok: Määrärahan osoittaminen kuntoutuksen järjestämiseen sotaorvoille (33.50.30)
- TAA 920/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd: Määrärahan osoittaminen opetusministeriön kansainväliseen yhteistyöhön (29.01.21)
- TAA 921/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen taiteen perusopetuksen lisäämiseen (29.10.30)
- TAA 922/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen koulurakennusten perustamiskustannuksiin ja korjauksiin (29.10.34)
- TAA 923/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtionavustuksena aikuisten koulutustason kohottamishjelmaan (29.30.34)
- TAA 924/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ammattikorkeakoulujen soveltavan tutkimus- ja kehitystyön tukemiseen (29.40.30)
- TAA 925/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd: Määrärahan osoittaminen Kokkolan korkeakoulukampuksen kehittämiseen (29.50.20)
- TAA 926/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen opintorahan korottamiseen aikaistetusti 1.1.2008 alkaen (29.70.55)
- TAA 927/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kirjastojen perustamiskustannuksiin (29.80.34)
- TAA 928/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen yleisten kirjastojen asiakaspäätteiden ja laajakaistayhteyksien hankkimiseen sekä valtionosuuksien korotuksiin (29.80.30)
- TAA 929/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd: Määrärahan osoittaminen Lohtajan Kirkkomusiikkijuhlat ry:n toimintaan (29.80.52)
- TAA 930/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen suomalaisten elokuvien tuotantoon ja levitykseen (29.80.52)
- TAA 931/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd: Määrärahan osoittaminen Vaasan tiepiirille ohituskaistojen rakentamiseen valtatielle 8 välille Kruunupyö—Kokkola (31.24.21)
- TAA 932/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd: Määrärahan osoittaminen Vaasan tiepiirille tieosuuden Komanne—Jänkä parantamiseen (31.24.21)
- TAA 933/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd: Määrärahan osoittaminen Pohjanmaan TE-keskuksen Kokkolan toimipisteelle (32.01.02)
- TAA 934/2007 vp — Jutta Urpilainen /sd: Määrärahan osoittaminen ympäristölupaviraston Kokkolan toimipisteen perustamiseen (35.01.03)

- TAA 935/2007 vp — Raija Vahasalo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistojen toimintamenoihin (29.50.01)
- TAA 936/2007 vp — Raija Vahasalo /kok: Määrärahan osoittaminen Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry:n toiminnan tukemiseen (29.80.50)
- TAA 937/2007 vp — Raija Vahasalo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 51 parantamiseen välillä Kivenlahti—Kirkkonummi (31.24.78)
- TAA 938/2007 vp — Raija Vahasalo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 51 parantamistyön aloittamiseen välillä Kivenlahti—Kirkkonummi (31.24.78)
- TAA 939/2007 vp — Raija Vahasalo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistoiminnan kehittämiseen sydänpotilaiden hoidossa Uudellamaalla (33.60.30)
- TAA 940/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Raahen vanhan seminaarin kiinteistökannan peruskorjauksen aloittamiseen (29.01.62)
- TAA 941/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Ollinsaaren alasteen peruskorjaukseen Raahessa (29.10.34)
- TAA 942/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Suzuki-menetelmän soitonopettajien koulutukseen (29.30.31)
- TAA 943/2007 vp — Unto Valpas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen opintorahan asumislisän maksamiseen budjettiperusteisesti koko kalenterivuodelta (29.70.55)
- TAA 944/2007 vp — Unto Valpas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen haja-asutusalueiden tieverkon kunnossapitoon ja peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 945/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Kajaanista Kokkolaan johtavan valtatie 28 valaisemiseen Lahnajärven risteyksen kohdalla (31.24.21)
- TAA 946/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Ketunperäntien peruskorjaukseen Raahessa (31.24.21)
- TAA 947/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen alikulun rakentamiseen Luohuantien liittymään Alpualla Vihannin kunnassa (31.24.21)
- TAA 948/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän päällystämiseen kantatien 88 varressa Vihannin Läntisrannalla (31.24.21)
- TAA 949/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Kalajoelle välille Hiekkasärkät—Rahja (31.24.21)
- TAA 950/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Pyhäjoella Hiihtomajantieltä Viirrettiin (31.24.21)
- TAA 951/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Raahen ja Siikajoen kuntien rajalta Siikajoelle (31.24.21)
- TAA 952/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Pyhäjoelle välillä Pyhäjoki—Parhalahti ja alikulun rakentamiseen Parhalahdelle Haaralan—Pietiläntien risteykseen (31.24.21)

- TAA 953/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Koskenkankaantien perusparantamiseen Siikajoella välillä Sammalkangas—Huumola (31.24.21)
- TAA 954/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen maantien 7891 perusparantamiseen Pyhäjoella (31.24.21)
- TAA 955/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Paavolan taajamatiejärjestelyihin Siikajoella (31.24.21)
- TAA 956/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Pyhäjoen—Vihannin maantien perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 957/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Raudaskylän—Sievin maantien perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 958/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Siikajoen ja Revonlahden välisen eteläpuolisen tien perusparantamisen ja päällystämisen aloittamiseen (31.24.21)
- TAA 959/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Tavon tienhaaran liikennejärjestelyihin Siikajoella (31.24.21)
- TAA 960/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen valaistun kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Jokiniituntielle Alavieskassa (31.24.21)
- TAA 961/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 liittymäjärjestelyihin Siikajoella Revonlahden kohdalla (31.24.21)
- TAA 962/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 perusparantamiseen Mettalanmäen kohdalla Raahessa (31.24.21)
- TAA 963/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Vanhan Raahentien kunnostukseen Vihannissa (31.24.21)
- TAA 964/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Ylivieska—Pulkila-tien kehittämiseen (31.24.21)
- TAA 965/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Tavon sataman uudistamiseen Siikajoella (31.30.78)
- TAA 966/2007 vp — Unto Valpas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen alueelliseen kuljetustukeen (32.30.44)
- TAA 967/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen rintamasotilastuksen myöntämiseen (33.50.50)
- TAA 968/2007 vp — Unto Valpas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen sotaorpojen kunnoutuksen aloittamiseen (33.50.57)
- TAA 969/2007 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminnan kehittämiseen (33.60.30)
- TAA 970/2007 vp — Unto Valpas /vas: Työeläkkeiden ns. taitetun indeksin korjaaminen
- TAA 971/2007 vp — Pauliina Viitamies /sd: Määrärahan osoittaminen kuulovammaisten Mikael-koulun lisärakennuksen rakentamiseen Mikkeliissä (29.10.34)
- TAA 972/2007 vp — Pauliina Viitamies /sd: Määrärahan osoittaminen Savonlinnan normaalikoulun vuosiluokkien 7.—9. perustamiseen (29.50.03)

- TAA 973/2007 vp — Pauliina Viitamies /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Savonlinnan keskustan liikennejärjestelyihin valtatiellä 14 (31.24.78)
- TAA 974/2007 vp — Pauliina Viitamies /sd: Määrärahan osoittaminen kolmannen sektorin työllistämismahdollisuuksien jatkamiseen (32.80.51)
- TAA 975/2007 vp — Pauliina Viitamies /sd: Määrärahan osoittaminen sotaorpojen kuntoutuksen aloittamiseen (33.50.57)
- TAA 976/2007 vp — Pauliina Viitamies /sd: Määrärahan osoittaminen omaishoidon tuen rahoituksen vahvistamiseen (33.60.30)
- TAA 977/2007 vp — Pauliina Viitamies /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristöihin (35.10.77)
- TAA 978/2007 vp — Pia Viitanen /sd ym.: Windfall-veron käyttöönotto ja arvioitu tuotto (11.10)
- TAA 979/2007 vp — Pia Viitanen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereen teknillisen yliopiston tekniikan erityisrahoitukseen ja tarvittaviin laiteinvestointeihin (29.50.01)
- TAA 980/2007 vp — Pia Viitanen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen eläinkokeiden vaihtoehtojen tukemiseen (30.30.20)
- TAA 981/2007 vp — Pia Viitanen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kansallisen vaihtoehtomenetelmäkeskuksen perustamiseen eläinkokeiden vähentämiseksi (30.30.20)
- TAA 982/2007 vp — Pia Viitanen /sd: Määrärahan osoittaminen rintamasotilastunnuksen ja rintamalisän myöntämiseen vuonna 1926 syntyneille nostomiehille (33.50.50)
- TAA 983/2007 vp — Pia Viitanen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (MET-SO) toteuttamiseen ja Metsähallituksen suojeluhankintojen rahoittamiseen (35.10.52)
- TAA 984/2007 vp — Pia Viitanen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen hissien rakentamiseen (35.20.55)
- TAA 985/2007 vp — Pia Viitanen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen lähiöohjelman käynnistämiseen (35.20.60)
- TAA 986/2007 vp — Pia Viitanen /sd ym.: Erityisryhmien asunto-olojen parantamiseen osoitetun valtuuden korottaminen (35.20.60)
- TAA 987/2007 vp — Ilkka Viljanen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämismäärärahoihin (29.40.21)
- TAA 988/2007 vp — Ilkka Viljanen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakunnissa (31.24.21)
- TAA 989/2007 vp — Ilkka Viljanen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 12 Lahden eteläisen kehätien suunnitteluun (31.24.21)
- TAA 990/2007 vp — Ilkka Viljanen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristöihin (35.10.77)
- TAA 991/2007 vp — Henna Virkkunen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtateiden 4, 9, 13, 18 ja 24 liikenneturvallisuuden parantamiseen (31.24.78)
- TAA 992/2007 vp — Erkki Virtanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien har-

- kinnanvaraiseen rahoitusavustukseen (28.90.32)
- TAA 993/2007 vp — Erkki Virtanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen hoitoon pääsyn turvaamisesta ja jonojen purkamisesta kunnille aiheutuvien kustannusten kattamiseen (33.60.30)
- TAA 994/2007 vp — Erkki Virtanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen asumisen tutkimustoimintaan (33.60.30)
- TAA 995/2007 vp — Pertti Virtanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Narubasso-festivaali/Pispala Folk -musiikkitahtuman tukemiseen (29.80.52)
- TAA 996/2007 vp — Pertti Virtanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen suomalaisen elokuvan tuotannon tukemiseen (29.80.52)
- TAA 997/2007 vp — Pertti Virtanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen säveltaiteen edistämisen tukemiseen (29.80.52)
- TAA 998/2007 vp — Pertti Virtanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen keilamaajoukkueen valmennukseen ja nuorisokeilailun kehittämiseen (29.90.50)
- TAA 999/2007 vp — Pertti Virtanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Juupajoki—Hirsilä—Orivesi-siirtoviemärin rakentamiseen (35.10.77)
- TAA 1000/2007 vp — Pertti Virtanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Niskoslammen, Niskosjoen ja Viinamäenlahden kunnostamiseen Kihniöllä (35.10.77)
- TAA 1001/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen korkeimman oikeuden tuomarinvirkojen lisäämiseen (25.10.01)
- TAA 1002/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen korkeimman hallinto-oikeuden tuomarinvirkojen lisäämiseen (25.10.02)
- TAA 1003/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen ali-, hovi- ja hallinto-oikeuksien ja sekä vakuutus- että markkinaoikeuden tuomarinvirkojen lisäämiseen (25.10.03)
- TAA 1004/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen syyttäjien toimintaresurssien vahvistamiseen (25.30.01)
- TAA 1005/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen poliisin talousrikostutkinnan tehostamiseen (26.10.01)
- TAA 1006/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen varusmiesten kotiuttamisrahan palauttamiseen (27.10.01)
- TAA 1007/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen turkistarhoiden suojaus- ja turvajärjestelyihin (30.10)
- TAA 1008/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen luonnontuotteiden varastointitukeen (30.20.46)
- TAA 1009/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kalatalouden edistämiseen (30.40.51)
- TAA 1010/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen metsän uudistamiseen, nuoren metsän hoitoon ja energiapuun keräämiseen (30.60.44)
- TAA 1011/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Isosaaren

- paikallistien perusparantamiseen Vetelissä ja Halsualla (31.24.21)
- TAA 1012/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Jalasjärven ja Kihniön välisen paikallistien peruskorjaukseen ja päällystämiseen välillä Yli-Valli—Korhoskylä (31.24.21)
 - TAA 1013/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Lustilan paikallistielle 17129 Kauhajoella (31.24.21)
 - TAA 1014/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen tielle 17218 välillä Aronkylä—Harjankylä Kauhajoella (31.24.21)
 - TAA 1015/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen liikenneturvallisuuden parantamiseen valtatie 16 ja kantatie 68 risteyksessä Alajärvellä (31.24.21)
 - TAA 1016/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maanteiden 17683 ja 17697 kunnostamiseen Ylistarossa (31.24.21)
 - TAA 1017/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maanteiden Halla-aho—Koivumäki ja Koivumäki—Uusikylä perusparantamiseen Alajärvellä (31.24.21)
 - TAA 1018/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 6520 perusparantamiseen välillä Möttönen—Kivijärvi (31.24.21)
 - TAA 1019/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maantien Niinimaa—Hynnälä kunnostamiseen Vaasan tiepiirissä (31.24.21)
 - TAA 1020/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Nykäsen ja Torpan välisen paikallistien peruskunnostukseen Vetelissä (31.24.21)
 - TAA 1021/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen paikallistien Perho—Poranen—Hallapuro perusparannukseen ja päällystämiseen (31.24.21)
 - TAA 1022/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen paikallistien 17109 peruskorjaukseen ja päällystämiseen välillä kaatopaikan tienhaara—Kauhajoen kunnan raja (31.24.21)
 - TAA 1023/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Perhon ja Kinnulan välisen maantien päällystämiseen ja kunnostamiseen (31.24.21)
 - TAA 1024/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
 - TAA 1025/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Soinin ja Karstulan välisen Lehtomäen paikallistien peruskorjaukseen (31.24.21)
 - TAA 1026/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Säntintien ja Myllytöyräntien peruskorjaukseen Kurikassa (31.24.21)
 - TAA 1027/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan tiepiirille kevyen liikenteen väylän rakentamiseen valtatielle 19 välillä Rengonharju—Luopajarvi (31.24.21)
 - TAA 1028/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan tiepiirille Laasalan ja Jokivarren välisen maantien peruskorjaamiseen (31.24.21)

- TAA 1029/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan tiepiirille maantien 17613 peruskorjaamiseen välillä Hanhikoski—Malkamäki (31.24.21)
- TAA 1030/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan tiepiirille ns. Tyynismaa—Viinikka-paikallistien perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 1031/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan tiepiirille Purmojärven ja Kuoppa-ahon välisen maantien peruskorjaamiseen (31.24.21)
- TAA 1032/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 3 liikennejärjestelyihin valtatie 19 risteysten kohdalla Jalasjärvellä (31.24.21)
- TAA 1033/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 18 oikaisuun välillä Tuuri—Hakojärvi Töysässä (31.24.21)
- TAA 1034/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yhdystien 7112 perusparantamiseen Lapualla (31.24.21)
- TAA 1035/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen metsäautojen rakentamiseen ja kunnossapitoon (31.25.50)
- TAA 1036/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (31.25.50)
- TAA 1037/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon (31.40.21)
- TAA 1038/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen pienlentokenttien rakennus- ja perusparannushankkeisiin (31.52.41)
- TAA 1039/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Työterveyslaitokselle uuden työpaikkakiusaamista seuraavan ja tutkivan yksikön perustamiseen (33.03.50)
- TAA 1040/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen lääkärin määräämän hieronnan sairausvakuutuskorvauksiin (33.30.60)
- TAA 1041/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen pelkkää kansaneläkettä saaville maksettavaan perustointimeentulolisään (33.40.60)
- TAA 1042/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen rintamasotilastunnuksen ja rintamalisän myöntämiseen vuonna 1926 syntyneille veteraaneille ja vuonna 1944 nostomiehinä palvelukseen astuneille (33.50.52)
- TAA 1043/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen sotaorpojen laitos- ja avokuntoutustoiminnan aloittamiseen (33.50)
- TAA 1044/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen vaikeavammaisille suunnatun henkilökohtaisen avustajajärjestelmän kehittämiseen (33.60.30)
- TAA 1045/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Alajärven kunnostamiseen (35.10.77)
- TAA 1046/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Lappajärven rehevöitymisen ehkäisyyn (35.10.77)
- TAA 1047/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Luopajarven

- kesätulvien torjunta- ja ympäristösuunnitelman toteuttamisen aloittamiseen (35.10.77)
- TAA 1048/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Madesjärven kunnostamiseen Jalasjärvellä ja Parkanossa (35.10.77)
 - TAA 1049/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Ojutjärven kunnostamiseen Kauhavalla (35.10.77)
 - TAA 1050/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Räytinginjärven kunnostamiseen Vetelissä (35.10.77)
 - TAA 1051/2007 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Valkiajärven kunnostamiseen Seinäjoella ja Jalasjärvellä (35.10.77)
 - TAA 1052/2007 vp — Antti Vuolanne /sd: Määrärahan osoittaminen alueellisten elokuvaluotantokeskusten toiminnan tukemiseen (29.80.52)
 - TAA 1053/2007 vp — Antti Vuolanne /sd: Määrärahan osoittaminen Kokemäenjoen tulvasuojeluhankkeeseen (30.50.48)
 - TAA 1054/2007 vp — Antti Vuolanne /sd: Määrärahan osoittaminen vesisateen aiheuttamien tulvavahinkojen korvaamiseen (30.50.48)
 - TAA 1055/2007 vp — Antti Vuolanne /sd: Määrärahan osoittaminen kantatien 44 rakennustöihin Kankaanpään alueella (31.24.21)
 - TAA 1056/2007 vp — Antti Vuolanne /sd: Määrärahan osoittaminen Pori—Söörmarkku-osuuden rakennustöihin valtatiellä 8 (31.24.21)
 - TAA 1057/2007 vp — Antti Vuolanne /sd: Määrärahan osoittaminen yhteysvälin Turku—Pori rakennustöihin valtatiellä 8 (31.24.78)
 - TAA 1058/2007 vp — Antti Vuolanne /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Porin meriväylätöihin (31.30.78)
 - TAA 1059/2007 vp — Antti Vuolanne /sd: Määrärahan osoittaminen Rauman meriväylätöihin (31.30.78)
 - TAA 1060/2007 vp — Antti Vuolanne /sd: Määrärahan osoittaminen akselipainojen noston edellyttämiin töihin rataosalla Kokemäki—Tampere (31.40.21)
 - TAA 1061/2007 vp — Antti Vuolanne /sd: Määrärahan osoittaminen Selkämeren kansallispuiston perustamiseen (35.10.63)
 - TAA 1062/2007 vp — Tuula Väättäinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtion korvaukseen terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (33.60.33)
 - TAA 1063/2007 vp — Ulla-Maj Wideroos /r ym.: Määrärahan osoittaminen Svenska Finlands Folkting -toiminnan valtionapuun (29.01.50)
 - TAA 1064/2007 vp — Ulla-Maj Wideroos /r ym.: Määrärahan osoittaminen rataosuuden Vaasa—Seinäjoki sähköistämisen suunnitteluun (31.40.78)
 - TAA 1065/2007 vp — Jyrki Yrttiaho /vas ym.: Määrärahan osoittaminen syyttäjälaitokselle harmaan talouden torjuntaan ja talousrikosten käsittelyn tehostamiseen (25.30.01)

- TAA 1066/2007 vp — Jyrki Yrttiaho /vas ym.: Määrärahan osoittaminen yhteisö-radioiden toiminnan tukemiseen (31.72)
- TAA 1067/2007 vp — Jyrki Yrttiaho /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuk-siin asiakasmaksujen tason säilyttämiseksi (33.60.30)
- TAA 1068/2007 vp — Jyrki Yrttiaho /vas: Määrärahan osoittaminen asbestille altistu-neiden kuntoutukseen ja terveysneuvontaan (33.70.50)
- TAA 1069/2007 vp — Jyrki Yrttiaho /vas ym.: Määrärahan osoittaminen asuntojen peruskorjausavustuksiin (35.20.55)

Lisäksi valiokunta on käsitellyt 23.10.2007 val-tiovarainvaliokuntaan lähetetyn toimenpide-aloitteen

- TPA 30/2007 vp — Pertti Hemmilä /kok: Perustienpidon ja perusradanpidon moment-tien jakaminen talousarviossa.

Lausunnot

Eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 3 momentin mukaan kukin erikoisvaliokunta voi omasta

aloitteestaan antaa toimialaansa koskevan lausunnon valtion talousarvioesityksestä valtio-varainvaliokunnalle kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun esitys on lähetetty valtio-varainvaliokuntaan.

Vuoden 2008 talousarvioesityksestä ovat määräajassa lausunnon antaneet

- perustuslakivaliokunta PeVL 11/2007 vp
- ulkoasiainvaliokunta UaVL 3/2007 vp
- hallintovaliokunta HaVL 15/2007 vp
- lakivaliokunta LaVL 12/2007 vp
- liikenne- ja viestintävaliokunta LiVL 9/2007 vp
- maa- ja metsätalousvaliokunta MmVL 11/2007 vp
- puolustusvaliokunta PuVL 3/2007 vp
- sivistysvaliokunta SiVL 8/2007 vp.
- sosiaali- ja terveysvaliokunta StVL 7/2007 vp
- työelämä- ja tasa-arvovaliokunta TyVL 5/2007 vp
- ympäristövaliokunta YmVL 8/2007 vp

Määräajan jälkeen ovat lisäksi lausunnon anta-neet

- tarkastusvaliokunta TrVL 1/2007 vp
- talousvaliokunta TaVL 16/2007 vp
- tulevaisuusvaliokunta TuVL 5/2007 vp.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu asiayhteyden mukaisesti valtiovarainvaliokunnan kaikissa jaostoissa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

YLEISPERUSTELUT

Talous- ja työllisyyskehitys. Ensi vuoden talousarvioesitys on valmisteltu tilanteessa, jossa talousnäkymät ovat monella tavalla suotuisat. Suomen talouden voimakas kasvu on jatkunut poikkeuksellisen pitkään ja taloudellinen kehitys on pysynyt viime vuodet selvästi parempana kuin euroalueella keskimäärin. Myös kansainvälisen talouden kehitys on ollut jo pitkään hyvää, ja kansainvälisen talouden korkeasuhdanteen arvioidaan vielä jatkuvan. Yhdysvaltojen talouskasvun hidastumisen arvioidaan näkyvän maailmantalouden kehityksessä vain lievänä. Euroalueen kasvu on pysynyt verraten vahvana, ja sen arvioidaan jatkuvan ensi vuonna kuluvan vuoden tasolla, noin 2,5 prosentissa.

Myös työllisyys on kehittynyt hyvin. Työllisyysaste on noussut noin 70 prosenttiin, ja työttömyysasteen arvioidaan olevan ensi vuonna 6,3 prosenttia, mikä on selvästi alle euroalueen keskiarvon. Vuonna 2008 työllisten määrän arvioidaan lisääntyvän vielä jonkin verran, joskin paheneva työvoimapula alkaa rajoittaa uusien työpaikkojen syntymistä. Myös rakennetyöttömyyden arvioidaan alenevan, mutta sen osuus on yhä runsas kaksi kolmannesta kaikista työttömistä.

Talousennusteiden mukaan korkeasuhdanteen arvioidaan jatkuvan Suomessa vuoden 2008 puolelle mutta kasvun odotetaan kuitenkin hidastuvan. Talouteen tuovat epävarmuutta mm. jonkin verran kiihtynyt inflaatio sekä ammattitaitoisen työvoiman puute, joka rajoittaa enenevässä määrin tuotannon kasvua monella toimialalla. Myös pienten ja keskisuurten yritysten suhdannehuippu näyttäisi kääntyvän laskuun, jolloin samaan aikaan toteutuvat suhteellisen suuret palkankorotukset saattavat heikentää kilpailukykyä. Lisäksi kotitalouksien velkaantumisen arvioidaan hidastavan kotimaisen kysynnän

kasvua. Talouden kasvumahdollisuuksia heikentää jatkossa erityisesti väestön ikääntyminen ja siitä johtuva työvoiman tarjonnan vähentyminen.

Valiokunta toteaa, että työikäisen väestön väheneminen on keskeinen riski talouskasvulle. Samalla kun julkiset menot lisääntyvät väestön vanhenemisen myötä, työllisten määrän supistuminen uhkaa hidastaa kokonaistuotannon ja verotulojen kasvua. Ikärakenteen muutos alkaa näkyä talouskehityksessä varsin pian, kun suuret ikäluokat siirtyvät eläkkeelle vuosikymmenen vaihteessa. Myös vanhusten hoito- ja hoivamenot kasvavat nopeasti, vaikkakin nopein kasvuvaihe ajoittuu 2020-luvulle.

Valiokunta pitää hyvinä ja tärkeinä niitä toimia, joilla väestön ikääntymisestä aiheutuviin rahoitus- ja menopaineisiin on varauduttu. Muun muassa valtion velan vähentämisellä, eläke-rahastojen kartuttamisella ja eläkejärjestelmien uudistamisella on parannettu mahdollisuuksia selviytyä tulevista haasteista. On myös tärkeää, että valtiontalouden menojen kasvu pysyy maltillisena.

Valiokunta korostaa niin ikään toimia, joilla helpotetaan työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmaa ja parannetaan työmarkkinoiden toimintaa. Myös sosiaaliturvan uudistuksessa on tärkeä löytää keinoja työn kannustavuuden parantamiseen.

Valiokunta pitää lisäksi hyvänä, että työllisyyttä pyritään edistämään myös pitkäjänteisellä veropolitiikalla keventämällä työn verotusta ja edistämällä työvoiman liikkuvuutta ja kohtaantoa. Tässä mielessä on perusteltua, että hallitus arvioi hallituskauden puolivälissä tuloverokevennysten mitoittamista myös palkkaratkaisut huomioon ottaen. Valiokunta pitää vakaana suhdannekehityksen varmistamiseksi perusteltuna,

että veronkevennykset painottuvat hallituskauden loppupuolelle.

Julkinen talous. Nopea talouskasvu ja hyvä työllisyystilanne ovat parantaneet julkisen talouden rahoitusasemaa tuntuvasti viime ja tänä vuonna. Koko julkisen talouden ylijäämä on tänä vuonna 4,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Sen arvioidaan pienenevän ensi vuonna, mutta pysyvän selvästi ylijäämäisenä. Seuraavan neljän vuoden aikana julkisen talouden ylijäämän arvioidaan olevan keskimäärin 3,1 prosenttia suhteessa kokonaistuotantoon.

Suomi täyttää EU-maita koskevan vakaus- ja kasvusopimuksen velvoitteet julkisen talouden ylijäämäsuhteen ja velkaantuneisuuden osalta myös keskipitkällä aikavälillä, mutta pitkällä aikavälillä julkinen talous kokonaisuutena ei näyttäisi olevan kestävällä pohjalla. Tämä johtuu ennen muuta siitä, että Suomen väestö ikääntyy nopeammin kuin minkään muun EU-maan. Ikääntyminen tuo siten suuria haasteita julkisen talouden kestäväälle rahoitukselle.

Ikääntyminen on nopeampaa kuin EU:n Suomea koskevassa vuoden 2004 väestöennusteessa ennakoitiin. Tilastokeskuksen uusimman väestöennusteen mukaan työikäinen väestö vähenee vuoteen 2050 mennessä noin 265 000 hengellä. Samanaikaisesti 65 vuotta täyttäneiden määrä lisääntyy noin 713 000 hengellä, mikä on 124 000 henkeä enemmän kuin ennustettiin.

Taloussennusteiden mukaan julkisyhteisöjen ylijäämän arvioidaan olevan 2,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2011. Vakausohjelman tarkistuksessa (valtiovarainministeriön julkaisu 4a/2007) todetaan, että vuoden 2004 väestöennusteeseen perustuvan laskelman mukaan julkisen talouden kestävyys turvaavan ylijäämän tulisi olla 4 prosenttia suhteessa kokonaistuotantoon. Vaje olisi siten 1,5 prosenttia kokonaistuotantoon suhteutettuna. Jos laskelma tehdään uudella väestöennusteella, arvio julkisen talouden kestävydestä on kuitenkin edellä todettua heikompi. Vuoden 2007 väestöennusteeseen pohjautuva alustava arvio kestävyys turvaavasta julkisen talouden yli-

jäämäsuhteesta keskipitkällä aikavälillä olisi runsas 4,5 prosenttia.

Hallituksen tavoitteena on, että valtiontalouden muodostuu 3,5 prosentin rakenteellinen ylijäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2011. Tavoite on erittäin haasteellinen, ja sen toteutuminen edellyttää ennakoitua vahvempaa talouskasvua. Uusimpien ennusteiden mukaan sekään ei olisi vielä riittävä turvaamaan julkisen talouden kestävyyttä.

Valiokunta toteaa, että näin pitkän ajan ennusteisiin on niihin liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi syytä suhtautua varauksella. On kuitenkin joka tapauksessa selvää, että julkisen talouden kestävä rahoitus joutuu koetukselle tilanteessa, jossa eläke- ja hoivapalvelujen menopaineet kasvavat samanaikaisesti, kun työvoima vähentyy ja kansantuotteen sekä veropohjan kasvuvauhti hidastuu.

Valiokunta korostaa, että jatkossa on löydettävä keinoja, joilla aidosti parannetaan julkisen sektorin tuloksellisuutta. Tuottavuusohjelmassa ja kunta- ja palvelurakennemuutostuksessa on yhä enemmän keskityttävä palvelurakenteiden ja palveluiden tuottamisen uudistamiseen. Kuntien väliset suuret tuottavuus- ja tehokkuuserot ovat osoitus siitä, että tehokkaimpien rakenteiden ja toimintamallien kattavalla käyttöön ottamisella tuottavuutta voidaan lisätä paljonkin laadusta ja vaikuttavuudesta tinkimättä. Vaikka tuottavuuden kohottaminen on työvoimavaltaisissa hyvinvointipalveluissa vaikeaa, pitkällä aikavälillä pienikin vuotuinen muutos vähentää selvästi palvelujen kustannuksia. Tuottavuuden parantamiseksi on myös tärkeää, että tuottavuutta koskevat tilastotiedot ovat ajan tasalla ja että tilastoilla ja mittareilla arvioidaan ja mitataan oikeita asioita.

Tulevien talouspoliittisten haasteiden kannalta on tärkeää, että valtion velka on alentunut voimakkaasti suhteessa bruttokansantuotteeseen. Valtion velka oli edellisen vaalikauden alussa 43,4 prosenttia bruttokansantuotteesta, mutta ensi vuoden loppuun mennessä sen arvioidaan alenevan runsaaseen 29 prosenttiin. Ensi vuoden talousarvio on noin 1,8 miljardia euroa ylijäämäinen, mikä käytetään valtionvelan lyhentä-

miseen. Velan vähenemisestä huolimatta korkomenojen osuus on edelleen runsaat 5 prosenttia budjetin loppusummasta.

Tuottavuusohjelman toteuttaminen. Tuottavuutta pyritään parantamaan mm. vähentämällä valtion henkilöstöä. Edellisen hallituksen päätösten mukaan tuottavuutta lisäävät toimenpiteet vähentävät valtion henkilöstömäärää vuoteen 2011 mennessä yhteensä noin 9 600 henkilötyövuodella verrattuna vuoden 2005 henkilöstömäärään. Hallitusohjelman mukaan tuottavuuden parantamista jatketaan käynnistämällä uusia tuottavuutta lisääviä hankkeita, ja tarkoituksena on, että hallitus päättää tuottavuutta lisäävistä toimista kevään 2008 kehyspäättöksen yhteydessä. Uusien toimenpiteiden myötä valtion henkilöstöä on tarkoitus vähentää edelleen 4 800 henkilötyövuodella. Ensi vuotta koskeva vähennysvaatimus on 1 870 henkilötyövuotta.

Kuten jo edellä on todettu, julkisen talouden ja valtionhallinnon tuottavuuden parantaminen on välttämätöntä. Myös tuottavuusohjelman ajoitus on perusteltu ja tarkoituksenmukainen, koska henkilöstön eläköityminen antaa hyvän mahdollisuuden toteuttaa laajojakin tuottavuutta parantavia uudistuksia vaarantamatta voimassa olevia palvelussuhteita.

Valiokunnan mielestä on myös sinänsä tarpeellista, että tuottavuusohjelmaan sisältyy numeraalisia tavoitteita. Ohjelman toteuttaminen ei saa kuitenkaan painottua kaavamaiseen henkilöstövuosien vähentämiseen ja toimintojen ulkoistamiseen, vaan siinä on aidosti haettava tuloksellisuuden parantamista. Valiokunta viittaa myös tarkastusvaliokunnan mietintöön (TrVM 1/2007 vp), jonka mukaan tuottavuusohjelman näkökulmaa tulee laajentaa laatutekijöihin ja yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen.

Henkilöstöä voidaan monin paikoin vähentää lisäämällä esim. tietotekniikkaa ja teknisten apuvälineiden käyttöä sekä arvioimalla uudelleen työtapoihin liittyvää lainsäädäntöä. Vähennyksiä ei kuitenkaan tule tehdä kaavamaisesti eikä samalla tavalla kaikilla hallinnonaloilla. Esim. poliisin ja pelastustoimen tehtävät vaativat jatkossakin riittäviä henkilöresursseja. Tuottavuusohjelma ei myöskään saa olla esteenä kehitysyhteistyövarojen järkevälle käytölle, eikä se saa heikentää yliopistokoulutuksen laatua eikä tieteen ja tutkimuksen vaikuttavuutta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että päätettäessä henkilöstön lisävähennyksistä kiinnitetään aidosti huomiota hallinnon mahdollisuuksiin selviytyä tehtävistään. Henkilöstöresurssit ovat jo tällä hetkellä monin paikoin erittäin niukat. Henkilöstön supistuessa on vaarana, että palvelujen laatu ja kansalaisten oikeusturva heikkenevät, samalla kun henkilöstön työuupumus ja sairauspoissaolot lisääntyvät; samalla mahdollisuudet työurien pidentämiseen heikkenevät.

Valiokunnan mielestä on myös tärkeää, että henkilöstön vähenemiseen tarvittavaan sopeutumiseen varataan riittävästi aikaa, jotta organisaatioita ja toimintoja voidaan kehittää hallitusti. On myös otettava huomioon, että henkilöstön eläköityminen ei toteudu välttämättä tuottavuus toimien aikataulussa, mikä hidastaa ja vaikeuttaa voimavarojen uudelleen kohdentamista.

Valiokunta toteaa, että jo tähän mennessä tehtyjen päätösten toimeenpano on monilla tahoilla erittäin haasteellista. Valiokunta arvioi lisävähennyksiä ja niiden ajoitusta seuraavan kehyskäsittelyn yhteydessä mutta toteaa jo tässä vaiheessa, että lisävähennysten täytäntöönpano tulee aloittaa vasta vuoden 2011 jälkeen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 21

EDUSKUNTA

02. (21.02 ja 09) Eduskunnan kanslia

Eduskunnan kanslialle ehdotetaan 75 543 000 euron määrärahaa, joka on 8,3 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Valiokunta katsoo kasvun olevan perusteltua, koska se johtuu eduskunnan rakennusten peruskorjausten ja muutostöiden suunnittelu- ja rakentamiskustannuksista ja arvonnäköveromenoista. Eduskunnan rakennusten peruskorjausten ja muutostöiden on arvioitu kestävän kahdeksan vuotta. Ensi vuodelle tarkoitukseen ehdotetaan 10 miljoonan euron määrärahaa.

Eduskunnan kanslian toimintamenot vähenevät yli miljoonalla eurolla. Valiokunta kiinnitti mietinnössään VaVM 3/2007 vp huomiota mm. eduskunnan budjetointitapoihin ja toteaaakin tyytyväisenä, että eduskunnan kansliassa on otettu käyttöön uusia toimintatapoja talousarvioesityksen laadintaan. Valiokunta korostaa edelleen, että eduskunnan tulee näyttää hyvää esimerkkiä muulle valtionhallinnolle ja erityisen tärkeää on toteutuneiden menojen reaaliaikainen seuraaminen ja sisäisen valvonnan toteuttaminen.

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. (24.01.21) *Ulkoasiainhallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Ulkoasiainhallinnon edustustoverkko kattaa 97 toimipistettä, joissa työskentelee 638 lähetettyä henkilöä. Nettomenojen arvioidaan olevan noin 103,55 miljoonaa euroa vuonna 2008.

Edustustojen kiinteiden menojen osuus on keskimäärin 80 prosenttia niiden toimintamenomäärärahoista, joten rahaa jää vähän varsinaiseen toimintaan. Valiokunta kiinnittääkin huomiota siihen, että edustustoverkko on erityisen haavoittuvainen mm. toimintaympäristön muutoksille ja kustannus- ja valuuttakurssikehitykselle.

Valiokunta pitää hyvänä, että hallitusohjelman linjauksen mukaisesti selvitetään Suomen edustautuminen maailmalla ottaen huomioon niin kansalaisten, yrityselämän kuin valtiovaltan tarpeet sekä edustautumisen uudet mallit. Valiokunta pitää tärkeänä, että selvitys sisältää arvioinnin verkoston laajuudesta ja sen ylläpitoon tarvittavasta määrärahasta.

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Kehitysyhteistyömäärärahojen taso. Kehitysyhteistyömenojen arvioidaan olevan vuonna 2008 yhteensä 830 396 000 euroa, josta 667 850 000 euroa on budjetoitu ulkoasiainministeriön pääluokkaan momentille 24.30.66. Määräraha on 85 miljoonaa euroa suurempi kuin kuluvana vuonna. Talousarvioesitykseen sisältyvät myös sitoumusvaltuudet, joista saa aiheutua

menoja vuoden 2008 jälkeen yhteensä noin 644 miljoonaa euroa.

Suomen kehityspolitiikan tärkein tavoite on YK:n vuosittuhattavoitteiden saavuttaminen, etenkin köyhyyden ja nälän poistaminen. Uudessa hallituksen kehityspoliittisessa ohjelmassa painotetaan erityisesti ympäristö- ja ilmastokysymyksiä, kriisien ennaltaehkäisyä ja rauhanprosessien tukemista.

Suomen maa- ja aluekohtaisessa kehitysyhteistyössä vähiten kehittyneiden maiden (LDC) osuuden arvioidaan olevan noin 49 prosenttia vuonna 2008. LDC-maista suurin osa on Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioita. Saharan eteläpuoleisten maiden osuus on 58 prosenttia. LDC-maat ja Afrikka ovat painopisteenä myös monenkeskisessä ja EU-yhteistyössä. Tavoitteena on annettujen sitoumusten mukaisesti ohjata vähintään puolet kehitysyhteistyömäärärahojen kasvusta Afrikkaan ja kasvattaa kaikkein köyhimpien maiden osuutta. Suomen kansainvälisesti tekemät sitoumukset koskevat 97 prosenttia kehitysyhteistyön vuotuisesta määrärahasta.

Kehitysyhteistyön osalta talousarvioesitykseen sisältyy noin 40 miljoonaa euroa jakamattomia varoja uusien hankkeiden ja käynnissä olevien hankkeiden ennakoimattomiin menoihin. Ne on tarkoitettu kohdentaa uuden kehityspoliittisen ohjelman painopisteiden mukaisesti.

Kehitysyhteistyömäärärahojen tason arvioidaan nousevan 0,44 prosenttiin BKTL:sta vuonna 2008. Suomi on sitoutunut Eurooppa-neuvoston vuonna 2005 tekemään päätökseen saavuttaa 0,51 prosentin minimitaloite vuoteen 2010 mennessä ja 0,7 prosentin taloite vuoteen 2015 mennessä. Myös hallituksen kehityspoliittinen ohjelma vahvistaa nämä sitoumukset. Kehitysyhteistyömäärärahat kasvavat hallituskauden aikana yhteensä 40 prosenttia eli 370 miljoonaa

euroa. Edellisellä hallituskaudella kasvu oli 240 miljoonaa euroa.

Valiokunta pitää tärkeänä, että annetuista sitoumuksista pidetään kiinni, ja pitää pitkäjänteisen suunnittelun kannalta perusteltuna, että kehitys kohti 0,7 prosentin tavoitetta tapahtuu tasaisesti ja riittävillä valtuuksilla. Valiokunta muistuttaa lisäksi siitä, että kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön tuloksellisuuden ja tehokkuuden sekä käytettävien määrärahojen valvonnan vahvistamiseksi on myös hallintoon turvattava riittävät voimavarat tuottavuusohjelman vaatimuksista huolimatta.

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

20. (24.99.21) Tilapäinen edustus kansainväli- **sissä neuvotteluissa (arviomääräraha)**

Määrärahaa saa käyttää valtio- ja ministerivierailuista aiheutuvien menojen maksamiseen Suomessa ja ulkomailla. Momentin määrärahas- ta katetaan ensisijaisesti tasavallan presidentin valtio- ja työvierailujen sekä Suomeen suuntautuvien valtio- ja ministerivierailujen menoja. Määrärahaan sisältyy myös pääministerin virallisista vierailuista aiheutuvia kuluja.

Valiokunta pitää tarpeellisena valtionjohdon matkoista aiheutuvien kulujen siirtämistä jatkossa kyseisten tahojen pääluokkiin omille momentilleen budjetoinnin läpinäkyvyyden edistämiseksi.

22. (24.99.25) Siviilihenkilöstön osallistuminen **kriisinhallintaan (arviomääräraha)**

Kriisinhallinta. Kriisinhallinta kuuluu ulkoasiain-, sisäasiain- ja puolustusministeriön hallinnonaloille. Ulkoasiainministeriön kautta rahoitetaan suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot ja siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan. Sisäasiainministeriö vastaa siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksista, kuten rekrytoinnista ja koulutuksesta. Puolustusministeriö vastaa sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenoista sekä koulutuksesta.

Konfliktien vakauttaminen edellyttää sotilaallisen ja siviilikriisinhallinnan keinojen tehokasta yhteensovittamista. Sotilaallisen kriisinhallinnan rinnalle tarvitaan vahvaa siviilikriisinhallintaa eli yhteiskunnan järjestäytyneelle toiminnalle olennaisten valmiuksien luomista, kuten oikeuslaitosta, poliisitoimintaa ja siviilihallintoa. Valiokunta korostaa, että kriisinhallintaa ja konfliktinestoa on kyettävä täydentämään myös kehitysavun keinoin, ja pitää myönteisenä, että siviilikriisinhallintaan käytetyt resurssit ovat osin tilastoitavissa kehitysyhteistyöhön.

Suomi on mukana keskeisten kriisinhallintaa toteuttavien kansainvälisten järjestöjen (kuten YK:n ja ETYJ:n) työssä osallistuen toiminnan ja sen edellyttämien valmiuksien kehittämiseen samoin kuin kriisinhallintatehtäviin eri puolilla maailmaa. Toiminnan painopisteet ovat Kosovossa ja Afganistanissa sekä osallistumisessa EU:n nopean toiminnan joukkoihin, joiden pohjoismainen osasto on valmiusvuorossa vuonna 2008.

Suomen kriisinhallintajoukkojen kokonaisvahuudeksi ehdotetaan 1 000 sotilasta, joiden ylläpitomenoihin tarvitaan 58,537 miljoonaa euroa. Siviilihenkilöstön osallistumiseen kriisinhallintaan puolestaan ehdotetaan 14,373 miljoonaa euroa. Määräraha on mitoitettu 100 henkilötyövuoden mukaan.

Valiokunta pitää myönteisenä kansallisen siviilikriisinhallinnan strategian laatimista ja pitää tärkeänä linjauksia siitä, miten kansallisia valmiuksia voidaan edelleen kehittää mm. ministeriöiden työnjaon, koulutuksen, rekrytoinnin ja eri tahojen yhteistyön osalta. Valiokunta pitää lisäksi tärkeänä, että siviilikriisinhallinnan määräraharavetta tarkastellaan suhteessa kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan tarpeeseen, ja katsoo, että siviilikriisinhallinnalle tulee turvata riittävät resurssit.

Momentin määräraha. Valiokunta lisää momentille 200 000 euroa Kosovon operaatiosta aiheutuviin kustannuksiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 14 573 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

50. *Eräät valtionavut* (kiinteä määräraha)

Momentille on ehdotettu 1,515 miljoonan euron määrärahaa valtionavustuksen maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhteisöille.

Valiokunta pitää ehdotettuja avustuksia tarpeellisina. Lisäksi valiokunta korostaa kansalaisyhteisöjen merkitystä konfliktien ehkäisyssä ja kriisinhallinnassa ja pitää tärkeänä, että ulkoasiainministeriö myöntää mm. Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto (KATU) ry:lle edelleenkin avustuksen hallinnonalan määrärahoista.

Pääluokka 25
OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. (25.01 ja 25.10, osa) Ministeriö ja hallinto**01. (25.01.21) Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Lainvalmistelun vahvistaminen. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (PeVL 4/2007 vp) katsonut, että perustuslakiin ja Suomen kansainvälisiin ihmisoikeusvelvoitteisiin liittyvää asiantuntemusta on vahvistettava lainvalmistelutyössä.

Myös valtiovarainvaliokunta toistaa näkemyksensä (VaVM 6/2007 vp), että oikeusministeriössä on oltava riittävästi osaamista ja asiantuntemusta lainvalmisteluhankkeisiin sisältyvien perustuslain ja kansainvälisten ihmisoikeussopimusten tulkintakysymysten ratkaisemiseen. Valiokunta pitää siten tärkeänä viitaten perustuslakivaliokunnan talousarvioesityksestä antamaan lausuntoon (PeVL 11/2007 vp), että oikeusministeriön resursseja tältä osin vahvistetaan ja että asia otetaan esiin kevään kehysneuvotteluissa.

Valiokunta lisää momentille 150 000 euroa oikeusministeriön lainvalmistelun vahvistamiseen.

Käräjäoikeusuudistus. Oikeusministeriön työryhmä ehdottaa käräjäoikeuksien määrän vähentämistä 54:stä 25:een. Uudistuksen tavoitteena on tehostaa käräjäoikeuksien toimintaa tuottavuusohjelman vaatimusten mukaisesti. Ehdotus on osa meneillään olevaa käräjäoikeuksien rakenneuudistusta.

Tarkoitus on monipuolistaa käräjäoikeuksien rakennetta ja luoda sitä kautta paremmat edellytykset tuomareiden ammattitaidon kehittämiseksi ja erityisosaamisen lisäämiselle. Käräjäoikeuksien työ kohdentuu tulevaisuudessa yhä selvemmin riita- ja rikosasioiden ratkaisemi-

seen. Riidattomia saatavia koskevien asioiden käsittelyä sähköistetään ja keskitetään.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että uudistuksen taloudelliset vaikutukset selvitetään ja hanketta viedään eteenpäin avoimesti ja suunnitelmallisesti. Valiokunta muistuttaa, että vuoden 2007 neljännessä lisätalousarviossa osoitettiin 200 000 euroa käräjäoikeusverkoston uudistamiseen sekä oikeushallinnon organisaatiomuutoksiin liittyvien toimitilajärjestelyiden valmisteleminen. Valiokunta pitää perusteltuna, että uudistuksessa hyödynnetään eri paikkakunnilla jo olemassa olevia toimitiloja.

Valiokunta korostaa lisäksi, että oikeudellisten palvelujen riittävä saatavuus on turvattava myös maan harvaan asutuissa osissa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 25 471 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 157/2007 vp)

50. (25.01.51, osa) Avustukset (kiinteä määräraha)

Momentilla ehdotetaan 1,45 miljoonan euron avustusta saamelaiden kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen.

Valiokunta pitää myönteisenä, että vuodesta 2001 asti valmistellun Saamelaiskulttuurikeskushankkeen rahoituksesta päästiin ratkaisuun viime keväänä. Saamelaiskäräjät on aloittanut hankkeen toteuttamisen yhteistyössä Senaattikiinteistöjen ja Inarin kunnan kanssa.

Talousarvioesityksessä ehdotetaan avustuksen lisäämistä 120 000 eurolla. Se kattaa kuitenkin vain osittain rakentamishankkeesta aiheutuvat kustannukset eikä anna mahdollisuuksia vahvistaa Saamelaiskäräjien toimintaa saamelaiden itsehallintoelimenä.

Valiokunta kiinnittää myös huomiota siihen, että vuonna 2004 voimaan tullut saamen kieli-

laki (1086/2003) oikeuttaa mm. käyttämään tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa saamen kieltä — inarin-, koltan- tai pohjoissaamea. Saamelaiskäräjien alaisella saamen kielen toimistolla on palveluksessaan viisi kielenkääntäjää, alueen kunnilla kääntäjiä ei ole lainkaan. Valiokunnan saaman tiedon mukaan tarve on kolmen kielenkääntäjän viran perustamiseen.

Valiokunta pitää erityisen tärkeänä inarin- ja koltansaamen kielenkääntäjien palkkaamista sekä Saamelaiskäräjien toiminnan vahvistamista ja lisää kyseisiin tarkoituksiin käytettäväksi momentille 150 000 euroa käyttösuunnitelman kohtaan Avustukset saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen.

Lisäksi valiokunta muuttaa talousarvioaloitteen TAA 805/2007 vp perusteella momentin päätösosaa siten, että määrärahaa saa käyttää avustuksiin maakuntien liitoille käytettäväksi alueensa vesi- ja maanomistusoikeuksien selvittämiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 2 120 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

(1. ja 2. kohta kuten HE 62/2007 vp)

3) avustuksiin Julkisen Sanan Neuvostolle ja säädösaaineistoa julkaiseville yhteisöille, avustuksiin maakuntien liitoille, jotka alueellaan huolehtivat lainopillisen asiantuntija-avun hankkimisesta kalatalousyhteisöille eräisiin laajoihin vesiasioihin liittyvissä kysymyksissä ja maakuntien liitoille alueensa vesi- ja maanomistusoikeuksien selvittämiseen,

(4. ja 5. kohta kuten HE 62/2007 vp)

(3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Käyttösuunnitelma (1 000 euroa)

Avustukset saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen (enintään)	1 600
Avustukset rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville ja rikosten uhreista huolehtiville yhteisöille (enintään)	290
Muut avustukset (enintään)	230
Yhteensä	2 120

10. (25.10, osa ja 25.30) Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. (25.10.23) *Muiden tuomioistuinten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Yleisiin tuomioistuihin saapuneiden asioiden määrä on kokonaisuudessaan kuluvana vuonna hieman vähentynyt, esimerkiksi hovioikeuksissa 2—3 prosentilla. Keskimääräisten käsittelyaikojen arvioidaan vaihtelevan käräjäoikeuksien summaaristen asioiden kahden kuukauden käsittelyajasta markkinaoikeuden noin 13 kuukauteen. Valiokunta korostaa, että perustuslain 21 §:n takaaman oikeusturvan tulee toteutua ja siten kohtuuttoman pitkiä käsittelyaikoja tulee lyhentää.

Hallinto-oikeuksien asiämäärät kasvoivat vuosina 2005 ja 2006 voimakkaasti lähinnä autoverovalitusten ja ympäristölupa-asioiden vuoksi. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tullissa on vireillä 11 000 käytettynä maahantuodun auton tullausveroasia. Niistä arvioidaan noin 7 000:n päätyvän käsiteltäväksi Helsingin hallinto-oikeuteen, jossa tällä hetkellä on noin 3 000 asiaa ratkaisematta. Hallinto-oikeuksien keskimääräisen käsittelyajan arvioidaan olevan 8,3 kuukautta kuluvana vuonna ja sen arvioidaan selvästi pidentyvän vuonna 2008, jos edellä mainitut valitusmäärät toteutuvat.

Valiokunta korostaa, että budjettilakina hyväksyttävä uusi autoverolaki selkeyttää osaltaan tuontiautojen verotusta. Lisäksi tilannetta helpottaa juuri annettu hallituksen esitys autoverolain muutoksenhakusäännösten muuttamisesta (HE 160/2007 vp). Siinä on tarkoitus uudistaa nykyistä autoverotuksen oikaisujärjestelmää ja hajauttaa autoverovalitusten käsittely kaikkiin hallinto-oikeuksiin. Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että tilannetta seurataan ja tarvittaessa etsitään lisäkeinoja valitusmäärien vähentämiseksi.

Valiokunta esittää hallinto-oikeuksien osalta myös huolensa kasvavista ympäristölupavalituksista ja korostaa toimia niiden käsittelyn nopeuttamiseksi.

Vakuutus-oikeuteen saapuvia suurimpia asiarhmiä ovat sosiaaliturvan soveltamisasiat, ta-

paturma-, työeläke-, palkkaturva- sekä työttömyysturva-asiat. Vuosina 2005 ja 2006 syntynyttä asiaruuhkaa ei ole pystytty lisäresursseista huolimatta purkamaan, vaan keskimääräisen käsittelyajan arvioidaan olevan noin 12,5 kuukautta sekä kuluvana että tulevana vuonna.

Vakuutusoikeuden osalta valtiovarainvaliokunta nostaa esiin lakivaliokunnan lausunnon (LaVL 12/2007 vp), jossa kiinnitetään huomiota tarpeeseen vakinaistaa määräaikaista esittelijöitä, jotta heidät saadaan nykyistä paremmin sitoutettua tehtäviinsä. Lisäksi valiokunta kiirehtii asianmukaisten toimitilojen järjestämistä vakuutusoikeuden käyttöön.

Markkinaoikeus ruuhkautui vuosina 2005 ja 2006, kun julkisia hankintoja koskevien valitusten määrä kasvoi voimakkaasti. Hankinta-asioiden keskimääräinen käsittelyaika 1.1.—30.9.2007 oli 13,4 kuukautta. Julkisista hankinnoista annetun lain mukaiset hankinta-asiat ovat luonteeltaan sellaisia, että häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi kunnissa, kuntayhtymissä ja muissa hankintayksiköissä valituksista pitäisi kyetä antamaan ratkaisu alle puolessa vuodessa.

Valiokunta pitää markkinaoikeuden käsittelyaikojen lyhentämistä välttämättömänä. Valiokunnan saaman tiedon mukaan ruuhka olisi poistettavissa kahden tuomarin ja valmistelijan palkkaamisella kahdeksi vuodeksi.

Valiokunta lisää momentille 250 000 euroa Markkinaoikeuden käsittelyaikojen lyhentämiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 223 504 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

04. (25.30.21) *Oikeusaputoimistojen ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Vuonna 2008 oikeusavun asiakkaan omavastuuta korotetaan 35 eurosta 70 euroon. Valiokunta pitää korotusta perusteltuna, varsinkin kun korotuksen ulkopuolelle on rajattu varattomat, ja samalla oikeusavun tulorajat nousevat.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös oikeusaputoimistojen nopeaan ja luotettavaan tiedon-

saantiin Kansaneläkelaitokselta ja toteaa, että asian puitteissa käynnistetty yhteistyöprojekti on erittäin tarpeellinen. Oikeusministeriön on lisäksi tarkoitus sijoittaa yleisen edunvalvonnan tehtävät oikeusaputoimistojen yhteyteen vuonna 2010, ja samalla kehitetään yleiseen edunvalvontaan uusi, yhteinen asianhallintajärjestelmä.

Valiokunta pitää myönteisenä, että oikeusaputoimistojen sähköistä tiedonsaantia kehitetään. Valiokunta korostaa lisäksi toimintatapojen yhtenäistämistä koordinoitua lisäämällä ja pitää tärkeänä, että henkilökunnan riittävä koulutus turvataan kaikissa oikeusaputoimistoissa.

40. (25.50) Rangaistusten täytäntöönpano

01. (25.50.21) *Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Vankiluku on alentunut kahden viime vuoden aikana. Tämä johtuu pääosin sakon muuntorangaistuksen vähentämisestä uusilla laeilla, uusista ehdonalaista vapauttamista koskevista säännöksistä ja rikosten vähenemisestä monissa rikoslajeissa. Vuonna 2005 keskivankiluku oli 3 888, viime vuonna 3 788, ja kuluvana vuonna sen arvioidaan jäävän alle 3 600:n.

Vankien määrän arvioidaan pienentyvän suhteessa henkilökuntaan 1,33:een tänä vuonna viime vuoden 1,40:stä. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että luku on edelleen tavoitetasoa korkeampi ja parhaimmillaan se on ollut 1,0:n luokkaa.

Sairauspoissaolojen määrä on vankeinhoitolaitoksessa edelleen selvästi korkeampi kuin muualla valtionhallinnossa, vaikka sen ennustetaan hieman pienentyvän kuluvana vuonna. Valiokunta on myös huolissaan ylitöiden määrästä, joka nousi vuosina 2000—2005 noin kaksinkertaiseksi ja on edelleen korkea.

Valiokunnan saaman tiedon mukaan huolimatta vuoden 2008 talousarviossa ehdotetusta 4 miljoonan euron tasokorotuksesta ja vankilavuokrien nousuun liittyvästä 2,6 miljoonan euron lisäyksestä vankeinhoitolaitoksen määrärahatilanne pysyy edelleen kireänä. Esityksen mukainen määrärahataso edellyttää vankeinhoi-

tolaitoksessa menojen sopeuttamista 2—3 miljoonalla eurolla.

Valiokunta on useasti kiinnittänyt huomiota vankeinhoidon vaikeaan tilanteeseen (esim. VaVM 41/2006 vp, VaVM 45/2005 vp, VaVM 41/2004 vp) ja pitkään jatkuneeseen aliresursointiin sekä korkeisiin sairauspoissaoloihin. Myös oikeusministeriön asettama selvitysmies kiinnitti raportissaan huomiota samoihin asioihin. Valiokunta edellytti mietinnössään VaVM 41/2006 vp, että hallitus tekee arvion vankeinhoidon resurssitilanteesta heti selvitysmiehen raportin valmistuttua. Valtiovarainvaliokunta pitää antamaansa lausumaa ja sen toteutumisen seuraamista edelleenkin erittäin tärkeänä.

Valiokunta toteaa tyytyväisenä, että ministeriö on käynnistänyt vankeinhoidon kehittämissuhteen, jonka puitteissa käydään läpi vankeinhoitolaitoksen johtamista, hallintoa, taloushallintoa ja laajasti vankeinhoidon henkilöstökysymyksiä.

Valiokunta lisää momentille 500 000 euroa käytettäväksi vankeinhoitolaitoksen toimintamenoihin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 213 558 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 157/2007 vp)

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. (26.01, osa ja 34.01, osa) Hallinto

01. (26.01.21, osa ja 34.01.21, osa) *Sisäasiainministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Siviilikriisinhallintakoulutus ja -tutkimus on keskitetty Kriisinhallintakeskukseen. Vuonna 2008 keskuksen vastuulle on tarkoitus siirtää sisäasiainministeriöstä myös siviilihenkilöiden rekrytointi kriisinhallintatehtäviin.

Kriisinhallintakeskus toimii Pelastusopiston yhteydessä Kuopiossa. Valiokunnan saaman tiedon mukaan toiminnan kehittämisen kannalta omat toimitilat ovat kuitenkin lähiaikoina välttämättömyys. Kansainvälisesti kilpailukykyisen tason ylläpitäminen vaatii myös riittävien pysyvien resurssien turvaamista. Valiokunta näkee riskiksi kehitykselle, että tällä hetkellä noin puolet toimintamenoista on projektirahoituksen varassa.

Valiokunta yhtyy ulkoasiainvaliokunnan (UaVL 3/2007 vp) näkemykseen siitä, että Suomessa on hyvät edellytykset kehittää siviilikriisinhallinnan koulutuksesta kansainvälisestikin merkittävä osaamisalue. Valiokunta korostaa myös Kriisinhallintakeskuksen ja Puolustusvoimien Kansainvälisen Keskuksen yhteistyötä, joka voi merkittävällä tavalla edesauttaa kokonaisvaltaista kriisinhallinta-ajattelua.

Valiokunta pitää Kriisinhallintakeskuksen kehittämistä ja vahvistamista tärkeänä. Valiokunta korostaa lisäksi, että laadittavassa kansallisessa siviilikriisinhallinnan strategiassa esitettävät linjaukset ja kehittämistarpeet tulee ottaa huomioon myös Kriisinhallintakeskuksen tulevaisuudessa määrärahoissa.

Valiokunta lisää momentille 250 000 euroa kohdistettavaksi Kriisinhallintakeskuksen toimintamenoihin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 28 554 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

10. (26.07, osa ja 26.75) Poliisitoimi

01. (26.07.21, osa ja 75.21) *Poliisitoimen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Hallintorakenteen uudistaminen. Poliisin hallintorakenteen uudistamista jatketaan siten, että poliisilaitosten määrä vähenee 90:stä 24:ään vuonna 2009. Rakenteellisten uudistusten avulla pyritään tehostamaan poliisin resurssiohjausta, organisaation tuottavuutta ja yleistä kustannustietoisuutta ja -tehokkuutta, jotta resurssit kyettäisiin kohdentamaan mahdollisimman tehokkaasti varsinaiseen poliisityöhön.

Poliisin kulurakenteesta lähes 80 prosenttia on henkilöstömenoja. Tuottavuusohjelmat kohdistuvat täten lähes yksinomaan henkilötyövuosien vähentämiseen. Poliisin hallintorakenteen uudistamisen tuottavuusvaikutukseksi on pitkällä tähtäimellä arvioitu 115 htv:n vähennys. Vuotuisen säästön palkkojen ja palkkioiden osalta arvioidaan olevan 4—5 miljoonaa euroa.

Vähennykset kohdistuvat poliisilaitosten määrän vähentymisen seurauksena osin johtotason, mutta myös lupapalveluiden prosessimuutosten ja yhteispalvelun lisäämisen myötä lupapalveluhenkilöstöön. Hallintorakenteen uudistuksen myötä lääninhallituksiin muodostettu noin 80 henkilön poliisin lääninjohto vaikuttaa ylimitoitetulta. Valiokunta pitää tärkeänä, että poliisijohdon asema selkiytetään kaikilla tasoilla.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös hallintorakenteen uudistuksen kustannusvaikutuksiin

toimitilojen osalta. Henkilöstön virkapaikat pysyvät lähtökohtaisesti hajautettuina nykyisissä pisteissä. Poliisiasematasolla joudutaan kuitenkin tekemään toimitilamuutoksia toimintojen uudelleenjärjestelyjen vuoksi. Valiokunta katsoo, että toimitiloja tulee tarkastella poliisiasematasolla siten, että jo olemassa olevia tiloja voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla välttämällä uusien tilojen rakentamista tai merkittäviä korjausinvestointeja.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että poliisin hallintorakenteen uudistamisen kustannusvaikutukset kokonaisuudessaan mukaan lukien toimitilamuutokset selvitetään pikaisesti.

Toimintamenot ja poliisimiesten määrä. Momentille esitetään 631 066 000 euron määrärahaa. Valiokunnan saaman tiedon mukaan toimintamenoissa on ollut noin 10 miljoonan euron vaje vuodesta 2005. Perustoimintaa on rahoitettu kohdentamalla siirtynyt määrärahaa uudelleen operatiiviseen toimintaan, pienentämällä keskitetysti hallinnoitavaa kehittämisrahoitusta ja supistamalla kalusto- ja järjestelmäinvestointeja. Valiokunta pitää hyvin lyhytnäköisenä erityisesti toteutettua kehittämissankkeiden karsimista, joka vaikuttaa eniten tietohallintoon ja rikostorjunnan kehittämiseen. Valiokunta korostaa, että juuri näiltä sektoreilta on löydettävissä todellisia tuottavuutta lisääviä keinoja.

Valiokunnan saaman tiedon mukaan kahtena edellisenä vuotena käytetyt keinot eivät ole enää mahdollisia. Toiminta joudutaan sopeuttamaan esitetyn määrärahan tasolle, joka lisää paineita henkilöstön määrän vähentämiseen, poliisien koulutusmäärän supistamiseen ja uusien toimitilahankkeiden jäädyttämiseen.

Valiokunta korostaa, että hallintorakenteen uudistamisen yhteydessä poliisimiesten minimimääräksi on asetettu vuoden 2002 taso eli 7 580 henkilöä. Valiokunta pitää edelleen välttämättömänä, kuten mietinnössään VaVM 41/2006 vp, että poliisin palvelut turvataan tasapuolisesti koko maassa läheisyysperiaatetta noudattaen ja luvatussa poliisimiesten minimimäärästä varsinaisessa poliisityössä pidetään kiinni.

Valiokunta pitää syntyneitä toimintamenojen määrärahavajetta erittäin vakavana ja pitää välttämättömänä poliisihallinnon toimenpiteitä, joiden avulla toimintaa ohjataan pitkäjänteisesti eteenpäin huomioiden määrärahojen rajallisuus ja poliisimiehille asetettu minimimäärätaso. Valiokunta pitää lisäksi tärkeänä, että asia otetaan huomioon myös kevään kehysneuvotteluissa.

Valiokunta lisää momentille poliisitoimen toimintamenoihin 3 900 000 euroa. Lisäksi valiokunta pitää välttämättömänä, että Etyj:n kokousten ja muiden vastaavien tapahtumien järjestelyistä aiheutuvat lisämäärärahatarpeet otetaan huomioon lisätalousarvioesityksissä.

Muuta. Valiokunta on huolestunut järjestäytyneen rikollisuuden toiminnan laajentumisesta kaikilla vakavan rikollisuuden aloilla. Rikolliset toimivat myös laillisessa liiketoiminnassa ja käyttävät sitä rikollisen toimintansa peittämiseen. Valiokunta pitää järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan panostamista tärkeänä ja tukee käynnistettyjä rikostorjuntatoimenpiteitä. Valiokunta pitää myös myönteisenä, että poliisi jatkaa talousrikostorjunnan tehostamistoimia muun muassa laittoman työvoiman käytön ehkäisemiseksi.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 634 966 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

20. (26.90) Rajavartiolaitos

01. (26.90.21) *Rajavartiolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Pääosa Rajavartiolaitoksen rakennetusta kiinteistövarallisuudesta suunnitellaan siirrettäväksi Senaatti-kiinteistöjen omistajahallintaan vuoden 2008 alusta.

Kiinteistöhallinnan siirtoon liittyen Rajavartiolaitoksen toimitilakustannukset kasvavat selvästi. Tämä johtuu suunnitelluista rakennushankkeiden vuokravaikutuksista, kustannustason noususta ja vuokrien korotuksista. Talousarvioesityksessä on todettu, että hallinnan siir-

rosta aiheutuva keskimääräinen vuotuinen lisäkustannus on noin 4 miljoonaa euroa. Valiokunnan saaman tiedon mukaan lisäkustannuksen arvioidaan kuitenkin olevan noin 4,176 miljoonaa euroa vuonna 2008 ja kasvavan 6,3 miljoonasta eurosta yli 8 miljoonaan euroon vuosina 2009—2011. Määrärahaesitys ei kuitenkaan kata 4 miljoonan euron yli menevää kustannusosaa.

Rajavartiolaitoksen hallintaan jää suunnitelmien mukaan edelleen 22 prosenttia nykyisestä kiinteistövarallisuudesta, kuten kaikki saarikohdeet ja lentotukikohdat. Tämän kiinteistövarallisuuden uudistamis- ja kehittämiskulut ovat vuonna 2008 noin 2,3 miljoonaa euroa ja tämän jälkeen vuosittain keskimäärin 1,7 miljoonaa euroa. Näitä kuluja ei ole huomioitu talousarvioesityksessä.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että kiinteistöhallintaan ja sen siirtoon liittyvät kulut korvataan Rajavartiolaitokselle täysimääräisesti. Valiokunta esittää lisäksi seuraavan lausuman hyväksymistä.

Valiokunnan lausumaehdotus 1

Eduskunta edellyttää, että Rajavartiolaitoksen kiinteistövarallisuuden omistajahallinnan siirron aiheuttamat lisäkustannukset kompensoidaan Rajavartiolaitokselle vuosittain täysimääräisesti huomioiden myös toimitilakustannusten nousu. Pääomavuokran tulee sisältää vuokratavan kiinteistövarallisuuden asianmukainen kunto ja Rajavartiolaitoksen toiminnan edellyttämät peruskorjaukset. Myös Rajavartiolaitoksen hallintaan jäävään kiinteistövarallisuuteen kohdistuvat uudistamis- ja kehittämisvarat tulee turvata.

30. (26.01, osa ja 80) Pelastustoimi ja hätäkeskukset

Lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminnan järjestäminen ja rahoitus. Eduskunta on edellyttänyt jo vuonna 2002, että mahdollisuudet aloittaa lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminta valtakun-

nallisena valtion talousarviosta rahoitettavana toimintana selvitetään pikaisesti.

Lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminta on järjestetty nykyisin kumppanuusmallin mukaisesti, jossa suurin osa rahoituksesta tulee Raha-automaattiyhdistyksen myöntämänä avustuksena toiminnasta vastaaville yhdistyksille. Lääkinnällisen toiminnan rahoittavat sairaanhoitopiirit, sisäasiainministeriö etsintä- ja pelastustoiminnan, ja Kansaneläkelaitos korvaa sairaankuljetukset.

Sisäasiainministeriö teki ehdotuksen määrärahalisäyksestä tavoitteena järjestää toiminta siten, että lento-operaattoritoiminnan rahoitus, noin 20 miljoonaa euroa vuodessa, rahoitettaisiin valtion talousarviosta. Ehdotusta ei kuitenkaan hyväksytty kehysneuvotteluissa.

Sisäasiainministeriö on asettanut työryhmän selvittämään lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminnan erottamista toisistaan siten, että pelastus- ja poliisihallinnon tehtävissä käytettäisiin valtion ilma-aluksia. Tarkoitus on lisäksi selvittää mm. Raha-automaattiyhdistyksen mahdollisuudet jatkaa avustuksia lento-operaattoritoiminnan rahoitukseen.

Valiokunta pitää tärkeänä, että asia ratkaistaan nopeasti ja että lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminnan pysyvä rahoitus turvataan.

Hätäkeskuslaitos. Hätäkeskuslaitoksen todelliset toimintakustannukset ovat olleet useita vuosia suuremmat kuin mitä määrärahakehyksissä on varattu. Toimintaa on pystytty rahoittamaan siirtävällä erällä, mikä ei ole enää mahdollista vuonna 2009. Määrärahoihin arvioidaan jäävän vajetta 3,5—5,2 miljoonaa euroa vuosina 2009—2012.

Valiokunta pitää myönteisinä valtioneuvoston päätöksiä, joissa Hätäkeskuslaitoksen henkilömäärää vahvistetaan 40 henkilötyövuodella vuosina 2008—2009, tietojärjestelmää kehitetään 6,3 miljoonalla eurolla ja johtamisjärjestelmää kehitetään 2 miljoonalla eurolla. Näin mahdollistetaan toiminnan haasteisiin vastaaminen vuonna 2008.

Valiokunta pitää Hätäkeskuslaitoksen määräraha- ja toimintatilannetta huolestuttavana. Va-

liokunta toteaa kuitenkin, että laitos on tehnyt toimenpidesuunnitelman, jonka avulla vaikutettavissa olevia kuluja pyritään pienentämään jo vuonna 2008, ja muitakin kehittämistoimia on aloitettu. Valiokunta painottaa, että Hätäkeskuslaitoksen toimintaa tulee kehittää koko valtakunnan näkökulmasta, eikä määrärahojen niukkuus saa johtaa kokonaisuuden kannalta epäedullisiin päätöksiin.

40. (26.02 ja 34.07) Maahanmuutto

Sisäasiainministeriöön muodostetaan vuoden 2008 alussa maahanmuuttopolitiikasta ja -hallinnosta vastaava kokonaisuus. Sisäasiainministeriön pääluokkaan siirretään työministeriön pääluokasta mm. momentit, jotka koskevat turvapaikan hakijoiden vastaanottoa valtion osalta, paluumuuttajien muuttovalmennusta sekä pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoa.

Alueellinen vastuu tehtävistä on työvoima- ja elinkeinokeskuksilla. Kunnat vastaavat osaltaan maahanmuuttajien vastaanoton järjestämisestä ja heidän yhteiskuntaan ja työelämään kotoutumisestaan.

Sisäasiainministeriön tavoitteena on, että maahanmuutto on hallittua; laillista maahanmuuttoa edistetään ja kansainvälistä suojelua annetaan sitä tarvitseville. Työperusteista maahanmuuttoa edistetään, samoin maahanmuuttajien kotoutumista ja hyviä etnisiä suhteita.

Valiokunta pitää tärkeänä maahanmuuttopolitiikan ja -hallinnon kokoamista yhteen, mikä edesauttaa maahanmuuttopolitiikan valmistelun yhtenäisyyttä ja kokonaisvaltaisuutta. Valiokunta korostaa maahanmuuttohallinnon hyvää toimivuutta, hyvän hallinnon periaatteiden noudattamista ja asiakkaiden oikeusturvan takaamista. Valiokunta pitää lisäksi tärkeänä Suomen osallistumista aktiivisesti EU:n yhteisen maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan kehittämiseen.

Turvapaikanhakijoiden katoaminen. Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota turvapaikanhakijoiden katoamiseen, joka on yksi laitton maahanmuuton muoto ja esimerkki laillis-

ten maahantulokeinojen väärinkäytöstä ja maahantulosäännösten kiertämisestä.

Kadonneiden määrä oli viime vuonna 28 prosenttia turvapaikkahakemuksen jättäneistä. Määrä on vähentynyt vuoteen 2005 verrattuna, johtuen lähinnä Dublin-menettelyn (eli turvapaikanhakijan palauttaminen saapumisjäsenmaahan) ja Eurodac-sormenjälkirekisterin käytön tehostumisesta.

Valiokunta pitää myönteisenä, että Suomessa on lisäksi rakennettu viranomaisten ja järjestöjen yhteistyöverkosto ja toimintaohjelma, jonka mukaan toimitaan eri maahantulotilanteissa. Sitien mahdolliset ihmiskaupan uhrit tunnistetaan tehokkaammin ja laitonta toimintaa johtavat henkilöt pyritään saamaan kiinni mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Valiokunta pitää tärkeänä laitton maahanmuuton ja ihmiskaupan torjuntaa sekä sitä, että etsitään tehokkaita keinoja ilmiön estämiseksi.

Valiokunta korostaa kuitenkin, että suurin osa vastaanoton piirissä olevista on selkeästi turvapaikkaa hakeneita, joiden vastaanotto prosessi sujuu asianmukaisesti.

01. (26.02.21) Maahanmuuttoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Vuoden 2008 alussa perustettavan Maahanmuuttoviraston tehtävänä on käsitellä ja ratkaista ulkomaalaisten maahantuloon, maassa oleskeluun, pakolaisuuteen ja kansalaisuuteen liittyviä asioita. Lisäksi se tuottaa tietoja viranomaisille ja kansainvälisille järjestöille. Ulkomaalaisvirasto sulautuu Maahanmuuttovirastoon.

Uuden viraston perustaminen nostaa esiin myös sähköisten järjestelmien kehittämisen ja niiden yhteensovittamistarpeen. Majoitus- ja ulkomaalaisrekisterin nykyinen hajautettu järjestelmä ei tarjoa edellytyksiä luotettavalle tietojenvaihdolle. Lisäksi kahden samankaltaisen rekisterin päällekkäinen käyttö ei ole vastaanottokeskuksien resurssien optimaalista käyttöä. Yhteensovitun järjestelmän investointikustannuksen on arvioitu olevan noin 560 000 euroa. Säästöjen arvioidaan kuitenkin maksavan aiheutuneet kustannukset takaisin muutamassa vuodessa.

Ulkomaalaislain 65 §:n mukaan Ulkomaalaisvirasto voi varata perhesiteen perusteella oleskelulupaa haettaessa hakijalle ja perheenkokoajalle tilaisuuden osoittaa biologinen sukulaisuus toteen valtion varoista kustannettavan DNA-tutkimuksen avulla. Kyse on hakijan oikeusturvasta ja testeihin osallistuminen on vapaaehtoista. Virastolle on osoitettu määräraha 200 testin tekemiseen. Tarve on kuitenkin vähintään 600—800 testaukseen vuosittain. Aiheutuva lisäkustannus on 210 000 euroa, jota ei ole otettu huomioon talousarvioesityksessä.

Valiokunta pitää uuden viraston perustamista perusteltuna. Valiokunta pitää myös tarpeellisenä yhdistetyn majoitus- ja ulkomaalaisrekisterin kehittämistä ja sitä, että DNA-tutkimuksia voidaan tehdä riittävä määrä. Valiokunta lisää momentille 700 000 euroa käytettäväksi erityisesti edellä mainittuihin tarkoituksiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 343 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. (27.10.21) *Puolustusvoimien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille ehdotetaan 1 449,858 miljoonan euron määrärahaa, joka on 81 miljoonaa euroa enemmän kuin kuluvana vuonna. Lisäyksellä on tarkoitus nostaa puolustusvoimien toiminta tasokain vuoden 2005 tasolle.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että toimintamenoissa ei ole otettu huomioon täysimääräisesti polttoaineiden viime vuosien hinnannousua. Valiokunnan saaman tiedon mukaan tarvittavan tasokorotuksen suuruus on 7 miljoonaa euroa.

Valiokunta pitää tärkeänä, että polttoaineiden kustannusten nousu korvataan puolustusvoimille kokonaisuudessaan, jotta tilanne ei hankaloita kaikkien puolustushaarojen toiminnan suunnittelua ja esimerkiksi lentotuntien palauttamista vuoden 2005 tasolle.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös kiinteistömenoihin kohdistuviin korotuspaineisiin. Lähivuosina ongelmaksi muodostuu puolustusvoimien käytössä olevien tilojen vuokratason nousu ja räjähdevarastoinnin saaminen säädos-ten mukaiseksi vuoden 2012 loppuun mennessä.

Puolustusministeriön hallinnonalan menojen kustannustasotarkistus tehdään ennakkollisesti kehyspääotosvalmistelun yhteydessä käyttämällä laskennallista hinta- ja kustannustasokorotusta, joka vuoden 2008 talousarvioesityksessä on 0,5 prosenttia. Kuluttajahintaindeksin muutoksen arvioidaan kuitenkin talousarvioesityksen mukaan olevan 2,4 prosenttia. Vaikka hinta- ja kustannustasokorotus tarkistetaan jälkikäteen vastaamaan hintaindeksin osoittamaa toteutunutta kustannustason nousua, liian pienenä tehty ennakkollinen tarkistus vaikeuttaa tarpeettomasti toiminnan tarkoituksenmukaista suunnittelua.

Valiokunta ei pidä menettelyä perusteltuna ja pitää jatkossa tarpeellisena hinta- ja kustannustasotarkistuksen tekemistä realistisemmilla luvuilla.

18. (27.10.16) *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille ehdotetaan 622,763 miljoonan euron määrärahaa, joka on 107,5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2007. Määrärahalla jatketaan edellisen turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon linjaamien hankkeiden toteutusta.

Varaosatilanne. Puolustushallinto esitti valtiontalouden vuosia 2008—2011 koskevien kehysten tarkistamisen yhteydessä varaosien vuositteiseksi lisämäärärahatarpeeksi 26 miljoonaa euroa, yhteensä 104 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi jo aiemmin syntyneen varaosavajeen kokonaisarvo on noin 49 miljoonaa euroa. Varaosavaje on kokonaisuudessaan 153 miljoonaa euroa, josta ensi vuodelle kohdistuu 35 miljoonaa euroa. Talousarvioesityksessä ehdotettavasta 10 miljoonan euron lisämäärärahasta huolimatta kaluston toimivuuden edellyttämiin välttämättömiin varaosiin ja huoltotoimenpiteisiin jää siten edelleen huomattavia puutteita. Tämän seurauksena materiaallinen valmius ei kehity tulevana vuosina tavoitteiden mukaisesti.

Puolustusvoimien varaosavajeen kasvu on pitkän kehityksen tulos. Puolustusvoimat on kustannussäästöjen vuoksi ottanut tietoisesti riskin materiaalin käytettävyyden ja materiaallisen valmiuden kustannuksella ja säästänyt varaosahankinnoista useiden vuosien ajan ydintoiminnan turvaamiseksi. Vajetta on lisäksi kasvattanut kunnossapidon kokonaiskustannusten nousu reilusti yleistä hintatasoa nopeammin.

Valiokunta pitää puolustusvoimien varaosavajetta erittäin huolestuttavana. Toiminnan varmistaminen edellyttää tärkeimpien varaosien jatkuvaa ja turvattua saatavuutta.

Valiokunta lisää momentille 1 000 000 euroa varaosien hankintaan.

Huoltovarmuus. Kotimainen puolustus- ja turvallisuusteollisuus on puolustusvoimille tärkeä ennen kaikkea sotilaallisen huoltovarmuuden kannalta. Keskeisintä on turvata kotimainen integraatio- ja ylläpitokyky sekä kriisinajan vauhtikorjauskyky.

Pelkkä kotimainen tarve ei kuitenkaan riitä ylläpitämään kannattavaa puolustusteollisuutta. Teollisuuden tuotantoedellytysten ja kehitystoiminnan turvaaminen edellyttääkin kansainvälistymistä ja erikoistumista kapeille osaamisalueille. Myös Suomen sotilaallisen huoltovarmuuden riippuvuus eurooppalaisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä kasvaa.

Vuonna 2007 eri viranomaistahot ja teollisuus laativat yhdessä kansallisen puolustus- ja turvallisuusteollisuusstrategian, jossa todetaan suomalaisen puolustusteollisuuden kannalta olevan tärkeää, että puolustusvoimien tutkimus- ja kehitystoiminnan määrärahataso pysyy vähintään nykyisellään. Esiin nousi myös mm. puolustusministeriön hallinnonalan aktiivisempi rooli vienninedistäjänä.

Valiokunta pitää laadittua puolustus- ja turvallisuusteollisuusstrategiaa tärkeänä. Lisäksi valiokunta korostaa, että materiaalihankintaprojekteissa on jatkossakin välttämätöntä tähdätä vähintään 50 prosentin kotimaisuusasteeseen. Myös ulkomaille suuntautuviin puolustusmateriaalihankintoihin tulee sisällyttää teollista yhteistyötä ja vastakauppoja koskeva vaatimus. Valiokunta katsoo, että vastaastovelvoitteen avulla Suomeen saadaan siirrettyä muun muassa tutkimus- ja tuotekehitysosaamista.

Lisäksi valiokunta pitää hyvänä eduskunnan lausumaa (PuVM 1/2004 vp) siitä, että seuraavassa selonteossa tulee olla oma osionsa suomalaisesta puolustusteollisuudesta ja sen tulevaisuudesta.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 623 763 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Määrärahasta saa käyttää 531 514 372 euroa aikaisemmin myönnettyistä tilausvaltuuksista ja niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä 63 658 628 euroa muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

(4. ja 5. kappale kuten HE 157/2007 vp)

(6.—8. kappale kuten HE 62/2007 vp)

50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

Momentille ehdotetaan edellisten vuosien suuruista 1 650 000 euron määrärahaa, josta suurin osa tullaan osoittamaan Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle sille laissa vapaaehtoisesta maanpuolustuskoulutuksesta (556/2007) säädettyjen julkisten hallintotehtävien hoitamisesta aiheutuviin toimintamenoihin. Loppuosa jaetaan valtionavustuksena Maanpuolustuksen Tuki ry:n kautta maanpuolustusjärjestöille sekä mahdollisesti suoraan erillisanomuksen perusteella yksittäisille järjestöille. Näiden avustusten osuus on jäänyt erittäin vähäiseksi.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen tuki-osuutta ei ole lisätty vuonna 2008, vaikka sen rooli julkisoikeudellisena yhdistyksenä muuttuu merkittävästi julkisten hallintotehtävien myötä. Samalla laajentuvat ja monipuolistuvat tehtävät edellyttävät henkilöstön lisäämistä ja vakinaistamista. Valiokunnan saaman tiedon mukaan osa jo vuodelle 2007 suunnitelluista kehittämissankkeista on jouduttu kustannussyistä siirtämään vuodelle 2009.

Valiokunta pitää tilannetta huolestuttavana ja pitää tärkeänä, että maanpuolustusjärjestöjen toimintaa tuetaan ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen lakisääteisten tehtävien hoitaminen turvataan. Valiokunta lisää momentille 200 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 1 850 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. (27.30.22) *Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille on ehdotettu 48 228 000 euron määrärahaa. Ulkoasiainministeriön kautta rahoitettavat suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot ovat yhteensä 58 537 000 euroa. Saa-dun selvityksen mukaan tämä kokonaispanostus mahdollistaa osallistumisen nyt tiedossa oleviin kriisinhallintaoperaatioihin.

Kriisinhallinnan toimintaympäristön muuttu-minen asettaa entistä korkeamman vaatimus-tason myös tarvittavalle materiaalille. Valiokun-ta pitääkin välttämättömänä, että kriisinhallinta-operaatioihin lähetettäville suomalaisjoukoille hankitaan aina paras mahdollinen varustus.

Valiokunta muistuttaa myös siitä, että merkit-tävät sotilaallisen kriisinhallinnan lisäämistä koskevat päätökset edellyttävät puolustusminis-teriön pääluokan osalta lisämäärärahoja.

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

90. (26.01, osa ja 26.97) Kuntien tukeminen

Hyvä talouskasvu on vauhdittanut kuntien verotulojen kasvua ja parantanut kuntatalouden tilaa sekä viime että kuluvana vuonna. Kuluvana vuonna vuosikate paranee 2,6 miljardiin euroon ja ensi vuonna sen arvioidaan nousevan yli 3 miljardiin euroon ja ylittävän selvästi käyttöomaisuuden poistot. Kuntien velan määrä kasvaa viime vuosia hitaammin; vuoden 2008 lopussa lainakannan arvioidaan olevan 8,9 miljardia euroa.

Kuntien verotulojen kasvun arvioidaan jatkuvan nopeana, ja myös kuntien valtionosuudet lisääntyvät tuntuvasti. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuudet nousevat uusimuotoisen valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon johdosta 226 miljoonalla eurolla ja kunta-alan palkkaratkaisun johdosta 150 miljoonalla eurolla. Opetustoimissa ja kirjastossa valtionosuudet lisääntyvät kustannustenjaon tarkistuksen perusteella yhteensä noin 28 miljoonalla eurolla. Laskennallisessa valtionosuusjärjestelmässä valtionosuuksiin ensimmäistä kertaa tehtävä täysimääräinen indeksikorotus lisää kuntien tuloja noin 374 miljoonaa euroa. Valtiovarainministeriön laskelmien mukaan valtion kaikkien toimenpiteiden nettovaikutus kuntatalouteen indeksikorotukset mukaan lukien on vuonna 2008 yhteensä 755 miljoonaa euroa. Vastaava luku vuonna 2007 oli 476 miljoonaa euroa.

Hyvästä talouskehityksestä huolimatta kuntatalouteen liittyy myös ongelmia ja uhkakuvia. Kuntatalouden sisällä on edelleen huomattavia alueellisia ja kuntaryhmittäisiä kehityseroja. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä on tosin pienentynyt, mutta vaikeimmassa asemassa olevien kuntien tilanne on vakava. Myös kunta-alan palkankorotukset olivat arvioituja suurempia, mikä aiheuttaa ennakoitua suurempaa menojen

kasvua. Suomen Kuntaliiton keräämien tietojen mukaan tuloveroprosenttiaan nostaa ensi vuodelle 119 kuntaa. Kuntatalouden rahoituksen kestävyyttä uhkaavat menojen kasvun ohella myös työvoiman tarjonnan vähenemisen aiheuttama pysyvä veropohjan heikkeneminen.

Kunta- ja palvelurakenteita uudistetaan 23.2.2007 voimaan tulleen ja vuoden 2012 loppuun voimassa olevan kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetun lain eli ns. puitelain mukaisesti.

Valiokunnan saaman selvityksen perusteella kunta- ja palvelurakennemuutistus etenee kokonaisuudessaan hyvin mutta sen vaikutuksia on vielä tässä vaiheessa vaikea arvioida. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että suuri osa kunnista on vasta nyt tekemässä konkreettisia päätöksiä, joiden toimeenpano tapahtunee pääosin vuoden 2009 jälkeen tai sen alusta lukien.

Kuntaliitosten osalta prosessi on edennyt jopa odotettua nopeammin. Vuodesta 2005 lähtien kuntaliitosselvityksissä on ollut mukana kaikkiaan yli 200 kuntaa. Marraskuun puoliväliin mennessä kaikkiaan 53 kuntaa oli päättänyt yhdistymisestä, minkä lisäksi kuntaliitosselvityksiä oli meneillään 90 kunnassa. Myös palvelurakenteiden kehittämistyö on lähtenyt liikkeelle.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kunnat ovat päätymässä hyvin erilaisiin ratkaisuihin etenkin sosiaali- ja terveystalouden järjestämisessä. Kuntien laatimien toimeenpanosuunnitelmien mukaan 290 kuntaa aikoo hoitaa perusterveydenhoidon ja osittain myös sosiaali-toimen yhteistoiminta-alueina naapurikuntien kanssa; yhteistoiminta-alueita muodostuisi 70—75. Toimeenpanosuunnitelmien perusteella vaikuttaa siltä, että sosiaali- ja terveystalouden palvelut ovat monin paikoin eriytyneet ja että erityisesti sosiaalipalvelujen järjestäminen on vaarassa pirstoutua.

Valiokunta korostaa, että kunta- ja palvelurakennemuutoksen toteuttamista on jatkettava määrätietoisesti hyväksytyn puitelain, päätettyjen kriteerien ja aikataulun mukaisesti. Valiokunta toteaa, että puitelain tavoitteena on elinvoimainen ja toimintakykyinen sekä eheä kunta-rakenne, jolla voidaan turvata laadukkaat ja toimivat palvelut tasavertaisesti kaikille kansalaisille.

Valiokunta pitää myös tärkeänä, että hankkeen etenemistä seurataan ja että kuntatasolla löydetään toimintamallit, jotka parhaiten tukevat toimivien palvelujen järjestämistä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osuus kuntien käyttökustannuksista on 53 prosenttia, ja alalla

työskentelee yli puolet kuntien henkilöstöstä. Kunta- ja palvelurakennehankkeen onnistuminen riippuukin paljolti siitä, miten sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisessä onnistutaan. Kuntalaisten kannalta on tärkeää, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut eivät liiaksi pirstaloidu.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös kuntien yhdistymisavustuksiin suunnattavien resurssien riittävyyteen. Kuntakentällä on käynnissä paljon kuntien yhdistämistä koskevia selvityksiä, ja yhdistymisavustusten tarve saattaa osoittautua ennakoitua suuremmaksi.

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Valtion talousarvioesityksessä ehdotetaan opetusministeriön hallinnonalalle noin 6 979 miljoonan euron määrärahoja. Lisäystä kuluvaan vuoteen on noin 414 miljoonaa euroa. Koulutus- ja tiedepolitiikan painopisteitä vuonna 2008 ovat koulutuksen ja tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden parantaminen, osaavan työvoiman varmistaminen ja korkeakoulujen kehittäminen. Hallituksen esityksessä arvioidaan, että suomalaista koulutuspolitiikkaa tehdään tilanteessa, jossa tutkimuksen, innovaatioiden ja tuotekehittelyn sekä huippuosaamisen merkitys korostuu osana globaalia kilpailukykyä.

Valiokunta pitää myönteisenä, että opintorahaa korotetaan 15 prosentilla kaikilla koulutustasteilla syyslukukaudella 2008 ja opiskelijan omia tuloja korotetaan 30 prosentilla vuoden 2008 alusta lukien. Ammatillisen peruskoulutuksen laajentaminen 2 200 opiskelijalla on tarpeellinen toimenpide samoin kuin oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen lisääminen 2 100 opiskelijalla yhteensä 27 100 opiskelijaa.

Valiokunnan mielestä on hyvä, että täydentävässä talousarvioesityksessä kohdennetaan lisävoimavaroja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja työllistymisen edistämiseen. Lisävoimavaroilla muun muassa laajennetaan ammattistartti-kokeilua, käynnistetään laajennetun työssäoppimisen kokeilu ammatillisessa koulutuksessa ja kehitetään tuettua oppisopimusopiskelua. On tärkeää pyrkiä saamaan entistä useampi nuori koulutukseen ja töihin.

Huomattavaa on, että opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia lisätään enemmän kuin aiemmin arvioitiin. Uuden indeksitarkistuksen perusteella niiden kokonaislisäys on noin 230 miljoonaa euroa. Keskimääräiset yksikköhinnat

nousevat todellisia kustannuksia vastaavalle tasolle, mikä parantaa merkittävästi koulujen, opilaitosten ja kulttuurilaitosten toimintaedellytyksiä. Valiokunta on kuitenkin huolissaan etenkin teattereiden, museoiden ja orkestereiden valtionosuuksien kohdentumisesta kunnissa. Valiokunnan saaman tiedon mukaan monet kunnat vähentävät omaa rahoitusosuuttaan kulttuurilaitoksille, kun valtionosuudet kasvavat. Valiokunta huomauttaa, että valtionosuuksien korotukset ovat tarkoitettua vahvistamaan teattereiden, museoiden ja orkestereiden toimintaa. Valiokunta pitääkin välttämättömänä, että kunnat omalta osaltaan osallistuvat näiden toimintojen vahvistamiseen, eikä korotuksia tule käsitellä yleiskatteellisina kuntien taloudessa.

Hallituksen esitys täydentäväksi talousarvioksi on valiokunnan mielestä erittäin myönteinen ja samalla myös välttämätön korjaus veikkausvoittovarojen jakoon. Palauttamalla eräiden valtionavusteisten taidelaitosten toimitilavuokrat ja Kansallisteatterin peruskorjauksen lainanhoitomenot rahoitettavaksi kokonaisuudessaan yleisistä budjettivaroista turvataan hyvät mahdollisuudet toteuttaa tuloksellista kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikkaa koko vaalikauden ajan. Tärkeää on erityisesti noudattaa sitä periaatetta, että veikkausvoittovarat käytetään siihen, mihin ne arpajaislain ja veikkausvoittovarojen jaosta annetun lain mukaan ovat tarkoitettua eli edunsaajien varsinaisen toiminnan tukemiseen. Edunsaajien kannalta määrärahojen mitoituksessa on myös merkityksellistä, että edunsaajat voivat suunnitella toimintaansa pitkäjänteisesti. Täydentävän talousarvioesityksen johdosta edunsaajille jaettavat määrärahat lisääntyvät 10,338 miljoonalla eurolla.

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. (29.01.21) *Opetusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Lehti- ja dokumenttikuvaajien historiallisesti arvokkaiden kuvien kuva-arkiston käynnistäminen. Valiokunta kiinnitti vuoden 2006 talousarvioesityksen käsittelyn yhteydessä huomiota siihen, että monien yksityisten lehtikuvaajien hallussa on arvokasta, mutta lajittelematonta kuvaaineistoa. Tällä hetkellä ongelmana on, että yksittäisten kuvaajien ottamaa arvokasta kuvaaineistoa tuhoutuu, kun tallennusta ei ole järjestetty. Suomesta puuttuu historian järjestelmällinen tallennus visuaalisessa muodossa, vaikka maailma on muuttunut visuaaliseksi.

Tarkoitus oli, että asia selvitetään vuonna 2006, mutta selvitys ei ole vielä kukaan valmistunut. Valiokunta kiirehtii selvityksen valmistumista ja siitä aiheutuvia toimenpiteitä välittömästi historiallisesti arvokkaiden lehtikuvien säilyttämiseksi.

02. (29.01.23) *Opetushallituksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Opetushallitus muuttaa joulukuussa 2008 uusiin tiloihin, joihin tulee uusimmat mahdolliset tietohallintoyhteydet. Ne vaativat myös laite- ja ohjelma-alustojen uudistamista. Valiokunta pitää välttämättömänä, että hallitus huolehtii tarvittavat määrärahat vuoden 2008 ensimmäisessä lisätalousarvioesityksessä Opetushallituksen tietohallintojärjestelmän rahoittamiseksi.

50. *Eräät avustukset* (kiinteä määräraha)

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta lisää 100 000 euroa käyttösuunnitelman kohtaan Svenska Finlands folkting -nimisestä järjestöstä annetun lain (1331/2003) mukaiseen valtionavustukseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 585 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Svenska Finlands folkting -nimisestä järjestöstä annetun lain (1331/2003) mukainen valtionavustus	575 000
2. Paasikivi-Seuralle myönnettävä valtionavustus	10 000
Yhteensä	585 000

51. *Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan* (kiinteä määräraha)

Rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat eivät nykyisin saa toimintaansa valtionavustusta. Asiaa tutkinut työryhmä teki vuonna 2005 ehdotuksen rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille myönnettävästä valtionavustuksesta. Ehdotuksen mukaan valtionavustus jaettaisiin sitä hakeneiden yhdyskuntien kesken pääsääntöisesti laskennallisin perustein jäsenmäärän perusteella. Avustuksen määrästä työryhmä ehdotti päätettäväksi vuosittain valtion talousarvion yhteydessä. Työryhmä perusteli valtionavustuksen myöntämistä sillä, että myös rekisteröidyllä uskonnollisilla yhdyskunnilla on jossain määrin vastaavia yleishyödyllisiä toimintamuotoja, joita on pidetty evankelis-luterilaisten ja ortodoksisten seurakuntien yhteisövero-oikeuden perusteena. Tukemista puoltaa työryhmän mukaan myös perustuslain 22 §:n mukainen perus- ja ihmisoikeuksien turvaamisvelvoite.

Edellä olevan sekä talousarvioaloitteiden TAA 637/2007 vp ja TAA 812/2007 vp perusteella momentille lisätään 200 000 euroa rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien toiminnan avustamiseen ja käyttösuunnitelmaan lisätään tätä varten uusi 3. kohta. Lisäksi valiokunta katsoo, että avustettavalla uskonnollisella yhdyskunnalla tulisi olla vähintään 200 jäsentä.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 2 571 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Avustus Ortodoksiselle kirkolle (L 985/2006)	2 013 000
2. Avustus Suomen Merimieskirkolle, eräiden siirtoväen sankarihautojen hoitoon sekä kaatuneiden muiston vaalimiseen ja luovutetun alueen hautausmaiden kunnostamiseen — mistä Lontoon merimieskirkon rakennusavustuksiin ja rakennuslainojen hoitoon (enintään)	358 000 152 000
3. Avustus rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille	200 000
Yhteensä	2 571 000

10. Yleissivistävä koulutus

20. (29.10.25) Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Teknologiakasvatus. Luovuuteen ja innovatiivisuuteen kannustava teknologiakasvatus toteuttaa hallituksen tavoitteita luovuuden, lahjakkuuksien ja innovatiivisuuden edistämiseksi. Kokonaisvaltaisen teknologiakasvatuksen varmistamiseksi on tärkeää antaa valmiuksia ymmärtää rakennettua ympäristöämme (teknologiaa) sekä mahdollisuuksia suunnitella, kehittää ja soveltaa teknologiaa innovatiivisesti ja luovasti. Teknokaas on Suomen ensimmäinen valtakunnallinen teknologiakasvatuksen keskus. Sen taustalla on Oulun yliopiston pitkäaikainen teknologiakasvatuksen tutkimus- ja kehittämistyö. Teknokaas tukee ja edistää uuden opetussuunnitelman mukaista teknologian opetusta kouluisa. Valtionrahoituksen lisääminen tarkoitukseen edistää teknologiakasvatuksen laajentumista

valtakunnallisena toimintana. Samalla se ratkaisevasti vähentää alueen kuntien omarahoitussuuden tarvetta ESR-projektirahoituksessa.

Edellä olevan perusteella momentille lisätään 150 000 euroa teknologiakasvatuksen laajentamiseen ja kehittämiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 16 299 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

34. *Valtionosuus oppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Valiokunta on lukuisia kertoja käsitellyt talousarviomietinnöissä peruskoulujen perustamiskustannusten riittämättömiä määrärahoja ja erityisesti maassamme edelleenkin vallitsevaa ns. homekouluongelmaa. Tilanne perusparannusten ja koulurakentamisen kannalta ei ole helpottunut.

Edellä olevaan viitaten momentille lisätään 500 000 euroa ja myöntämisvaltuutta korotetaan 1 000 000 eurolla.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 57 400 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Valtuus

1) Vuonna 2008 saa myöntää valtionosuutta yleissivistävän koulutuksen perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionosuudet ovat tammikuun 2008 kustannustasossa yhteensä enintään 45 000 000 euroa. Valtionosuuksista enintään 26 000 000 euroa saa myöntää toteutusaikaisena.

(2. kohta kuten HE 62/2007 vp)

51. *Valtionavustus järjestöille* (kiinteä määräraha)

Saadun selvityksen perusteella momentille lisätään 100 000 euroa järjestöjen valtionavustuksiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 621 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

20. Ammatillinen koulutus

01. (29.20.21) *Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valtio omistaa ja ylläpitää viittä ammatillista erityisoppilaitosta, joiden toiminta rahoitetaan suoraan valtion budjetista. Toimintamääräraha ei ole seurannut toiminnan määrällistä lisääntymistä ja laadullista muutosta. Samaan aikaan valtion erityisammattikoulut ovat perustaneet ns. lähikouluja palvelemaan vaikeimmin vammaisten koulutustarpeita eri paikkakunnille ja lisänneet koulutustarjontansa kirjoa. Vammaisten koulutusmahdollisuuksia ei tästä huolimatta ole ollut riittävästi tarjolla, jos ajatellaan tavoitetta eli koko ikäluokan kouluttamista koulutustakuun nimissä. Vaikeimmin vammaisten koulutus on hyvin työvoimavaltaista. Pienet opetusryhmät, yksilöllinen opetus ja ohjaus, ohjattu asuminen ja monipuolinen ammattialatarjonta maksavat.

Hallituksen esityksessä arvioidaan valtion ammatillisten erityisoppilaitosten oppilasmäärän vähenevän vuonna 2008 yhteensä 20 oppilaalla. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan koulutustarve ei ole vähenemässä ja oppilasmäärät tulisi pitää vähintään aiempien vuosien tasolla niin, että jokaiselle koulutusta tarvitsevalle pystytään turvaamaan opiskelupaikka. Vaarana on, että oppilaitokset joutuvat vähentämään oppilasmääriä valmistautuessaan samalla mahdollisiin muutoksiin.

Valiokunta paheksuu sitä, että lähes vuosittain valtion talousarvioesitystä on jouduttu korjaamaan eduskunnassa eri erityisryhmien koulutus-, kirjasto- ja muiden vastaavien palvelujen määrärahojen osalta. Kyseessä ovat kuitenkin valtion talousarvion näkökulmasta vähäiset määrärahat. Valtion tulee huolehtia velvollisuuksistaan myös niiden opiskelijoiden tai muiden ryhmien osalta, jotka tarvitsevat erityistä tukea mutta jotka eivät itse välttämättä pysty tiukkaamaan oikeuksiensa toteutumista. Valiokunnan mielestä jatkossa on välttämätöntä, että jo talousarvioesitysten laadintavaiheessa varataan riittävät määrärahat vammaisten ja erityistä tu-

kea tarvitsevien koulutus- ja kirjastopalvelujen järjestämiseksi.

Hallituksen esityksen mukaan ammatillisen erityisopetuksen järjestämistä ja työnjakoa selvitetään osana ammattiopistostrategian mukaisista rakenteellista kehittämistä. Valiokunta suhtautuu vahvasti epäillen mahdollisiin ylläpitäjämuutoksiin. Valiokunta pitää välttämättömänä, että myös jatkossa jokaiselle erityistä tukea tarvitsevalle nuorelle turvataan edellytystensä mukainen koulutuspaikka. Tämän tulee olla ratkaisevana tekijänä myös koulutusrakenteista päätettäessä. On välttämätöntä järjestää erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden ja opiskelijoiden koulutus niin, että he ovat tasa-arvoisessa asemassa muiden koulutuksessa olevien kanssa ja voivat kokea turvallisen jatkuvuuden opinnoissaan. Tämä tarkoittaa muun muassa myös opintojen ohjausta, oppilashuoltoa ja opetusjärjestelyjä. Sen vuoksi valtion rahoituksen tulee määräytyä todellisten oppilaskohtaisten kustannusten mukaisesti. Valiokunta pitää myös välttämättömänä, että opetusministeriö selvitystyön kuluessa ja ennen päätöksentekoa informoi valiokuntaa asiasta ja erityisesti mahdollisten muutosten taloudellisista vaikutuksista.

Hallitus ehdottaa täydentävässä talousarvioesityksessä ammatillisille erityisoppilaitoksille lisäystä 900 000 euroa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan lisämäärärahan tarve on 1 miljoonaa euroa valtion ammatillisten erityisoppilaitosten toimintaan. Sen vuoksi momentille lisätään 100 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 34 434 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

30. (29.30 ja 29.20, osa) Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö

21. (29.30.25) *Aikuiskoulutuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Valiokunta on tehnyt teknisluonteisen korjauksen momentin päätösosaan.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

- (1. kappale kuten HE 157/2007 vp)
- Määrärahaa saa käyttää:
- (1. ja 2. kohta kuten HE 62/2007 vp)
- 3) enintään *yhdeksää* henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

30. (29.30.30, 50, 55 ja 56) *Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Vapaalla sivistystyöllä on erityinen merkitys kansalaisten vapaaehtoisen opiskelun ja arkipäivään liittyvän kouluttautumisen ja harrastamisen kannalta. Vapaatavoitteisilla opinnoilla on tärkeä merkitys paitsi perinteisenä kansansivistyksen kohottajana myös valmentavina opintoina jonkin alan ammatilliseen koulutukseen tai korkeakouluopintoihin.

Vapaassa sivistystyössä opintosetelin käyttö parantaa aikuiskoulutuksen taloudellisia edellytyksiä ja vahvistaa tasa-arvoa. Opintoseteli antaa oppilaitoksille mahdollisuudet olla perimättä tai alentaa opiskelumaksuja. Tämä on tärkeää erityisesti maahanmuuttajille ja eri erityisryhmille, kuten vähävaraisille.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että maahanmuuttajien kotoutumisessa ratkaisevassa asemassa on maahanmuuttajaperheiden äitien saaminen koulutuksen piiriin. Vapaan sivistystyön oppilaitoksilla on kattava verkosto opetuksen toteuttamiseen. Kansanopistoilla ja kansalaisopistoilla on maanlaajuinen verkosto, jossa myös maahanmuuttajanaisten koulutus on nopeasti laajentunut ja toimintaa on jo kehitetty suuntaviivaohjauksen ja opintoseteliavustusten kautta.

Edellä olevan perusteella momentille lisätään 200 000 euroa kansalais- ja kansanopistojen opintoseteliavustuksiin. Lisäys on tarkoitettu ensisijaisesti maahanmuuttajanaisten ja vähävaraisten opintojen tukemiseen. Lisäyksestä vähintään 100 000 euroa on maahanmuuttajanaisten opintojen tukemiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 152 219 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- (1. kohta kuten HE 62/2007 vp)
- 2) enintään 4 840 000 euroa vapaasta sivistystyöstä annetun lain 14 §:n mukaisiin erityisavustuksiin ja ylimääräisiin avustuksiin kansalaisopistoille, kansanopistoille, opintokeskuksille ja kesäyliopistoille.
- (taulukko kuten HE 157/2007 vp)
- (3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

40. Ammattikorkeakouluopetus

30. *Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Saadun selvityksen perusteella valiokunta lisää momentille 500 000 euroa ammattikorkeakoulujen soveltavan tutkimus- ja kehitystyön tukemiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 373 589 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- (1.—3. kohta kuten HE 62/2007 vp)
- 4) enintään 7 485 000 euroa ammattikorkeakoulujen tuloksellisuusrahoitukseen, tietoyhteiskuntahankkeisiin sekä ammattikorkeakoulujen soveltavan tutkimus- ja kehitystyön tukemiseen.

50. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

01. (29.50.21) *Yliopistojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valiokunnan mielestä on keskeistä toteuttaa hallitusohjelmassa yliopistoille koulutukseen ja tutkimukseen sekä innovaatiokyvyn parantamiseen kohdistetut tavoitteet. Varsinaisessa hallituksen talousarvioesityksessä ehdotettu 20 miljoonan euron lisäys ei valiokunnan näkemyksen mukaan kuitenkaan riitä, kun otetaan huomioon muun muassa yliopistojen toimintamenojen huono reaaliakasvu pidemmällä aikavälillä, kustannustason nousu ja erityisesti tilakustannusten nousupaineet sekä valtion tuottavuushankkeen edellyttämät määrärahan supistukset 11 miljoo-

naa euroa. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että valtion tuottavuusohjelmaa toteutetaan siten, ettei se heikennä yliopistokoulutuksen laatua sekä tieteen ja tutkimuksen vaikuttavuutta. Hallitusohjelman mukaisesti kuitenkin jatketaan edellisen hallituksen aloittaman tuottavuusohjelman toteuttamista ja vähennetään puolet 250 henkilötyövuotta vastaavasta määrärahasta. Asiantuntijakuulemisessa on kuitenkin tullut selkeästi esille tuottavuusohjelman vaaralliset vaikutukset yliopistojen tutkimukselle ja opetukselle. Sen vuoksi valiokunta pitää tärkeänä, että täydentävässä talousarvioesityksessä yliopistojen perusrahoitukseen lisätään 5 miljoonaa euroa. Tällä lisämäärärahalla kompensoidaan tuottavuustoimenpiteiden vaikutuksia ja tuetaan yliopistojen rakenteellista uudistamista. Korotus on hallituksen mukaan tarkoitus tehdä kahtena vuonna ennen yliopistolaitoksen organisaatiouudistusta.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että opiskelijamäärä opettajaa kohti on yksi indikaattori, jolla arvioidaan yliopiston laatua. Suomen yliopistoissa opettaja/opiskelijasuhdeluku on kilpailijamaihin verrattuna huono. Suomessa suhdeluku on eräissä vertailuissa lähes 20, kun se kansainvälisissä huippuyliopistoissa on jopa alle kymmenen. Asiantuntijakuulemisen perusteella 250 henkilötyövuoden vähentäminen vaikuttaisi väistämättä myös opettaja/opiskelijasuhteeseen. Se haittaisi myös tutkijanuran kehittämistä lisäämällä entisestään määräaikaisten, kilpailtuihin tutkimusvaroihin perustuvien lyhyiden työsuhteiden merkitystä nuorille tutkijoille. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan päätöksen mukaan tuottavuusvähennyksiä ei kohdenneta opetukseen eikä tutkimukseen.

Valiokunnan mielestä on välttämätöntä varmistaa yliopistojen toimintaedellytyksiä kehittävien toimien käyttöönotto ja niiden edellyttämä riittävä resursointi. Valiokunta painottaa, ettei innovaatiyliopiston perustaminen saa missään vaiheessa heikentää muiden yliopistojen perusrahoitusta ja mahdollisuuksia laadukkaan koulutuksen järjestämiseksi eri puolilla maata.

Edellä olevan perusteella momentille lisätään 5 000 000 euroa yliopistojen toimintamenoihin.

Ottaen huomioon täydentävän talousarvioesityksen lisäys ja valiokunnan lisäämä määräraha yliopistojen toimintamenojärärahat lisääntyvät yhteensä 10 miljoonalla eurolla verrattuna hallituksen varsinaiseen talousarvioesitykseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 358 388 000 euroa.

(2.—5. kappale kuten HE 62/2007 vp)

03. (29.50.24) *Harjoittelukoulujen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Harjoittelukoulujen määrärahakehityksen vuoksi opetusministeriö on joutunut supistamaan tulos- ja hankerahoituksen osuutta perusrahoituksen hyväksi. Hallituksen varsinainen talousarvioesitys olisi johtanut siihen, että harjoittelukoulujen kokonaisrahoitus olisi vähentynyt tuntuvasti. Samanaikaisesti harjoittelukouluille on tullut lisää velvoitteita. Lisäksi yliopistojen uudet kehittämislinjaukset ja valtionhallinnon tuottavuusohjelma koskevat myös harjoittelukouluja. Tuottavuusohjelman ja palkkausjärjestelmän uudistuksen yhteisvaikutus harjoittelukoulujen talouteen vuonna 2008 on 3,6 milj. euroa. Ilman lisämäärärahoja vaarana olisi ollut muun muassa, että opetuksen ja koulutuksen laatu heikkenee, oppilashuollon, maahanmuuttajien ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tukeminen vaikeutuu ja harjoittelukoulujen mahdollisuudet toimia yliopistollisina tutkimus- ja kokeilukouluina heikkenevät. Hallituksen täydentävässä talousarvioesityksessä ehdotetaan harjoittelukouluille 2,561 miljoonan euron lisämäärärahaa valtion virka- ja työehtosopimuksen johdosta. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta lisää momentille tämän lisäksi 1 000 000 euroa.

Lisämäärärahoja tarvitsee muun muassa Savonlinnan harjoittelukoulu.

Valiokunnan mielestä on tärkeää säilyttää opettajankoulutuslaitosten verkosto maan kattavana ja turvata harjoittelukoulujen rahoitus niin, että opetuksen laatu voidaan säilyttää korkealla tasolla.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 75 903 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

20. (29.50.22) *Yliopistolaitoksen yhteiset menot* (siirtomääräraha 3 v)

Hallitusohjelman mukaan yliopistokeskuksia kehitetään. Saadun selvityksen perusteella momentille lisätään 500 000 euroa käyttösuunnitelman kohtaan Yliopistokeskusten kehittäminen.

Valiokunta huomauttaa samalla, että yliopistokeskuksille tarkoitetut määrärahat ovat useana vuonna olleet talousarvioesityksessä riittämättömät ja määrärahoja on eduskuntakäsittelyssä lisätty. Valiokunta katsoo, että hallituksen tulee jatkossa varata talousarvioesityksessä riittävät määrärahat yliopistokeskusten kehittämiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 32 699 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta	6 410 000
2. Yliopistojen yhteinen atk-toiminta ja tietoliikenneyhteydet	16 289 000
3. Yliopistokeskusten kehittäminen	3 000 000
4. Yliopistolaitoksen rakenteellinen kehittäminen (kerta-meno)	7 000 000
Yhteensä	32 699 000

60. Tiede

Hallituksen esityksen mukaan julkisella tutkimusrahoituksella vahvistetaan tieto- ja osaamis-pohjaa, joiden varaan talouden kestävä kasvu ja Suomen henkinen ja aineellinen hyvinvointi rakentuvat. Hallitusohjelman mukaisesti julkista tutkimusrahoitusta lisätään mm. Suomen Akatemian tutkimusrahoituksena ja yliopistojen pe-

rusrahoituksena. Hallitus korostaa tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta.

Tilastokeskuksen tiede- ja teknologiatilaston mukaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan käytettiin Suomessa vuonna 2006 lähes 5,8 miljardia euroa. Menojen arvioidaan nousevan vuonna 2007 yli 6 miljardiin euroon.

Valiokunta pitää välttämättömänä edelleenkin vahvistaa ja lisätä mahdollisuuksia korkeatasoiseen tutkimukseen. Erityisesti Suomen Akatemian rahoitus parhaille tutkijoille vahvistaa tutkimuksen laatua, luo edellytyksiä kansainvälisen huipputason tutkimukselle ja tutkimuksen monimuotoisuudelle sekä edistää tutkimustulosten hyödyntämistä hyvinvoinnin, kulttuurin, talouden ja ympäristön parhaaksi.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että tutkimuksen kansainvälisyydessä Suomi on vielä liian matalalla tasolla. Suurin osa suomalaisittain relevantista tutkimuksesta tehdään Suomen rajojen ulkopuolella. Sen vuoksi valiokunta katsoo, että tutkimuksen kansainvälistymisen edellytyksiä tulee edelleenkin vahvistaa.

80. Taide ja kulttuuri

05. (29.80.25) *Näkövammaisten kirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valiokunta huomauttaa, että näkövammaisten kirjaston määrärahojen aleneva kehys estää palveluiden lisäämisen kysyntää vastaavasti toimintakaudella 2008—2012. Valiokunta pitää tärkeänä, että kirjaston määräraha-kehitys turvataan.

Edellä olevan perusteella momentille lisätään 134 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 7 134 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

31. *Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Teattereiden, orkestereiden ja museoiden yksiköhintoihin tulee vuonna 2008 ensimmäinen ta-

sokorotus taidelaitosten rahoitusjärjestelmän uudistuksen johdosta. Määrärahojen niukkuuden takia ei tänä vuonna ole ollut mahdollisuuksia lisätä teattereiden, orkestereiden eikä museoiden valtionosuuteen oikeuttavia henkilötyövuosimääriä. Valiokunta viittaa eduskunnan kulluvan vuoden talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksymään lausumaan ja kiirehtii selvitystä henkilötyövuosien jakautumisesta ja kokonaistarpeesta.

32. *Valtionosuudet ja -avustukset museoille (arviomääräraha)*

Pohjois-Suomen arkeologinen esittelykeskus, Kierikkikeskus, hyväksyttiin Yli-Iin kunnan hakemuksesta valtionosuuden piiriin vuoden 2005 alusta lukien museolain edellytykset täyttävänä, päätoimisesti hoidettuna museona. Museoviraston tavoitteena on alueellisen toimintansa kehittäminen kulttuuriympäristön suojelutehtäviin panostamalla. Museovirasto on katsonut, ettei keskusta voida siirtää Museoviraston hallintaan, koska keskuksen sijainti ja toimintakokonaisuus eivät vastaa viraston tarpeita ja tavoitteita.

Edellä olevan ja talousarvioaloitteen TAA 119/2007 vp perusteella momentille lisätään 50 000 euroa Pohjois-Suomen arkeologisen esittelykeskuksen kehittämiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 6 785 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

(1. ja 2. kohta kuten HE 62/2007 vp)

3) *enintään 50 000 euroa Pohjois-Suomen arkeologisen esittelykeskuksen kehittämiseen. (Uusi)*

(3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

52. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)*

Hallitusohjelman mukaan taiteen vapaan kentän toimintaedellytykset turvataan. Talousarvioesityksen mukaan tarkoitus on vahvistaa taiteellisen ja muun luovuuden edellytyksiä, osaamista ja kehittymistä yhteiskunnassa. Kulttuuripalveluiden ja ammatillisen taiteen korkea laatu turvataan parantamalla tekijöiden ja palveluiden

tuottajien toimintaedellytyksiä. Sen vuoksi valiokunta pitää välttämättömänä, että taiteen vapaiden ryhmien määrärahoja korotetaan toimintaedellytysten parantamiseksi. Momentin määrärahojen osalta valiokunta kiinnittää huomiota myös sirkustaiteen rahoitukseen ja katsoo, että jatkossa tulisi osoittaa muista eritelty määräraha sirkustaiteen edistämiseen, kuten momentin selvitysosassa on muille taiteen aloille.

75. *Toimitilojen ja kiinteistöjen perusparannukset, käyttö ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)*

Valiokunnan mielestä maamme kulttuurihistoriallisesti arvokkaasta rakennusperinnöstä huolehtiminen on kansallinen velvollisuus, josta valtion tulee osaltaan huolehtia. Museovirastosta muodostettiin vuonna 1995 valtion kiinteistöyksikkö, jonka hoidettavana on yli 400 rakennusta ja muuta kohdetta. Määrärahat peruskorjauksiin ja muuhun kiinteistöjen hoitoon ja ylläpitoon ovat tarpeeseen nähden aivan liian vähäisiä. Myös uusiin hankkeisiin on tarvetta. Vuodesta 2009 eteenpäin on tarkoitus lisätä määrärahoja 1 miljoona euroa, jonka opetusministeriö ohjaisi Museovirastolle lisäresurssina korjaustoimintaan. Työministeriön investointiperusteisen rahoitusmuodon päättymisen samanaikaisesti muodostaa kuitenkin lisävaikeuden rahoituspohjan turvaamisessa. Koska käytettävissä olevat määrärahat ovat täysin riittämättömiä, monien peruskorjaushankkeiden toteuttaminen on vaikeaa. Tällaisia kohteita ovat muiden muassa Hämeen linnan, Olavinlinnan ja Urho Kekkonen museon Tamminiemen korjaushankkeet. Lisämäärärahalla on vuonna 2008 mahdollisuus hoitaa kiireisimmät korjaustarpeet ja tehdä suunnitelmat peruskorjausten toteuttamiseksi.

Edellä olevan perusteella momentille lisätään 1 500 000 euroa käyttösuunnitelman kohtaan Museovirasto ja valtuutta lisätään 400 000 eurolla.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 4 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää toimitilojen perusparannuksista, käytöstä ja kunnossapidosta sekä

pienehköistä uudisrakennushankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Museovirasto	2 500 000
2. Suomenlinnan hoitokunta	1 900 000
Yhteensä	4 400 000

Valtuus

1) Käyttösuunnitelman kohdan 1. hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2008 jälkeen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään 1 000 000 euroa.

(2. kohta kuten HE 62/2007 vp)

(4. kappale kuten HE 62/2007 vp)

90. Liikuntatoimi

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)*

Valiokunta katsoo, että kansalaisten arkiliikkuamista tulee edistää. Sen vuoksi on tärkeää aktiivoida riittämättömästi liikkuvia säännölliseen liikkumiseen kaikissa ikäryhmissä. Tavoitteen pyritään hallituksen terveyden edistämisen politiikkaohjelmalla, terveysliikuntaa edistäville ohjelmilla sekä tukemalla liikuntajärjestöjen toimintaa ja laajoja väestöryhmiä palvelevaa liikuntapaikkarakentamista.

Valiokunta viittaa myös kuluvan vuoden talousarvioesityksestä antamaansa mietintöön. Valiokunta muun muassa esitti, että opetusministeriö selvittää avustujajärjestelmän kehittämistarpeet. Valiokunta kiinnitti myös huomiota

siihen, että liikuntabudjettiin liittyvää informaatiivisuutta ja läpinäkyvyyttä tulisi lisätä. Tulosohtauskriteereihin tulisi lisätä myönteisenä tekijänä päihteiden- ja tupakoinninvastainen toiminta.

91. Nuorisotyö

Nuorisotyön toimialalla varsinainen talousarvioesitys sisältää 2,5 miljoonan euron kasvun kuluvaan vuoteen verrattuna. Lisäksi täydentävässä hallituksen esityksessä ehdotetaan muun muassa kuntien nuorisotyön asukaskohtaiseen yksikköhintaan 50 sentin korotusta ja lisäystä 1,283 miljoonaa euroa.

Valiokunnan mielestä lisättyjen toimien suuntaaminen nuorisotyöhön edistää nuorten hyvinvointia ja sosiaalista kehittymistä. Toimet voivat olla yhteisöllistä toimintaa, joka keskittyy syrjäytymisen riskiryhmissä oleviin nuoriin. Ehkäisevällä päihde- ja huumetyöllä vähennetään nuorten huumeiden ja alkoholin käyttöä ja kokeilua. Nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on nuorten arjen- ja työelämävalmiuksien vahvistaminen sekä nuorisotyöttömyyden vähentäminen. Nuorten työpajatoiminta on muodostunut tärkeäksi osaksi työmarkkinoille pääsyn edistämisessä. Yli 60 prosenttia työpajan läpikäyneistä nuorista joko työllistyy tai siirtyy koulutukseen. Sen vuoksi lisäykset työpajatoimintaan ovat kannatettavia. Hallituksen politiikkaohjelma lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi ja valtioneuvoston nuorisolain 4 §:n mukaisesti joka neljäs vuosi hyväksymä lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma voivat osaltaan edistää tavoitteita nuorten kasvu- ja elinolojen parantamiseksi.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSHALLINNON MINISTRIÖN HALLINNONALA

01. (30.90 ja 91) Hallinto

40. *Bioenergiatuotannon avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Valiokunta pitää uutta bioenergiatuotannon avustusta erittäin tarpeellisenä. Vaikka uusiutuvien energialähteiden, energiansäästön ja tehokkuuden edistämiseen liittyviä määrärahoja on talousarvioesityksessä useassa kohdassa (kuten Pl 32 ja Pl 35), tuet ovat perustellusti jakaantuneet eri hallinnonaloille huomioiden hallinnonalan erityispiirteet ja toimintakentän. Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä avustusten käytön koordinoitua yli hallinnonrajojen, jotta talousarviossa osoitetut määrärahat hyödynnettäisiin parhaalla mahdollisella tavalla.

10. Maaseudun kehittäminen

50. *Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Maaseutuneuvonta. Neuvontajärjestöt edistävät yhteistyössä maaseudun muiden toimijoiden kanssa elinkeinotoiminnan kehitystä ja yritystoiminnan monipuolistamista maaseudulla. Valtionavun keskeisenä tavoitteena on turvata kattavat neuvontapalvelut koko maassa.

Maaseutuneuvonnan valtion rahoitus on vähentynyt 14 prosentilla ja henkilöstön määrä pelkästään suomenkielisten maaseutukeskusten osalta noin 230 henkilötyövuodella vuosina 2000—2007. Valtion rahoituksen leikkausta on kompensoitu hankerahoituksella ja palveluiden hintaa nostamalla. Näillä keinoin maaseutukeskukset ovat kyenneet säilyttämään koko maan kattavat palvelut.

Valiokunta pitää tärkeänä, että nykyinen rahoitusosuus (noin 20 % neuvontajärjestöjen bud-

jetista) säilyy, jotta varmistetaan kansallisesti tärkeiden maatalouden ja maaseudun kehittämisasioiden eteenpäin vieminen koko maassa.

Erityisesti maidon ja naudanlihan tuotantoon tarvitaan nopeita toimia kustannustehokkuuden ja kilpailukyvyyn kehittämiseksi, jotta tuotantoa pystytään harjoittamaan myös tulevien haasteiden, mm. maitokiintiöiden mahdollisen vapautumisen jälkeen. Valiokunnan saaman tiedon mukaan pohjoismaisen yhteistyön puitteissa neuvontajärjestöjen on syytä ottaa käyttöön uusi maidontuotannon ohjaus- ja suunnittelujärjestelmä, jonka rakentamiseen tarvitaan 1,2 miljoonaa euroa vuosina 2008—2009.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös hevos- talouteen, joka on sekä maaseudun että kaupunkitaajamien kehittyvä elinkeino. Perinteisen ravi- ja ratsastusurheilun ohella hevosten käyttö on monipuolistunut esimerkiksi nuorten kasvat- tus- ja liikuntatyön edistämiseksi, aikuisten terveysliikuntamuotona ja terapiakäytössä. Valiokunta pitää tärkeänä turvata hevosalan osaamisen ja yritysten kannattavuuden edellytykset.

Maatalousyrittäjien työterveyspalveluiden osalta valiokunta viittaa jäljempänä luvussa 33.60 käsiteltyyn kehittämistarpeeseen. Valiokunta pitää tärkeänä, että myös neuvontajärjestöt ottavat huomioon maaseutuyrittäjien jaksamiseen liittyvät asiat palveluidensa kehittämisessä.

Valiokunta lisää edellä olevan perusteella momentille 470 000 euroa neuvontajärjestöille maaseutuneuvonnan rahoittamiseen ja yritystoiminnan kehittämiseen sekä 100 000 euroa Pro-Agrialle kohdennettuna Suomen Hevostietokeskus ry:n toimintaan.

Maatalousmuseo Sarka. Momentin perustelujen mukaan määrärahaa saa käyttää vuonna 2004 Loimaalle perustetun maatalousmuseon toimin-

tamenoihin enintään 672 000 euroa. Valtiovarainvaliokunta on vuosittain lisännyt määrärahaa siten, että se on ollut yhteensä 852 000 euroa. Tasoa on pidetty valtionavun vähimmäistasona myös tulevina vuosina.

Maatalousmuseon yhteenlasketut välttämättömät kiinteistö-, henkilöstö- ja toimitilakulut ovat lähes 1,3 miljoonaa euroa. Vuonna 2006 omien tuottojen osuus museon vuosibudjetista oli noin 18 prosenttia. Lisäksi Loimaan kaupunki avustaa museota vuosittain 160 000 eurolla. Vuosibudjetista jää siten esitetyllä valtionavulla puuttumaan yli 200 000 euroa.

Valiokunta on mietinnössään VaVM 41/2006 vp katsonut, että maatalousmuseon valtionapu sopisi paremmin opetusministeriön pääluokkaan, johon museotoiminta on pääosin muutinkin sijoitettu. Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan lausumassa on sitouduttu valtionavun maksamiseen maa- ja metsätalousministeriön pääluokasta vuoteen 2010 saakka. Opetusministeriö on käynnistänyt valiokunnan näkemyksen (VaVM 41/2006 vp, VaVM 45/2005 vp) mukaisesti siirtoa koskevan valmistelun.

Momentille lisätään 180 000 euroa maatalousmuseon vuokra- ja muihin toimintakuluihin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 10 590 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Määrärahaa saa käyttää myös vuonna 2004 Loimaalle perustetun maatalousmuseon vuokra- ja muihin toimintamenoihin enintään 852 000 euroa.

(4. kappale kuten HE 62/2007 vp)

55. Valtionapu 4H-toimintaan (kiinteä määräraha)

4H-nuorisotyö edistää lasten ja nuorten omatoimisuutta, yritteliäisyyttä ja työelämävalmiuksia. Myös vastuu ympäristöstä ja suvaitsevainen monikulttuurisuus ovat mukana 4H-harrastuksessa. Viime vuosina 4H-harrastuksen suosio on kasvanut ja alueellinen kattavuus parantunut. Noin 300 kerhoa tarjoavat toiminnan mahdolli-

suuksia syrjäisilläkin kylillä. Jäsenmäärä on kasvanut yli 80 000:een.

Kuntarakenteen muutos tuo osaltaan lisäpaineita 4H-nuorisotyön tulevaisuudelle, koska kunnat osallistuvat 4H-yhdistysten rahoitukseen. Pelkästään talousarvioesityksessä ehdotettu 200 000 euron tuen leikkaus yhdistettynä ennakoi tuen kustannustason nousuun merkitsee valtakunnallisesti yli 30 toimihenkilön supistusta. Valiokunta korostaa, että kiristynyt talous saattaa johtaa siihen, että 4H-nuorisotyö loppuu ensin niillä alueilla, joilla sitä eniten tarvitaan.

Valiokunta lisää momentille 250 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 4 870 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

63. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahasta on tarkoitus osoittaa kylätoiminnan valtakunnalliseen kehittämiseen 530 000 euroa. Valtionavun tavoitteena on kylätoiminnan rahoituspohjan vakauttaminen ja välttämättömän kehitystyön turvaaminen.

Maamme 3 900 kylän keskusjärjestönä toimii Suomen Kylätoiminta ry. Sen toiminta painottuu yhä enemmän koko maata koskevien, mutta alueilla tai paikallisesti toteutettavien verkostohankkeiden suunnitteluun.

Valiokunta korostaa, että kylätoiminnalla luodaan uusia paikallisia, asukkaiden voimavaroja hyödyntäviä palveluja, joita tarvitaan kuntien lukumäärän vähentyessä ja etäisyyksien kasvaessa varsinkin harvaan asutulla maaseudulla. Kylätoiminnan voimistuminen merkitsee myös kyläyhteisön sosiaalisten suhteiden vahvistumista ja eri väestöryhmien yhteyksien lisääntymistä.

Valiokunta pitää tärkeänä kylätoiminnan rahoituspohjan turvaamista ja lisää momentille 80 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 2 603 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

20. Maatalous

45. *Luopumistuet ja -korvaukset ja pellonmetsistystuki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 2 000 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 144 480 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

47. *Laatujärjestelmien kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Hallitusohjelman mukaisesti käynnistetään suomalaisen ruuan edistämishankkeen, jolla pyritään lisäämään suomalaisen ruokakulttuurin arvostusta, terveellisiä ruokatuotteita ja lähiruuan käyttämistä mm. julkisissa ruokapalveluissa sekä varmistamaan kuluttajien tyytyväisyys kotimaisten elintarvikkeiden laatuun.

Valtiovarainvaliokunta on useana vuonna kiinnittänyt huomiota lähiruuan käytön edistämiseen julkisissa ruokapalveluissa (esim. VaVM 41/2006 vp, VaVM 45/2005 vp). Keskimäärin joka kolmas ateriala syödään kodin ulkopuolella, joten julkisen ruokapalvelun tuoreiden ja lyhyen toimitusketjun elintarvikkeisiin suunnatut varat ovat pitkällä aikavälillä investointi suomalaisen kansanterveyteen, huoltovarmuuteen ja ympäristöön.

Kuljetus- ja varastointiaikojen ollessa lyhyitä tuotteisiin ei tarvita allergioille ja yliherkkyyksille altistavia lisä- ja apuaineita. Valiokunta painottaa lisäksi, että lähialueelta hankittavien elintarvikkeiden kuljetus kuluttaa vähemmän energiavaroja.

Vuoden 2006 alusta alkaen Lähikeittiöhanke- neuvot ovat aktivoineet ja neuvoneet julkisen sektorin ammattikeittiöhenkilöstöä sekä elintarvikehankinnoista päättäviä tahoja hankintalain suomista mahdollisuuksista käyttää lähelä tuotettuja elintarvikkeita ja palveluita.

Valiokunta pitää Lähikeittiöhankeessa tehtyä työtä lähiruuan edistämiseksi julkisissa ruokapalveluissa edelleen tarpeellisenä ja lisää momentille 200 000 euroa käytettäväksi edellä mainittuun tarkoitukseen osana suomalaisen ruuan edistämishanketta.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 1 913 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

61. *Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon* (siirtomääräraha 2 v)

Maatilatalouden kehittämisrahaston (Makera) vuoden 2007 käyttösuunnitelmaan on osoitettu varoja kaikkiaan 258 miljoonaa euroa, josta rakennetukien osuus on 232 miljoonaa euroa.

Rakennetukihakemukset asetettiin pääosin hakukieltoon heinäkuun alussa. Sen jälkeen on ollut mahdollista jättää vain nuorten viljelijöiden aloitustukia koskevia hakemuksia ja muutamia vähäisiä investointitukea koskevia hakemuksia.

Makeran käyttösuunnitelmassa osoitetut määrät eivät todennäköisesti tule käytetyiksi vuonna 2007. Erityisesti maitokiintiöiden puute hidastaa tuen myöntämistä merkittävimpiin kohteisiin eli lypsykarjatalouden investointeihin. Valiokunta korostaa, että maitokiintiöitä koskevat ratkaisut tulisivat tehdä nopeasti, jolloin myös investointitukipäätösten teko nopeutuisi.

Vuonna 2008 on tarkoitus käynnistää uusi rakennetukijärjestelmä, jossa olisi käytössä hakumatat ja tietyt, ennalta määrätyt määrät rahat kullekin hakukierrokselle. Uusi järjestelmä päästään kuitenkin käynnistämään täydellä teholla vasta aikaisintaan vuonna 2009 riippuen siitä, paljonko aikaa annetaan tältä vuodelta siirtyvien hakemusten käsittelyyn.

Tulevana vuonna avustusvaroja on käytettävissä 120 miljoonaa euroa. Uusien investointihakemusten ratkaisemiseen on jäämässä varoja hyvin rajallisesti, ehkä noin 30 miljoonaa euroa. Lisäksi avustuspäärahajien ja korkotukilainojen myöntämisvaltuuden tulee olla oikeassa suhteessa toisiinsa, koska uudessa järjestelmässä tukena myönnetään useimmiten sekä avustusta että korkotukea.

Valiokunta on huolissaan uuden rakennetukijärjestelmän voimaantulon viivästyisestä ja rakennetukien hakemismahdollisuuksista vuonna 2008. Valiokunta pelkää, että pahimmillaan rakennetukien hakuun tulee pitkä tauko tai haettavat avustuspäämäärät ovat täysin riittämättömiä

suhteessa tarpeeseen. Valiokunta pitää myös välttämättömänä, että korkotukilainan myöntämisvaltuus on riittävän suuri verrattuna käyttösuunnitelman mukaiseen avustusrahaan. Valiokunta korostaa, että tilannetta tulee seurata ja tarvittaessa asiaan tulee palata lisätalousarvioesityksissä.

40. Kala-, riista- ja porotalous

42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)

Porovahingot kasvanevat yli 4 400 yksilöön kuluvana vuonna, kun vuonna 2005 korvausta maksettiin alle 2 800 tapetusta porosta. Vahinkokertymät eivät ole seuranneet johdonmukaisesti petoeläinkannan kehitystä. Etenkin ahmavahinkojen kasvua joidenkin pohjoisten paliskuntien alueella on ollut mahdollista ennakoita.

Maa- ja metsätalousministeriön tavoitteena on suurpetojen hoitosuunnitelmien mukaisesti siirtää painopistettä petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta vahinkojen estämiseen. Suurpedot ovat EU:n luontodirektiivin tiukasti suojeltuja lajeja. Vaikka EU:n komission väitteet Suomen toimimisesta metsästyksen luontodirektiivin velvoitteiden vastaisesti pääosin kumottiin, laajamittaiseen suurpetojen metsästyksen lisäämiseen ei voida ryhtyä kasvaneiden vahinkojen vähentämiseksi.

Valiokunta pitää myönteisenä, että maa- ja metsätalousministeriö on käynnistänyt toimet suurpetojen poroille aiheuttamien vahinkojen vähentämiseksi sekä poikkeuksellisen suurten ahmavahinkojen selvittämiseksi. Valiokunta on kuitenkin huolissaan siitä, että määrärahojen riittämättömyys johtaa vahinkojen korvaamiseen vain osittain ja vaikeuttaa siten porotalousyrittäjien toimeentuloa. Myös suurpetopolitiikan toteuttaminen vaikeutuu, etenkin poronhoitoalueen ulkopuolella, koska vahinkojen estämiseen ei jää varoja.

Valiokunta lisää edellä olevan perusteella momentille 250 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 2 550 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Poroestaitojen rakentaminen. Suomen valtakunnan rajoilla olevia poroestaitoja on yhteensä noin 1 200 kilometriä sekä Norjan että Venäjän rajoilla. Niitä koskevat velvoitteet perustuvat valtioiden välillä solmittuihin poroaitasopimuksiin.

Poroestaitojen rakentamiseen ja kunnostamiseen myönnetty varat ovat jääneet jälkeen tarvittavasta määrästä. Kunnossapito- ja täyskorjaussuunnitelma perustuu 20 vuoden kiertoon, jolloin aita on uusittava kokonaan. Valiokunnan saaman tiedon mukaan nykyisellä määrärahalla esteaitaa saadaan uusittua enää puolet vuotuisesta 60 km:n tavoitteesta. Suunnitellusta aikataulusta ollaan jäljessä noin 1,5 vuoden peruskorjausta vastaava määrä. Lisäksi uusimiskohteet sijaitsevat tulevana vuosina alueilla, joihin ei ole maantieverkostoa, ja kustannukset nousevat tälläkin osin.

Valiokunta lisää momentille 200 000 euroa poroaitasopimusten mukaisten poroaitojen rakentamiseen ja kunnossapitoon.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 1 867 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha on kalastuslain (286/1982) 90 §:n mukaan sidottu kolmena edellisenä vuotena kalastuksenhoitomaksun suorittaneiden henkilöiden keskimääräiseen lukumäärään ja sen perusteella arvioituun kalastuksenhoitomaksuun. Määrärahan jatkuva väheneminen johtuu väestön ikääntymisestä ja siirtymisestä pois kalastuksenhoidon maksuvelvoitteesta. Määrärahan taso pysyi melko vakaana vuoteen 1997 saakka, mutta yli 65-vuotiaiden ja pilkkijöiden vapauttaminen maksusta laski selvästi momentin määrärahaa. Lisäksi suuri osa vapaa-ajan kalastajista jättää maksun suorittamatta.

Valiokunta on huolestunut kalastushoitomaksun suorittaneiden määrän jatkuvasta laskusta ja pitää tärkeänä, että kalastushoitomaksut saadaan tehokkaasti kerättyä. Myös lasten ja nuorten kalastusharrastusta tulee kehittää, jotta pidemmällä aikavälillä ylläpidetään ja lisätään kalastusharrastuksen suosiota.

Vuosia 2007—2013 koskeva elinkeinokalatalouden toimintaohjelma on hyväksytty EU-komissiossa. Uuden ohjelman käynnistäminen on tärkeää saada käyntiin mahdollisimman pian. Tämän lisäksi Suomi tarvitsee pitkäjänteisen ja kokonaisvaltaisen kalastuspoliittisen strategian, joka linjaisi ammattikalastajien tulevaisuuden.

Ammattikalastajien määrä on vähentynyt taasisesti ja kotimaisen luonnonkalan tuotanto on uhattuna. Kannattavalle yritystoiminnalle on luotava perusedellytykset, jotka mahdollistavat myös uusien yrittäjien alalle tulemisen. Suomen Ammattikalastajaliitto on ainoa valtakunnallinen ammattikalastajien ja kalastuselinkeinojärjestö maassamme. Valiokunta pitää tärkeänä kalastuselinkeino itsensä harjoittamaa edistämistoimintaa ja yritystoiminnan rakenteiden kehittämistä.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 57/2007 vp perusteella momentille lisätään 100 000 euroa Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:n avustamiseen. Määrärahaa tulee käyttää tiedonvälitykseen kalastusyrityksille, kehittämistoimenpiteiden käynnistämiseen ja tukemiseen elinkeino piirissä sekä yritystoiminnan rakenteiden kehittämiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 5 636 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Määrärahasta osoitetaan avustuksena 100 000 euroa Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:lle. (Uusi)

(4. kappale kuten 3. kappale HE 62/2007 vp)

50. Vesitalous

31. *Avustukset yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin* (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen yhdyskuntien vedenhankintaa ja viemärointiä edistäviin toimenpiteisiin. Määrärahaesitys sisältää 1,5 miljoonan euron lisäyksen, jolla on tarkoitus tukea viemäriverkostojen laajentamista haja-asutusalueilla. Lisäys toteuttaa hallitusohjelman linjausta ohjata lisävaroja maaseudun vesihankkeiden rahoittamiseen, jotta haja-asutusalueet tulisivat vesi- ja viemäriverkostojen piiriin ennen vuonna 2014 voimaan tulevaa talousjätevesiasetuksen velvoitetta.

Valiokunnan saaman tiedon mukaan yksittäisten kiinteistönomistajien toimenpiteitä kiinteistökohtaisen jätevesien käsittelyjärjestelmän uudistamiseksi on hidastanut se, että kuntien vesihuollon kehittämissuunnittelussa ei ole saatu aikaan päätöksiä vesihuoltoalueiden mahdollisesta laajentamisesta, eikä kiinteistönomistajilla siten ole tietoa mahdollisuudesta liittyä kunnan viemäriin.

Valiokunta pitää välttämättömänä maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön hallinnonalojen sekä kuntien kiinteää yhteistyötä vesihuoltotoimenpiteissä ja tiedotusta kiinteistönomistajille, jotta varmistetaan vesi- ja viemäriverkoston teknistaloudellisuus ja järkevyys pitkällä aikavälillä. Investoinnit pitää saada nopeasti käyntiin, sillä nykyisellä investointivauhdilla jätevesijärjestelmän tehostamistöiden ennakoitaan ruuhkautuvan määräjän lopulla.

Valiokunta pitää tärkeänä myös sisävesien ja Itämeren ravinnekuormituksen vähentämistä. Esimerkiksi asutuksen sijoituksessa nauhamaisesti jokien varsille olisi järkevintä toteuttaa yhteinen vesi- ja viemärintiverkosto ja välttää yksittäisten, puhdistustulokseltaan heikompien kiinteistökohtaisten jätevesien käsittelyjärjestelmä.

Valiokunta pitää momentille esitettyä määrärahan lisäystä erittäin tarpeellisenä muistuttaen kuitenkin, että haettujen avustusten määrä on yli seitsenkertainen käytettävissä olevaan määrärahaan verrattuna.

77. *Vesistö- ja vesihuoltotyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille ehdotettu määräraha jakaantuu vesistötöihin (858 000 euroa), vesihuoltotöihin (6 100 000 euroa) ja peruskorjaus- ja velvoitetöihin (3 700 000 euroa). Vesistöiden keskeisenä tavoitteena on yhdyskuntien tulvasuojelun parantaminen. Vesihuoltotöiden ensisijaisena tavoitteena on alueellisen yhteistyön parantaminen sekä vesihuollon turvaaminen erityistilanteissa. Perusparannus- ja velvoitetyöt ovat valtion vastuulla lain tai lupapäätösten nojalla.

Esitettävä määrärahataso on kuluven vuoden tasolla. Esityksessä on kuitenkin 1,6 miljoonan euron vähennys kehystasosta vuonna 2005 tehdyn hankkeiden rahoituksen aikaistamisen takia. Valiokunta kiinnittääkin huomiota siihen, että mahdollisuudet uusien hankkeiden käynnistämiseen ovat näin ollen vähäiset, vaikka niiden kysyntä on edelleen suuri.

Uusina vesihuoltohankkeina olisi tarvetta käynnistää erityisesti hankkeita, joiden tavoitteena on alueellisen yhteistyön parantaminen, vesihuollon turvaaminen erityistilanteissa sekä vesihuollon parantaminen maaseutuyhdyskunnissa ja haja-asutusalueilla. Uusina vesistöinä olisi puolestaan tarvetta aloittaa hankkeita, joiden avulla parannetaan yhdyskuntien suojaamista tulvilta sekä valtion tuella aiemmin toteutettujen vesistöiden täydentämistöitä ja haittojen poistamiseksi tarvittavia kunnostustöitä.

Valiokunta pitää esitettyä määrärahaa tarpeisiin nähden liian pienenä ja lisää momentille 2 500 000 euroa kiireellisiin vesistö- ja vesihuoltotöihin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 13 158 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

60. Metsätalous

Metsätaloudelle on ehdotettu 154 435 000 euron määrärahaa, joka on miljoona euroa enemmän kuin kuluvana vuonna. Määrärahojen lisäys aiheutuu lähinnä 4,1 miljoonan euron tuen lisäyksestä puuntuotannon kestävyys turvaami-

seen. Sen sijaan Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot sekä metsäkeskusten ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion valtionavut supistuvat.

Noin neljännes teollisuuden käyttämästä puusta on viime vuosina ollut ulkomailta tuotua, josta Venäjältä tuodun puun osuus on ollut noin 80 prosenttia. Puun tuonti on kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla vähentynyt noin neljännekseen viime vuoteen verrattuna. Venäjän asettamien puutullien vaikutus näkyy siten tuontimäärissä, ja vuonna 2008 puun tuonti tulee todennäköisesti vähenemään edelleen.

Tuontipuuta korvaava raaka-aine on olemassa kotimaan metsissä. Valiokunta pitääkin välttämättömänä kotimaisen puun markkinoille saamista ja varautumista siihen, että Venäjä nostaa pyöreän puun tullit suunnitelmiansa mukaisesti 50 euroon kuutiometriltä. Samalla valiokunta tukee hallitusta edelleen etsimään mahdollisimman nopeasti ratkaisua syntyneeseen puutulli-kiistaan.

Hallitusohjelman tavoitteena on lisätä kotimaisen puun vuotuista käyttöä 10–15 miljoonalla kuutiometrillä vuoteen 2015 mennessä. Sen on arvioitu kasvattavan bruttokansantuotetta 600–900 miljoonaa euroa. Valiokunta korostaa, että kotimaisen puun käytön lisääminen edellyttää valtiolta mm. kattavaa sähköiseen asiointiin siirtymistä ja alueellisen metsävaratiedon tehokasta hyödyntämistä. Ajantasainen ja tarkka metsävaratieto mahdollistaisi nykyistä paremmin kohdentuvan metsälakien valvonnan ja metsänomistajien neuvonnan. Sujuvat viranomaispalvelut ja muut tietopalvelut sekä verkostoitumismahdollisuudet edistävät kotimaisen puuraaka-aineen kilpailukykyä ja tukevat alan pienyritystoimintaa. Myös liikenneväylien kunnosta tulee huolehtia sekä verotusta kehittää aktiiviseen metsätalouteen kannustavaksi. Pidempiaikuttaisia valtion toimenpiteitä ovat riittävä tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen ja metsänomistusrakenteen kehittäminen. Valiokunta korostaa lisäksi, että metsien pirstoutuminen eli jakaantuminen entistä pienempiin ja erikäisiin puustoalueisiin on kasvava ongelma ja hankaloittaa sekä metsien hoitoa että käyttöä.

Talousarvioesityksessä metsätaloudelle asetettuihin tavoitteisiin pyritään toteuttamalla vuonna 2007 päivitettävää kansallista metsäohjelmaa ja siihen liittyvää Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmaa (Metso). Ohjelmien päivitys tulee valtioneuvoston hyväksyttäväksi ensi vuoden alussa.

Valiokunta pitää tärkeänä, että kansallisen metsäohjelman ja Metso-ohjelman päivityksen yhteydessä arvioitavat resurssitarpeet otetaan huomioon kevään 2008 kehysvalmistelussa. Valiokunta korostaa lisäksi, että metsäsektorin murroksen vuoksi valtionhallinnon yleistä tuottavuusohjelmaa ei voida kaavamaisesti soveltaa metsähallintoon.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että valtiolta tekee kaikki mahdolliset toimenpiteet, jotta metsäteollisuuden ja koko metsäsektorin kilpailukyky ja toimintaedellytykset Suomessa turvataan.

01. (30.60.21) Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Metlan tehtävänä on edistää tutkimuksen keinoin metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä, joten sillä on merkittävä rooli metsiä koskevan uuden tiedon tuottamisessa.

Valtion tuottavuusohjelman mukaiset vähennykset ovat Metlan osalta kuluvalle kehyskaudella 2007—2011 yhteensä noin 4,5 miljoonaa euroa ja 154 henkilötyövuotta. Tilannetta pahentaa se, että leikkaukset eivät kohdennu tasaisesti kehyskaudelle, vaan vuonna 2008 on esitetty vähennettäväksi 62 henkilötyövuotta.

Valiokunta korostaa, että ehdotettu määräraha ja henkilötyövuosien vähennys vuonna 2008 merkitsee metsäntutkimuksen palvelukyvyn heikkenemistä. Valiokunta pitää välttämättömänä, että metsäsektorin nykytilanteessa pyritään edistämään kehitystyötä ja innovaatioita turvaamalla sektorin tutkimusresurssit. Valiokunta kiinnittää erityisesti huomiota Joensuun tutkimuskeskukseen, jossa on painotettu mm. metsäsuunnittelua, metsäenergia- ja metsäkonetutkimusta sekä metsä- ja puualan yrittäjyyden edistämistä.

Valiokunta lisää momentille 1 200 000 euroa, josta 400 000 euroa kohdennetaan Joensuun tutkimuskeskukselle.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 41 436 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

42. Valtionapu metsätalouden edistämisen ja valvontaorganisaatioille (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määrärahoihin ehdotetaan 1 280 000 euron vähennystä kuluvaan vuoteen verrattuna johtuen valtionhallinnon yleisistä tuottavuuslinjauksista.

Metsäkeskukset ja Metsätalouden kehittämissentrum Tapio ovat toteuttamassa useita toimintaa tehostavia ja kehyskauden loppua kohti säästöjä tuottavia kehitystoimenpiteitä, kuten sähköisten palveluiden lisäämistä metsänomistajille. Sähköinen asiointi vähentää metsänkäyttöilmoitusten, rahoitushakemusten ja -päätösten käsittelyyn tarvittavan henkilöstön määrää noin kolmanneksella. Tämä mahdollistaisi tilakohtaisen neuvonnan lisäämisen ja yksilöllisiin metsäsuunnitelmiin panostamisen. Valiokunta pitää edellä mainittuja toimenpiteitä todellisina tuottavuutta ja kotimaisen puuraaka-aineen kilpailukykyä lisäävinä keinoina ja toteaa siten olevan ristiriitaista, että kehitystoimenpiteitä ei voitaisi toteuttaa tai niiden toteuttaminen viivästyisi valtiontalouden tuottavuusohjelman linjausten vuoksi.

Valiokunta korostaa, että kotimaisen puun hakkuutavoitteiden saavuttaminen lisää entisestään neuvonnan tarvetta ja käsiteltävien ilmoitusten ja hakemusten määrää. Valiokunnan saaman tiedon mukaan metsäkeskuksilla on jo nyt vaikeuksia hoitaa lakisääteiset ja muut niille asetetut tehtävät. Valiokunta muistuttaa lisäksi, että myös metsänomistajien rakennemuutos lisää ja monipuolistaa metsänomistajien neuvontapalvelutarpeita.

Valiokunta pitää esitettyä määrärahaa riittämättömänä ja lisää edellä olevan perusteella momentille 500 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 42 909 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

44. *Tuki puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen* (arviomääräraha)

Momentille on ehdotettu 61 780 000 euron määrärahaa, joka on 4,1 miljoonaa euroa enemmän kuin kuluvana vuonna. Metsäsektorin tulevaisuuskatsauksen mukainen tarve kestävä metsätalouden rahoitukseen olisi noin 75 miljoonaa euroa. Lisäksi puun energiakäytön on katsottu tarvitsevan 10 miljoonaa euroa vuodessa. Tarve on siten huomattavasti suurempi kuin ehdotettu määräraha.

Eduskunta on hyväksynyt uuden kestävä metsätalouden rahoituslain (544/2007). Lain voimaan saattaminen edellyttää vielä komission hyväksymisen, joka todennäköisesti siirtyy ensi vuodelle. Vanhan lain mukainen tukijärjestelmä pysyy silti voimassa muutoin paitsi energiapuun haketustuen osalta, jonka komissio on aikoinaan hyväksynyt määräaikaisena vuoden 2007 loppuun asti.

Yksityismetsänomistajat ovat tehneet kuluvana vuonna runsaasti puukauppaa. Puukaupan vilkkaus lisää myös metsänhoitotöiden määrää. Metsänomistajat ovatkin toteuttaneet selvästi aikaisempia vuosia enemmän metsänhoito- ja metsänparannustöitä erityisesti taimikonhoidossa ja nuoren metsän kunnostuksessa. Jos vuoden loppuun asti voimassa olevan kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisesti myönnettävät tukimäärärahat eivät riitä jätettyjen hakemusten maksamiseen, valtiontuki siirtyy ensi vuoden rahoista maksettavaksi ja siten myös rahoitusvaje siirtyy vuoteen 2008.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että yksityismetsien puuntuotannon kestävyiden turvaamiseksi tehtävää työtä pystytään tukemaan täysimääräisesti. Myönnettävä tuki ja metsänomistajien aktivointi on oleellista, jotta kotimaisen puun korjuuta voidaan lisätä hallitusohjelman mukaisesti ja metsäteollisuuden ainespuun saanti voidaan turvata.

Valiokunta pitää ehdotettua määrärahalisäystä oikeasuuntaisena, mutta riittämättömänä suhteessa tarpeeseen ja lisää edellä olevan perusteella momentille 2 000 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 63 780 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) ja kestävä metsätalouden rahoituslain (544/2007) mukaisen valtiontuen maksamiseen sekä kokeilu- ja selvitystoiminnan kulutusmenoihin. Vuonna 2008 saa tehdä edellä mainitun lain mukaisia tukipäätöksiä enintään 68 900 000 eurolla.

50. *Eräät metsätalouden valtionavut* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilla on ehdotettu 520 000 euron määräraha Metsämuseosäätiölle, joka ylläpitää Punkaharjulla sijaitsevaa metsämuseo ja metsäalan tieto-, näyttely- ja tapahtumakeskus Lustoa. Lusto on ainut metsäalan valtakunnallinen museo ja tietokeskus Suomessa. Sillä on tallennus- ja asiantuntijavastuu metsätalouden osa-alueista ja laaja-alaisesta metsäkulttuurista koko maassa.

Luston käytössä olevan kiinteistön omistaa Metsämuseosäätiö. Kiinteistön laajennuksen II-vaihe käynnistyi pääosin TE-keskuksen rahoituksella syksyllä 2007 ja valmistuu ensi keväänä. Valiokunnan saaman tiedon mukaan ehdotettu määräraha ei kuitenkaan riitä kattamaan laajennuksen myötä syntyneitä kiinteistönhoito- ja henkilöstömenoja.

Valiokunta edellytti mietinnössään VaVM 41/2006 vp, että pikaisesti selvitetään metsämuseo Luston rahoituksen siirto opetusministeriön pääluokkaan. Valiokunnan mielestä museotoiminta sopii varsin huonosti maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle. Opetusministeriö onkin käynnistänyt valmistelut mahdollisuuksista rahoituksen siirtoon vuonna 2009.

Valiokunta lisää momentille 170 000 euroa Metsämuseosäätiölle käytettäväksi metsämuseo Luston laajennushankkeen myötä syntyneiden kiinteistönhoito- ja henkilöstömenojen kattamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 1 796 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhdistyksille ja säätiöille sekä osakeyhtiölle.

Käyttösuunnitelma	euroa
Föreningen för Skogskultur rf	50 000
Työtehoseura ry	471 000
Metsämuseosäätiö	690 000
Mustilan Kotikunnas -säätiö	51 000
Suomen Metsäyhdistys ry	434 000
Puuinfo Oy	100 000
Yhteensä	1 796 000

70. Kiinteistö- ja paikkatietoinfrastruktuuri

40. *Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan 5 miljoonan euron määräraha käytettäväksi mm. tilusjärjestelyihin, joilla parannetaan kiinteistöjaotusta, edistetään kiinteistöjen tarkoituksenmukaista käyttöä ja maankäyttöhankkeiden toteutusta.

Peltoalueiden uusjakotoiminnan tavoitteena on peltolohkojen koon suurentaminen ja välimatkojen vähentäminen sekä sitä kautta maatalouden kannattavuuden parantaminen. Epätarkoituksenmukainen tilussijoitus aiheuttaa maataloilille ylimääräisiä viljelykustannuksia turhien ajomatkojen vuoksi. Ongelma korostuu etenkin kasvaneiden tilojen osalta, joissa uudet peltolohkot on saatu hankittua pitkien matkojen takaa.

Maanmittauslaitos esitti kiinteistötoimitusten tukemistarpeeksi miljoona euroa enemmän kuin mitä on talousarvioesityksessä. Lisäksi valiokunnan saaman tiedon mukaan tarve oli jo kuluvalle vuodelle noin 2 miljoonaa euroa suurempi kuin myönnetty määräraha.

Valiokunta pitää tilusjärjestelyiden toteuttamista perusteltuna ja korostaa, etteivät järjestelyt saisi viivästyä ja aiheuttaa tuotannon harjoittamiselle turhaa haittaa. Valiokunta korostaa myös tilusjärjestelyiden yhteiskunnallisia myönteisiä vaikutuksia kuten liikenneturvallisuuden parantumista sekä energiankulutuksen ja päästöjen vähentymistä.

Valiokunta lisää momentille 1 000 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 6 000 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

Liikenne- ja viestintäministeriö on hallitusohjelman mukaisesti laatimassa liikennepoliittista selontekoa, joka on määrä antaa eduskunnalle helmikuussa 2008. Selonteossa linjataan liikennepoliittikan pitkän aikavälin suuntaviivat. Siihen sisältyy kuluva vaalikauden väyläinvestointiohjelma sekä pitkäjänteinen liikenteen ja infrastruktuurin kehittämis- ja investointiohjelma. Samalla selvitetään budjettirahoitusta täydentävien rahoitusmallien käyttöönotto väyläinvestointeihin. Selonteon aihealueita ovat mm. liikenneverkon ylläpito, kaupunkiliikenne, maaseudun liikenne, liikenneturvallisuus ja joukko-liikennepalvelut.

Valtiovarainvaliokunta on useaan kertaan edellyttänyt pitkäjänteisempää liikennepoliittikaa. Vuonna 2004 valmistunut liikennepoliittisen ministerityöryhmän mietintö (LVM:n julkaisu 7/2004) sisälsi pitkäjänteisen investointiohjelman, mutta siihen ei liitetty sitovaa rahoitussuunnitelmaa eikä se siten tuonut toivottua parannusta päätöksentekoon.

Valiokunta on tyytyväinen, että liikennepoliittinen selonteko on nyt valmisteilla ja että siihen sisältyy pitkän aikavälin investointi- ja rahoitusratkaisuja. On myös erittäin tärkeää, että selonteon täytäntöönpanoon sitoudutaan ja että siihen liitetään konkreettinen rahoitussuunnitelma.

Useiden jo päätettyjen tiehankkeiden kustannusarviot ovat viime aikoina selvästi ylittyneet, mistä johtuen hyväksytyjä sopimusvaltuuksia joudutaan talousarviossa korottamaan. Kustannustason noususta johtuen hankkeiden Kt 51 Kirkkonummi—Kivenlahti ja Vt 14 Savonlinnan keskusta aloitus ehdotetaan siirrettäväksi vuoteen 2010. Lisäksi jo keväällä hyväksytyn

menokehyksen yhteydessä päätettiin siirtää Lusi—Mikkeli-tien parannuksen aloitusta vuodelle eli vuoteen 2009.

Liikenne- ja viestintäministeriö asetti 7.8.2007 selvitysmiehen arvioimaan väylähankkeiden kustannusarvioiden ylityksiä ja ehdottamaan toimenpiteitä kustannusarvioiden luotettavuuden parantamiseksi. Selvitysmies on 22.11.2007 valmistuneessa raportissaan todennut mm., että suunnitelmat ovat olleet osittain puutteellisia ja että käytetty urakamuoto on ollut joissakin tilanteissa virheellinen. Selvityksessä esitetään keinot kustannusarvioiden luotettavuuden parantamiseksi ja budjettikäytännön kehittämiseksi. Näitä ehdotuksia arvioidaan liikennepoliittisen selonteon valmistelussa.

Valiokunta ei ota tässä vaiheessa kantaa selvitysmiehen ehdotuksiin. Valiokunta viittaa kuitenkin aiempiin kannanottoihinsa (mm. VaVM 41/2006 vp sekä VaVM 6/2007 vp), joissa se on kiinnittänyt huomiota mm. budjetointijärjestelmän ja kehysmenettelyn uudistamiseen niin, että investointi- ja käyttömenot erotettaisiin nykyistä selkeämmin toisistaan.

Kuluvan vuoden talousarviossa päätettiin käynnistää ne vielä aloittamatta olleet kehittämissankkeet, jotka sisältyivät liikennepoliittisen ministerityöryhmän esittämään ns. ensimmäiseen koriin; ainoastaan Sepänkylän ohikulkutie (Vt 8) jäi käynnistämättä suunnitelmien vanhentumisen vuoksi. Hallitus ehdottaa kuitenkin kahden tiehankkeen lykkäämistä jo siirretyn Lusi—Mikkeli-hankkeen lisäksi. Valiokunta pitää välttämättömänä, että ennen uusien hankkeiden aloittamista käynnistetään kaikki ne investointihankkeet, joiden toteuttamisesta eduskunta on jo kertaalleen päättänyt.

24. Tiehallinto

21. (31.24.21, osa) *Perustienpito* (siirtomääräraha 2 v)

Perustienpidon rahoitukseen ehdotetaan noin 525 miljoonan euron määrärahaa, johon sisältyy 20 miljoonan euron kertaluonteinen lisäys teollisuuden puunkuljetusten varmistamiseksi. Määräraha vastaa muutoin kuluvan vuoden tasoa.

Hallitusohjelman mukaan perusväylänpidon jälkeensääntelyyn kiinnitetään huomiota, kuten myös alemmanasteisen tieverkoston yleiskuntoon ja ylläpitoon. Liikenneväylien hoitoon ja ylläpitoon on tarkoitus osoittaa rahoitus, jolla turvataan väyläverkoston palvelutaso ja liikenneturvallisuus.

Ensi vuoden talousarvioesitys ei tuo merkittävää muutosta tienpidon rahoitukseen, sillä esityksen mukaan pääteiden ja muiden vilkkaiden teiden kunto säilyy nykytasolla, mutta alemman tieverkon kunto heikkenee ja huonokuntoisten teiden määrä lisääntyy, myös siltojen yleiskunto heikkenee ja vaurioiden määrä lisääntyy.

Valmisteilla olevassa liikennepoliittisessa selonteossa arvioidaan myös tieverkon palvelutasoa osana liikennejärjestelmää ja perustienpidon rahoituksen tasoa. Valiokunta pitää tärkeänä, että perustienpidon rahoitustasoa arviotaessa otetaan huomioon perustienpidon todellinen rahoitustarve sekä liikenneturvallisuuden edistämiseen liittyvät vaatimukset. Riittävä rahoitus antaa mahdollisuudet myös kunnossapidon tarpeiden ennaltaehkäisyyn, mikä tuo selviä säästöjä pitkällä aikavälillä.

25. Tienpidon valtionavut

50. *Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille ehdotetaan 13 miljoonan euron määrärahaa, joka on 1,2 miljoonaa euroa kuluva vuotta alhaisempi. Eduskunta lisäsi yksityisten valtionapua kuluvan vuoden talousarvioon 2,2 miljoonalla eurolla, mutta tätä korotusta ei ole otettu kokonaisuudessaan huomioon talousarvioesityksessä.

Yleisten teiden valtionavustus oli vielä 1990-luvun puolivälissä noin 20 miljoonaa euroa, mutta yksityisten valtionavustuksia koskevia säännöksiä uudistettiin vuonna 1995, jolloin avustus muuttui harkinnanvaraiseksi. Vuonna 1996 avustusta oli vain 0,7 milj. euroa, minkä jälkeen määrärahaa on vähitellen korotettu niin, että se on viime vuosina ollut noin 11–14 miljoonaa euroa. Ensi vuoden määräraha on edellä mainittu 13 miljoonaa euroa.

Yksitysteitä on kaikkiaan noin 330 000 km, joista valtionapuun oikeutettuja teitä on noin 60 000 km. Yksityisten merkitys puutavarakuljetuksille on keskeinen, sillä puutavarasta valtaosa lähtee liikkeelle yksityistien varresta. Yksitysteillä on tärkeä merkitys myös asumisen, vapaa-ajan asumisen ja peruselinkeinojen kannalta. Momentille lisätään 5 000 000 euroa.

Valiokunta katsoo, että liikennepoliittisessa selonteossa tulee käsitellä myös yksityisten palvelutasoa osana liikennejärjestelmää.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 18 000 000 euroa.
(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

30. Merenkulkulaitos

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan merenkulun rahoituskehys ei anna riittäviä mahdollisuuksia väylien ja turvalaitteiden kunnostamiseen, vaan nykyiset palvelu- ja turvallisuustaso alenevat. Osa turvalaitteista on lähitulevaisuudessa purettava, koska niiden huoltaminen ei ole enää turvallista. Myös väylien madaltumisista aiheutuva taloudellinen haitta on merkittävä. Jo 30 cm:n madaltuminen voi pienentää aluksen lastinottokykyä 10–15 prosenttia ja lisätä aluskäyntiä kohden kuljetuskustannuksia kymmeniä tuhansia euroja. Huonokuntoiset laitteet ja väylät ovat turvallisuusriski ja ne heikentävät myös Suomen kilpailukykyä.

Vuonna 2004 valmistuneeseen liikennepoliittisen ministerityöryhmän mietintöön (LVM:n julkaisu 7/2004) sisältyi kahdeksan teemahanketta, joista yksi kohdistui meri- ja sisävesiväylien turvallisuuden parantamiseen. Hank-

keen kokonaiskustannuksiksi arvioitiin 8 miljoonaa euroa. Kyseinen hanke on ainoa teemahanke, jonka toimeenpanoa ei ole vielä lainkaan aloitettu.

Väylämaksulain perustelujen (HE 150/2005 vp, HE 93/2007 vp) mukaan väylämaksu on lähtökohtaisesti tarkoitettu käytettäväksi kauppamerenkulun tarpeista aiheutuviin merenkululaitoksen menoihin. Valtiosääntöoikeudellisessa mielessä kyseessä on kuitenkin vero. Raha-suorituksen mahdollisella rajoitetulla käyttötarkeituksella ei siten ole merkitystä suorituksen valtiosääntöoikeudellisen luonteen arvioinnissa (PeVL 44/2005 vp, PeVL 46/2004 vp).

Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että väylämaksujen kustannusvastaavuus on useina vuosina ollut yli 100 prosenttia. Ensi vuoden alusta voimaan astuvan lainmuutoksen myötä väylämaksua alennetaan, ja näin ylikatetta ei pääse enää jatkossa syntymään. Vielä kuluvana vuonna väylämaksukertymän arvioidaan kuitenkin olevan yli 10 miljoonaa euroa enemmän kuin väylämaksulla katettavat merenkululaitoksen kustannukset edellyttävät.

Valiokunta toteaa, että vesiväylien kunnossapito on välttämätöntä sekä liikenteen turvallisuuden että myös Suomen kilpailukyvyn kannalta. On siksi huolehdittava siitä, että vesiväylien kunnossapidon resursseja vahvistetaan.

40. Ratahallintokeskus

21. (31.40.21, osa) *Perusradanpito* (siirtomääräraha 2 v)

Perusradanpitoon ehdotetaan 327,8 miljoonan euron määrärahaa, josta suunnataan korvausinvestointeihin 172,3 miljoonaa euroa.

Määrärahaa käytetään myös Savonlinna—Huutokoski-radan peruskorjaukseen, jonka kustannusarvio on 42 miljoonaa euroa. Rata olisi huonon kuntosaa vuoksi jouduttu sulkemaan, mutta peruskorjauksella radan liikennöitävyys turvataan vuosikymmeniksi eteenpäin. Radan kantavuuden parantuessa on myös odotettavissa, että liikennemäärät lisääntyvät.

Valiokunta pitää hanketta perusteltuna, sillä rataosuuden kunnostuksella voidaan selvästi parantaa puutavarakuljetusten sujuvuutta.

Savonlinna—Huutokoski-radan kunnostusta lukuun ottamatta rataverkon korvausinvestointeihin jää noin 130 miljoonaa euroa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan rataverkon ylläpitäminen turvallisena liikenneväylänä edellyttäisi, että korvausinvestointeihin osoitettaisiin vuosittain 190 miljoonaa euroa. Kustannuksia ovat viime aikoina nostaneet huomattava radanrakennusmateriaalien hintatason nousu. Esimerkiksi ratakiskojen kustannukset ovat nousseet yli 50 prosenttia vuodesta 2004 ja ostovoima on pienentynyt 100 miljoonalla eurolla vuoteen 1996 verrattuna.

Mikäli rahoitustasoa ei nosteta merkittävästi, seurauksena on liikennöinnin kannalta välttämättömien korvausinvestointien siirtyminen ja rataverkon kunnan heikkeneminen. Rataverkon liikennerajoitukset lisääntyvät nopeasti, jolloin rautatieliikenteen kilpailukyky kuljetusmuotona heikkenee. Ensi vuonna rataverkon kunnosta johtuvien nopeusrajoitusten määrä nousee jo noin 630 kilometriin, kun se vielä viime vuonna oli noin puolet vähemmän.

Myös rataverkon kunnossapidon rahoitustasoa arvioidaan liikennepoliittisessa selonteossa. Valiokunta korostaa, että rataverkon kunnossapito ja kehittäminen edellyttävät pitkäjänteistä rahoitusta. On niin ikään tärkeää, että rahoitus ei perustu lisätalousarvioihin vaan että suunniteltuihin korjauksiin tarvittava rahoitus sisältyy jo varsinaiseen talousarvioon.

Savonlinna—Huutokoski-rataa lukuun ottamatta vähäliikenteisten rataosien parantamisesta ei ole tehty päätöksiä. Ratahallintokeskuksen arvion mukaan ratojen huonokuntoisuus johtaa siihen, että ilman lisärahoitusta liikenne joudutaan lähivuosina lopettamaan yli 200 kilometrilä.

Valiokunta katsoo, että perusradanpidon rahoitustasoa arvioitaessa on jatkossakin kiinnitettävä huomiota puutavaran kasvaviin kuljetustarpeisiin; merkittävä osa raakapuun rautatiekuljetuksista alkaa vähäliikenteisiksi luokitelluilta rataosilta.

76. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan 700 000 euron määrärahaa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotettu määräraha ei ole riittävä, sillä jo käynnissä olevista lunastuksista ja niiden loppuunsaattamisesta aiheutuu 900 000 euron kustannukset. Lisäksi Seinäjoki—Oulu- ja Lahti—Luumäki-ratojen peruskorjauksiin liittyvät maa-alueiden hankinnat edellyttävät 600 000 euron rahoitusta. Maanhankintaan tarvitaan ensi vuonna siten yhteensä 1,5 miljoonan euron määräraha.

Valiokunta toteaa, että maa-alueiden hankintaan osoitetun määrärahan mahdollinen puute ei saa olla esteenä hankkeiden etenemiselle. Rahoitus on tarvittaessa otettava huomioon vuoden 2008 ensimmäisessä lisätalousarviossa.

78. Eräät ratahankkeet (arviomääräraha)

Ensi vuonna on käynnissä viisi tärkeää rataverkon kehittämishanketta: Ilmalan ratapiha, Seinäjoki—Oulu-hankkeen I vaihe, Lahti—Luumäki, Keski-Pasilan palvelutason parantaminen sekä Talvivaaran kaivoshankkeeseen liittyvä ratatyö. Lisäksi Kehäradan teknistä suunnittelua jatketaan.

Seinäjoki—Oulu-hankkeen ensimmäisen vaiheen kustannusarvio on 250 miljoonaa euroa, ja vuoden 2007 talousarviossa sille on myönnetty 110 miljoonan euron sopimusvaltuus. Varsinaisen rakentaminen alkaa vuonna 2008, ja ensi vuodelle on esitetty 54 miljoonan euron rahoitusta.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan jo nyt on nähtävissä, että ehdotettu 54 miljoonan euron rahoitus ei ole riittävä vaan käytännössä töitä voitaisiin tehdä 90 miljoonalla eurolla. Myös sopimusvaltuutta tulisi nostaa pikaisesti, jotta vuoden 2009 töiden ja työurakoiden suunnittelu voidaan käynnistää ajoissa. Liian alhainen rahoitustaso johtaa tehottomaan rakentamiseen ja hankkeen pitkittymiseen.

Myös hankkeen sisältöä ja laajuutta on vielä syytä arvioida. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan liikenne on lisääntynyt erittäin voimakkaasti rataosuudella Kokkola—Ylivieska ja ky-

seiselle rataosalle olisi tarvetta rakentaa kaksisraide. Tästä aiheutuu 250 miljoonan euron lisäkustannukset, jolloin koko hankkeen kustannukset nousevat 800 miljoonaan euroon.

Hankkeen toteuttamiseen ja rahoitukseen otetaan kantaa liikennepoliittisessa selonteossa. Valiokunta pitää tärkeänä, että hankkeelle osoitetaan rahoitus, joka antaa mahdollisuuden mahdollisimman kustannustehokkaaseen toteutukseen.

Hyväksyessään kuluvan vuoden talousarvion eduskunta hyväksyi lausuman, jossa edellytettiin ratojen sähköistyksen jatkamista ministeri-työryhmän ehdotusten mukaisesti. Valiokunta viittaa myös hallitusohjelmaan ja pitää edelleen tärkeänä, että ratojen sähköistysohjelmaa jatketaan.

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Joukkoliikenteen palvelujen ostoihin, korvauksiin ja tukiin ehdotetaan yhteensä 102 miljoonaa euroa, mikä on runsaat 8 miljoonaa euroa kuluvaa vuotta enemmän. Korotus johtuu pääasiassa länsimetron suunnitteluun ehdotetusta 6,75 milj. euron valtionavustuksesta. Lisäksi Kemijärven yöjunaliikennettä tuetaan 1,2 miljoonalla eurolla. Myös muihin avustuksiin esitetään pieniä korotuksia. Näistä huolimatta vaarana on, että linja-autoliikenteestä joudutaan lopettamaan noin 500 vuoroa.

Hyväksyessään kuluvan vuoden talousarvion eduskunta edellytti, että joukkoliikenteen tuki ulotetaan koskemaan myös pääkaupunkiseudun sekä Tampereen ja Turun seudun joukkoliikennettä. Myös hallitusohjelmassa todetaan, että valtio osallistuu tietyin edellytyksin suurten kaupunkien joukkoliikenteen rahoitukseen.

Valtioneuvoston menokehyspäätöksessä suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen varauduttiin vuodesta 2010 lähtien, mutta polttoaineverotuksen uudistuksen yhteydessä (HE 61/2007 vp) päätettiin aientaa suurten kaupunki-

seutujen joukkoliikenteen tuen aloittaminen vuoteen 2009. Tuen tasoa ei ole vielä päätetty, mutta tarkoituksena on, että valtio osallistuu suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen tukemiseen avustamalla toimia, joiden avulla joukkoliikenteen palvelutasoa nostetaan merkittävästi.

Valiokunta on tyytyväinen tuen aientamiseen. Suomessa suurten kaupunkien joukkoliikenteen tulot perustuvat lipputuloihin ja kuntien myöntämään rahoitukseen, kun useissa Euroopan kaupungeissa valtio tukee joukkoliikennettä 50—60 prosentilla.

Liikennepoliittisen selonteon yhteydessä käsitellään mm. joukkoliikennepalveluja, kaupunkiliikennettä ja maaseudun liikennettä. Valiokunta pitää tärkeänä, että joukkoliikennepoliitiikkaan otetaan aiempaa aktiivisempi ote. Joukkoliikenteen houkuttelevuutta on parannettava, etenkin työmatkaliikenteessä ja kaupungeissa sen tulisi olla todellinen vaihtoehto yksityisautoilulle. Ellei joukkoliikenteen houkuttelevuutta selvästi lisätä, esim. autoverolain muutos voi johtaa ajoneuvokannan kasvuun ja liikenteen päästöjen lisääntymiseen.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös kuntakeskusten välisen joukkoliikenteen sekä kutsuhjatun liikenteen kehittämistarpeisiin.

Lentoliikenne. Momentin määrärahaa käytetään myös Savonlinnan ja Varkauden säännöllisen lentoliikenteen tukemiseen. Momentin selvitysosassa todetaan, että myös paikalliset ja alueelliset tahot osallistuvat liikenteen rahoittamiseen ja että valtion maksuosuus on enintään 50 prosenttia peruspalvelutason mukaisista ostokustannuksista.

Valiokunta toteaa, että 50 prosentin valtion maksuosuus on kuntien heikon taloudellisen tilanteen vuoksi usein riittämätön. Valiokunta pitää siksi välttämättömänä, että liikenne- ja viestintäministeriö ja paikalliset tahot sopivat liikenteen rahoituksesta ja että valtion tuki sovitaan — lentoliikenteen tukeen arvioidun määrärahan puitteissa — tarvittaessa korkeammaksi kuin 50 prosentiksi ostokustannuksista.

Valiokunta pitää myös perusteltuna, että momentin määrärahaa käytetään Käsivarren alueen erämaalentojen ostoon asukkaiden kesäkaudella tapahtuvia peruspalveluluonteisia asiointimatkoja varten. Liikenne- ja viestintäministeriön on otettava määrärahatarve huomioon myöntäessään lääninhallitukselle joukkoliikenteen määrärahaa.

Momentin määräraha. Momentille lisätään 3 000 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 58 175 000 euroa.
(2.—4. kappale kuten HE 62/2007 vp)

64. *Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille ehdotetaan 7,9 miljoonan euron määrärahaa, josta osoitetaan 7,1 miljoonaa euroa yhteysalusliikennepalvelujen ostoon ja 0,7 miljoonaa euroa saariston kulkuyhteyksien hoitoon tarvittaviin avustuksiin. Momentin määrärahaa ei ole tarkoitus käyttää saaristoliikenteen käyttämien laitureiden kunnostukseen.

Monet yhteysalusliikenteen käyttämät laiturit ovat kuitenkin rapistuneet ja ovat tällä hetkellä huonossa kunnossa. Laiturien jatkuvasti heikenevä kunto on ollut jo useita vuosia turvallisuusriski saaristoliikenteelle.

Talousarvioaloitteiden TAA 96/2007 vp ja TAA 563/2007 vp perusteella momentille lisätään 200 000 euroa ja momentin perusteluihin lisätään maininta, että määrärahaa saa käyttää myös saariston yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden kunnostamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 8 067 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää saariston yhteysalusliikennepalvelujen ja niihin liittyvien polttoainesten ostoon. Määrärahasta saa myöntää myös avustuksia saariston kulkuyhteyksiä hoitaville liikenteenharjoittajille valtioneuvoston asetuksen (371/2001) mukaisin perustein. *Määrärahaa saa käyttää myös saariston yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden kunnostamiseen.*

(3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

80. Ilmatieteen laitos

Ilmatieteen laitoksella on yhteensä kahdeksan säätutkaa, joista pitäisi uusia kuusi vuosina 2008—2012. Määrärahaehyöksessä on varauduttu vain kahden tutkan uusimiseen.

Tieliikenne on tutkatiedon tärkein käyttäjä, ja keskitetty ja ennakoiva kelinhallinta on mahdollista ilman säätutkaverkkoa. Ilmatieteen laitokselta lähtee noin 1 400 tutkatuotetta tunnissa. Ilmatieteen laitoksen säätutkaverkoston ylläpito ja kehittäminen ovat välttämättömiä toimia liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja talvikunnossapidon kustannusten optimoimiseksi.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös luonnononnettomuuksien varoitusjärjestelmän rahoitukseen. Järjestelmä on suunniteltu, mutta sen toteuttamiseen ei ole osoitettu rahoitusta. Järjestelmän tuottaman informaation avulla voitaisiin varoittaa viranomaisia ja väestöä kotimaassa ja ulkomailla äkillisesti syntyvistä luonnon katastrofeista ja vaaroista. Järjestelmän vaatima lisärahoitus on kertaluonteisina perustamiskustannuksina 1,32 miljoonaa euroa ja vuotuisina ylläpitomenoina 0,98 miljoonaa euroa.

81. Merentutkimuslaitos

Merentutkimuslaitokselle ehdotetaan 8,6 miljoonan euron nettomäärärahaa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Merentutkimuslaitos tarvitsisi kuitenkin lisärahoitusta meriveden korkeuden ennustus- ja varoitusjärjestelmän toteuttamiseen. Meriveden korkeutta koskevia ennusteita tarvitaan nykyisin mm. merenkulussa, rannikkorakentamisessa ja pelastuslaitoksen toiminnassa. Merentutkimuslaitoksella on tarvittava osaaminen vedenkorkeusvaihteluiden ennustamiseksi ja uhkaavista tilanteista varoittamiseksi, mutta ei resursseja jatkuvien ennusteiden tekemiseen. Vuosittainen lisärahoituksen tarve olisi 150 000 euroa.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös merentutkimusalue Arandan toimintaan. Aranda on Suomen ainoa avomerityöskentelyyn soveltuva merentutkimusalue, jolla hoidetaan Suomen vastuulla olevat Itämeren suojelusopimuksen edellyttämät avomeriseurannat. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on todettu, että Itämeren muutosten tutkimus edellyttää merelläolopäivien lisäämistä. Aluksen käyttöastetta on kuitenkin jouduttu alentamaan nousseiden kustannusten vuoksi. Laivapäivien pitäminen käyttötarvetta alhaisemmalla tasolla vaarantaa tutkimuksen ja seurantavelvoitteet, joihin Suomi on kansainvälisin sopimuksin sitoutunut.

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

Talousarvioesityksen mukaan vuoden 2008 alussa toimintansa aloittavan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan määrärahat ovat noin 2,4 mrd. euroa, jossa on lisäystä tämän vuoden talousarvioon noin 162 miljoonaa euroa. Uuden ministeriön määrärahoihin sisältyvät nykyisen kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan määrärahat, osa työministeriön määrärahoista sekä aiemmin sisäasiainministeriön vastuualueella olleet EU:n rakennerahasto-ohjelmien rahoitus sekä kansalliset alueiden kehittämisen määrärahat.

Työ-, elinkeino- ja aluepolitiikan keskittämisen yhteen ministeriöön antaa uusia mahdollisuuksia vastata elinkeinoelämän, työmarkkinoiden ja alueiden kehittämisen haasteisiin. Merkittävä uudistus on myös siirtyminen teknologia-painotteisesta lähestymistavasta laajempaan, innovaatioita edistävään politiikkaan, jossa otetaan nykyistä laaja-alaisemmin huomioon myös palvelusektori ja kuluttajien tarpeet.

Hallitusohjelman mukaisesti on käynnistetty työn, yrittämisen ja työelämän politiikkaohjelma, jonka tavoitteena on huolehtia työvoiman täysimääräisestä käyttämisestä ja työvoiman saatavuudesta, edistää yrittäjyyden ja yritysten kasvua ja parantaa työelämän laatua ja työn tuottavuutta.

Valiokunta pitää politiikkaohjelmaa hyvänä ja ajankohtaisena työelämän laadun ja tuottavuuden parantamiseksi. Väestön ikääntyessä ja työvoiman vähetessä on niin ikään välttämätöntä löytää keinot työvoiman saatavuuden parantamiseksi. Valiokunta pitää tärkeänä, että ohjelman toteuttamiseen tarvittavien resurssien riittävyydestä huolehditaan.

Hallitusohjelman mukaan julkista tutkimusrahoitusta lisätään tavoitteena nostaa kansallinen tutkimuspanos vaalikauden kuluessa neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta. Talous-

arvioesityksen ja sitä täydentävän esityksen mukaan keskeiset julkiset tutkimus- ja kehittämismäärärahat kasvavat ensi vuonna 74 miljoonaa euroa; lisäpanostuksia suunnataan mm. Suomen Akatemialle ja Tekesille.

Tilastokeskuksen vuoden 2006 virallisen tutkimustilaston mukaan t&k-menojen osuus bkt:sta oli 3,45 prosenttia vuonna 2006 ja 3,48 prosenttia vuonna 2005. Vaikka ensi vuodelle esitetyt panostukset ovat merkittäviä, tutkimusrahoituksen lisäys saattaa kuitenkin olla liian hidasta asetettuun tavoitteeseen nähden. Bruttokansantuotteen voimakkaasti kasvaessa näyttääkin siltä, että asetettu neljän prosentin tavoite on pikemminkin etäännyttävä kuin lähenemässä.

Valiokunta pitää tärkeänä, että t&k-panostukset säilyvät riittävällä tasolla ja että ne vastaavat mahdollisimman hyvin myös pk-yritysten kehitystarpeisiin.

20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka

41. *Valtionavustus eräille yhteisöille keksintö-, laatu- ja standardisointitoimintojen edistämiseksi* (siirtomääräraha 3 v)

Valiokunta viittaa edellä momentin 29.10.20 kohdalla esitettyyn ja lisää momentille 150 000 euroa teknologiakasvatuksen edistämiseen. Luovuuteen ja innovatiivisuuteen kannustava teknologiakasvatus tukee hallituksen tavoitteita luovuuden, lahjakkuuksien ja innovatiivisuuden edistämiseksi. Teknologiakasvatus tukee myös erinomaisesti yrittäjyyskasvatusta ja vahvistaa osaltaan maamme yritys- ja innovaatioympäristöä.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 7 605 000 euroa.
(2.—4. kappale kuten HE 62/2007 vp)

30. Yrityspolitiikka

Yritysten määrä oli alhaisimmillaan vuonna 1994, jolloin niitä oli 185 000. Yrityksiä on perustettu viimeisen vuoden aikana enemmän kuin kertaakaan lamavuosien jälkeen, ja niitä on tällä hetkellä ennätyksellisen paljon, noin 250 000 kappaletta.

Yritysten kasvuhakuisuus on kuitenkin edelleen varsin alhainen, voimakkaasti kasvuhakuisia on vain 7 prosenttia yrityksistä. Näin siitä huolimatta, että tutkimus- ja kehitysjärjestelmämme on kansainvälisesti huippuluokkaa. Suomessa on kasvuhakuisia uusia yrittäjiä sekä kasvuun kytettyjä ns. vakiintuneita yrittäjiä vain noin puolet Ruotsin tasosta.

Useimmilla yrityksillä ei ole halua eikä tarvetta kasvaa, vaan vain pienellä osalla yrityksistä on todellisia kasvun mahdollisuuksia. Yritysten kasvuhaluun lisääminen ei sinänsä olekaan keskeistä, vaan tärkeää on aitojen kasvuyritysten synnyttäminen ja niiden tunnistaminen.

Valiokunnan mielestä on syytä selvittää perusteellisesti, miksi Suomen korkeatasoinen innovaatiojärjestelmä ei tuota uusia kasvuyrityksiä. On myös tärkeää, että julkisen sektorin rakenteiden ja rahoitusinstrumenttien toimivuus arvioidaan ja niissä mahdollisesti olevat puutteet korjataan.

Valiokunta pitää tärkeänä, että kasvuyrittäjyyteen liittyviä kysymyksiä arvioidaan työn, yrittämisen ja työelämän politiikkaohjelman yhteydessä. Kasvuyrittäjyyden esteet ja mahdollisuudet on nostettava esille myös kansallisessa innovaatiostrategiassa, jonka valmistelun kauppa- ja teollisuusministeriö on kuluneen syksyn aikana käynnistänyt.

02. (32.30.22) Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Matkailu on merkittävä työllistäjä ja sen kehittämiseen on kiinnitetty viime vuosina aiempaa enemmän huomiota. Vuonna 2006 hyväksyttiin ensimmäinen, aina vuoteen 2020 ulottuva kansallinen matkailustrategia sekä siihen liittyvä toimenpideohjelma vuosille 2007–2013.

Lisäksi valtioneuvosto teki 21.12.2006 Suomen matkailupolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen, jossa on valtioneuvoston linjaukset matkailun kasvun nopeuttamiseksi ja alan kilpailukyvyn parantamiseksi.

Tehtyjen linjausten mukaan Matkailun edistämiskeskus keskittyy jatkossa mm. Suomi-kuvan markkinointiin ja matkailun sähköisen tietopanikin luomiseen. Yksittäisten kontaktien hoitaminen jää jatkossa yritysten tehtäväksi. Tehtävien muuttuessa myös henkilökuntaa vähennetään voimakkaasti; vuoden 2008 loppuun mennessä nykyinen 100 hengen työvoima supistuu 30 henkeen. Matkailun edistämiskeskus lopettaa kaikki ulkomaan toimipisteensä ensi vuoden aikana ja yhteistyötä Finpro ry:n kanssa tiivistetään. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamomentti vastaa vielä ensi vuonna kuluvan vuoden määrärahasoaa, mutta keväällä hyväksytyn määrärahaehyksen mukaan Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenoihin ei ole osoitettu lainkaan määrärahaa vuodesta 2010 eteenpäin.

Valiokunta pitää uutta toimintastrategiaa hyvänä ja tarkoituksenmukaisena. On kuitenkin tärkeää, että Matkailun edistämiskeskukselle osoitetaan jatkossakin julkista rahoitusta, mikä on otettava huomioon myös seuraavassa määrärahaehyksessä. Valiokunta korostaa, että julkisen sektorin on toimittava tiiviissä yhteistyössä matkailualan yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa ja että päävastuu matkailuun liittyvässä liiketoiminnassa on aina yrityksillä. Toiminnan kehittämisessä on huolehdittava selkeästä työnjaosta sekä rahoituksen tehokkaasta kohdentamisesta.

40. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha)

Määrärahaa käytetään yritysten kansainvälistymistä tukevien yhteishankkeiden rahoitukseen yritysten tärkeimmillä ja kehittyvillä markkina-alueilla ja se suunnataan etenkin korkean teknologian sektorin pk-yrityksille. Määrärahalla tuetaan mm. yritysten verkottumista edistäviä yhteishankkeita ja viennin kumppanuusohjelmia.

Momentille ehdotetaan 18 miljoonan euron määrärahaa, mikä on noin 500 000 euroa vähem-

män kuin kuluvana vuonna. Myös avustusvaltuutta alennetaan miljoonalla eurolla. Lisäksi momentin määrärahaa ja valtuutta voidaan ensi vuonna käyttää kustannuksiin, jotka aiheutuvat Shanghain maailmannäyttelyyn valmistautumisesta. Varsinaisiin kansainvälistymisavustuksiin osoitettava määräraha ja valtuus pienenevät näin entisestään.

Valiokunta pitää rahoituksen supistamista huonona signaalina kansainvälisille markkinoille pyrkivälle yrityskentälle. Kansainvälisille markkinoille siirtyvä yritys on usein pieni tai keskiuuri yritys, jonka oma tulorahoitus ei useinkaan riitä kasvuun ja kansainvälistymiseen. Kansainvälisille markkinoille siirtyminen on kuitenkin monelle yritykselle välttämätöntä kotimaan markkinoiden pienuuden vuoksi.

Valiokunta katsoo, että ehdotettu määräraha-taso ei vastaa avustustarvetta. Momentin avustusvaltuutta korotetaan siksi 2 000 000 eurolla ja momentin määrärahaa 1 600 000 eurolla. Lisäys osoitetaan erityisesti nuorten, kasvuhakuisten yritysten kokeiluhankkeisiin. Esimerkiksi Venäjän markkinoille ja Barentsin alueelle pyrkivien yritysten tukeminen parantaa samalla niiden mahdollisuuksia hyödyntää alueen mittavaa kasvupotentiaalia.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä myös huomiota suomalaisten yritysten toimintamahdollisuuksiin esim. Kiinan markkinoilla. Suomalaisilla yrityksillä on runsaasti mm. ympäristöalan osaamista, mutta mahdollisuudet suurten hankkeiden toteuttamiseen ovat rajalliset; liiketoimintaosaaminen on usein puutteellista ja pääomapohja usein liian niukka kansainvälistymiseen. Siirtyminen ulkomaisille markkinoille vaatii hyvää markkinatuntemusta, kumppanuuksia paikallisten toimijoiden kanssa ja aktiivista läsnäoloa markkinoilla. Onkin tärkeää luoda yritysraakenne, joka ottaa tehtäväkseen erityisesti suomalaisen pk-yrityslähtöisen huippuosaamisen tuotteistamisen, markkinoinnin ja välittämisen kansainvälisille markkinoille.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että Shanghain maailmannäyttelyyn osallistumisesta aiheutuviin kustannuksiin tulee osoittaa

erillinen rahoitus, joka ei vähennä muuhun kansainvälistymiseen osoitettua rahoitusta.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 19 638 000 euroa.
(2.—4. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Valtuus

Uusia avustuksia saa vuonna 2008 myöntää 19 028 000 euroa. Mikäli vuoden 2007 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saadaan käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vielä vuonna 2008. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentin määrärahasta on tarkoitus käyttää 9,7 miljoonaa euroa yksinyrittäjien tukikokeilun toteuttamiseen. Tuen avulla edistetään ensimmäisen työntekijän palkkaamista myöntämällä yksinyrittäjälle avustusta palkkausmenoihin. Esityksen mukaan kokeilua laajennetaan erikseen nimettävälle paikallisen rakennemuutoksen alueille tai muuten vaikeassa kehitysvaiheessa oleville alueille.

Valiokunta katsoo, että kokeilun vaikuttavuuden arvioimiseksi sitä tulisi laajentaa muillekin kuin esityksessä määritellyille alueille.

47. (32.30.47 ja 49) Avustus elinkeinopolitiikkaa edistävälle järjestöille (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta rahoitetaan elinkeinopolitiikkaa edistäviä järjestöjä, joiden joukkoon kuuluu mm. Invest in Finland. Ulkomaisten investointien lisäämiseen Suomeen esitetään 2 598 000 euroa.

Suomeen tulevien ulkomaisten investointien osuus on jäljessä Euroopan unionin keskitasosta ja varsin huomattavasti jäljessä tärkeimmistä Suomen kanssa investoinneista kilpailevista maista, kuten Ruotsista ja Tanskasta. Ruotsi ja Tanska myös panostavat ulkomaisten investointien edistämiseen moninkertaisesti Suomeen verrattuna.

Valiokunta pitää tärkeänä, että ulkomaisten investointien lisäämiseen osoitettuja resursseja vahvistetaan ja että voimavarat kohdistetaan

niin, että Suomi pystyy kuromaan kiinni tärkeimpien kilpailijamaiden saamaa etua.

40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka ja markkinoiden sääntely

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille huoli alan toimijoiden rahoituksen riittävyydestä ja toimintamahdollisuuksista. Kuluttajavirasto on saanut viime vuosina uusia valvontatehtäviä sekä EU:n että kotimaisten lainsäädäntöhankkeiden myötä, ja kysyntä viraston palveluille on jatkuvasti kasvanut. Myös Kilpailuviraston tehtävät ovat muuttuneet yhä vaativammiksi, ja tehtävien asiamukainen hoitaminen edellyttäisi nykyisten resurssien vahvistamista.

Talusrviesityksen mukaan tavoitteena on siirtää kunnalliseen kuluttajaneuvontaan liittyvät tehtävät valtion järjestettäväksi. Lisäksi käynnistetään selvitys siitä, voitaisiinko kuluttajaneuvonta ja talous- ja velkaneuvonta yhdistää lisätehokkuuden ja paremman tuottavuuden saavuttamiseksi. Ensi vuonna on tarkoitus toteuttaa myös Kilpailuviraston toiminnan arviointi.

Valiokunta korostaa, että selvitysten yhteydessä arvioidaan myös virastojen todellinen henkilöstötarve ja niiden mahdollisuudet selvittää tehtäviään.

31. Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)

Momentille ehdotetaan 4,5 miljoonan euron määrärahaa, joka on 150 000 euroa kuluva vuotta vähemmän.

Vuoden 2000 alussa voimaan tulleen talous- ja velkaneuvontalain tarkoituksena oli varmistaa laadullisesti ja määrällisesti riittävä talous- ja velkaneuvontapalveluiden saaminen koko maassa. Valtion rahoitusta ei ole kuitenkaan onnistuttu nostamaan kysyntää vastaavalle tasolle, mistä johtuen kunnat ovat osallistuneet neuvontapalvelujen rahoittamiseen. Saadun selvityksen mukaan vuonna 2006 talous- ja velkaneuvonnan kokonaiskustannukset olivat noin 6,7 miljoonaa euroa, josta kuntien vapaaehtoinen rahoitusosuus oli keskimäärin 37 prosenttia. Kuntien ha-

lukkuus lisärahoitukseen on kuitenkin vähenevässä ja neuvonta keskittyy kasvukeskuksiin. Kansalaisten mahdollisuudet neuvontapalvelujen saamiseen riippuvat siten paljolti asuinpaikasta.

Momentille lisätään 100 000 euroa. Valiokunta korostaa lisäksi, että talous- ja velkaneuvonta on järjestettävä niin, että kaikilla kansalaisilla on asuinpaikasta riippumatta mahdollisuus saada neuvontapalveluja. On myös tärkeää edistää oikeudellista neuvontaa tarjoavien tahojen verkottumista etenkin harvaan asutuilla alueilla ja tiivistää muutoinkin eri toimijoiden yhteistyötä. Valiokunta korostaa myös ennaltaehkäisevän työn sekä valistuksen ja koulutuksen merkitystä ylivelkaantumisen välttämiseksi.

Valiokunta kiinnittää vielä huomiota kulutusluottoihin sekä ns. pikavippeihin, joihin liittyvä velkaantuminen on lisännyt tuntuvasti velkaneuvonnan tarvetta. Kulutus- ja pikaluottojen vuosikorot voivat olla erittäin korkeita, pikavippien jopa useita satoja prosentteja.

Käsitellessään eduskunnan pankkivaltuuston kertomusta (K 10/2006 vp) vuodelta 2005 eduskunta hyväksyi 17.10.2006 lausuman, jossa hallituksen edellytettiin ryhtyvän lainsäädännöllisiin ja muihin toimiin pikaluototuksen saamiseksi hallintaan. Valiokunta viittaa tähän lausumaan ja kiirehtii sen ohella myös toimenpiteitä, joilla tehostetaan olemassa olevan sääntelyn vaikuttavuutta ja vahvistetaan vastuullisen luotonannon periaatteita.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 4 611 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

50. Valtionavustus kuluttajajärjestöille (kiinteä määräraha)

Kuluttajajärjestöjen valtionapuun ehdotetaan 673 000 euron määrärahaa, joka osoitetaan kuluttajajärjestöille ja Työtehoseura ry:n kotitalousosaston tukemiseen.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kuluttajajärjestöjen talous on erittäin tiukka. Esim. Kuluttajat — Konsumenterna ry:n valtionapu on edelleen samalla tasolla kuin vuonna 1992. Eduskunta osoitti kuluvan vuoden budjetissa

Suomen Kuluttajaliitolle 150 000 euron lisärahoituksen, mutta tämä lisäys ei sisälly ensi vuoden talousarvioesitykseen. Näin myös Kuluttajaliiton rahoitus putoaa takaisin 1990-luvun alun tasolle.

Valiokunnan mielestä kuluttajajärjestöjen rooli on kuluttajan kannalta aiempaa keskeisempi, sillä kuluttajien toimintaympäristö on muuttunut yhä haasteellisemmaksi puolueettoman tiedonsaannin kannalta. Kuluttajajärjestön neuvontapalvelut voivat parhaimmillaan kattaa monia eri toimialoja, mm. ravitsemusta, terveyttä, ympäristöä ja asumista koskevia asioita. Kuluttajajärjestöjen neuvonnan vahvistaminen on edullinen ja tehokas tapa ennaltaehkäistä velkaantumista.

Momentille lisätään 150 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 823 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

50. (26.98, osa) Alueiden kehittäminen

Luvun määräraha koostuu kahdesta erillisestä määrärahasta, noin 33 miljoonan euron maakunnan kehittämisrahasta ja noin 46 miljoonan euron Kainuun kehittämisrahasta. Lisäksi momentille 28.01.12 ehdotetaan 224 000 euroa alue- ja paikallishallinnon tukitoimiin.

Maakunnan kehittämisrahaan tehdään 1,8 miljoonan euron korotus kuluvaan vuoteen verrattuna. Määrärahasta käytetään erityisohjelmiin 20,1 miljoonaa euroa, jolloin ohjelmiin jää sitomatta noin 13 miljoonaa euroa.

Maakuntien toiminnan kannalta ns. vapaalla maakunnan kehittämisrahalla on tärkeä merkitys. Se on osoittautunut hyväksi välineeksi rahoittaa lyhytkestoisia toimintoja ja käynnistää uusia aktiviteetteja. Kehittämisrahan merkitys ja tarve korostuvat jatkossa etenkin Länsi- ja Etelä-Suomessa, jossa EU-rahoitus vähenee voimakkaasti. Maakunnan liittojen roolia ja vastuuta ollaan korostamassa ja tehtäviä lisäämässä. Aluekehittämisen voimavarojen tulisi kasvaa, jotta määrätietoista kehittämistyötä voidaan tehostaa.

Valiokunta pitää myös tärkeänä, että Kainuun hallintokokeilussa kiinnitetään erityistä huomiota alueellisen elinkeinopolitiikan vahvistamiseen ja hyödynnetään muutoinkin mahdollisimman hyvin uuden työ- ja elinkeinoministeriön tuomat mahdollisuudet.

60. Energiapolitiikka

Energiapolitiikka on koko Euroopan unionin alueella mittavien haasteiden edessä, sillä unioni on sitoutunut toimiin, joilla uudistetaan Euroopan energiapolitiikkaa ilmastomuutoksen torjumiseksi sekä EU:n energiavarmuuden ja kilpailukyvyn parantamiseksi. Kasvihuonekaasuja vähennetään vuoteen 2020 mennessä 20 prosentilla vuoden 1990 tasosta ja uusiutuvan energian osuutta lisätään 20 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Myös energian säästöä on tehostettava. Komissio antaa ensi vuoden alkupuolella esityksensä maakohtaisesta uusiutuvan energian taakanjaosta, hiilidioksidipäästöjen vähennystavoitteista ja päästökauppadirektiivin uudistamisesta.

Myös hallitusohjelmassa on asetettu vaativia energiapoliittisia tavoitteita, esim. uusiutuvan energian käyttöä on tarkoitus lisätä merkittävästi nykyisestä noin 25 prosentin tasosta. Talousarvioesityksen mukaan tavoitteena on löytää keinot, joilla samaan aikaan turvataan energian säästö, energiatehokkuuden parantaminen, energian saatavuus, energiaomavaraisuuden kohentaminen ja päästöjen vähentäminen. Tavoitteiden saavuttamiseksi panostetaan voimakkaasti mm. energian tuotannon ja käytön tehostamiseen ja uusiutuvien energialähteiden hyödyntämiseen.

Valiokunnan mielestä energiapoliittiset linjaukset eivät näy merkittävästi ensi vuoden talousarvioesityksessä. Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistämiseen ja energiatiedotukseen (32.60.20) sekä energiatukeen (32.60.40) osoitetut määrärahat säilyvät suunnitteen kuluvan vuoden tasolla. Momentin 32.60.20 määrärahasta käytetään lisäksi 900 000 euroa siinänsä tärkeän tuuliatlaksen tekemiseen. Uusiutuvan energian käytön edistämiseen ja energia-

tiedotukseen jää siten vain 2,5 miljoonaa euroa eli noin neljännes kuluvaan vuotta vähemmän.

Valiokunnan mielestä uusiutuvan energian rahoitusta olisi asetetut tavoitteet huomioon ottaen perusteltua lisätä. Energia-alalla on myös poikkeuksellisen suuri tarve tehostaa mm. energiansäästöön ja ilmastomuutoksen hillintään liittyvää tiedotusta. Momentille 32.60.20 lisätään siksi 500 000 euroa.

Valiokunta pitää tärkeänä, että uusiutuvan energiatuotannon edistämistä ja myös rahoituksen riittävyyttä arvioidaan tarvittaessa uudelleen komission tehtyä maakohtaiset päätökset uusiutuvan energian taakanjaosta. Uusiutuvan energiatuotannon edistämistä tulee käsitellä kattavasti myös valmisteilla olevassa pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiassa.

Valiokunta on tyytyväinen siihen, että talousarvioesitykseen sisältyy 3 miljoonan euron määräraha biopolttoaineiden uusien tuotantoteknologioiden demonstrointiin sekä siihen liittyvä 5 miljoonan euron avustusvaltuus. Demonstrointihankkeet ja niihin liittyvien ratkaisujen kaupallistaminen vaativat pitkäjänteistä panostusta tutkimus- ja kehitystyöhön. On tärkeää, että kehitystyöhön tarvittavista resursseista huolehditaan.

20. (32.60.27) *Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen ja energiatiedotus (siirtomääräraha 3 v)*

Valiokunta viittaa luvun perusteluissa lausutun ja lisää momentille 500 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 3 900 000 euroa.
(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

80. (34.06, osa) Työvoimapolitiikka

Hallitusohjelman mukaan valtion työvoimapolitiikkaa uudistetaan tavoitteena parantaa työnhakijoiden ja työpaikkojen kohtaantoa, edistää uusien työpaikkojen ja yritysten syntymistä sekä vähentää työttömyyttä ja osaltaan estää syrjäytymistä. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi työllisyismäärärahat suunnataan uudelleen siten,

että niillä tuetaan nykyistä paremmin työttömän työllistymistä avoimille työmarkkinoille ja helpotetaan työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmaa. Määrärahoja suunnataan ammatilliseen työvoimapolitiittiseen koulutukseen, erityisesti yritysten kanssa toteutettavaan koulutukseen sekä yksityisen sektorin tukityöllistämiseen. Työpaja-toimintaa ja välityömarkkinoita kehitetään, kun taas valmentavaa koulutusta ja julkisen hallinnon tukityöllistämistä vähennetään.

Työllisyyden kasvu on viime vuosina ollut vahvaa, ja myönteisen kehityksen odotetaan edelleen jatkuvan vaikkakin hidastuen. Loka-kuussa julkaistun tilaston mukaan työttömyys oli edelleen laskenut kaikkien TE-keskusten alueilla ja kaikissa ammattiryhmissä. Työllisyysaste oli 69,8 prosenttia ja työttömyysaste 6,2 prosenttia.

Valiokunta pitää hallituksen työvoimapolitiittisia linjauksia perusteltuina. Nykytilanteessa, jossa työllisyys on ennätyksellisen korkealla, on tärkeää suunnata voimavaroja nimenomaan työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmaan sekä huolehtia työvoiman saatavuudesta. Ammatillinen koulutus on entistä tärkeämpää suunnata niille toimialoille, jotka kärsivät ammattitaitoisen työvoiman puutteesta.

Valiokunta korostaa myös toimia, joilla edistetään vaikeasti työllistyvien saamista ansiotyöhön avoimille työmarkkinoille sekä välityömarkkinoiden toimivuutta. On myös tärkeää, että työmarkkinoiden ulkopuolella olevat nuoret saadaan työmarkkinoille. Valiokunta pitää niin ikään erittäin positiivisina niitä panostuksia, joita tehdään vammaisten työllistämiseen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja työllisyyttä edistäviin toimiin.

Valiokunta on myös tyytyväinen siihen, että starttirahayrittäjyyden mahdollisuuksia vahvistetaan vakinaistamalla starttirahakokeilun sisältö ja pidentämällä starttirahakauden enimmäiskesto 10 kuukaudesta 18 kuukauteen. Starttirahalla perustetut yritykset ovat menestyneet hyvin, ja järjestelmä tukee myös hallitusohjelman tavoitetta suunnata työllistämistoimia yksityiselle sektorille. Starttirahan kysynnän ja startti-

rahakauden kasvaessa on myös tärkeää huolehtia rahoituksen alueellisesta riittävyydestä.

64. (34.06.64) *Työllisyysperusteiset siirto-menot investointeihin* (arviomääräraha)

Talousarvioesityksessä ehdotetaan merkittävää vähennystä työllisyysperusteisiin investointimäärärahoihin: kuluvan vuoden 34,7 milj. euron myöntämisvaltuus on alenemassa 16,5 milj. euron. Valtuudesta on lisäksi tarkoitus osoittaa 8,5 miljoonaa euroa lähinnä Kotka—Hamina-seutukunnan ja Itä-Lapin seutukunnan alueiden äkillisiin rakennemuutoksiin. Muuhun käyttöön jää näin ollen vain 8 miljoonaa euroa. Vähennystä perustellaan muun muassa työllisyystilanteen kohentumisella ja rakennusosalalla vallitsevalla korkeasuhteella.

Valiokunta on huolissaan rahoituksen riittävyydestä. Työllisyyspoliittisilla investoinneilla on ollut erittäin suuria myönteisiä vaikutuksia elinkeinoelämän kehittämiseen varsinkin vaikeilla työttömyysalueilla ja rakennemuutospaikkakunnilla. Ne ovat edesauttaneet monien yksityisten investointien liikkeelle lähtöä. Näin suhteellisen pienellä rahalla on voitu saada aikaan merkittäviä kasvusysäyksiä alueilla, joilla työpaikkojen syntyminen on muutoin ollut vaikeaa.

Myöntämisvaltuuden supistuminen on haitallista etenkin Länsi- ja Etelä-Suomessa, missä uusien EU-ohjelmien rahoitustaso alenee tuntuvasti. Myös Itä- ja Pohjois-Suomen kuntien mahdollisuudet tukea esim. matkailu- ja kaivannaisteollisuuteen liittyviä investointeja heikenevät.

Momentin myöntämisvaltuutta korotetaan 1 750 000 euroa ja momentille lisätään 500 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 29 755 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 157/2007 vp)

Valtuus

Vuonna 2008 saa Kainuun hallintokokeilua lukuun ottamatta tehdä enintään 18 250 000 euron arvosta uusia sitoumuksia työllisyysperusteisiin investointeihin. Vuoden 2007 valtuuden käyttämättä jäävästä osasta saa tehdä sitoumuksia vuonna 2008.

90. (34.99) Hallinnonalan muut menot

20. (34.99.23) *Siviilipalvelus* (arviomääräraha)

Siviilipalveluksen toimeenpanoon ehdotetaan 2,4 miljoonan euron lisäystä, josta osoitetaan 2 miljoonaa euroa siviilipalvelusmiesten asumiskustannuksiin.

Valiokunta on tyytyväinen siihen, että siviilipalvelusmiesten asumiskustannusten korvaamiseen on löytynyt ratkaisu, jonka mukaan siviilipalveluspaikalla on oikeus hakea valtiolta korvausta siviilipalvelusvelvollisen majoituksen järjestämisestä aiheutuneisiin kustannuksiin.

Siviilipalvelusvelvollisen majoituskustannusten korvaaminen on ollut siviilipalveluspaikan vastuulla, mutta käytännössä noin puolet palveluspaikoista on pyrkinyt tavalla tai toisella välttämään asumiskustannusten korvausvastuun. Vuoden alusta voimaantulevan lainmuutoksen uskotaan lisäävän palveluspaikkojen määrää.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla on käynnistetty runsaasti erilaisia uudistus- ja kehittämishankkeita. Vuosille 2008—2011 ajoittuvassa sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisessa kehittämisohjelmassa määritellään mm. keskeisimmät sosiaali- ja terveystaloudelliset tavoitteet sekä niiden toteuttamista tukevat uudistus- ja lainsäädäntöhankkeet. Palvelujen järjestämiseen liittyy keskeisesti myös kunta- ja palvelurakennemuutos. Lisäksi hallitus on käynnistänyt sosiaaliturvan kokonaisuudistuksen, jonka tavoitteena on työn kannustavuuden parantaminen, köyhyyden vähentäminen ja riittävän perusturvan tason turvaaminen kaikissa elämäntilanteissa. Hallitusohjelmaan sisältyy myös kaksi keskeisesti sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan liittyvää politiikkaohjelmaa: terveyden edistämisen politiikkaohjelma sekä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelma.

Vireillä olevilla hankkeilla on merkittävä vaikutus palvelujen järjestämiseen, niistä aiheutuviin kustannuksiin sekä palvelurakenteen uudistamiseen. Hankkeiden suuremmat kustannusvaikutukset ajoittuvat tuonne, joten ne eivät vaikuta merkittävästi vielä ensi vuoden talousarvioon. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että hankkeiden ja politiikkaohjelmien toteuttamiseen osoitetaan riittävät resurssit, jotta ne etenevät suunnitellussa aikataulussa.

Valiokunta korostaa, että sosiaali- ja terveydenhuollossa ja siihen liittyvissä hankkeissa ja uudistuksissa on kauttaaltaan ja määrätietoisesti vahvistettava ennalta ehkäisevän työn asemaa ja merkitystä. Lähtökohtana tulee olla terveyden, toimintakyvyn ja omatoimisuuden edistäminen sekä palvelujen vaikuttavuus. Ennaltaehkäisevät ja oikea-aikaiset toimet ovat tehokkain tapa hillitä palvelujen ja menojen kasvua, ja ne ovat

tärkeitä ennen muuta kansalaisten terveyden ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Lasten ja lapsiperheiden asema

Hallitusohjelmassa sekä ensi vuoden talousarvioesityksessä on monia tavoitteita, jotka tähtäävät lasten ja lapsiperheiden aseman parantamiseen. Valiokunta pitää asetettuja tavoitteita erittäin tärkeinä ja ajankohtaisina, sillä lasten ja lapsiperheiden pahoinvointi on monella tavalla lisääntynyt mm. alkoholi- ja mielenterveysongelmien vuoksi. Myös lapsiperheiden köyhyys on edelleen vakava ongelma. Stakesin noin vuosi sitten julkaisemassa laajassa hyvinvointitutkimuksessa todettiin, että suhteellinen köyhyys oli lisääntynyt ja nimenomaan lapsiperheiden köyhyys oli kasvanut.

Valiokunnan mielestä konkreettiset lapsiperheiden asemaa parantavat toimenpiteet jäävät vielä ensi vuoden talousarvioesityksessä suhteellisen vähäisiksi. Esimerkiksi yksinhuoltajakorotuksen nostaminen 10 eurolla ei paranna kaikkein pienituloisimpien yksinhuoltajien tilannetta, koska tukea määriteltäessä yksinhuoltajan korotus pienentää toimeentulotukea.

Valiokunnan mielestä jatkossa on edelleen tehostettava niitä toimia, joilla parannetaan lasten ja lapsiperheiden elämäntilannetta. Lapsiperheiden taloudellisen aseman vahvistaminen on keskeistä, sillä lapsiperheiden köyhyys lisää syrjäytymisriskiä ja vaikeuttaa lasten ja nuorten suotuisaa kehitystä. On myös tärkeää panostaa ongelmien varhaiseen tunnistamiseen sekä perheitä tukevien palveluketjujen toimivuuteen.

Valiokunta korostaa myös toimia, joilla voidaan parantaa työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista ja lapsiperheiden vanhempien jaksamista. Lapsiperheiden arkea helpottaisi esim. nykyistä paremmat mahdollisuudet kotipalvelujen saamiseen.

Valiokunnan lausumaehdotus 2

Eduskunta edellyttää, että sosiaaliturvan kokonaisuudistuksessa kiinnitetään erityistä huomiota köyhimpien lapsiperheiden taloudellisen aseman parantamiseen sekä riittävän perusturvan varmistamiseen. Etuuksien yhteensovituksessa on otettava aiempaa paremmin huomioon toimeentulotuen varassa olevat lapsiperheet.

Kuten edellä on todettu, hallitusohjelmaan sisältyy paljon tavoitteita lasten hyvinvoinnin edistämiseksi. Valiokunnan mielestä on perusteltua, että lasten ja perheiden hyvinvointi sisältyisi myös sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon alan strategisiin tavoitteisiin. Valiokunta katsoo, että valtion talousarvion yhteydessä tulisi myös arvioida kokonaisvaltaisesti budjetin vaikutuksia lapsiin ja nuoriin. Saadun selvityksen mukaan monet kunnat suorittavat jo Stake-sin ohjeiden mukaista lapsivaikutusten arviointia kunnallisten lapsiohjelmien yhteydessä.

01. (33.01, osa, 03, 04, 12 ja 14) Hallinto

01. (33.01.21) *Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Uuden lastensuojelulain täytäntöönpano. Valiokunta on jäljempänä momentin 33.60.30 kohdalla kiinnittänyt huomiota 1.1.2008 voimaantulevan lastensuojelulain toimeenpanoon liittyviin haasteisiin ja ongelmiin. Uudistuksen onnistumisen kannalta on erittäin tärkeää, että kuntien sosiaalitoimessa työskentelevillä sekä myös muilla lastensuojelulakia soveltavilla toimijoilla on riittävät perustiedot lain sisällöstä ja sen asettamista velvoitteista.

Valiokunta lisää momentille 300 000 euroa lastensuojelulain toimeenpanoon liittyvän koulutuksen järjestämiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 38 763 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

03. (33.01, osa, 02, 07, osa, 08, osa ja 11, osa) Tutkimus- ja kehittämistoiminta

63. (33.01.28 ja 63) *Eräät erityishankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Uuden lastensuojelulain tavoitteena on ohjata pitkällä tähtäimellä sijaishuollon painopistettä laitoshuollosta perhehoitoon. Laitoshuoltoon pyritään jatkossa sijoittamaan vain vaikeimmin hoidettavia lapsia.

Sijasiperheiksi halukkaiden perheiden määrä on kuitenkin vähentynyt jatkuvasti. Sijaishuollon keskeinen ongelma onkin sopivien sijaishuoltopaikkojen puute. Sijasiperheiden saatavuudessa ja käytössä on myös suuria alueellisia eroja, sillä kunnilla on hyvin erilaiset mahdollisuudet tukea sijasiperheiden rekrytointia, kouluttamista ja kasvatustyötä.

Valiokunta korostaa sijasiperheiden merkitystä lastensuojelutyön vahvistamisessa ja lisää momentille 150 000 euroa perhehoitajien rekrytointiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 7 690 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

50. (33.21, 22, 23 ja 92, osa) Veteraanien tukeminen

Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuoden kunniaksi hallitus esittää sotainvalidien ja veteraanien aseman parantamista erityisellä toimenpidekokonaisuudella. Tavoitteena on tukea ikääntyneiden veteraanien itsenäistä selviytymistä ja turvata myös sotainvalidien mahdollisuuksia päästä laitoshuoltoon.

Ensi vuonna veteraanietuuksia parannetaan muun muassa lisäämällä veteraanikuntoutuksen määrärahaa, laajentamalla veteraanien puolisoiden laitoshuoltotusjaksoa sekä rahoittamalla kunnan ja kuntoutuslaitoksen yhteistyön vahvistamiseen tähtäävää hanketta. Sotainvalidien

kohdalla etuuksia parannetaan mm. alentamalla laitoshoidon oikeuttavaa haitta-asterajaa nykyisestä 30 prosentista 25 prosenttiin ja lisäämällä lievävammaisten sotainvalidien avokuntoutusta.

Toimenpidekokonaisuuteen ehdotetaan noin 10 miljoonan euron määrärahaa. Kaikkiaan sotainvalideja ja veteraaneja tuetaan valtion budjettiesityksen mukaan noin 421,6 miljoonalla eurolla, josta Raha-automaattiyhdistyksen tuotolla rahoitetaan 109 miljoonaa euroa.

Valiokunta on tyytyväinen veteraanien ja sotainvalidien etuuksien parantamiseen. Veteraanien ja sotainvalidien keski-ikä on jo varsin korkea, ja kuntoutuksella on tärkeä merkitys fyysisen ja psyykkisen kunnon parantamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Valiokunta korostaa erityisesti toimia, joilla tuetaan veteraanien ja sotainvalidien kotona asumista ja itsenäistä selviytymistä jokapäiväisissä askareissa. Etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluiden vahvistamisella voidaan pidentää kotona asumisen mahdollisuuksia.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota siihen, että lievävammaisten sotainvalidien ns. jaetun laituskuntoutuksen pituus jää edelleen seitsemään vuorokauteen. Veteraanien kuntoutusoikeutta laajennetaan sen sijaan niin, että laituskuntoutusjakson pituus on 10 vuorokautta tilanteissa, joissa kuntoutusjakso jaetaan aviopuolison kanssa.

Valiokunta pitää perusteltuna, että lievävammaisilla sotainvalideilla on mahdollisuus samanpituisen jaettuun kuntoutukseen kuin veteraaneilla.

Valiokunta lisää 1 200 000 euroa momentille 33.50.51 lievävammaisten sotainvalidien kuntoutusoikeuden laajentamiseen siten, että sotainvalidilla ja hänen puolisolllaan on mahdollisuus 10 vuorokauden jaettuun kuntoutukseen nykyisen 7 vuorokauden sijasta.

Valiokunta pitää myös tärkeänä, että määrärahojen mitoituksessa ja käytössä huolehditaan siitä, että kaikilla veteraaneilla on mahdollisuus säännölliseen kuntoutukseen. Valiokunta lisää 1 800 000 euroa momentille 33.50.57 veteraanikuntoutukseen.

Valiokunnan mielestä etuuksia tulisi jatkossa kehittää siten, että veteraaneilla ja sotainvalideilla olisi mahdollisimman tasavertaiset mahdollisuudet kuntoutukseen ja muihin etuuksiin.

51. (33.22.50) *Sotilasvammakorvaukset* (arvio-määräraha)

Valiokunta viittaa luvun perusteluissa lausuttuun ja lisää momentille 1 200 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 233 873 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

57. (33.22.59) *Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Valiokunta viittaa luvun perusteluissa lausuttuun ja lisää momentille 1 800 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 1 808 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

60. (33.06, osa, 32 ja 33, osa) Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. (33.32.30) *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin* (arvio-määräraha)

Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuksiin ehdotetaan 5 miljardia euroa, jossa on lisäystä kuluvan vuoteen verrattuna noin 768 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystoimen menoja lisäävät mm. vanhuspalvelujen ja perusterveydenhuollon vahvistaminen, kalleusluokituksen poisto toimeentulotuesta sekä lastensuojelun kokonaisuudistus. Uusi- ja vanhojen kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus lisää valtionosuutta 226 miljoonaa euroa ja täysimääräinen indeksikorotus 238 miljoonaa euroa. Kunta-alan palkkaratkaisun tukemiseksi valtionosuuksia korotetaan 150 miljoonalla eurolla. Lisäksi valtionosuuteen ehdotetaan kertaluonteista 18 miljoonan euron lisäystä, jolla tuetaan kuntien tuloksellisuushankkeisiin liittyviä palkkaratkaisuja.

Valtionosuudet kasvavat edellä mainitulla tavalla, vaikka valtionosuusprosentti laskee nykyisestä 33,88 prosentista 32,74 prosenttiin. Tämä johtuu pääasiassa laskennan perustana olevien kustannusten jälkeenjääneisyyden tarkistamisesta.

Valiokunta on käsitellyt kuntataloutta ja kunta- ja palvelurakennemuutosta edellä luvun 28.90 kohdalla. Valiokunta viittaa edellä lausumaansa ja korostaa myös tässä yhteydessä Parashankkeen merkitystä palvelujen saannin turvaamiseksi. Valiokunta pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveystoimen palvelut järjestetään niin, että ne parantavat kunnan edellytyksiä vastata palveluiden järjestämisestä.

Omaishoito. Hallitusohjelmaan sisältyy useita omaishoidon tuen kehittämistä koskevia toimenpiteitä. Tavoitteena on mm. kehittää omaishoitoa ja lisätä omaishoidon tuen piiriin kuuluvien määrää. Tarkoituksena on myös selvittää mahdollisuuksia siirtää omaishoidon tuki Kansaneläkelaitokselle.

Omaishoitajien asema parani monilta osin vuoden 2006 alussa voimaan tulleen omaishoidon tukea koskevan lain myötä. Laki mm. täsmensi omaishoidon tuen myöntämisedellytyksiä ja paransi omaishoitajan mahdollisuutta pitää vapaata. Uudesta lainsäädännöstä huolimatta omaishoitoon liittyy edelleen epäkohtia. Pahimmat puutteet liittyvät omaishoidon tuen myöntämisen kirjavuuteen eri kunnissa, palvelujen saatavuuteen ja niistä perittyihin maksuihin. Omaishoitajilla ei myöskään aina ole mahdollisuutta vapaapäivien viettämiseen. Tilannetta pahentaa se, että suuri osa omaishoitajista on itsekin iäkkäitä ja huonokuntoisia.

Sosiaaliturvan uudistamiskomitean toimeksiantoan sisältyy omaishoidon kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Komitean on tarkoitus antaa omaishoidon tukea koskevat ehdotuksensa syksyn 2008 mennessä.

Omaishoito ehkäisee ja korvaa laitoshoidon, mahdollistaa vanhusten kotona asumisen ja on taloudellisestikin edullinen hoitomuoto. Ilman omaishoitoa suuri osa hoidettavista olisi laitoshoidossa. Omaishoitajien asemaa onkin määrä-

tietoisesti parannettava ja huolehdittava etenkin siitä, että omaishoitajien asema on tasavertainen asuinkunnasta riippumatta. On myös välttämätöntä, että omaishoidon asemaa vahvistetaan kuntien palvelujärjestelmässä.

Vanhuspalvelut. Vanhuspalvelujen määrää ja laatua koskevia linjauksia on käsitelty useissa eri ohjelmissa ja palvelujen järjestämiseen tarvittavia resursseja ja palvelutarjontaa on lisätty. Hallitusohjelmassa todetaan mm., että vanhusväestön oikeus hyvään hoitoon turvataan ja palveluja uudistetaan tavoitteena erityisesti kotihoidon vahvistaminen. Ensi vuodelle kuntien valtionosuuksiin ehdotetaan 21,25 miljoonan euron lisäystä mm. kotihoidon kattavuuden ja laitoshoidon laadun parantamiseen.

Palvelut ovat kehittyneet asetettujen tavoitteiden suuntaisesti, mutta palveluiden tarpeeseen nähden ne eivät ole vielä riittävän kattavia.

Valiokunta korostaa toimia, joilla voidaan edistää ikääntyneiden omatoimista selviytymistä ja toimintakykyä sekä ehkäistä ja vähentää laitoshoidon tarvetta. Etenkin kotihoidon ja sitä tukevien kuntouttavien palvelujen vahvistamisella voidaan parantaa vanhusten mahdollisuuksia itsenäiseen asumiseen. Avopalveluiden kehittämisellä voidaan hillitä kustannusten nousua ja etenkin parantaa ikääntyneiden elämänlaatua.

Hallitus valmistelee parhaillaan ikäihmisten hoidon ja palvelujen laatusuosituksen uudistamista. Valiokunta pitää tärkeänä, että suosituksen sitovuustasoa nostetaan ja että suosituksessa korostetaan palvelujen oikeudenmukaista kohdentamista ja riittävyyttä sekä riittävän ja osaa-

van henkilöstön turvaamista. Valiokunta kiirehtii myös hallitusohjelmassa todettuja uudistuksia, joilla alennetaan sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioinnin ikäraja ja joilla kehitetään arvioinnin menettelytapoja. On niin ikään tärkeää luoda kattava neuvonta- ja palveluverkosto, joka parantaa mahdollisuuksia puuttua ajoissa toimintakyvyn heikkenemiseen, ja näin tukea ikäihmisten kotona asumista.

Lastensuojelulain toimeenpano. Uuden lastensuojelulain tavoitteena on suunnata lastensuoje-

lutyön painopistettä avohuoltoon ja entistä varhaisempaan tukeen. Uudistuksen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu noin 22 miljoonaa euroa ja lastensuojeluun arvioidaan tarvittavan noin 155 uutta avohuollon työntekijää. Momentin määrärahaa on korotettu 6,9 miljoonalla eurolla lain täytäntöönpanoa varten.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kuntien valmistautumisessa lastensuojelulain toimeenpanoon on suuria eroja. Suuret kunnat ovat valmistautuneet pieniä kuntia paremmin, mutta lain täytäntöönpanon valmistelu on useissa kunnissa vielä aivan alkuvaiheessa. Kunta- ja palvelurakenneuudistuksesta johtuen myös seutukunnalliset ja alueelliset yhteistyöratkaisut ovat monin paikoin tekemättä.

Erityisenä ongelmana on koulutetun työvoiman saatavuus. Esim. Helsingin sosiaalityöntekijöistä noin 40 prosentilla ei ole ammatillista sosiaalityöntekijän kelpoisuutta; joissakin kunnissa päteviä sosiaalityöntekijöitä ei ole ollenkaan.

Valiokunta pitää tärkeänä, että kunnat vahvistavat sosiaalityön resursseja laissa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi ja että tähän toimintaan osoitettu valtionosuus käytetään sosiaalityön vahvistamiseen. On myös perusteltua, että etenkin pienet kunnat toimivat yhteistyössä ja että lain toimeenpano kytketään selkeästi meillä olevaan Paras-hankkeeseen.

Valiokunta on lisännyt momentille 33.01.01 300 000 euroa lastensuojelulain toimeenpanoon liittyvän koulutuksen järjestämiseen. Valiokunta korostaa, että uudistuksen onnistumisen kannalta on erittäin tärkeää, että kaikilla lastensuojelulakia soveltavilla tahoilla on riittävät perustiedot lain sisällöstä ja sen asettamista velvoitteista.

Valiokunta viittaa myös momentin 33.03.63 kohdalla lausumaansa ja korostaa sijaisperheiden merkitystä lastensuojelun vahvistamisessa. Valiokunta kiirehtii myös perhehoitoa koskevan lainsäädännön uudistamista.

Kouluterveydenhuolto. Kouluterveydenhuollon järjestämisestä on pyritty ohjeistamaan mm. sosiaali- ja terveysministeriön antamilla laatusuo-

situksilla (STM:n oppaita 2004:8). Kouluterveydenhuoltoon ja opiskeluterveydenhuoltoon liittyviä kuntien velvoitteita on täsmennetty myös 1.7.2007 voimaantulleella kansanterveyslain muutoksella.

Stakesin hiljattain valmistuneessa raportissa on selvitetty, miten em. laatusuosituksukset ovat vaikuttaneet kouluterveydenhuollon toteutumiseen. (Kouluterveydenhuollon laatusuosituksen toimeenpano 2004—2007; Stakesin työpapereita 32/2007). Selvityksessä todetaan, että kehityssuunnat terveyskeskuksissa ovat olleet erilaisia ja että yksittäisissä terveyskeskuksissa kouluterveydenhuolto on kehittynyt laatusuosituksen mukaisesti. Kouluterveydenhuollon toteuttamisessa on kuitenkin suuria eroja terveyskeskusten välillä. Tulokset viittaavat jopa erojen kasvamiseen vuoden 2004 jälkeen. Laatusuosituksia on hyödynnetty kouluterveydenhuollon seurannassa ja arvioinnissa vain satunnaisesti, eikä mikään käytettävissä olevista tiedoista viittaa siihen, että laatusuosituksilla olisi ollut merkittävää vaikutusta kouluterveydenhuollon keskimääräiseen kehitykseen vuosina 2004—2007.

Laatusuosituksukset antavat hyvän pohjan kouluterveydenhoidon vahvistamiselle, ja onkin erittäin huolestuttavaa, että useissa kunnissa käytännön toiminta ei ole edennyt laatusuositusten mukaisilla linjoilla. Valiokunta korostaa, että kouluterveydenhuollon palvelut ovat välttämättömiä perusterveydenhuollon palveluita, joihin oppilailla tulee olla tasavertaiset mahdollisuudet asuinpaikasta riippumatta. Kouluterveydenhuolto on aivan avainasemassa lasten sosiaalisten ja terveydellisten haittojen ennaltaehkäisyssä ja varhaisen puuttumisen kannalta.

Valiokunnan lausumaehdotus 3

Eduskunta edellyttää, että hallitus tehostaa toimenpiteitä alueellisesti tasapuolisen koulu- ja opiskeluterveydenhuollon turvaamiseksi sekä oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Maatalousyrittäjien työterveyshuolto. Maatalousyrittäjien työterveyshuolto on järjestetty pääasiassa kuntien perusterveydenhuollon kautta, mutta saadun selvityksen mukaan vasta noin

40 prosenttia maatalousyrittäjistä on mukana työterveyshuollossa.

Maatalousyrittäjän työ on riskialtista ja työterveyden kannalta haasteellista. Teknistymisestä ja automatisoinnista huolimatta työ määrä ja sidonnaisuus työhön heikentävät viljelijän jaksamista.

Maatalousyrittäjien lomitusjärjestelmän ja työterveyshuollon kehittäminen ovat keskeisiä toimia edistettäessä viljelijöiden jaksamista. Onkin tärkeää, että maatalousyrittäjät saavat riittävästi tietoa työterveyshuollosta ja että tarvittavat tilakäynnit voidaan järjestää. Myös työterveyshoitajien täydennyskoulutuksesta on huolehdittava, jotta työterveyshuollon palveluissa voidaan ottaa huomioon maatalousyrittäjien työn sisältämät erityishaasteet.

Työttömien terveydenhuolto. Työttömien terveystarkastuksiin osoitettiin vuonna 2006 yhden miljoonan euron lisämääräraha, ja tämän vuoden budjetissa vastaava lisäys oli 2 miljoonaa euroa. Lisäksi tänä vuonna osoitettiin 1,5 miljoonaa euroa pitkäaikaistyöttömien terveydenhuoltohankkeeseen, jolla pyritään luomaan pitkäaikaistyöttömien terveydenhuoltoon sellaisia toimintamalleja, jotka voitaisiin ulottaa myöhemmin kaikkiin kuntiin, terveyskeskuksiin ja työvoiman palvelukeskuksiin. Hankerahoitusten piirissä on 17 paikallista ja seudullista osahanketta, ja tavoitteena on integroida toiminta aikanaan kuntien normaaliksi toiminnaksi.

Lähitulevaisuudessa ennustetaan pahenevaa työvoimapulaa, jota voitaisiin jossakin määrin helpottaa työttömistä löytyvällä työvoimareservillä. Myös työrajoitteiset ja vajaakuntoiset ovat tärkeä työvoimapotentiaali.

Valiokunta pitää tärkeänä, että em. terveydenhuoltohanke saatetaan loppuun ja että uudet toimintamallit saatetaan ripeästi perusterveydenhuollon käyttöön. On myös tärkeää tehostaa työvoiman palvelukeskusten ja perusterveydenhuollon välisen yhteistyön toimivuutta.

Pitkäaikaistyöttömien joukossa on edelleen paljon henkilöitä, jotka eivät pysty enää työllistymään. On siksi välttämätöntä, että pitkäaikaistyöttömien eläke-edellytysten selvittämistä jat-

ketaan. Talousarvioesityksen mukaan tavoitteena on, että ensi vuonna tehdään 5 800 selvitystä.

31. (33.32.36) *Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin* (siirtomääräraha 3 v)

Lasten ja nuorten psykiatriset palvelut. Talousarvioon on vuodesta 2000 lukien sisällytetty eduskunnan lisäämä erillinen määräraha lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen järjestämiseen. Määrärahataso on vaihdellut runsaasta kolmesta miljoonasta vajaaseen 12 miljoonaan euroon, ja sen avulla on käynnistetty erilaisia kehittämissankkeita, luotu uusia hoitomuotoja ja palkattu työntekijöitä. Toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi avustusta on myönnetty erityisesti hankkeisiin, jotka kunnat ovat sitoutuneet jatkossa muuttamaan omaksi toiminnakseen.

Jo kahdeksana vuonna myönnetty erityismääräraha on ollut sinänsä välttämätön, ja sen avulla on luotu hyvä pohja tulevalle kehittämistyölle. Erillismääräraha sopii kuitenkin huonosti nykyisen rahoitusjärjestelmän periaatteisiin. Ennen kaikkea se vaikeuttaa toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua, koska määräraha on voitu myöntää vain vuodeksi kerrallaan. Valtiovarainvaliokunta onkin alusta lähtien korostanut, että palveluiden järjestämistä ei ole tarkoituksenmukaista rahoittaa pysyvästi erillisen määrärahan turvin, vaan kyseessä on ollut tilapäinen kuntien rahoituspohjaa vahvistava lisärahoitus. Tavoitteena on ollut, että rahoitus saatetaan vähitellen pysyväälle pohjalle.

Palvelujen järjestämisessä on edelleen selviä alueellisia eroja, ja myös hoitojonot ovat liian pitkiä. Lasten ja nuorten pahoinvointi ei myöskään ole vähentynyt, ongelmat ovat päinvastoin yhä vakavampia.

Hallitus esittää, että momentille ehdotetusta 24,8 miljoonan euron hankerahasta rahoitettaisiin myös lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kehittämistä. Hankerahoitusten kohteet ja painopisteet määritellään tarkemmin sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisessa kehittämissuohjelmassa.

Valiokunta pitää esitystä perusteltuna, sillä määräraha olisi 3-vuotinen siirtomääräraha, joka antaisi aiempaa paremmat mahdollisuudet hankkeiden suunnitelmallisuuteen ja pitkäjänteisyyteen. Valiokunnan mielestä suuremmat hankekokonaisuudet hyödyttävät myös toiminnan kehittämistä paremmin kuin kuntien ja kuntayhtymien lyhytkestoiset erillishankkeet. Lasten ja nuorten psykiatriset palvelut ovat joka tapauksessa jo monin paikoin saaneet pysyvän aseman osana palvelututontaa.

Valiokunta korostaa, että momentin määrärahaa tulee osoittaa vähintään 4 miljoonaa euroa lasten ja nuorten psykiatristen palveluiden kehittämiseen. On myös huolehdittava siitä, että käynnissä olevien hankkeiden jatkuvuus turvataan.

Valiokunta katsoo, että palvelujen parantamiseksi on vahvistettava erityisesti perusterveydenhuollon osaamista. Lisäksi on tärkeää kehittää matalan kynnyksen hoitopaikkoja sekä saumattomia palveluketjuja erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välille. Myös yhteistyön lisääminen erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja koulutoimen välillä parantaa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen laatua ja vaikuttavuutta. Määrärahan suuntaamisessa tulee myös ottaa huomioon lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja siten vähentää syrjäytymisestä aiheutuvia epäkohtia ja taloudellisia kustannuksia.

Lasten ja nuorten oikeuspsykiatriset tutkimukset. Vuosina 2006 ja 2007 lasten ja nuorten psykiatriin palveluihin osoitetusta määrärahasta on voitu käyttää enintään 2 miljoonaa euroa lasten ja nuorten oikeuspsykiatriin tutkimuksiin. Korvausta on myönnetty niille sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille, jotka osallistuvat poliisin pyynnöstä lapsiin kohdistuvan väkivallan selvittämiseen. Yleensä nämä tutkimukset on tehty keskussairaaloiden yhteyteen perustetuissa lasten oikeuspsykiatrisissa yksiköissä.

Osana kunta- ja palveluhankkeen yhteydessä sovittua valtion ja kuntien rahoitusvastuun uudistusta lasten oikeuspsykiatristen tutkimusten

kustannukset siirtyvät kokonaan valtiolle vuodesta 2009 alkaen. Ensi vuodelle kunnille ei ole ehdotettu erillistä rahoitusta näiden kustannusten korvaamiseen eivätkä kunnat ole saadun selvityksen mukaan myöskään varautuneet niitä rahoittamaan.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että lasten ja nuorten oikeuspsykiatrinen tutkimus turvataan vuonna 2008. Momenttia 33.60.38 ei näin ollen vielä poisteta talousarviosta, vaan sille osoitetaan 1 000 000 euroa rikosten esitutkintaan liittyvien lasten ja nuorten oikeuspsykiatristen tutkimusten kustannuksiin.

32. (33.32.32) *Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan* (kiinteä määräraha)

Erikoissairaanhoidon tutkimuksen ja lääkärikoulutuksen valtion korvauksiin ehdotetaan yhteensä noin 143 miljoonaa euroa. Koulutuksen korvaukseen on tehty 5 miljoonan euron korotus kuluvaan vuoteen verrattuna, mutta tutkimuksen korvaukseen osoitettu määräraha vastaa aiempien vuosien tasoa.

Korvauksiin ei ole tehty kustannusten nousua vastaavia tarkistuksia, ja niiden reaaliarvo on pudonnut voimakkaasti viimeisen 10 vuoden aikana. Stakesin vuonna 2004 tekemän tutkimuksen mukaan valtion rahoituksen vaje oli yhteensä 61 miljoonaa euroa, josta tutkimuksen osuus oli 28 milj. euroa ja koulutuksen osuus oli 33 milj. euroa. Korvauksen alhaisesta tasosta johtuen kunnat ovat joutuneet ottamaan yhä suuremman taloudellisen vastuun terveystieteellisen tutkimuksen sekä lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen kustannuksista.

Kuten edellä on todettu, koulutuksen korvaukseen esitetään nyt 5 miljoonan euron korotusta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö aikoo esittää vuosien 2009—2012 kehysvalmistelussa, että valtion korvausta lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin korotetaan 5 miljoonalla eurolla vuotta kohti.

Korvausten taso on kiistatta jäänyt jälkeen kustannuksista. Onkin välttämätöntä, että koulutuksen korvausta korotetaan vähintään suunnitellulla tavalla tulevan kehyskauden aikana.

Valiokunta pitää myös tärkeänä, että valtion rahoitusta terveystieteelliseen tutkimukseen lisätään. Vaikka ulkopuolisen tutkimusrahoituksen osuutta on tarkoitus vahvistaa, se ei voi kaikilta osin korvata valtion maksaman korvauksen jälkeenjääneisyyttä. On lisäksi tärkeää, että tutkimus palvelee aidosti myös julkisen terveydenhuollon kehittämistä.

38. (33.32.37) *Valtionavustus sairaanhoitopiirien kuntayhtymille lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntien mielenterveyspalveluiden kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin* (kiinteä määräraha)

Momentin 33.60.31 kohdalla lausuttuun viitaten talousarvioon palautetaan momentti rikosten esitutkintaan liittyvien lasten ja nuorten oikeuspsykiatristen tutkimusten kustannuksiin.

Momentti ja sen nimike muuttuvat seuraaviksi:

38. (33.32.37) *Valtionavustus sairaanhoitopiirien kuntayhtymille rikosten esitutkintaan liittyvien lasten ja nuorten oikeuspsykiatrisista tutkimuksista aiheutuviin kustannuksiin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rikosten esitutkintaan liittyvien lasten ja nuorten oikeuspsykiatristen tutkimusten kustannuksiin.

70. (33.07, osa, 08, osa, 13 ja 53) Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

50. (33.53.50) *Terveyden edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Käsitellessään kuluva vuoden talousarvioesitystä eduskunta korotti terveyden edistämisen

määrärahaa 1,5 miljoonalla eurolla, jolloin momentin loppusummaksi tuli 9,3 miljoonaa euroa. Myös ensi vuodelle ehdotetaan 9,3 miljoonan euron määrärahaa.

Hallitusohjelmaan sisältyy terveyden edistämisen politiikkaohjelma, jonka tavoitteina ovat väestön terveystilan parantuminen ja terveyserojen kaventuminen. Tavoitteita ovat mm. ylipainisuuden, tupakoinnin ja alkoholihaittojen väheneminen.

Terveys määräytyy suurelta osin terveydenhuollon ulkopuolisista asioista, kuten elämäntavoista, elinympäristöstä, tuotteiden laadusta sekä yhteisön terveyttä tukevista ja vaarantavista tekijöistä. On siksi tärkeää, että terveystieteelliset kohdat otetaan huomioon kaikessa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Myös eri toimijoiden yhteistyö on tärkeää.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan terveyden edistämisen kehittämistyöhön käytetään vuosittain kansalaista kohden noin 25—50 euroa, kun taas sairaanhoidon kustannukset ovat lähes 2 000 euroa kansalaista kohden. Valiokunta korostaa, että terveyden edistämisen resursseja tulee edelleen vahvistaa, sillä terveyden edistäminen on kustannustehokas tapa ehkäistä monia sairauksia, parantaa työssä jaksamista ja hillitä hoitomenojen kasvua.

Momentille lisätään 300 000 euroa terveyden edistämiseen ja ennalta ehkäisevään päihdetyöhön.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 9 600 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

Ympäristöministeriön hallinnonalan vuoden 2008 talousarvioesitys on 325,5 miljoonaa euroa. Yleinen asumistuki, joka aiemmin oli kaksi kolmasosaa ministeriön määrärahoista, siirtyy vuoden 2008 alusta sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle.

Hallinnonalan määrärahat jakaantuvat ympäristöhallinnon toimintamenoihin, ympäristön- ja luonnonsuojeluun sekä yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen -asiakokonaisuuteen. Valtion asuntorahaston varoja arvioidaan käytettävän lisäksi noin 650 miljoonaa euroa asuntolainojen, asuntotoimen korkotukien ja avustusten sekä rahaston lainojen korkojen ja kuoletusten maksamiseen.

01. (35.01, 40, 50, 60 ja 99, osa) Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. (35.01.21 ja 99.26) *Ympäristöministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Hallinnonalan tutkimus-, kehittämis- ja suunnittelurahoitukseen on ehdotettu 6,45 miljoonaa euroa, joka on noin puolet vuoden 2006 tasosta.

Valiokunta pitää riittäviä hallinnonalan käytössä olevia tutkimus- ja kehittämisresursseja oleellisena päätöksenteossa tarvittavan tietopohjan tuottamiseksi. Ympäristöministeriön hallinnonalalla on useita tietotarpeita, kuten tutkimukset ja selvitykset kokonaisvaltaisen ilmastopoliitiikan toteuttamiseksi, Itämeren kuormituksen vähentämiseksi ja yleensä laajojen ympäristöpolitiikkaohjelmien tai lainsäädäntöuudistusten valmistelemiseksi.

Valiokunta pitää ympäristötutkimukseen käytettävissä olevaa määrärahaa niukkana. Tämä vaikeuttaa toiminnassa ja päätöksenteossa tar-

peellisten selvitysten hankintaa ja toiminnan kehittämistä hallinnonalan kaikilla sektoreilla.

Valiokunta lisää momentin tutkimusmäärärahoja 750 000 eurolla.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 32 256 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

65. (35.99.65) *Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille ehdotetaan 1 887 000 euron määrärahaa, joka on 113 000 euroa vähemmän kuin kuluvana vuonna. Määrärahaa saa käyttää avustuksiin mm. valtakunnallisille luonnonsuojelujärjestöille sekä asunto- ja rakennusalan järjestöille.

Valiokunta korostaa, että järjestöjen toiminnan rahoituksessa jäsenmaksuilla ja vapaaehtoisuudella on keskeinen rooli mutta toiminnalle tarvitaan myös yhteiskunnan avustusta. Järjestöille annettavilla määrärahoilla voidaan vahvistaa kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisten osallistumista ja vaikuttamista.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että Pidä Saaristo Siistinä ry on saamansa valtionavustuksen turvin ohjannut rahoitusta veneiden käymäläjätteiden imutyhjennysverkoston kehittämiseen. Järjestöille osoitettujen avustusten vähentäminen vaikeuttaa siten myös septitankkien tyhjennyspaikkojen rakentamisrahoitusta.

Valiokunta pitää järjestöjen tekemää työtä merkittävänä ja lisää momentille 113 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 62/2007 vp)

10. (35.10, 20, osa ja 99, osa) Ympäristön- ja luonnonsuojelu*Itämeren suojelu*

Reheväytyminen on Itämeren suurin ongelma. Toteutetut kuormituksen vähentämistoimet ovat jonkin verran pienentäneet ravinnekuormitusta, mutta ne eivät ole olleet riittäviä rehevöitymiskehityksen pysäyttämiseksi. Ulkoisen kuormituksen lisäksi ns. sisäinen kuormitus aiheuttaa viivettä jo tehtyjen toimenpiteiden näkyvään vaikutukseen.

Valiokunta muistuttaa, että vesienhoitoa koskevan EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin tavoite on kova: kaikkien vesien olisi oltava vähintään hyvässä ekologisessa tilassa vuoteen 2015 mennessä. Lisäksi Itämeren ympärysvaltiot ovat hyväksyneet yhteiset tavoitteet Itämeren tilan palauttamiseksi 1940-luvun tasolle vuoteen 2021 mennessä ja sitoutuneet vähentämään päästöjä kullekin maalle räätälöityjen taakanjakosopimusten mukaisesti.

Koko Itämeren mittakaavassa Suomen osuus ravinnekuormituksesta on noin 10 prosenttia, mutta omien sisä- ja rannikkovesiemme laatuun vaikuttavat ratkaisevasti Suomessa tehtävät toimet. Tärkein keino Itämeren pelastamiseksi on kansainvälinen yhteistyö ja sopimukset, joilla voidaan vähentää mm. Puolan yhdyskuntien jätevesien ja maatalouden kuormitusta ja Pietarin jätevesikuormitusta.

Valiokunta korostaa, että merkittävä muutos nykytilaan edellyttää tehokkaiden ja laajamittaisten toimien toteuttamista. Merialueiden ja sisävesien tilan parantaminen vaatii typen tehokasta poistoa yhdyskuntien jätevesistä, ja tämä taas edellyttää jätevesien käsittelyn keskittämistä suuriin yksiköihin. Myös haja-asutuksen jätevesien käsittely ja maatalouden vesiensuojelu on saatava kuntoon.

Maatalouden ympäristötuet voidaan suunnata vuonna 2007 alkaneella ohjelmakaudella vaikutuksiltaan entistä tehokkaampiin toimenpiteisiin. Esimerkiksi lannan peltolannoitukseen liittyviä ehtoja on kiristetty, puutarhakasveille on tehty omat enimmäislannoitusrajat ja kasvipeitteiselle kesannolle maksetaan ympäristötukea

vesiensuojelullisin perustein. Valiokunta korostaa, että maatalouden ympäristötuen ehtojen tiukentumisen lisäksi tarvitaan erityisiä lisätoimenpiteitä. Valiokunta pitääkin perusteltuna, että talousarvioesityksessä on miljoonan euron määräraha sekä ympäristö- että maa- ja metsätalousministeriön pääluokissa osoitettuna maatalouden vesiensuojeluhankkeeseen. Tämän tavoitteena on saada laajamittaiseen käyttöön kohdennettuja ja maatalouden vesiensuojelutoimenpiteitä ja testata käytännössä toimenpiteiden soveltuvuutta, vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta tilatasolla.

Merkittävä ympäristöuhka Itämerelle ja erityisesti Suomenlahdelle on öljy- ja kemikaalikuljetusten yhä kasvava määrä. Liikenteen ohjausjärjestelmä ja alusten tunnistamisjärjestelmä ovat tärkeitä toimenpiteitä, joilla merenkulun turvallisuutta tehostetaan. Suuronnettomuuden uhka on kuitenkin olemassa, ja siihen tulee varautua. Valiokunta pitää myönteisenä, että ympäristövahinkojen torjunta-aluksen hankintaan on talousarvioesityksessä osoitettu määräraha. Ympäristöministeriön tulee kuitenkin selvittää jatkossa torjuntavalmiuden mahdolliset lisätarpeet.

Valiokunta korostaa lisäksi, että kuormituksen vähentämiseksi myös huviveneiden jätehuolto on saatava kuntoon. Valiokunta viittaa Suomen saamaan tuomioon direktiivin 2000/59/EY mukaisten velvoitteiden laiminlyönnistä ja pitää välttämättömänä, että kaikkien satamien osalta laaditaan ja pannaan täytäntöön jätteiden vastaanotto- ja käsittelysuunnitelmat. Valiokunta kiinnittää huomiota myös laivapäästöjen vähentämiseen ja pitää myönteisenä keväällä 2007 voimaan tullutta hallinnollista rangaistusmaksua, jolla voidaan nopeasti puuttua merellä tehtyihin päästörikkeisiin.

Hallitusohjelmassa esitetään, että Itämeren maat laativat Itämeren suojeluskenaarion (ns. Sternin malli), jossa selvitetään erilaisten vaihtoehtojen yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Valiokunta katsoo, että mallin mukainen selvitys on tarpeellinen, ja korostaa samalla, ettei kustannustehokkuusselvityksen puuttu-

minen saa hidastaa käytännön toimiin ryhtymistä.

Luonnonsuojelualueet

Valtion omistamia luonnonsuojelualueita on tällä hetkellä noin 1,6 miljoonaa hehtaaria ja erämaa-alueita noin 1,5 miljoonaa hehtaaria.

Luonnonsuojelualueiden hoidon ja kunnossapidon rahoitus on kymmenen viime vuoden aikana kasvanut merkittävästi, ja luonnonsuojelualueita on pystytty lisäämään noin 300 000 hehtaaria. Viime aikoina puun hinnan kohoaminen on kuitenkin nostanut luonnonsuojelualueiden lunastushintoja ja samalla lisännyt määrärahan tarvetta.

Metsähallituksella on hoidossaan 23 luontokeskusta tai näitä pienempää luontotaloa ja neljä muuta palvelupistettä. Valiokunta korostaa, että luontomatkailun edistämiseen tulee pystyä panostamaan aktiivisesti. Tämä merkitsee palvelutarvustuksen ja opastuksen lisäämistä, jotta turvallisuus ja suojelualueiden kestävyys varmistetaan.

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) jatkovalmistelu on käynnissä, ja sitä koskeva päätös tulee valtioneuvoston käsittelyyn ensi vuoden alussa. Ympäristöhallinto ja Metsähallitus toteuttavat metsien pysyvää suojelua maanomistajien tekemien tarjouspyyntöjen pohjalta. Pysyvään suojeluun on tarjottu 75 kohdetta, joissa luonnonsuojelubiologiset kriteerit ovat täyttyneet. Talousarvioesityksessä on varattu METSON mukaisten yksityismaiden hankintaan vuoden 2008 aikana 7 miljoonaa euroa. Valiokunnan saaman tiedon mukaan määräraha ei tule riittämään, ja valiokunta korostaa, että METSON jatkon valmistelussa täsmentyvät ohjelman resurssit tulee ottaa huomioon tulevissa budjettiesityksissä.

61. (35.10.63) Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin määrärahalla avustetaan yhdyskuntien ja haja-asutuksen vesiensuojelutoimenpiteitä, kuten jäteveden viemärointiin ja käsittelyyn liittyviä investointeja.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että talousjätevesiasetuksen (542/2003) mukaisesti kaikki haja-asutuksen jätevedet on puhdistettava tehokkaasti vuoteen 2014 mennessä. Ympäristöministeriön asettama Hajajätevesityöryhmä on tehnyt haja-asutuksen jätevesihuollon tehostamiseksi esityksen mm. kotitalousvähennyksen laajentamiseksi koskemaan kiinteistön jätevesijärjestelmän uusimisen työ kustannusten lisäksi myös suunnittelutyötä sekä järjestelmän ostopalveluna hankittavaa huoltoa ja kunnossapitoa. Valiokunta pitää tärkeänä, että työryhmän esitykset otetaan vakavaan pohdintaan, jotta haja-asutusalueen jätevesien puhdistusjärjestelmien uudistaminen saadaan nopeasti käyntiin.

Valiokunta pitää momentille ehdotettua 1,3 miljoonan euron määrärahaa pienenä mutta erittäin tarpeellisena. Määräraha voi olla ratkaiseva kannustin esimerkiksi haja-asutusalueen yhteisen jätevesijärjestelmän rakentamiseen.

Valiokunta korostaa, että riittävän valtiontuen varmistaminen haja-asutuksen vesihuollon järjestämiseen on välttämätöntä, ettei haja-asutuksen jätevesikysymyksiä ratkottaisi epätarkoituksenmukaisin kiinteistökohtaisin ratkaisuin, jolloin myös vesiensuojeluhyöty jää tavoiteltua vähäisemmäksi.

77. Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v)

Ympäristötoihin osoitetaan 11,2 miljoonaa euroa, joilla tuetaan mm. siirtoviemäreiden ja yhdysvesijohtojen rakentamista sekä pilaantuneiden maiden ja vesistöjen kunnostamista.

Kiireellinen tarve Itämeren ja sisävesien suojelun tehostamiseksi kohdistuu siirtoviemäreiden rakentamiseen, jolloin voidaan lakkauttaa vanhoja, heikkotehoisia puhdistamoja ja vapauttaa kokonaan laajojakin vesialueita yhdyskuntien jätevesikuormituksesta. Toiminta on sekä vesiensuojelullisesti että taloudellisesti tarkoituksenmukaista. Siirtoviemäreiden ansiosta saadaan yleensä myös runsaasti niiden varrella olevaa haja-asutusta tehokkaan jätevedenpuhdistuksen piiriin haja-asutuksen jätevesiä koskevan asetuksen tavoitteiden mukaisesti.

Suomessa on kartoitettu olevan mahdollisesti pilaantuneita kohteita yhteensä yli 20 000. Osa

niistä on kiireellisiä kunnostuskohteita, koska ne sijaitsevat asuinalueilla, tärkeillä pohjavesi-alueilla tai vedenottamoiden läheisyydessä. Vaikka suurin osa kustannuksista lankeaaakin pilaantumisen aiheuttajien ja alueiden haltijoiden maksettavaksi, tarvitaan tutkimuksiin ja kunnostuksiin myös kuntien ja valtion varoja. Lähivuosina tarvitaan yhä enemmän määrärahoja myös vesistöjen kunnostamiseen virkistys- ja matkailukäytön tarpeiden sekä vesipolitiikan puitedi-
rektiivin vaatimusten mukaisesti.

Alueellisten ympäristökeskusten esitysten perusteella vuosina 2008—2012 tulisi aloittaa yli 40 uutta siirtoviemärihanketta. Vuoden 2008 määrärahalla voidaan kuitenkin aloittaa vain 7 uutta ympäristötyöhanketta, joista 5 on siirtoviemärihankkeita, yksi vesistön ja yksi pilaantuneen maa-alueen kunnostushanke.

Valiokunta pitää momentin määrärahasoa liian alhaisena tarpeisiin nähden ja lisää momentille 3 000 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 14 200 000 euroa.
(2.—4. kappale kuten HE 62/2007 vp)

20. (35.20, osa, 30, osa ja 70) Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

01. (35.70.21) *Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus aloittaa toimintansa vuoden 2008 alussa. Valtion asuntorahasto -nimisenä toiminut virasto eriytetään sen yhteydessä toimineesta rahastosta.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus hoitaa Valtion asuntorahastosta ja valtion talousarviosta rahoitettavia aravalainoitukseen, asuntojen korkotukilainoitukseen sekä valtion takauksiin ja avustuksiin liittyviä tehtäviä. Lisäksi se neuvoo ja ohjaa kuntia, valvoo yleishyödyllisten asuntoyhteisöjen toimintaa sekä osallistuu lainoihin ja takauksiin liittyvien riskien hallintaan.

Valiokunta pitää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen perustamista tarpeellisena. Va-

liokunta kiinnittää huomiota kuitenkin siihen, että keskuksen toimintaedellytykset tulee turvata osoittamalla sille riittävät resurssit asumisen kehittämishankkeisiin.

55. (35.30.55) *Avustukset korjaustoimintaan* (siirtomääräraha 3 v)

Korjaus- ja energia-avustuksiin ehdotetaan 60,5 miljoonan euron määrärahaa. Määrärahalla tuetaan ikääntyvien ja vammaisväestön kotona asumista painottaen hissien rakentamista sekä vanhusten ja vammaisten asuntojen korjaamista kotona asumisen mahdollistamiseksi. Lisäksi avustetaan kiinteistökohtaisten talousvesijärjestelmien parantamista haja-asutusalueilla ja energiatehokkuutta lisääviä investointeja. Myös kuntoarvioiden laatimista ryhdytään jälleen tukemaan tavoitteena energiatalouden parantamistoimenpiteet.

Rakennusten lämmitys aiheuttaa Suomen kasvihuonekaasupäästöistä noin 30 prosenttia. Rakentamisessa keskeisimmäksi kysymykseksi onkin turvallisuuden ja terveellisyyden ohella nousemassa rakennusten energiatehokkuuden parantaminen ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

Valiokunta pitää myönteisenä ehdotettua 10 miljoonan euron lisämäärärahaa asuinrakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseksi. Valiokunta korostaa myös, että kuntoarvioiden laatimisen tukeminen kannustaa taloyhtiöitä suunnitelmalliseen korjaustoimintaan ja auttaa ennalkoimaan vanhenevan asuntokannan peruskorjaustarpeita sekä osaltaan painottaa energiatalouden merkitystä taloyhtiöissä.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että hissiavustusten tasoon ei ole ehdotettu korotusta. Ehdotetulla määrärahalla pystytään tukemaan valtaosaa hissien jälkiasennushankkeista, mutta hissien korjaamisen avustaminen ei pääsääntöisesti ole mahdollista.

Valiokunta pitää asuntojen esteettömyyttä parantavia toimia välttämättömänä, jotta vanhukset ja asumisessa apua tarvitsevat voisivat asua mahdollisimman pitkään kotonaan. Väestön ikääntyessä perusparannusten ja korjaustöiden avustaminen yhteiskunnan varoin on perustel-

tua, sillä muut asumisratkaisut ovat selvästi kalliimpia.

Valiokunta pitää korjaus- ja energia-avustuksen korotusta liian pienenä suhteessa tarpeeseen.

60. (35.30.60) *Siirto valtion asuntorahastoon*

Väestön kasvu suurimmilla kaupunkiseuduilla ja niiden ympäristökunnissa jatkuu ja pitää asunton hintatason korkeana. Erityisesti ongelma on kärjistynyt pääkaupunkiseudulla.

Valtion rahoittamaa vuokra-asuntotuotantoa on käynnistynyt kuluvaan vuonna vain alle 3 150 kappaletta. Suurimmiksi rakentamisen ongelmiksi on mainittu asuntotuotantoon soveltuvien maa-alueiden käyttöön saaminen sekä tonttien ja rakentamisen korkea hinta.

Asumiskustannusten osuus on kaikissa asumismuodoissa noussut selvästi esim. elinkustannusindeksiä nopeammin. Asumisen kalleus rajoittaa mahdollisuuksia muuttaa kasvukeskuksiin, mikä vaikeuttaa myös työvoiman liikkuvuutta ja uusien työtekijöiden rekrytointia. Yhdyskuntarakenteen hajautumiskehitys on erityisesti työmatkojen pidentymisen, ilmastonmuutoksen ja energian kulutuksen näkökulmasta merkittävä ongelma.

Kysyntää vastaavan asuntotuotannon ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen muodostavat kasvavilla kaupunkiseuduilla suuren haasteen. Samanaikaisesti kohonnut hinta- ja korkotaso on lisännyt myös vuokranantajien kiinnostusta myydä asuntoja pois vuokramarkkinoilta. Väestöltään vähenevillä alueilla heikentävä kysyntä puolestaan laskee omistusasuntojen hintoja ja aiheuttaa taloudellisia ongelmia vuokralajien omistajille. Alueellinen eriytyminen onkin selvästi kasvanut viime vuosina.

Valtion tukema asuntotuotanto pohjautuu vuonna 2008 korkotukilainoihin. Aravalainoituksesta on tarkoitus luopua sen vähäisen käytön takia, ja lisäksi sen edullisuus verrattuna markkinakorkoisiin lainoihin on viime vuosina ollut kyseenalainen. Etenkin eräiden perusrannusaravalainojen korot ovat jääneet kohtuuttoman korkealle tasolle.

Valtion tukemista asunnoista on kuluvaan vuonna ollut vain 17 prosenttia eli 525 kappaletta

normaaleja vuokra-asuntoja. Valiokunta korostaa, että korkotukilainojen tulee olla riittävän kilpailukykyisiä, jotta myös perusvuokra-asuntotuotanto saadaan houkuttelevaksi.

Valiokunta on huolissaan ennen vuotta 1995 tuotettujen asumisoikeusasuntojen vuosimaksujärjestelmän lainaehdoista. Valiokunnan saaman tiedon mukaan kuluttajahintaindeksiin sidotut lainojen korot johtavat siihen, ettei lainoja kyetä lyhentämään riittävästi ennen kuin talot tarvitsevat perusparannusta. Tämä vaikeuttaa korjaamiseen tarvittavan rahan keräämistä vastikkeilla, ja talot joutunevat ottamaan lisää lainaa. Valiokunta pitää tärkeänä ongelman selvittämistä, jotta se ei heikennä asumisoikeusasuntojen houkuttelevuutta ja niiden pysymistä kohtuuhintaisena asumismuotona.

Valiokunta pitää omistusasuntojen korkotukilainoituksen jatkumista ja suuntaamista energiaa säästävien omakotitalojen rakentamiseen perusteltuna. Korkotason mahdollinen nousu lisää tuen tarvetta, ja kunnat voivat tuen avulla ohjata rakentajia tarkoituksenmukaisiin suunnitteluratkaisuihin.

Asutopolitiittinen toimenpideohjelma valmistuu vuoden 2008 alussa. Siinä kiinnitetään erityistä huomiota asutopolitiikan ongelmakohtien ratkaisemiseen, kuten vuokra-asuntotarjonnan riittävyyteen ja tonttipulaan. Valiokunta pitää välttämättömänä, että toimenpideohjelmalla pystytään lisäämään ARA-tuotannon houkuttelevuutta ja pitämään vuokra-asuntojen asumiskustannukset kohtuullisina. Ohjelmassa tulee huomioida myös kiristyvät tavoitteet kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi.

Erityisryhmien asunto-olojen parantaminen. Valtaosa ensi vuonna rakennettavasta 4 500 valtion tukemasta asunnosta tulee olemaan sosiaalisinta asuntorakentamista eli erityisryhmille tarkoitettuja asuntoja. Erityisryhmille tarkoitettujen investointiavustusten määrä nousee 60 miljoonaan euroon kuluvaan vuoden 45 miljoonasta eurosta.

Tällä hetkellä käynnistyslupien saaneita investointihankkeita on noin 33 miljoonan euron edestä. Varauksen, joka edeltää urakkakilpailu-

vaihetta, on saanut 62 hanketta 39 miljoonan euron arvosta. Lisäksi Valtion asuntorahastossa on käsittelyä odottamassa avustushakemuksia 39 miljoonan euron edestä. Yhteensä hankkeet sitoisivat valtuutta 111 miljoonaa euroa, joka on huomattavasti enemmän kuin myöntämisvaltuus. Valtion asuntorahastoa on ohjeistettu siten, että ensi vuonna investointihakemuksiin tulee hakuaika ja nyt sisällä olevat hakemukset laitetaan samalle viivalle tulevien hakemusten kanssa.

Investointiavustuksella rahoitettavat hankkeet ovat euromääräisesti painottuneet huonokuntoisten tai muistihäiriöisten vanhusten sekä kehitysvammaisten ja vammaisten palveluasuntoihin. Lukumääräisesti tarkasteltuna painottuvat myös opiskelija-asunnot.

Väestön ikääntyessä on entistä enemmän tarvetta tuettuun ja mielekkääseen palveluasumiseen. Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) tuella rakennettiin aikaisemmin runsaasti vanhusten palvelutaloja, mutta RAY on tiukentanut kilpailu- ja oikeudellisia syistä avustulinjausta ja siten painetta on yhä enemmän talousarvion rahoituksen käyttämiseen.

Suomessa 12 000 kehitysvammaista asuu edelleen lapsuudenkodeissaan. Heistä lähes puolet on yli 25-vuotiaita, joiden hoitovastuun kantavat omaiset ovat pääosin ikääntyneitä tai ikääntymässä. Kehitysvammalaitoksissa asuu noin 2 200 henkilöä. Vammaispoliittinen selonteko ja kansainväliset sopimukset velvoittavat ja suosittavat järjestämään kehitysvammaisten henkilöiden asumisen muun väestön keskuudessa. Valiokunta korostaa, että kehitysvammaisten asumisen rakennemuutos tulee saada alulle mahdollisimman nopeasti, mikä edellyttäisi noin 600 asunnon rakentamista vuosittain vaalikauden ajan ja valtuuden nostamista noin 30 miljoonalla eurolla.

Valiokunta pitää esitettyä 15 miljoonan euron korotusta riittämättömänä suhteessa tarpeeseen ja korostaa samalla, että hankkeiden priorisointi on erittäin vaikea, jopa kohtuuton, tehtävä, koska jokaisessa hakemuksessa on kyse erityisryhmän tarpeesta. Valiokunta katsoo, että valtuuden riittävä korotus auttaa myös kuntien

rahoitustilannetta, koska suuri osa erityisryhmien taloista on kuntien hankkeita.

Valiokunta korottaa 25 000 000 eurolla erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain (1281/2004) mukaista avustusvaltuutta.

Asunnottomat. Asunnottomien määrä on viime vuosina vähentynyt. Yksinäisiä asunnottomia arvioidaan kuitenkin edelleen olevan 7 300 ja asunnottomia perheitä noin 250. Asunnottomista noin 4 000 on pääkaupunkiseudulla.

Ympäristöministeriön työryhmä antoi syksyllä 2007 ehdotuksensa asunnottomuuden vähentämiseksi. Vuosina 2008—2011 toteutettava pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisohjelma tulee perustumaan ryhmän ehdotukseen, jonka mukaan tavoitteeksi on asetettava pitkäaikaisasunnottomuuden puolittaminen vuoteen 2011 mennessä ja poistaminen kokonaan vuoteen 2015 mennessä.

Riski ajautua pitkäaikaisasunnottomaksi on suuri alle 25-vuotiailla, joilla on vaikeuksia päästä kiinni työelämään tai opiskeluun. Nuorten asunnottomuuden ja syrjäytymisen ehkäisemisessä ja hoidossa käytetään sosiaali- ja nuorisotyön keinoin toteutettavaa tuettua asumista. Noin 10 prosenttia nuorisotasuntojen hakijoista tarvitsee asumisen tueksi yksilöllisiä tukipalveluita.

Valiokunta pitää pitkäaikaisasunnottomuuden poistamista tärkeänä ja myös taloudellisesti kannattavana investointina, sillä syrjäytymisestä koituu yhteiskunnalle huomattavat kustannukset. Erityisesti palveluiden kehittämiseen asunnottomien yksilöllisiä tarpeita vastaavaksi tulee kiinnittää huomiota. Valiokunta korostaa lisäksi asunnottomuuden ja syrjäytymisen ehkäisemiseen kohdennettujen toimenpiteiden merkitystä, kuten asumispalvelujen kehittämistä ja niiden tuottamisen turvaamista, vähenevistä varoista huolimatta.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

- (1. kappale kuten HE 62/2007 vp)
- (2. kappale kuten HE 157/2007 vp)
- (3.—8. kappale kuten HE 62/2007 vp)

Vuonna 2008 saa valtion asuntorahaston varoista myöntää avustuksista erityisryhmien

asunto-olojen parantamiseksi annetun lain
(1281/2004) mukaisia avustuksia yhteensä enin-
tään 85 000 000 euroa.

(10.—14. kappale kuten HE 62/2007 vp)
(15. kappale kuten HE 157/2007 vp)

Päälukka 37

VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN

01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
1 848 256 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 62/2007 vp)

94. *Nettokuoletukset ja velanhallinta* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 44 347 000 euroa.
Vähennys johtuu muiden päälukkien menomomenteille ehdotetuista lisäyksistä.

YHTEENVETO

Valiokunnan ehdotuksen mukaan sekä tuloarviot että määrärahat päätyvät 45 521 675 000 euroon.

Valiokunta on lisännyt määrärahoja 44 347 000 euroa, joka on vastaavasti vähennetty momentilta 37.01.94 (nettokuoletukset ja velanhallinta).

Tuloarvioiden eroavuudet esitysten ja mietinnön välillä ilmenevät seuraavasta taulukosta:

	Esitys €	Valiokunta €
Os. 11	38 490 047 000	38 490 047 000
Os. 12	4 795 198 000	4 795 198 000
Os. 13	1 994 430 000	1 994 430 000
Os. 15	242 000 000	242 000 000
Yhteensä	45 521 675 000	45 521 675 000

Määrärahojen eroavuudet esitysten ja mietinnön välillä ilmenevät seuraavasta taulukosta:

	Esitys €	Valiokunta €
Pl. 21	122 078 000	122 078 000
Pl. 22	9 548 000	9 548 000
Pl. 23	61 530 000	61 530 000
Pl. 24	1 134 673 000	1 134 873 000
Pl. 25	747 378 000	748 428 000
Pl. 26	1 112 924 000	1 117 774 000
Pl. 27	2 417 695 000	2 418 895 000
Pl. 28	6 870 229 000	6 870 229 000
Pl. 29	6 979 629 000	6 989 663 000
Pl. 30	2 805 775 000	2 812 975 000
Pl. 31	2 122 120 000	2 130 320 000
Pl. 32	2 431 831 000	2 434 831 000
Pl. 33	14 124 199 000	14 128 949 000
(Pl. 34)	—	—
Pl. 35	325 463 000	329 326 000
Pl. 36	2 364 000 000	2 364 000 000
Pl. 37	1 892 603 000	1 848 256 000
Yhteensä	45 521 675 000	45 521 675 000

PÄÄTÖSEHDOTUS

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että ehdotus valtion talousarvioksi vuodelle 2008 hyväksytään hallituksen esityksen ja sitä täydentävän esityksen mukaisesti edellä todetuin muutoksin,

että edellä ehdotetut lausumat 1—3 hyväksytään,

että talousarvioaloitteet TAA 57, 96, 119, 563, 637, 805 ja 812/2007 vp hyväksytään,

että talousarvioaloitteet TAA 1—56, 58—95, 97—118, 120—562, 564—636, 638—804, 806—811 ja 813—1069/2007 vp hylätään,

että toimenpidealoite TPA 30/2007 vp hylätään ja

että talousarviota sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2008 alkaen.

VaVM 25/2007 vp — HE 62/2007 vp, HE 157/2007 vp

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Hannes Manninen /kesk		Minna Sirnö /vas
vpj.	Kari Rajamäki /sd		Pia Viitanen /sd
jäs.	Christina Gestrin /r	vjäs.	Esko Ahonen /kesk
	Pertti Hemmilä /kok		Hanna-Leena Hemming /kok
	Bjarne Kallis /kd		Reijo Kallio /sd
	Kyösti Karjula /kesk		Matti Kauppila /vas
	Esko Kiviranta /kesk		Inkeri Kerola /kesk
	Jari Koskinen /kok		Katri Komi /kesk
	Mikko Kuoppa /vas		Miapetra Kumpula-Natri /sd
	Reijo Laitinen /sd		Lauri Kähkönen /sd
	Mika Lintilä /kesk		Reijo Paajanen /kok
	Olli Nepponen /kok		Aila Paloniemi /kesk
	Tuija Nurmi /kok		Antti Rantakangas /kesk
	Kirsi Ojansuu /vihr		Eero Reijonen /kesk
	Heikki A. Ollila /kok		Kimmo Sasi /kok
	Heli Paasio /sd		Johanna Sumuvuori /vihr
	Markku Rossi /kesk		Marja Tiura /kok
	Matti Saarinen /sd		Jutta Urpilainen /sd
	Petri Salo /kok		Tuula Väättäinen /sd

Valiokunnan sihteereinä jaostokäsittelyissä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Hellevi Ikävalko
valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen

valiokuntaneuvos Mari Nuutila
valiokuntaneuvos Marjo Hakkila

VASTALAUSE 1 /sd

*Yleisperustelut***Tavoitteena vahva, työllistävä ja oikeudenmukainen kasvu**

Edellisten hallitusten politiikan seurauksena talouskasvu on jatkunut Suomessa edelleen vahvana ja työllisyys on kehittynyt myönteisesti. Viime vaalikaudella onnistuttiin talouspolitiikan avulla luomaan vahva taloudellinen perintö, jonka pohjalta porvarihallituksen on ollut hyvä aloittaa työtään.

Hallitus on pikavauhtia hukkaamassa edeltä jiltään saadun taloudellisen perinnön. Hyvästä perinnöstä huolimatta porvarihallituksen talouspolitiikka ei ole ollut vakuuttavaa. Hallitus on nopeasti aikaansaanut tilanteen, jossa verojen ja maksujen korotukset sekä harjoitettu työmarkkinapolitiikka johtavat itse aiheutettuun kuluttajien luottamuksen heikentymiseen ja taloudellisen kasvun hiipumiseen. Tilannetta pahentaa se, ettei hallitus ole riittävän voimakkaasti puuttanut metsä- ja paperiteollisuuden ongelmiin, jotka koskevat mm. puunsaantia ja tehtaiden lakkauttamisia.

Pelkästään tänä vuonna yli 100 kuntaa korottaa veroprosenttiaan. Olemme tilanteessa, jossa valtiontalous on vahvasti ylijäämäinen mutta kuntataloudella menee yhä heikommin. Velkaa on lyhennettävä, mutta samalla on kannettava vakavaa huolta palveluiden turvaamisesta ja kuntatalouden kestävydestä. Hallitukselle tämä tavoite vaikuttaa vieraalta.

Hallitus ei työmarkkinaratkaisun yhteydessä lunasta lupauksiaan palkankorotusten kompensoisesta. Palveluihin ei myöskään satsata riittävästi. Poliitikallaan hallitus avaa ovia kunnissa tapahtuvan yksityistämisen ja palvelutuotannon ulkoistamiseen. Tällaista laajamittaista palvelutuotannon yksityistämistä sosialidemokraatit eivät hyväksy.

Kansalaisten ostovoiman kasvu uhkaa tyrehtyä ja jäädä ennakoitua heikommaksi maksujen

ja verojen kasvun takia. Hallituksen maksu- ja veropolitiikka kiihdyttää hintojen nousua. Palkankorotusten taso yhdistettynä maksujen ja verojen korotuksiin lisää inflaatoriskiä, joka iskee erityisesti eläkkeiden ostovoimaan. Maksujen ja verojen korotukset heikentävät palkansaajien ja erityisesti lapsiperheiden taloudellista asemaa. Hallitus ei myöskään kohenna kaikkein köyhimpien lapsiperheiden tilannetta.

Veropolitiikalla tuettava työllisyyttä, oikeudenmukaisuutta ja ympäristönsuojelua

Veropolitiikan keskeinen tarkoitus on palveluiden ja tulonsiirtojen kestävä rahoittaminen. Veropohja on pyrittävä pitämään mahdollisimman laajana sekä yhtenäisenä. Verotuksen yksi keskeinen periaate on oikeudenmukaisuus ja veronmaksukyky. Oikein ajoitetulla ja kohdennetulla verotuksella voidaan vaikuttaa työllisyyteen, tulonjakoon, ympäristöön, terveyteen sekä talouden kilpailukykyyn.

Sosialidemokraattien mielestä työllisyyden hoidolle veropolitiikalla on ratkaiseva merkitys. Verorakennetta pitää kehittää jatkossa työn tekoa ja työllisyyttä suosivaksi. Työn verotuksen alentaminen on kohdistettava edelleen pieni- ja keskituloisiin. Olemme tehneet aloitteen kunnallisen perusvähennyksen nostamisesta 2 000 euroon.

Hallituksen veropolitiikka ei ole toistaiseksi edistänyt työn kysyntää eikä työikäisen väestön aktivointia työmarkkinoille. Hallituksen politiikka ei edistä työllisyyttä vaan tosiasiallisesti saattaa jopa heikentää sitä. Yhtä selvää on, että hallituksen suunnittelemat erityisesti kaikkein varakkaimpia suosivan veropolitiikan linjan tulonjakovaikutukset johtavat tuloerojen entistä nopeampaan kasvuun.

Ansiotuloihin tehty veronkevennykset pitävät verotuksen ensi vuonna reaalisesti tämän vuoden tasolla. Muiden verotuksen kiristymisen seurauksena palkan- ja eläkkeensaajien verotus tosiasiallisesti kiristyy.

Autoverotuksen uudistamisesta on tehty esitys, joka ei välttämättä vähennä liikenteen hiilidioksidipäästöjä. Autoveropäätös uhkaa johtaa yksityisautoilun lisääntymiseen ja joukkoliikenteen aseman heikkenemiseen. Uudessa tilanteessa tarvitaan uusia ja tehokkaita toimia joukkoliikenteen tukemiseksi.

Kotitalouksien sähköveron korotus kiristää tavallisten palkan- ja eläkkeensaajien talouksia tarpeettomasti. Nyt ei olisi pitänyt korottaa veroja, koska päästökauppajärjestelmä ja polttoaineiden hinnannousu nostavat energian hintaa reippaasti tulevina vuosina. Arvioiden mukaan sähkön hinta on ilman energiaverojen lisäystäkin nousemassa selvästi ensi vuoden alussa, ja tukkumarkkinahinnan on arveltu jopa kaksinkertaistuvan.

Päästöjen leikkaaminen nimenomaan kotitalouksien ja palveluyritysten sähköveroa nostamalla ei ole kovin tehokas sähkönkulutuksen hillitsemiseen tähtäävä toimi. Se on myös epäoikeudenmukainen tulonjakomielessä. Toimivampi ja kaikkia sähkönkäyttäjiä tasapuolisemmin kohteleva keino on sosialidemokraattien esittämä ydin- ja vesivoimakapasiteetille säädetty ns. Windfall-vero, joka leikkaisi osin niitä ylimääräisiä tuloja, jotka markkinahinnoiteluun siirtyminen on aikaansaanut näille sähkön tuottajille ja joita päästökaupan käynnistyminen ja päästöoikeuksien kallistuminen paisuttaa edelleen. Olemme tehneet Windfall-verosta lakialoitteen.

Verotuksen oikeudenmukaisuuden näkökulmasta esitämme selvitettäväksi pörssissä käytävälle kaupalle varainsiirtoveroa. Verosta luovuttiin 1990-luvun laman aikana pörssikaupan vauhdittamiseksi.

Joukkoliikenteen työsuhdematkalippu helpottaa erityisesti keski- ja pienituloisten taloutta ja kohdistuu naisvaltaisille aloille. Se edustaa liikumisen demokratiaa verrattuna yleensä vain johtajille tai asiantuntijoille varattuun autoetuun. Sosialidemokraatit haluavat nostaa joukkoliikenteen osuutta kaikesta liikkumisesta ja säilyttää joukkoliikenteen houkuttelevana vaihtoehtona yksityisautoilulle.

Jäteverolain ulottaminen koskemaan myös yksityisiä kaatopaikkoja tehostaa jätehuoltoa ja vähentää ympäristöhaittoja.

Aiemmin syksyllä esitimme jo budjettijulkauksemme liittyen eräitä sekä tuloja lisääviä että vähentäviä veromuutosesityksiä. Polttoaineverolakiin teimme pienemmän dieselkorotuksen kuin hallitus ja esitimme ensimmäisen sähköveroluokan korotuksen poistoa. Tuloverolakiin esitimme muutosta kakkosasuntovähennyksen laajentamiseksi, ja alkoholiveroa esitimme korotettavaksi 20 prosenttia.

Kuntien rahoituspohjaa vahvistettava sekä kunta- ja palvelurakennetta uudistettava

Hallitus on jättämässä kunnat yksin kamppailemaan yhä koveeneisiin taloudellisiin paineisiin. Hallitus on suhtautunut nihkeästi kuntien oikeutettuihin vaatimuksiin lisärahaa työmarkkinaratkaisun kompensoimiseen ja palveluille tärkeiden kuntien valtionosuuksien lisäämiseen. Sosialidemokraatit esittävät selvää määrärahojen lisäystä kuntien tuottamien palveluiden tuottamiseen ja kehittämiseen.

Ensi vuoden aikana kuitenkin pienempien kuntien liikkumavara taloutensa hoitamisessa kapenee merkittävästi. Vuosina 2009–2011 valtionosuudet eivät valtion talouden kehyksen osana olevan peruspalveluohjelman mukaan juurikaan kasva. Seuraava kustannustenjaon tarkistuksen tehdään vasta vuonna 2012.

Kuntien omaa tulopohjaa on kyettävä vahvistamaan. Lähtökohtana tulee olla, että kunnat pystyvät rahoittamaan nykyistä suuremman osan palveluistaan itse ja että ne joutuisivat nykyistä pienemmässä määrin turvautumaan valtion tukeen. Näin voitaisiin luoda tulopohjaltaan ja toimintaedellytyksiltään nykyistä vahvempi kuntaverkosto.

Nykyinen kuntarakenne ylläpitää monimutkaista valtionosuusjärjestelmää. Monimutkaisuus kertoo toimintaa ylläpidetään rakennetta, jossa tähdätään tukien maksimointiin. Laskelmia tehdään viimeistä euroa myöten siitä, miten valtion tuen käy eri vaihtoehdoissa. Myös kuntaliitokset saattavat kaatua, jos yhdistyvä kunta menettäisikin valtionosuutta kuntien yhdistyessä.

Tarvitaan selkeitä ja johdonmukaisia toimia, joilla edistetään kuntien rakennemuutosta. Tavoitteena tulee olla kuntien toimintojen järjestäminen nykyistä laajemmilla väestöpohjilla. Kuntarakenteen vahvistamisen ohella myös nykyisten kuntayhtymien toimivuus on arvioitava uudelleen. Kunta- ja palvelurakennemuutoksella pitää luoda nykyistä suurempia ja toimivampia sekä entistä vahvempia ja elinkelpoisia kuntia. Kasvavat palvelupaineet, velvoitteet ja laatuvaatimukset asettavat kuntapäätäjät tiukkojen valintojen eteen.

Kuntarakenteen uudistuksen ohella tarvitaan uudistuksia palveluiden tuottamisessa. Kuntia on kannustettava palvelujen kehittämiseen hallinnollisia esteitä purkamalla. Samalla on kiinnitettävä huomiota palvelujen tuotantoprosesseihin, laatuun, kustannustehokkuuden parantamiseen sekä tuottavuuden ja vaikuttavuuden kohentamiseen. On kehitettävä julkishallinnon asiakaspalvelua kuntien ja valtion yhteispalvelu- ja kehittämällä, sähköisten verkkojen käyttöä lisäämällä ja uusinta teknologiaa hyödyntämällä.

Tuottavuusohjelmalla ei saa vaarantaa julkisten palveluiden laatua ja saatavuutta

Edellisen hallituksen aikana sovittiin valtion tuottavuusohjelman käynnistämisestä, ja sitä toteutetaan osana valtion kehys- ja budjettiprosessia. Aiemman ohjelman mukaan vuosina 2007—2011 oli tarkoitus vähentää valtiolta noin 9 600 työpaikkaa. Viime hallituskaudella tehty päätös lähti siitä, että kaikki toimenpiteet voitiin tehdä henkilöstön luonnollisen poistuman kautta. Nykyhallitus on sen sijaan nostonut henkilöstön vähennystarvetta tuntuvasti. Valtiontalouden kehystyksiin lisättiin 50 prosentin eli 4 800 työntekijän lisävähennys, joka kohdistuu vuoden 2011 jälkeiseen aikaan. Mielestämme vähennystarpeen suuri nostaminen heikentää julkisia palveluita ja yleistä turvallisuutta sekä uhkaa romuttaa tuottavuusohjelman alkuperäiset myönteiset tavoitteet palveluiden tuottamisen tehostamisesta ja laadun parantamisesta ja johtaa irtisanomisiin.

Tuottavuusohjelmassa pitää olla keskeistä valtion toiminnan tuloksellisuuden parantami-

nen, jossa korostuvat palvelujen laatu ja vaikuttavuus sekä valtion henkilöstön työhyvinvoinnin samanaikainen kehittäminen. Tuottavuusohjelma ei saa merkitä pelkästään henkilöstömäärän supistamista ja toimintojen ulkoistamista. Pelkkä henkilöstön vähentäminen aiheuttaa työkuormituksen kasvua, työssäjaksamisen ongelmia ja sairauslomiamia.

Hallinnonalojen tuottavuutta ja tuloksellisuutta lisäävät toimet pitää tehdä ja ajoittaa siten, etteivät ne vaaranna valtion tehtävien hoitoa eivätkä heikennä kansalaisten palvelujen laatua ja saatavuutta. Kansalaisten ja valtion henkilöstön oikeusturvasta on huolehdittava tuottavuusohjelman yhteydessä.

Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmiin puuttuttava määrätietoisesti

Ammatillisen ja alueellisen liikkuvuuden edistäminen ovat keskeisiä tekijöitä, kun etsitään ratkaisuja työttömyyteen ja toisaalta työvoimapolian. Tarvitaan monipuolisia toimia. Työvoiman osaamistason parantaminen on tärkeä osa työelämän muutosturvaa. Osaavan työvoiman tarjonnan varmistamiseksi tulee työvoimapolitiikkaan ja -koulutukseen panostaa riittävästi. Aikuiskoulutusta tulee uudistaa ja esimerkiksi ammatillisen koulutuksen tarjontaa parantaa. Esittämällämme kakkosasunnon verovähennys-oikeuden laajennuksella kaikkeen perhe- muotoon katsomatta olisi ollut tehokas vaikutus alueelliseen liikkuvuuteen. Tässä suhteessa hallituksen esitykset jäävät kovin vaatimattomiksi.

Talousarvioehdotuksen mukaisesti tehtävä ammatillisen peruskoulutuksen laajentaminen 2 200 opiskelijalla on oikeansuuntainen mutta riittämätön toimenpide. Ammattiosaajista on pulaa esimerkiksi rakennus- ja teollisuudessa. Ammatillisen koulutuksen suosio on myös kasvanut. Ammatillisia opiskelupaikkoja olisikin tullut lisätä yli 4 000 paikalla 2 200 paikan sijasta.

Hallitus esittää työllistämismäärärahojen suuntaamista uudelleen siten, että valmentavaa koulutusta ja julkisen hallinnon tukityöllistämistä vähennetään ja määrärahoja suunnataan erityisesti yritysten kanssa toteutettavaan koulu-

tukseen sekä yksityisen sektorin tukityöllistämiseen. Valmentavan koulutuksen ja kunta-, valtio- ja järjestösektorin tukityöllistämisen avulla on pitkäaikaistyöttömien, ikääntyvien, maahanmuuttajien ja vajaakuntoisten työllistymisedellytyksiä voitu parantaa ja ehkäistä heidän syrjäytymistään. Tämä linjaus saattaa kasvattaa eriarvoisuutta myös työttömien kesken. Lisäksi valtio- ja kuntasektorin tukityöllistämismäärärahoja vähennettäessä kunnat joutuvat rahoittamaan pitkäaikaistyöttömien työllistämisen entistä enemmän itse. Näin lisätään entisestään myös kuntien menoja.

Työllisyysperusteisiin investointeihin myönnetään ensi vuodelle merkittävästi vähemmän rahoitusta kuin vuodelle 2007. Työllisyysperusteiset investointituet ovat olleet huomattava apu rakennemuutosten hallinnassa ja vaikeimmilla työttömyysalueilla. Investointirahoilla on tuettu esimerkiksi Lapin matkailun kehittämistä ja Pohjois-Karjalan rakennemuutosten hallintaa. Niillä on rahoitettu tärkeitä infrastruktuurihankkeita, jotka ovat luoneet edellytyksiä elinkeinotoiminnan kehittämiseksi ja yritysten sijoittumiselle. Siksi katsomme, että investointimäärärahojen taso tulee säilyttää ennallaan.

Hallitus toimi oikein palauttaessaan yrityksille suunnatun nuorten matalapalkkatuen takaisin syrjäytymisuhan alaisten nuorten ja vammaisten työllistämiseen. Syrjäytymisen ehkäisemiseksi tulee nuorten osallistumista aktiivitoimenpiteisiin, kuten koulutukseen, entisestään vahvistaa ja tarjota heille nykyistä enemmän räätälöityjä, yksilöllisiä ratkaisuja.

Toimeentulotuesta on muodostunut täydentävä toimeentulon lähde monelle työmarkkinatukea saavalle työttömälle. Toimeentulotukiriippuvuuden vähentämiseksi tulee työmarkkinatuen tasoa nostaa. Peruspäivärahan ja ansiosidonnaisen työttömyysturvan ollessa kytkettyjä työmarkkinatukeen nostaisi korotus myös näitä etuuksia.

Emme hyväksy hallituksen esitystä valtion tuottavuusohjelmaksi myöskään siksi, että se vähentäisi henkilöstöä merkittävästi myös työhallinnosta. Koska työhallinnossa pyritään yhä yksilöllisempään ja erilaisten asiakkaiden tarpeis-

ta lähtevään palveluun, ovat myös henkilöstön hoitamat tehtävät ja heidän työnkuvansa muuttuneet merkittävästi. Työllisyys ei kasva ilman riittäviä henkilöstöresursseja työhallinnossa.

Sivistys on avain tulevaisuuteen

Suomen tulevaisuus rakentuu vahvalle sivistyspääomalle, yhä monipuolisemmalle osaamiselle ja jatkuvalla uudelleenkouluttautumiselle. Muuttuva työelämä ja sen vaatimukset asettavat työntekijöille suuria haasteita. Näin pienessä populaatiossa kaikkien kansalaisten lahjakkuusresurssit on käytettävä.

Suomalainen menestystarina perustuu yleiseen ja yhtäläiseen koulutukseen, joka takaa kaikille lapsille ja nuorille tasa-arvoisen mahdollisuuden kouluttautua. Tätä periaatetta ei ole syytä murentaa tukemalla hallituksen linjan mukaisesti yksityisiä koulutuksen antajia.

Kuntien saamat opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet eivät kasva hallituksen talousarvioesityksessä vuodelle 2007 palvelutarpeita ja kustannuskehitystä vastaavalla tavalla. Opetustoimen aikaisempi valtionosuusprosentti oli 45,3. Nyt sitä ollaan laskemassa 41,89 prosenttiin. Samanaikaisesti kuntien asukaskohtaista rahoitusosuutta nostettaisiin nykyisestä 54,7 prosentista 58,11 prosenttiin.

Sosialidemokraattien mielestä valtionosuusprosentti on pidettävä ennallaan. Se toisi kunnille lisärahaa 230 miljoonaa euroa. Sosialidemokraatit esittävät, että kunnille myönnetään budjettiperusteisesti tämä lisämääräraha. Näin turvataan kuntien järjestämä perusopetus, tukiopeus, erityisopetus ja kouluterveydenhuolto.

Useiden kuntien saama opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus tulee arvion mukaan ensi vuonna vähentymään tähän vuoteen verrattuna. Sen sijaan yksityiset järjestäjät sekä kuntayhtymät saavat koko hyödyn yksikköhintojen korottamisesta, koska niiden osalta ei oteta huomioon vähentävänä asukaskohtaista rahoitusosuutta ja sen kasvua.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusprosenttia ei saa leikata, vaan se pitää säilyttää nykyisellä tasolla, koska hallituksen esitys kohtelee koulutuksen järjestäjiä eri tavoin. Raha

ohjautuu etenkin yksityisille koulutuksen järjestäjille ja kuntayhtymille. Lisäksi hallituksen esitys ei riittävästi tarkastele rahoituksen riittävyyttä erityyppisissä kunnissa.

Sosialidemokraatit jättivät talousarvioaloitteen, jossa he toivoivat opintorahan aikaistusta jo vuoden 2008 alusta, koska opintorahan jälkeenjääneisyys on ongelma, joka on pikaisesti korjattava. Lain mukaan korkeakouluopiskelijoiden ja muiden oppilaitosten opiskelijoiden opintorahaa korotetaan 15 prosentilla. Äänestyksessä lain voimaantulosta hallituksen esitys opintorahan aikaistamisesta 1.1.2008 tuli voimaan. Lain voimaantulosta huolimatta vaadimme, että hallitus tuo välittömästi eduskuntaan esityksen opintotukilain muutoksesta, jotta opintorahan korotukset voidaan aikaistaa tulevaksi voimaan heti.

Valiokunnassa on esitetty kritiikkiä siitä, että kulttuurilaitosten VOS:n nouseva prosentti ei kanavoidu kunnissa tosiasiasa kulttuurilaitoksille, vaan menee kuntien yleiseen kassaan. Myös tämä tukee valtionsuuprosenttien nostamista, silloin kuntien kokonaistaloustilanne kohoaa ja niillä on paremmat mahdollisuudet huolehtia, että rahat hyödyntävät nimenomaan kulttuurilaitoksia.

Sosialidemokraatit ovat pettyneitä aikuisten koulutustason kohottamisohjelman eli Nostehjelman lakkaamisesta. Hallitus ei tarjoa tilalle vastaavaa toimintaa, vaikka kyseessä on sen hallitusohjelmassa mainitsema painopistealue. Nosteen jatkaminen antaisi vähän koulutetuille tai vanhentuneen tutkinnon varassa oleville ihmisille uskoa paremmasta tulevaisuudesta.

Suomalainen yliopistopolitiikka on nojannut alueellisesti kattavaan yliopistoverkkoon, jossa jokainen yliopisto pyrkii tekemään huipputason tutkimusta ja laadukasta koulutusta. Kaikkien hallituksen toimien seurauksena yliopistokentän rahoitus on selkeästi miinusmerkkinen jo ensi vuonna. Porvarihallitus kurjistaa yliopistojen taloudellisia näkymiä, samanaikaisesti se aikoo sijoittaa satoja miljoonia uuden innovaatioyliopiston säätiöpääomaan.

Suomessa on edelleen hälyttävän paljon koston- ja homevaurioista kärsiviä koulurakennuk-

sia. Monien kuntien taloudellinen tilanne ei mahdollista koulurakennusten pikaista korjaamista. Valtion tuki on korjaamisten aloittamiseksi välttämätön. Oppilaiden ja koulujen henkilökunnan terveydestä on huolehdittava.

Julkinen, laadukas ja maksuton kirjastolaitos on taannut jokaiselle suomalaiselle mahdollisuudet sivistää itseään ja osallistua tietoyhteiskunnan toimintaan sen täysivaltaisena jäsenenä. Kirjastojen rooli internetin ja muiden tietoliikenneyhteyksien tarjoajana kaikille kansalaisille on keskeisessä asemassa. Niiden toimivuus on turvattava huomioiden eri kuntien alueella asuvien ihmisten tasa-arvoinen asema kirjastopalveluiden suhteen. Kirjastojen perustamiskustannusten myöntämisvaltuudet ovat riittämättömät.

Valtiovarainvaliokunnan esitykset erityisoppilaitosten, yliopistokeskusten ja harjoittelukoulujen sekä näkövammaisten kirjaston määrärahojen lisäämisestä ovat tervetulleita. Sosialidemokraatit eivät hyväksy valtion erikoisoppilaitosten omistuspohjan yksityistämistä.

Vapaalle sivistystyölle on osoitettu kansallisesti tärkeitä koulutustehtäviä liittyen kansalaisopintoihin, tietoyhteiskunnan kansalaisvalmiuksien parantamiseen ja maahanmuuttajakoulutukseen. Kuitenkin ristiriita annettujen tehtävien ja resurssien välillä on erityisesti opintokeskusten kohdalla suuri.

Jatkossa tulee selvittää mahdollisuus muuttaa ylioppilaskirjoitukset maksuttomaksi. Se on tärkeä kädenojennus nimenomaan vähävaraisimmille perheille. Taloudellisesti tiukoilla oleville perheille maksullisuus on raskas taloudellinen taakka ja vaikuttaa osalla perheistä nuoren kirjoittamien aineiden määrään.

Yhä useampi taiteilija on ilman vakituista tulonlähdettä, eikä heillä ole takuuta taloudellisesta mahdollisuudesta tehdä taidetta. Varsinkin kuva- ja tanssitaiteilijoiden asema Suomessa on heikko. Alhaisista, epäsäännöllisistä ja epävarmoista tuloista ei myöskään ole varaa maksaa itselleen kohtuukokoista yrittäjäeläkettä tai sosiaaliturvaa. Yrittäjätoimintaan kuuluva liikevoiton tuottaminen, voiton maksimointi tai edes sen optimointi ovat useimmiten ylipäänsä vieraita taiteilijan työlle.

Vaikka apurahansaajien, joihin lukeutuu myös useita taiteilijoita, eläke- ja sosiaaliturva-uudistus on tarkoitus toteuttaa yrittäjien eläkelain uudistuksen yhteydessä, ei tämäkään suoraan vaikuta niiden taiteilijoiden eläkekertymään, jotka eivät saa apurahaa. Tästä syystä tulisi taiteilijoiden eläketurvasta huolehtia taiteilijoiden erityistarpeisiin räätälöidyllä eläkejärjestelmällä.

Ennen rakenteellista ja perinpohjaista taiteilijoiden eläketurvan uudistusta tulee hallituksen nostaa vuosittain myönnettävien ylimääräisten taiteilijaeläkkeiden määrää vuonna 2003 hyväksytyn taiteilijapoliittisen ohjelman seuranta- ja toimeenpanoryhmän esityksen mukaisesti siten, että ylimääräisten taiteilijaeläkkeiden vuotuinen määrä nostetaan takavuosien 65:een vuoteen 2010 mennessä. Tämä on entistäkin olennaisempaa, kun suurten ikäluokkien taiteilijat tulevat lähivuosina sankoin joukoin eläkeikään.

Veikkausvoittovarot jaettava eduskunnan tahdon mukaan

Liikunnan, kulttuurin ja nuorisotoimen rahoituksesta merkittävä osa tulee veikkauksen tuotoista. Sosialidemokraatit eivät hyväksyneet veikkausvoittovaroista katettavaksi aiemmin budjettivarojen katettuja menoeriä, koska se on ristiriidassa eduskunnan yksimielisesti säätämän jakosuhtelain kanssa ja on pois edunsaajien osuudesta. Oli välttämätöntä, että hallitus peräännytti päätöksensä käyttäen veikkauksen voittovaroja eräiden kulttuurilaitosten laina- ja vuokramenoihin. Jatkossakin veikkausvoittovarojen ja budjettivarojen keskinäinen rahoitusrakenne on säilytettävä ennallaan.

Pitkäjänteisempää liikennepolitiikkaa

Liikennepolitiikan on perustuttava pitkäjänteiseen suunniteluun ja siinä tulee korostua liikenneturvallisuus, elinkeinoelämän toimintaedellytykset sekä ympäristökysymykset tasapuolisesti koko maassa. Hallitus on kuitenkin mitoitannut liikenteen tarvitseman budjettikehyksen alimitaiseksi, vaikka elämme vahvan valtiontalouden aikaa.

Merkittävää kansallista pääomaamme, tieverkkoa, ei tule päästää rappeutumaan, koska siinä tapauksessa tiestön saattaminen ennalleen muodostuu kohtuuttoman kalliiksi. Perustienpito on infrastruktuurin ylläpitoa ja yleisen turvallisuuden parantamista, mutta samalla tehokas keino tukea tasapainoista aluekehitystä ja työllisyyttä. Hallituksen ratkaisut heikentävät myös radanpidon kehittämistä. Nykyinen rataverkko ei voi toimia tehokkaasti ja turvallisesti esitetyllä rahoitustasolla, ja rataverkon kunto on monin paikoin kriittinen. Ratojen huonokuntoisuuden takia kuljetusten turvallisuusriskit kasvavat ja aikataulujen noudattaminen vaikeutuu.

Eduskunnan yksimielisesti hyväksymiä liikennehankkeita ei saa lykätä. Seurauksena on väistämättä liikenneturvallisuuden vaarantuminen, suomalaisen elinkeinoelämän ja kilpailukyvyn kärsiminen sekä ympäristöpolitiikan heikkeneminen. Viime vuonna oppositio vaati jo aloitettavaksi päätettyjen hankkeiden kiirehtimistä.

Yksi kiireellisimmistä ja pääkaupunkiseudun kuntien yksimielisesti ykköshankkeena ajamista ratahankkeista on Vantaalle sijoittuva Kehärata. Hallitus on myös lykkäämässä kantatien 51 korjausta välillä Kirkkonummi—Kivenlahti ja Savonlinnan keskustan tiehankkeita vuodelle 2010. Ratojen sähköistämisiä on jatkettava eduskunnan vuoden 2007 talousarviossa päättämän lausuman mukaisesti. Seinäjoki—Oulu-ratahankkeen osalta on varmistettava, että rataosuus rakennetaan kaksiraiteiseksi ja että hankkeen toteutusta nopeutetaan.

Lisäksi sosialidemokraatit odottavat hallitukselta vaikuttavia toimia joukkoliikenteen vahvistamiseksi. Kannatamme tukea erityisesti suurten kaupunkien joukkoliikenteeseen. Useissa Euroopan suurissa kaupungeissa valtio tukee joukkoliikennettä 50—60 prosentilla, mutta Suomessa suurten kaupunkien joukkoliikenteen tulot perustuvat lipputuloihin ja kuntien myöntämään rahoitukseen. Ehdotamme myös maksutonta joukkoliikennettä lapsille ja nuorille. Tavoitteena tulee olla joukkoliikenteen käytön lisääminen.

Joukkoliikenne kilpailukykyiseksi

Joukkoliikenteen peruspalvelutason lähtökohtana tulee olla jokaisen suomalaisen jokapäiväisen arkielämän liikkumisen turvaaminen sekä paremman ilmastopolitiikan noudattaminen. Hallituksen eväillä tämä ei ole mahdollista. Joukkoliikenteeseen panostamisen pitää noudattaa eduskunnan aikaisemmin linjaamia päätöksiä.

Hallitus esittää polttoaine- ja sähköveroon korotuksia. Veronkorotuksen kohdentaminen suurempana dieselöljyyn kuin bensiiniin on riskitiedossa ympäristö- ja joukkoliikennetavoitteen kanssa. Veronkorotuksen maksumiehiksi joutuvat bussimatkustajat ja erityisesti syrjäseutujen joukkoliikennettä käyttävät matkustajat, kun matkalipun hinta nousee. Tuntuu jopa uskottomalta rangaista kuluttajia puhtaamman kulkumuodon käytöstä. Valtion tulisi verotuksella päivävastoin ohjata ihmisten siirtymistä henkilöautoista joukkoliikenteen käyttöön eikä päivävastoin.

Joukkoliikenteen osuuden kasvattaminen on tärkeä keino leikata liikenteen aiheuttamia ympäristöhaittoja. Tätä taustaa vasten hallituksen suurille kaupungeille lupaama joukkoliikennetuki tulisi aikaistaa alkamaan jo ensi vuoden alusta eikä vasta vuonna 2009. Näin tuki olisi linjassa autojen hinnan halpenemisaikataulun kanssa, jotta joukkoliikenne voisi muodostaa todellisen vaihtoehdon yksityisautoilulle. Sosialidemokraatit esittivät lakialoitteella työsuhdematkalipun verotusarvon laskemista.

Raideliikenne on vähän saastuttavana, energiataloudellisena ja turvallisenä liikennemuotona kestävä kehityksen mukaista. Rataverkon perusparannusluontoisiin korjausinvestointeihin varattu rahoitus ei riitä. Jos riittävää rahoitusta korjausinvestointeihin ei saada, uhkaa useiden rataosuuksien perusparannustöiden valmistuminen lykkääntyä vuosilla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut vaativat merkittävää lisärahoitusta

Kunnat saavat hallitusohjelman mukaista korotusta sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksiin vain 21,3 miljoonaa euroa. Kunnat tarvitse-

vat lisärahoitusta perusterveydenhuollon ja vanhustenhuollon sekä lapsiperheiden palveluiden vahvistamiseen, vammaisten palvelutarjontaan (mm. henkilökohtaisen avustajapalvelun parantamiseen), mielenterveyspalveluihin, omaishoitajien palveluihin ja päihdepalveluihin. Tähän nähden hallituksen esittämä nettolisäys on täysin riittämätön.

Kuntien palvelurakenteiden tehostaminen on tarpeen. Tästä huolimatta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuntaa tarvitaan lisää: peruspalveluohjelmassa todettu nettolisätarve on noin 4 000 työntekijää vuodessa. Hallitus ei turvaa kunnille resursseja tästä lisäystarpeesta aiheutuviin menoihin. Sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakaskunnan että henkilöstön hyvinvointi edellyttää, että riittävä työntekijämäärä näissä palveluissa turvataan.

Koska kustannuspaineet mm. ikärakenteen muuttumisen vuoksi lisääntyvät kaikissa kunnissa, talousvaikeuksiin joutuvat ensin muuttotappioiset ja vanhusvoittoiset kunnat, joiden on vaikeampi kompensoida kunnan omarahoitusosuuden kasvua veronkorotuksin. Palvelujen tasa-arvoisen saatavuuden kannalta tämä on kestämätöntä.

Esitimme 600 miljoonan euron määrärahalisäystä kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuksiin. Esityksemme antamisen jälkeen syntyi kunta-alalle palkkaratkaisu, jonka seurauksena hallitus lisäsi kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuksia 150 miljoonaa euroa. Tämän vuoksi esitämme 450 miljoonan euron lisäystä sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuksiin. Valtionosuuslisäyksen jakautuminen asukasluvun mukaan tasaisesti kuntien kesken varmistaisi eri asemassa olevien kuntien yhdenvertaisuuden toteutumisen.

Erikoissairaanhoidon mukaan valtio suorittaa korvausta kuntayhtymille, joissa on yliopistosairaala, lääkärin ja hammaslääkärin perus- ja erikoistumiskoulutuksesta sekä yliopistotasoisesta terveystieteellisestä tutkimustoiminnasta (ns. EVO-raha). Vaikka hallitus on lisännyt koulutuksen korvauksen määrärahoja viidellä miljoonalla eurolla, ovat koulutusmäärärahat

edelleen riittämättömät kustannustaso huomioon ottaen. Määrärahat erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan ovat useita vuosia olleet samat, vaikka tutkimustoiminnan tulos ja volyymi ovat lisääntyneet huomattavasti. Valtion tulee turvata tutkimuksen julkinen rahoitus mm. puolueettoman tutkimustoiminnan turvaamiseksi. Näistä syistä ehdotamme sekä tutkimuksen että koulutuksen määrärahojen korottamista.

Veteraanien ja sotainvalidien etuuksia on kehitettävä siten, että heillä on mahdollisimman tasavertaiset mahdollisuudet kuntoutukseen ja muihin etuuksiin. Kotona asuvia sotainvalideja tuetaan korvaamalla kuntien heille järjestämiä sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluja. Haitta-asteeltaan 10—15 prosentin sotainvalidit jäävät kuitenkin näiden palvelujen ulkopuolelle. Ikääntymisen seurauksena monilla heistä on toimintakyky heikentynyt siinä määrin, että he tarvitsevat monenlaista apua ja palveluja. Myös näille sotainvalideille on syytä järjestää asianmukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon avopalvelut. Siksi esitämme sotainvalidien kunnallisiin avopalveluihin oikeuttavan haitta-asterajan laskemista 10 prosenttiin. Jatkossa sotilasvammalain mukaisten etuuksien edellytyksenä olevasta haitta-asteprosentista voidaan luopua kokonaan.

Hallitus esittää veteraanien kuntoutusoikeutta laajennettavaksi niin, että kuntoutusjaksoa jaettaessa aviopuolison kanssa molempien laitostuntoutusjakson pituus on 10 vuorokautta. Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa kiinnitettiin huomiota siihen, että sotainvalidien jaetun laitostuntoutuksen pituus jää edelleen seitsemään vuorokauteen. Ehdottoman tärkeää on, että sotainvalidien ja veteraanien mahdollisuudet jaettuun laitostuntoutukseen ovat yhdenvertaiset. Kannatamme valiokunnan ehdotusta määrärahalisäyksestä sotainvalidien jaetun laitostuntoutuksen saamiseksi samalle tasolle veteraanien kanssa.

Ei asiakasmaksujen korottamista

Asiakasmaksukorotukset kohdentuvat voimakkaimmin paljon sairastaviin, työttömiin ja vähä-

tuloisiin ihmisiin. Asiakasmaksujen ja lääkekustannusten kokonaisuus aiheuttaa erityisesti pienituloisille vammaisille ja pitkäaikaissairaille ihmisille tilanteita, joissa perustuslain mukainen oikeus yhdenvertaisuuteen ja oikeus sosiaaliturvaan eivät toteudu. Maksujen korotukset kasvattavat tuloeroja. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja ei tule korottaa eikä lääkehuoltoon liittyviä uudistuksia tehdä, ennen kuin sosiaali- ja terveyspalvelujen ja lääkekustannusten maksukattoa koskevat päätökset on tehty. Indeksisidonnaisuuden sijasta palvelujen rahoituksen kannalta tärkeitä asiakasmaksuja voidaan tarkistaa nykyistä johdonmukaisemmin silloin, kun kustannustasossa on tapahtunut merkittävä muutos. Pienituloisten ja paljon sairastavien henkilöiden mahdollisuus hakeutua asianmukaiseen hoitoon on turvattava.

Potilaan on edelleenkin saatava avohoidossa tarpeellinen lääkehoito kohtuullisin kustannuksin. Sairausvakuutuksen lääkekorvausten tasoa on parannettava, ja lääkekorvausten tulee kohdentua oikeudenmukaisesti eri potilasryhmille.

Hallitus on ymmärtänyt sosialidemokraattien ja koko opposition yhteisen huolen, joka on koskenut hallituksen suunnitelmaa poistaa ns. nollamaksuluokka kokopäivähoidosta. Hallitus on ilmoittanut luopuvansa tästä aikomuksestaan. Edellytämme hallituksen pitäytyvän päätöksessään ja oikeuttavan pienituloisimmat perheet ilmaiseen päivähoidon myös jatkossa.

Korottaessaan asiakasmaksuja hallitus vähentää samassa suhteessa kuntien valtionosuuksia. Maksujen korotuksesta aiheutuva lisätulo on jätettävä palvelun tarjonnasta vastaavalle kunnalle niin, että niillä voidaan parantaa palvelujen tasoa.

Lapsiperheköyhyys on poistettava ja lasten ja nuorten syrjäytyminen estettävä

Kasvanut lapsiperheköyhyys on edelleen selkeä yhteiskuntapoliittinen ongelma. Hallituksen esittämä lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen nosto on sinänsä positiivinen linjaus. Kuten valiokuntakin mietinnössään korostaa, ei tällä tavoin kuitenkaan auteta kaikkein köyhimpiä yksin-

huoltajaperheitä, sillä yksinhuoltajakorotuksen lisäys pienentää toimeentulotukea.

Tehokkaampi toimenpide lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi on toimeentulotuen lapsen perusosan nostaminen, jota esitämme. Esitämme myös ensimmäisen lapsen lapsilisän korottamista, sillä tutkimusten mukaan ensimmäisestä lapsesta aiheutuvat perheelle yleensä suurimmat kustannukset.

Yhdymme valiokunnan lausumaan, jossa vaaditaan, että sosiaaliturvan kokonaisuudistuksessa kiinnitetään erityistä huomiota lapsiperheiden taloudellisen aseman parantamiseen sekä riittävän perusturvan varmistamiseen ja siihen, että etuuksien yhteensovituksessa otetaan aiempaa paremmin huomioon toimeentulotuen varassa olevat lapsiperheet. Edellytämme, että hallitus tehokkaasti toteuttaa valiokunnan vaatimukset lapsiperheköyhyyden poistamisesta. Lisäksi katsomme, että sosiaaliturvan kokonaisuudistuksen yhteydessä tulee selvittää lapsilisän maksamista myös 17-vuotiaille, sekä lapsilisän yhteensovittamista opintotuen ja muiden sosiaali-etuuksien kanssa.

Lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon tarve on viime vuosina kasvanut jatkuvasti. Oman osuutensa kasvuun aiheuttavat muun muassa kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrän lisääntyminen sekä vanhempien päihteiden käytön kasvu. Osaava ja oikea-aikainen hoito on lasten ja nuorten kehityksen kannalta ensisijaisen tärkeää. Tällä vahvistetaan lapsen ja nuoren selviytymistä tasapainoiseen aikuisuuteen ja vähennetään myöhempien, huomattavasti kalliimpien hoitomuotojen tarvetta.

Hallitus esittää lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen järjestämistä koskevan erityisvaltionosuuden poistamista ja rahoituksen siirtämistä kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin tarkoitettuun valtionavustukseen. Hallituksen esitys siitä, että rahoitus jatkossa on pysyvä, on sinänsä kannatettava. Erillisellä määrärahalta aloitettiin kuitenkin viime hallituskaudella hyviä hankkeita, joiden jatkuvuus olisi turvattava nytkin. Jos lapsi- ja nuorisopsykiatrian määrärahat sisällytetään sosiaali- ja terveydenhuollon hankerahoitukseen, ei ole varmuutta siitä,

että nämä hankkeet jatkuvat. Sosialidemokraatit katsovat siten, että lasten ja nuorten psykiatristen palveluiden parantamiseen tarkoitettu erityisvaltionosuus on myönnettävä kunnille myös ensi vuonna. Lisäksi ko. erityisvaltionosuuden määrää on nostettava, jotta mielenterveysongelmisten lasten ja nuorten oikea-aikainen hoito ja myös hoidon pitkäjänteisempi suunnittelu voidaan turvata.

Tuemme hallituksen päätöstä osoittaa miljoonan euron määrärahalisäys lasten ja nuorten oikeuspsykiatristen tutkimusten kustannusten korvaamiseen. On välttämätöntä, että valtio antaa kunnille korvamerkityn määrärahan tähän tarkoitukseen. Ensi vuoden jälkeen kustannukset siirtyvät kokonaan valtiolle. Valtion on huolehdittava siitä, että rahoitus kunnissa riittää koko ensi vuodelle.

Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto on tärkeä osa ennaltaehkäisevää kansanterveystyötä. Siten koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon ja terveydenhuollon resursseihin on kiinnitettävä yhä enemmän huomiota. Terveysongelmia ehkäiseviä palveluja on kehitettävä.

Stakesin selvityksen mukaan vain harvoissa terveyskeskuksissa kouluterveydenhuolto on järjestetty kansallisten suositusten mukaisesti. Suositusten ja mitoitusten noudattamiseksi tulee kouluterveydenhuollon resursseista ja työmenetelmistä laatia selvitys ja arviointi kaikissa Suomen kunnissa. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon kehittämistyössä on erityisesti kiinnitettävä huomiota toisen asteen (lukioden ja ammattioppilaitosten) opiskelijaterveydenhuoltoon ja sen järjestämiseen. Myös ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoa tulee parantaa.

Kuntien mukaan viime kaudella hyväksytyn, vuoden alusta voimaanastuvan lastensuojelulain tärkeä tavoite on varhainen puuttuminen lasten ja nuorten ongelmiin ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja lastensuojelussa. Kuntien mukaan uuden lastensuojelulain toimeenpano on todennäköisesti ongelmallista resurssien riittämättömyyden vuoksi. Siksi on hyvä, että valio-kunta esittää lisämäärärahaa lain täytäntöönpanoon. Valtiolla tulee olla valmiuksia taloudelli-

sesti turvata lastensuojelulain toteutuminen yhdessä kuntien kanssa: esimerkiksi riittävästä henkilöstöstä on huolehdittava. Jotta lain tehokas toimeenpano toteutuu, on tärkeää huolehtia lastensuojelupalvelujen riittävästä rahoituksesta. Myös toimeenpanolle muusta lainsäädännöstä aiheutuvat esteet on kartoitettava ja poistettava.

Kehitysavun tavoitteista pidettävä kiinni

Sosialidemokraatit muistuttavat, että kehitysyhteistyöllä voidaan merkittävästi parantaa juuri köyhimpien maiden sekä heikoimmassa asemassa olevien — lasten ja naisten — asemaa. YK:n yleiskokous määrittä yhteisten kehityspäämäärin keskeisimmäksi tavoitteeksi äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistamisen maailmasta. YK:n tavoite on, että teollisuusmaiden kehitysapu olisi 0,7 prosenttia maiden BKT:stä. Suomen on osallistuttava YK:n vuosituhatjulistuksen tavoitteiden toteuttamiseen maailmanlaajuisen köyhyyden voittamiseksi. Tämä edellyttää kansainvälisen talouden pelisääntöjen ja oikeudenmukaisuuden vahvistamista sekä kehitysrahoituksen kasvattamista.

Hallitus jää heti jälkeen keväällä asettamistaan aputavoitteista. Reippaan talouskasvun vuoksi kehitysavun osuus kansantaloudesta ei nouse tasaisesti kohti EU:ssa sovittua 0,51 prosentin minimitasoa vuoteen 2010 mennessä. Hallitus esitti kehitysyhteistyövaroihin ainoastaan prosentin sadasosan lisäystä kuluvan vuoden 0,43 prosentista 0,44 prosenttiin.

Kansalaisten turvallisuudesta huolehdittava

Oikeuslaitoksemme uudistaminen on välttämättömyydenä jo oikeudenkäyntien kokonaiskeston lyhentämiseksi. Rahoitusta ei kuitenkaan tule supistaa vaan lisätä kohdentaen se tehokkaasti. Tuottavuutta ei paranneta yksioikoisilla rahoituksen ja henkilöstön vähennyksillä, vaan toiminnan suunnitelmallisella järjeistämällä, joka vaatii selkeitä panostuksia myös oikeuspoliittiseen tutkimukseen.

Viime hallituskaudella käynnistetty Sisäisen turvallisuuden ohjelma sisälsi laajan sosiaalisen turvallisuuden käsitteen keskittyen syrjäytyymi-

sen vastaiseen toimintaan. Suomen keskeisimpiä turvallisuusongelmia on läheissuhdeväkivalta, jonka kitkemiseksi tarvitaan tehokkaita toimenpiteitä. Suomessa sekä naisiin kohdistuva väkivalta että naisten kuolemaan johtava väkivalta on yleisempää kuin muissa teollistuneissa maissa keskimäärin. Naisiin kohdistuva väkivalta on moniulotteinen ongelma, jolla on vakavia ja laaja-alaisia vaikutuksia fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen sekä yhteiskunnassa toteutuvan tasa-arvoon. Sen sosiaaliset, terveydelliset ja taloudelliset kustannukset ovat huomattavat sekä yksilölle että yhteiskunnalle. Hallitusohjelmaan ei kuitenkaan ole kirjattu mitään konkreettisia tekoja, joilla väkivaltaa ehkäistäisiin tai uhreja suojeltaisiin paremmin.

Hallitus on laskemassa ensi vuoden talousarviossa poliisitoimen määrärahoja kahdella prosentilla, mikä vaarantaa väkivaltarikosten tehokkaan torjunnan. Erityisesti paikallispoliisin toimintakyky kansalaisten turvallisuuden perustan vahvistamiseksi edellyttää edellisen hallituksen aikana esitetyn 10 milj. euron lisäpanostuksen myöntämistä poliisin rahoitukseen.

Itämeren hätään vastattava tehokkain toimenpitein

Itämeri on yksi maailman saastuneimmista meristä. Tutkijoiden mukaan pahimmat haitat Itämerelle aiheutuvat sen rehevöitymisestä, sinne pääsevästä raskasmetalleista ja muista haitallisista aineista. Muita uhkatekijöitä ovat hapettomuus ja leväkukinnat. Pääosa rannikkovesistä on jo rehevöitynyt ja suuri osa merenpohjasta kuollut. Kotimaisista ravinnelähteistä merkittävin on rannikkoalueiden maatalous. Itämereen laskevaa ravinnekuormaa tulisikin kiireesti vähentää. Jo valtiontalouden kehyksiin sisältyneessä vastalauseessaan sosialidemokraatit vaativat maatalouden tukien tehokkaampaa sitomista ympäristövelvoitteisiin.

Tulevaisuudessa Itämerta uhkaa myös Venäjän, Puolan ja Baltian maiden maatalouden tehostuminen. Vesien- ja mertsuojelunäkökulma tulisikin ottaa vahvemmin mukaan EU:n maatalouspolitiikkaan, mm. ottamalla ravintetaselaskelmat pakollisiksi toimenpiteiksi. Val-

tion talousarvioesityksessä lähialueyhteistyöhön käytetty määräraha on ympäristöministeriön alaisuudesta kokonaan poistettu. Teknisen avun rahoitus hoidetaan jatkossa ulkoasiainministeriön määrärahasta. Lähialueyhteistyötä onkin tarkoitus asteittain kehittää osapuolten väliseksi tasavertaiseksi yhteistyöksi, ja esimerkiksi Venäjältä edellytetään kasvavaa taloudellista sitoutumista hankkeisiin. Menotaso vähennee 23 miljoonasta 13 miljoonaan vuoteen 2011 mennessä. Tämä ei kuitenkaan saa entisestään laskea määrärahan ympäristöhankkeita koskevaa osuutta, jossa Suomen tulisi näyttää lähialueilleen mallia.

Itämeren suojelukomissio (HELCOM) on laatinut toimintaohjelman, joka sisältää konkreettisia toimenpiteitä Itämeren tilan pelastamiseksi. Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän mielestä on tärkeää, että valtioneuvoston periaatepäätöksen tasolta siirrytään pikaisesti toimenpideohjelman tasolle ja myös Itämeren suojelukomission toimintaohjelman rahoitus turvataan valtion budjetissa. Lisäksi ohjelman toteuttamiseen tulee näkyvästi sitoutua ministeritasolla.

Ympäristöjärjestöjen tuet takaisin vasta viime metreillä

Ympäristöjärjestöt eivät toimi vain tärkeänä valistustyön tekijänä kansalaisten keskuudessa, vaan muodostavat myös merkittäviä asiantuntijaorganisaatioita, joiden osaamista hyödynnetään päätöksenteossa laajasti. Järjestöt ovat luoneet myös huomattavat kansainväliset verkostot. Tästä huolimatta hallitus esitti valtion talousarviossa leikkausta ympäristöjärjestöille suunnattuihin valtionapuihin. Järjestötukien vähentämistä tapahtuu samalla muillakin hallinnon aloilla. Tämä on vastoin hallituksen omaa ohjelmaa, jossa nimenomaan painotetaan yhteistyön lisäämistä kolmannen sektorin kanssa. Sosialidemokraatit esittivät yhteisessä talousarvioaloitteessaan ympäristöjärjestöjen saaman tuen nostamista entiselleen.

Ympäristöjärjestöjen työ esimerkiksi ilmastomuutoksen hillinnässä on korvaamatonta. Oli välttämätöntä, että hallitus korjasi leikkausaikeensa sosialidemokraattien esityksen mukai-

sesti. Hallituksen ympäristölinjan kannalta huolestuttavaa on, että määrärahojen palautus tapahtui vasta eduskuntakäsittelyn aikana ja sittenkin vasta voimakkaan painostuksen alaisena.

Asumiseen sosiaalista oikeudenmukaisuutta

Suurissa kasvukeskuksissa ja erityisesti pääkaupunkiseudulla on huutava pula kohtuuhintaisista asunnoista. Perheasuntojen vaikea saatavuus suurissa kaupungeissa on osaltaan aiheuttanut yhdyskuntarakenteen hajoamista, mikä on ympäristön kannalta kielteistä. Asuntopulan ja työmarkkinoiden toimivuuden vuoksi tarvitaan tehokkaita toimia riittävän asunto- ja tonttitarjonnan turvaamiseksi.

Yhteiskunnan tukema vuokra-asuntotuotanto on lähes pysähtynyt. Uusia vuokra-asuntoja on valtion tuella viime aikoina rakennettu käytännössä lähinnä enää erityisryhmille. Seuraavan neljän vuoden aikana vapautuu rajoituksista lähes 50 000 aravavuokra-asuntoa. Osa säilyy vuokra-asutuskäytössä, mutta niitä myydään myös omistusasunnoiksi.

Vuokra-asuntotarjonnassa ollaan jäämässä enenevässä määrin markkinavoimien armoille. Kuitenkin jo pelkästään työvoiman saatavuuden turvaamiseksi tarvittaisiin yhteiskunnan voimakasta panostusta edullisiin vuokra-asuntoihin. Jotta vuokra-asuntotuotanto lähtisi käyntiin, on korkotuen ehtoja parannettava selkeästi ja toimiin ryhdyttävä välittömästi. Sosialidemokraatit esittävät tätä koskevaa lausumaa.

Korkotukea parannettaessa on siihen etsittävä mukaan myös elementtejä, jotka kannustavat ekologisiin valintoihin. Esimerkiksi peruskorjausten korkotukijärjestelmää on muutettava niin, että korkotuen määrä riippuu energiansäästön asteesta.

Asuintalojen energiatehokkuutta on tuntuvasi parannettava. Pientalot muodostavat lämmitysenergian suurimman kuluttajaryhmän. Erityinen haaste energian säästölle liittyy kotitalouksiin, joiden lämmitystavan muuttamisen taloudelliset hyödyt eivät yksittäin ole riittävän suuria ohjaamaan kuluttajia tekemään kalliita kertainvestointeja. Kotitalouksia tulee kannustaa energiansäästöön tukemalla pientalojen lämmi-

tysenergian muutosinvestointeja. Korjaustointintaan myönnettäviä avustusrahoja on nostettava myös asuntojen esteettömyyden mahdollistamiseksi. Väestön ikääntyessä on tärkeää turvata hissiavustusten määrärahat ajoissa.

Valtion asuntorahaston varoista myönnettävien erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annettavien avustusten myöntövaltuutta nostettiin budjettiriihessä ja eduskuntakäsittelyn aikana kehitysissä ehdotettuun nähden huomattavasti. Sosialidemokraatit pitävät huolestuttavana, ettei hallitus sinänsä ollut valmis huolehtimaan heikoimmassa asemassa olevien asuntotilanteen turvaamisesta vaan valtuuden nostamiseen asianmukaiselle tasolle päästiin vasta eduskuntakäsittelyn kautta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme yleis-perusteluissa lausuttavaksi seuraavaa:

Vastalauseen lausumaehdotukset

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus korottaa yliopistoille varattua määrärahaa valtion tiede- ja teknologianeuvoston esittämälle tasolle. Hallituksen myöntämä määräraha on riittämätön tulevaisuutta ajatellen. Yliopisto-opetuksen ja tutkimuksen perusrahoitus tulee nostaa vastaamaan yliopistoille asetettuja opetuksen ja tutkimuksen kehittämisvaatimuksia.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus korjaa veropoliittista linjaansa oikeudenmukaisempaan suuntaan niin, että verotus perustuu veronmaksukykyyn ja veropohja pidetään laajana ja tiiviinä eikä suurten omaisuuksien haltijoita vapauteta perintöverosta. Veropolitiikalla pitää edistää oikeudenmukaista tulonjakoa ja tukea työllisyyttä.

3. Vuoden 2008 talousarvioesityksessä koulutuksen painopiste siirtyy yksityiskouluihin. Kilpailukykyemme perustuu kuitenkin yleiseen, yhtäläiseen ja tasa-arvoiseen koulutukseen. Eduskunta edellyttää, että valtion ammatillisten erityisoppilaitosten nykyinen omistusrakenne pitää säilyttää.

4. Tuottavuusohjelmassa pitää pyrkiä valtion toiminnan tuloksellisuuden parantamiseen, jossa korostuvat palvelujen laatu, vaikuttavuus ja valtion henkilöstön työhyvinvoinnin samanaikainen kehittäminen. Tuottavuusohjelma ei saa merkitä pelkästään henkilöstömäärän supistamista ja toimintojen ulkoistamista. Pelkkä henkilöstön vähentäminen aiheuttaa turvallisuuden vaarantamista, työkuormituksen kasvua, työssäjaksamisen ongelmia ja sairauslomia.

5. Suomen Itämeren suojeluohjelman tavoitteita ja toimia tulee tarkentaa ja tiu-kentaa. Hallitus ei vielä kukaan esitä riittäviä toimia Itämeren rehevöitymisen torjumiseksi. On tehostettava Itämeren maiden lähialueyhteistyötä. Maatalouden päästöt ovat yksi Itämeren suurimmista saastuttajista. Eduskunta edellyttää, että Itämeren suojelemiseksi ja kuormituksen vähentämiseksi toteutetaan maatalouden ympäristötuen kriittinen puolivälitarkastelu.

6. Liikennepolitiikan on perustuttava pitkäjänteiseen suunniteluun, ja siinä tulee korostua liikenneturvallisuus, elinkeinoelämän toimintaedellytykset sekä ympäristökysymykset tasapuolisesti koko maassa. Hallituksen myöntämät määrärahat eivät tätä kuitenkaan tue. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin perustienpidon, perusradanpidon ja joukkoliikenteen määrärahojen korottamiseksi ja että hallitus luopuu jo aloitettavaksi päätettyjen hankkeiden lykkäämisestä.

7. Eduskunta edellyttää, että hallitus lisää sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusta erityisesti lasten ja nuorten sekä vanhusten ja vammaisten julkisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen parantamiseksi, kansalaisten tasavertaisuuden vahvistamiseksi omaishoidossa ja

henkilökunnan riittävyyden varmistamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollossa.

8. Eduskunta edellyttää, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja ei koroteta eikä lääkehuoltoon liittyviä uudistuksia tehdä, ennen kuin sosiaali- ja terveyspalvelujen ja lääkekustannusten maksukattoa koskevat päätökset on tehty. Pienituloisten ja paljon sairastavien henkilöiden mahdollisuus hakeutua asianmukaiseen hoitoon on turvattava. Indeksidonnaisuuden sijasta palvelujen rahoituksen kannalta tärkeitä asiakasmaksuja voidaan tarkistaa nykyistä johdonmukaisemmin silloin, kun kustannustasossa on tapahtunut merkittävä muutos.

9. Eduskunta edellyttää, että hallitus lisää työllisyysmäärärahoja ja työllisyysperusteisia investointimäärärahoja osaan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi, rakenteellisen työttömyyden alentamiseksi sekä rakennemuutospaikkakuntien tukemiseksi. Heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien ihmisten asemaa ei saa heikentää. Ammatilliseen koulutukseen ja ammatilliseen aikuiskoulutukseen tulee osoittaa lisävoimavaroja.

10. Jotta vuokra-asuntotuotanto lähtisi käyntiin, on korkotuen ehtoja parannettava selkeästi ja toimiin ryhdyttävä välittömästi. Pääkaupunkiseudulla ja kasvukeskuksissa on valtava tarve kohtuuhintaisille vuokra-asunnoille. Valtion tehtävä on huolehtia, että niitä syntyy vastaamaan kasvavaa kysyntää. Tämän vuoksi eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy välittömiin toimiin korkotuen ehtojen selkeäksi parantamiseksi.

11. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo välittömästi eduskuntaan esityksen opintotukilain muutoksesta, jotta opintorahan korotukset voidaan aikaistaa tulevaksi voimaan heti.

Yksityiskohtaiset perustelut

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)*

Turvallisuuden uusia haasteita ovat muun muassa ympäristömuutokset ja luonnononnettomuudet, hallitsemattomat väestöliikkeet, tarttuvat taudit, ihmiskauppa, uskontojen väliset ristiriidat, vähemmistöjen syrjintä, alueelliset konfliktit, sortuvat valtiot, kansainvälinen rikollisuus, terrorismi ja joukkotuhoaseiden leviäminen. Maailmanlaajuinen köyhyys ja eriarvoisuus ylläpitävät kaikkien turvattomuutta. Kaikille näille ongelmille ja uhille on ominaista, ettei niitä kyetä torjumaan ensisijaisesti sotilaallisin välinein.

Suomelle on tärkeää monenkeskinen kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen oikeuden kunnioittaminen. Erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien toimintakykyä on tehostettava maailmanlaajuisten turvallisuus- ja kehitysongelmien ratkaisemiseksi sekä ihmisoikeuksien edistämiseksi.

Suomen on osallistuttava YK:n vuosituhatjulistuksen tavoitteiden toteuttamiseen maailmanlaajuisen köyhyyden voittamiseksi. Tämä edellyttää kansainvälisen talouden pelisääntöjen ja oikeudenmukaisuuden vahvistamista sekä kehitysrahoituksen kasvattamista.

Maailman kuudesta miljardista ihmisestä joka viides elää äärimmäisessä köyhyydessä eli alle yhdellä dollarilla päivässä. YK:n yleiskokous määrittä yhteisten kehityspäämäärien keskeisimmäksi tavoitteeksi äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistamisen maailmasta. Pyrkimyksenä on puolittaa äärimmäisessä köyhyydessä elävien

osuus vuoteen 2015 mennessä. Tutkimusten mukaan kansalaisten enemmistö on valmis kantamaan nykyistä suurempaa vastuuta maailman köyhistä. Kehitysyhteistyöllä voidaan merkittävästi parantaa juuri köyhimpien maiden sekä heikoimmassa asemassa olevien — lasten ja naisten — tilannetta. Kehitysyhteistyömäärärahoja onkin lisättävä siten, että YK:n suositus, 0,7 prosenttia BKT:sta, voidaan saavuttaa mahdollisimman pian.

Kiinnitimme jo hallituksen kehystalousarviossa vuosille 2008—2011 huomiota siihen, että hallitus jää heti jälkeen keväällä asettamistaan aputavoitteista. Talouskasvun vuoksi kehitysavun osuus kansantaloudesta ei nouse tasaisesti kohti EU:ssa sovittua 0,51 prosentin minimitasoa vuoteen 2010 mennessä. Hallitus esittää nyt kehitysyhteistyövaroihin ainoastaan prosentin sadasosan lisäystä kuluvan vuoden 0,43 prosentista 0,44 prosenttiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 24.30.66 otetaan lisäyksenä 26 000 000 varsinaiseen kehitysyhteistyöhön.

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

22. (24.99.25) Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Suomi osallistuu kansainväliseen siviilikriisinhallintaan päämääränään edistää kriisialueiden kehitystä kohti demokratiaa, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteiden kunnioitusta, hyvää hallintoa sekä toimivaa kansalaisyhteiskuntaa.

Käytännössä toiminta on asiantuntijoiden lähettämistä kriisialueille ja alueille, joilla demokraattiset ja oikeusjärjestelmän rakenteet kaipaavat ulkopuolista vahvistusta, tukea ja koulutusta. Sisällöltään toiminta ulottuu eri alojen tarkkailu-, koulutus- ja neuvontatehtävistä viranomaistoimintojen, kuten poliisitoimen, oikeuslaitoksen tehtävien ja siviilihallinnon sijaisamiseen.

Siviilikriisinhallinnan tarve ja merkitys kasvaa jatkuvasti. Siviilikriisinhallinnan henkilöstön rekrytointi ja koulutusvalmiuksien ylläpito edellyttää lisävoimavaroja.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 24.99.22 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa siviilikriisinhallintaan.

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. (25.10, osa ja 25.30) Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. (25.10.23) Muiden tuomioistuinten toimintamäärärahat (siirtomääräraha 2 v)

Käytännön oikeusturvan laadun ja saatavuuden turvaamiseksi on tärkeää muuntaa silkat resursileikkaukset todelliseksi tuottavuusohjelmaksi. Oikeuslaitoksemme rakenteellinen uudistaminen on välttämätöntä jo oikeudenkäyntien kokonaiskeston lyhentämiseksi. Rahoitusta ei kuitenkaan tässä prosessissa tule supistaa vaan lisätä se tehokkaasti kohdentaen. Tuottavuutta ei paranneta yksioikoisilla rahoituksen ja henkilöstön vähennyksillä vaan todellisella tuottavuuden parantamiseen tähtäävällä toiminnan suunnitelmallisella järjeistämällä. Esimerkiksi lainvalmistelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota oikeusprosessin tarpeettomiin käytäntöihin, joita karsimalla kalliit voimavarat voidaan suunnata tuottavammin itse oikeusturvan takaamiseen. Toinen tärkeä toimenpide on tuomarien täydennyskoulutuksen ja erikoistumisen mahdollistaminen.

Aivan keskeistä oikeusturvan toteuttamisessa ja oikeuslaitosuudistuksen suunnittelussa on riittävän tutkimustiedon tuottaminen. Tutkimustietoa tulee hyödyntää myös lainvalmistelussa. Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos on valtion pienin sektoritutkimuslaitos, ja rahoituksen lisääminen on alan merkityskin huomioon ottaen kii-

reellisen tarpeellista. Oikeusministeriön tutkimukseen ja kehittämiseen varaamaa siirtomäärärahaa, joka nousee vuodesta 2007 vain 2 prosentilla, ei voida pitää oikeuslaitoksen muutospainneet huomioon ottaen riittävänä.

Tuomioistuinlaitokselle viime vuosina osoitetuista määrärahanostuksista huolimatta eri tuomioistuimissa syntyneitä jutturuuhkia ei ole pystytty purkamaan. Tämän lisäksi keskimääräisissä käsittelyajoissa on suuria alueellisia eroja. Nykytilannetta ei voida pitää kansalaisen oikeusturvan kannalta hyväksyttävänä, ja Suomi onkin saanut osakseen lukuisia kansainvälisiä huomautuksia tuomioistuinprosessin liiallisesta kestosta.

Oikeudenkäyntien osalta vuoden 2008 budjetin tavoitteena on nopeuttaa käsittelyaikoja, supistaa niiden alueellisia eroja ja jatkaa käräjäoikeusverkoston harventamista. Vaikka talousarvioesityksessä tuomioistuinlaitoksen toimintamenoja ollaan kasvattamassa, tältä osin talousarvioesityksen panostusta tuomioistuihin ei kuitenkaan voida pitää riittävänä. Esimerkiksi korkeimman oikeuden rahoitus ei nouse tässä esityksessä yhtään ja muiden tuomioistuinten vain 3–5 prosenttia vuoteen 2007 verrattuna. Ratkaistujen asioiden arviotaulukot eivät osoita varsinaista nopeutumista vielä vuodelle 2008, mitä ei voida pitää sopivana ottaen huomioon tuomioistuinlaitoksen nykytilan akuutti hätä.

Markkinaoikeus ruuhkautui vuosina 2005–2006 erityisesti kuntien kilpailutustoimia koskevista valituksista. Käsittelyaika piteni 13,5 kuukauteen vuonna 2006. Hallinto-oikeuksissa keskimääräisten käsittelyaikojen odotetaan jopa kasvavan entisestään. Vastaavasti vakuutus-oikeuden ruuhkatilanne on kestävä. Vaikka talousarviossa esitetään tuomioistuinten toimintamenoihin 10 miljoonan euron lisäpanostusta, ei tätä voida pitää riittävänä. Sosialidemokraatit pitävät olennaisen tärkeänä, että oikeuslaitoksen jutturuuhkan purkamiseksi riittävän nopeasti tuomioistuinten määrärahoja tulee välittömästi lisätä vastaavasti myös valtion talousarvioissa vuosille 2009 ja 2010, jotta käsittelyaikoja voidaan välittömästi lyhentää. Tällä määrärahanostuksella on tarkoitus parantaa myös syyttäjä-

puolen voimavaroja harmaan talouden torjumiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 25.10.03 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa tuomioistuinten toiminnan turvaamiseksi.

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Hallituksen talousarvioesityksen ja hallitusohjelman mukaan hallitus aloittaa toimenpiteet, joiden tavoitteena on lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminnan turvaaminen. Sosialidemokraatit vaativat, että edellisen hallituksen valmistelutyön pohjalta on välittömästi päätettävä siirtymisestä kumppanuusrahoitusmallista valtion talousarvion kautta toteutettavaan lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminnan rahoittamiseen.

Pelastusopiston yhteydessä toimiva siviili-kriisinhallinnan koulutuskeskus yhdessä Pelastusopiston toiminnan, Poliisin tekniikkakeskuksen alueellisen yksikön, sekä sotilaallisen kriisinhallinnan keskinäisen koordinaation kanssa mahdollistaa kansainvälisesti tarkastellen eturivin tason EU:n koulutusyksikön kehittämisen.

Rajavartiolaitoksen osalta sosialidemokraatit ovat huolissaan kansallisen turvallisuuden ja ihmiskaupan torjunnan kannalta keskeisen laitoksen toimintamahdollisuuksien turvaamisesta tuottavuusohjelman henkilöstövähennyspainoiden keskellä. Katsomme, että Rajavartiolaitoksen henkilöstöä ei tule vähentää vaan tuottavuutta on kehitettävä toimintaa tehostamalla.

10. (26.07, osa ja 26.75) Poliisitoimi

01. (26.07.21, osa ja 75.21) Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus on laskemassa ensi vuoden talousarviossa poliisitoimen määrärahoja kahdella prosentilla. Tehostamispainotteet eivät saa johtaa ope-

ratiivisen poliisitoimen tason laskuun. Organisaatiomuutosten tulee perustua kentän toimintaedellytysten turvaamiseen. Erityisesti paikallispoliisin toimintakyky kansalaisten turvallisuuden vahvistamiseksi edellyttää edellisen hallituksen aikana esitetyn 10 miljoonan euron lisäpanostuksen myöntämistä poliisin rahoitukseen. Uusien poliisien työllistämistä on tuettava erillismäärärahoihin. On myönteistä, että lisätalousarviossaan hallitus kohdentaa poliisin toimintamenoihin 3,9 miljoonaa euroa lisää. Tarpeeseen nähden tämä on kuitenkin edelleen puutteellinen panostus, ja esitämme 6,1 miljoonan euron täydennystä, jotta paikallispoliisin toimintakyky voidaan täysimääräisesti turvata.

Viime hallituskaudella käynnistetty Sisäisen turvallisuuden ohjelma sisälsi laajan sisäisen turvallisuuden käsitteen keskittyen syrjäytymisen vastaiseen toimintaan. Tässä suhteessa pidettiin tärkeänä sosiaalityöntekijöiden ja poliisin yhteistyön tiivistämistä. Samoin perättiin sosiaalipäivystyksen ulottamista koko maahan. Sisäisen turvallisuuden ohjelmalta edellytetäänkin nykyistä vahvempaa syrjäytymisen vastaista ja sosiaalista turvallisuutta vahvistavaa työtä. Suomen keskeisimpiä turvallisuusongelmia on läheissuhdeväkivalta, jonka kitkemiseksi tarvitaan tehokkaita toimenpiteitä.

Naisiin kohdistuva väkivalta on moniulotteinen ongelma, jolla on vakavia ja laaja-alaisia vaikutuksia uhrin ja hänen läheistensä fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen. Sen sosiaaliset, terveydelliset ja taloudelliset kustannukset ovat huomattavat sekä yksilölle että koko yhteiskunnalle. Kyseessä ei ole perheen yksityinen ja näkymätön asia, vaan koko yhteiskuntaamme koskettava ongelma. Suomi on allekirjoittanut vuonna 1995 YK:n naisten maailmankonferenssin loppuasiakirjan, jossa Suomi sitoutuu estämään ja poistamaan kaikkinaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan. Samassa konferenssissa hallitukset sitoutuivat soveltamaan sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistamista, joka on tärkeää myös naisiin kohdistuvan väkivallan kannalta.

Puuttuminen erityisesti naisiin kohdistuvaan väkivaltaan edellyttää kansallisella tasolla onnistuakseen aktiivista ja sitoutuvaa alueellista ja paikallista toimintaa, joita ovat mm. palvelu- ja hoitojärjestelmän kehittäminen sekä ennaltaehkäisevän toiminnan käynnistäminen toiminnallista verkostoitumista tehostamalla. Suomessa onkin käynnistetty useita projekteja ja tutkimushankkeita naisiin kohdistuvan väkivallan poistamiseksi. Olennaista on, että myös miehiä on hankkeissa mukana. Yksi suurimpia esteitä parisuhdeväkivallan poistamisessa on uhrin vaikeaminen ja häpeä, joita ei voi poistaa ilman miesten ja naisten avointa vuoropuhelua ja kattavaa asennemuutosta. Tutkimusten ja projektien tulisi laajentua kansalaiskeskusteluksi, jotta muutokseen saataisiin lisävauhtia.

On hälyyttävää, että hallitusohjelma ei lupaa parannuksia kuntien velvollisuuksien kirkastamiseksi väkivallan eri osapuolten palvelutarjonnan osalta eikä ohjelmaan ole kirjattu muitakaan lainsäädännöllisiä tai käytännöllisiä tekoja, joilla väkivaltaa estettäisiin tehokkaammin tai uhreja suojeltaisiin paremmin.

Talousrikollisuuden ja harmaan talouden on arvioitu aiheuttavan vuosittain yli 5 miljardin euron suuruiset vahingot. Summasta noin puolet aiheutuu verotulojen menetyksistä ja puolet elinkeinoelämälle ja yksityisille kuluttajille aiheutetuista vahingoista. Vahinkojen määrän voidaan olettaa nopeasti kasvavan mm. globalisaation ja tietotekniikan kehittymisen mukanaan tuomien monipuolistuvien rikoksentekomahdollisuuksien johdosta. Sosialidemokraattien hallitusajankana aloitetut merkittävät panostukset harmaan talouden ja talousrikollisuuden kitkemiseen eivät saa lisäpanostuksia vuoden 2008 talousarvioesityksessä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 26.10.01 otetaan lisäyksenä 6 100 000 euroa poliisien toimintamenoihin.

Pääluokka 27**PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLIN-
NONALA****01. (27.01 ja 27.92) Puolustuspolitiikka ja hallinto***01. (27.01.21) Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta on linjannut Puolustushallinnon rakennuslaitoksen osalta henkilöstön vähennyksen 220 henkilötyövuodella vuoden 2008 loppuun mennessä. Puolustusministeriössä tullaan täten toteuttamaan nopeutettua valtion tuottavuusohjelmaa, joka tulee johtamaan työntekijöiden irtisanomisiin.

Tämä on vastoin valtioneuvoston omia periaatepäätöksiä ja linjauksia sekä eduskunnan ja parlamentaarisen neuvottelukunnan tahtoa. Valtion linja on ollut luonnollinen poistuma, jos on tarvetta vähennyksiin.

Eduskunta edellytti vuonna 2002 valtiovarainvaliokunnan mietinnössä, että Puolustushallinnon rakennuslaitoksen henkilöstön asema turvataan siten, että mahdolliset henkilöstövähennykset toteutetaan ensi sijassa luonnollisen poistuman avulla ja että henkilöstön palvelusuhteen jatkuvuus turvataan toissijaisesti uudelleensijoittamiskeinoin.

Asiaa valmistelemaan asetettu parlamentaarinen neuvottelukunta totesi selvityksessään myös, että kiinteistöuudistuksen mukaisen toiminnan jatkokehittäminen tapahtuu eduskunnan uudistuksen hyväksymisen yhteydessä linjaamalla tavalla valtion hyvää työnantajapolitiikkaa noudattaen.

Tulevat irtisanomiset ovat ilmeisesti myös työ sopimuslain vastaisia, koska vastaavat työt on ostettava ulkopuolisilta. Valtion tuottavuus-

ohjelmaan rakennuslaitos on jo vähentänyt henkilöstöään 30 prosenttia.

Rakennuslaitoksen palkkakustannus on noin 30 prosenttia koko sen budjetista. Noin 70 prosenttia on täysin kilpailutettua energiaa, tarvikkeita ym. vastaavaa. Rakennuslaitoksen työntekijät, muun muassa siivoojat, joutuvat täysin syyttömästi kiinteistöuudistuksen tuomien lisäkustannusten maksumiehiksi.

Senaatti-kiinteistöjen rajut pääomavuokran korotukset ovat nostamassa puolustushallinnon kiinteistömenot sietämättömälle tasolle. Yliopistot ovat jo pitkään protestoineet jatkuvia Senaatti-kiinteistöjen vuokrankorotuksia.

Rakennuslaitos on nykyisellään puolustusvoimien strateginen kumppani. Kokonaisvuokramalli lisää puolustusvoimien ydintehtävän ulkopuolista työtä. Keskitetty osaaminen kiinteistöasioissa häipyä rakennuslaitoksen henkilöstön mukana hallinnonalalta, ja tilalle tulevat jatkuvasti vaihtuvat yritykset. Strateginen kumppani ei voi olla kolmen vuoden välein vaihtuva ulkopuolinen palveluntuottaja. Vaihtuvat yritykset eivät pysty vastaamaan turvallisuudesta. Esimerkiksi vankeinhoitolaitos ei ole siirtynyt kokonaisvuokramalliin perustellen sitä nimenomaan turvallisuusnäkökulmalla.

Rakennuslaitosta tulee kehittää siten, että yksösvaihtoehdoksi otetaan laitoksen oman työn kehittäminen ottaen huomioon eduskunnan lausumat sekä parlamentaarisen neuvottelukunnan linjaukset. Ulkoistaminen ei saa olla itseisarvo.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että hyväksytään seuraava lausuma:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus noudattaa eduskunnan aikaisemmin laatimia linjauksia Puolustushallinnon rakennuslaitoksen uudistuksesta.

Pääluokka 28**VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA****50. (28.07) Eläkkeet ja korvaukset***16. (28.07.06) Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha)*

Hallituksen esityksessä valtion vuoden 2008 talousarvioksi ehdotetaan, että vuonna 2008 saadaan myöntää enintään 35 täyttä eläkettä vastaavaa ylimääräistä taiteilijaeläkettä. Vuonna 2003 hyväksytyn taiteilijapoliittisen ohjelman seuranta- ja toimeenpanoryhmä esitti, että ylimääräisten taiteilijaeläkkeiden vuotuinen määrä nostetaan takavuosien 65:een vuoteen 2010 mennessä. Tämän tavoitteen toteuttaminen lisäisi valtion menoja noin 70 000 euroa vuodessa ja siitäkin osa palautuisi valtiolle eläkkeistä maksettuna veroina. Puuttuminen tähän epäkohtaan käy entistäkin välttämättömämmäksi, kun suurten ikäluokkien taiteilijat tulevat näinä vuosina runsain joukoin eläkeikään.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 28.50.16 otetaan lisäyksenä 70 000 euroa uusien ylimääräisten taiteilijaeläkkeiden myöntämiseksi.

Pääluokka 29**OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****10. Yleissivistävä koulutus**

Kuntien saamat opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet eivät ole kasvaneet palvelutarpeita ja kustannuskehitystä vastaavalla tavalla. Useissa maakunnissa opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet ovat asukasta kohden vähentyneet. Kuntien saamien valtionosuuksien vähentymisen johtuu muun muassa voimakkaasti kasva-

neesta opetus- ja kulttuuritoimen asukaskohtaisesta rahoitusosuudesta sekä myös opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmässä käytössä olevasta ylläpitäjämallista.

Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaoston budjettimietinnön mukaan ongelmana on, että museoiden ja teattereiden rahat ohjataan kunnissa muihin käyttötarkoituksiin. Kohentuneessa taloustilanteessa kunnat olisivat voineet ohjata museoille ja teattereille kuuluvat rahat niille, eivätkä ne ohjautuisi muihin tarkoituksiin.

30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Budjettiperusteinen lisäys kuntien yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin. Kuntien toimintaedellytykset lakisääteisten opetus- ja kulttuuritoimen tehtävien hoitamiseen ja rahoittamiseen ovat heikentyneet. Sosialidemokraatit esittivät hallintovaliokunnan mietinnön vastalauseessa opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusprosenttien korottamista.

Sosialidemokraatit esittävät edelleen, että kuntien rahoitus turvataan budjettiperusteisesti. Tämä toisi budjettiin lisäyksenä 230 000 000 euroa vuodelle 2008. Näin kunnat saisivat budjettiperusteisesti määrärahoja, jotka kohentaisivat kuntien taloutta.

Perusopetuksen ryhmäkoon pienentäminen. Budjetissa on luvattu ohjata ikäluokkien pienemmisestä aiheutuneet varat perusopetuksen laadun parantamiseen. Koululaitos ja erityisesti perusopetus ovat viime vuosina eläneet kovien säästöpainneiden alaisina. Tämä on aiheuttanut opetusryhmien kasvattamista jopa yli 30 oppilaan ryhmiin.

Monissa yleisopetuksen ryhmissä on integroituina erityistä tukea tarvitsevia oppilaita. Ennen kaikkea näissä ryhmissä tarvitaan riittävän pienet ryhmäkoot, jotta niin erityistä tukea tarvitsevat oppilaat kuin myös yleisopetuksen oppilaat saisivat riittävästi opettajan ohjausta ja apua.

Taiteen perusopetuksen valtionosuuteen oikeuttavan tuntimäärän lisääminen. Lasten ja nuorten taideopetus on tärkeä väylä taiteen ymmär-

ryksen lisäämisessä. Taide on osa kulttuuria ja yleissivistystä. Lisäksi taiteella ja taiteen tekemisellä on tutkitusti ihmisten hyvinvointia lisäävä vaikutus. Nuorella iällä syntynyt innostus taiteeseen kantaa läpi elämän. Taidekasvatuksen mahdollisuudet ovat rajalliset, sillä taideopetus kilpailee muiden oppiaineiden kanssa tunti-kehyksistä ja määrärahoista. Kuitenkin OECD:n tutkimusten mukaan suomalaiset lapset saavat huipputuloksia kohtuullisen vähäisellä tuntiopetuksen määrällä. Nyt onkin syytä miettiä, voitaisiinko tuntikehystä kasvattaa ja antaa lisää tunteja taideaineiden opetukselle.

Valtionosuuskin tuettavalla taiteen perusopetuksella on tärkeä merkitys myös oppilaiden alueellisen tasa-arvon kannalta, sillä mahdollisuudet tutustua erilaisiin taiteisiin ja harrastaa niitä ovat kaupunkien ulkopuolella rajalliset.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.10.30 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 230 000 000 euroa, josta 60 000 000 euroa käytetään perusopetuksen ryhmäkokojen pienentämiseen ja 5 000 000 euroa taiteen perusopetuksen valtionosuuteen oikeuttavan tuntimäärän lisäämiseen.

34. Valtionosuus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Suomessa on edelleen hälyttävän paljon ksteus- ja homevaurioista kärsiviä koulurakennuksia. Pahin tilanne on niissä kunnissa, joilla ei ole varaa järjestää tilapäistiloja koulujen toimintaan. Näin ollen terveyshaitoista kärsivät oppilaat ja koulun henkilökunta. Vaikein tilanne on niissä kunnissa, joissa väestön ikääntyminen ja muuttoliike kaupunkeihin rajoittavat taloudellista liikkumavaraa entisestään. Home ja asbesti aiheuttavat hengityselinsairauksia, puutteellinen ilmanvaihto taas laskee vireystilaa. Lisäksi monien koulujen tilat eivät täytä esteettömyyden vaatimuksia tai nykyaikaisia atk-valmiuksia.

Monien kuntien taloudellinen tilanne ei mahdollista koulurakennusten pikaista korjaamista, vaan korjauksia siirretään vuosi toisensa jäl-

keen. Valtion tuki on korjaamisten aloittamiseksi välttämätön. Oppilaiden ja koulujen henkilökunnan terveyden pitää olla ykkössijalla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.10.34 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa ja myöntämisvaltuutta lisätään 3 000 000 eurola.

30. (29.30 ja 29.20, osa) Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö

30. (29.30.30, 50, 55 ja 56) Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Parlamentaarinen aikuiskoulutustutkimusryhmä (PAT) käynnisti vuonna 2002 valmistuneessa muistiossaan keskustelun vapaan sivistystyön ns. suuntaviivaopinnoista. Ajatusta on tämän jälkeen kehitetty yhteistyössä vapaan sivistystyön toimijoiden ja opetushallinnon kanssa, ja parhaillaan (2005—2008) on käynnissä näiden opintojen lisäämiseen ja kehittämiseen tähtäävä informaatio-ohjaus. Suuntaviivaopintojen ideana on, että tarvitaan erityistoimenpiteitä ja uudenlaisia opintoja tiettyjen huonompiosaisten ja aikuiskoulutuksessa aliedustettujen kansalaisryhmien osallistumisen lisäämiseksi. Suuntaviivaopinnoissa puhutaan toisaalta uudenlaisista oppisisällöistä ja toisaalta aliedustettujen ryhmien aktivoimisesta.

Järjestöllistä sivistystyötä tekevillä opintokeskuksilla on hyvät toiminnalliset edellytykset tarttua suuntaviivaopintojen kaltaisiin erityisiin oppinnollisiin haasteisiin. Koulutuksen arviointineuvosto toteaa vapaan sivistystyön vaikuttavuutta ja suuntaviivaopintoja koskeneen arviointihankkeen juuri valmistuneessa loppuraportissa, että opintokeskukset ovat ottaneet suuntaviivaopintoja koskevan tehtävän vastaan "positiivisesti ja aktiivisesti".

Uudet haasteet ja uudenlaisten toimintamuotojen kehittäminen edellyttävät kuitenkin myös rahallista resursointia. Opetusministeriö myönsikin vuonna 2006 opintokeskuksille erillisavus-

tuksen, jolla haluttiin tukea opintokerhotoiminnan kehittämistä vastaamaan entistä paremmin tämänhetkisiä yhteiskunnallisia haasteita. Sitä vastoin itse opintokerho-opiskeluun myönnetty valtion tuki on jäänyt viime vuosina vähäiseksi ja vuoden 2007 valtion budjetissa suorastaan romahtanut. Myös opintokeskuksille osoitettu valtionosuus opintokeskusten muuhun opintotoimintaan (opetustuntien enimmäismäärä) on riittämätön kansalaisjärjestöjen tarpeisiin nähden. Myös opetustunteina toteutettu toiminta sisältää suurelta osin suuntaviivaopintoja.

Tällä hetkellä opintokerhotunnin yksikköhinnan pienuus vaikeuttaa eniten niiden mahdollisuuksien hyödyntämistä, jotka opintokerhotoiminta tarjoaa. Yksikköhintaa pudotettiin vuonna 2003 neljään euroon eikä siihen ole tämän jälkeen tehty indeksitarkastuksia. Edellä mainittu opintokeskusten yhteinen opintokerhotoiminnan kehittämishanke osoitti selkeän tarpeen nostaa opintokerhojen tuntihintaa. Erityisesti opintokeskuksilla tulisi olla mahdollisuus resursoida tavanomaista intensiivisempää opintotoimintaa harjoittavia opintokerhoja muita enemmän. Tällaisia kerhoja ovat mm. suuntaviivaopintojen teemoja opiskelevat opintokerhot. Ennen vuotta 1994 haasteellisimpia opintokerhoja varten olikin olemassa ns. korotettua valtionapua.

Kun valtionosuutta opintokeskusten opintokerhotoimintaan lisätään 510 000 eurolla, tämä tulisi tehdä korottamalla opintokerhojen yksikköhintaa kahdella eurolla niin, että yksikköhinta olisi nykyisen neljän euron sijaan kuusi euroa ja valtionosuus opintokerhotoimintaan yhteensä 1 530 000 euroa valtionosuuteen oikeuttavien yksiköiden ollessa enintään 255 000 opintokerhotuntia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.30.30 otetaan lisäyksenä 510 000 euroa opintokeskusten opintokerhotoimintaan.

34. Valtionavustus aikuisten koulutustason kohottamisohjelmaan (siirtomääräraha 3 v)

Eri ammateissa vaaditaan yhä monipuolisempia osaajia ja jatkuvaa uudelleen kouluttautumista. Myös muuttuva työelämä ja sen vaatimukset asettavat työntekijöille suuria haasteita. Suomeen tarvitaan kattava, työelämälähtöinen aikuiskoulutusjärjestelmä, joka mahdollistaa ammattitaidon ylläpitämisen ja uusimisen. Kaikki eri väestöryhmien lahjakkuusresurssit tulee saada käyttöön.

Hallituksen esitys oppisopimuskoulutuksen paikkojen lisäämisestä on tervetullut, mutta yksinomaan sen varassa ei aikuiskoulutusta voi kehittää. Lakkauttamalla heikoimman pohjakoulutuksen saaneisiin, työssä oleviin aikuisiin kohdistunut Noste-ohjelma jätetään vähän koulutetut tai vanhentuneen tutkinnon varassa olevat ihmiset vaille uskoa paremmasta tulevaisuudesta.

Kokonaan vailla toisen asteen tutkintoa olevia työntekijöitä on työelämässä edelleen yli 300 000, ja joka vuosi jää lähes 20 prosenttia ikäluokasta — yli 10 000 nuorta — ilman toisen asteen tutkintoa.

Noste-ohjelman rahoituksen lopettaminen on suuri pettymys sosialidemokraateille. Heikennettäessä jo muutenkin heikoimmassa asemassa olevan aikuisväestön koulutusmahdollisuuksia jaetaan yhteiskuntaa kahtia ja lisätään eriarvoistumista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentti 29.30.34 palautetaan talousarvioon ja että momentille osoitetaan 20 000 000 euroa.

40. Ammattikorkeakouluopetus

30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Ammattikorkeakoulut toimivat erityisesti omalla alueellaan yhteistyössä elinkeino- ja muun työelämän sekä suomalaisten ja ulkomaisten korkeakoulujen samoin kuin muiden oppilaitos-

ten kanssa. Ammattikorkeakoulut tuottavat teknologisten innovaatioiden lisäksi myös sosiaalisia ja järjestelmäinnovaatioita.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.40.30 otetaan lisäyksenä 3 000 000 euroa ammattikorkeakoulujen soveltavan tutkimus- ja kehitystyön tukemiseen.

50. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

01. (29.50.21) Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Yliopistot joutuvat toimimaan entistä kovemmassa kansainvälisessä kilpailutilanteessa tutkimusrahoituksen hankkimiseksi sekä korkeatasoisten tutkijoiden ja opiskelijoiden houkuttelemiseksi. Yliopistoihin kohdistuu yhä kovempia vaatimuksia myös kolmanteen tehtävään liittyvän alueellisen vaikuttavuuden ja tutkimustulosten kaupallisen hyödyntämisen suhteen.

Suomen kaltaisessa maassa tulee olla alueellisesti kattava korkeakouluverkosto, joka järjestää koulutusta ja tutkimusta lähtökohtanaan myös alueellinen vaikuttavuus ja kehittäminen, mikä niille jo lainsäädännönkin mukaan kuuluu. Taloudellinen kasvu edellyttää tuottavuuden ja osaamisen vahvistamista. Yliopistojen perusrahoitukseen on satsattava. Valtion tiede- ja teknologianeuvosto on esittänyt suosituksensa koskien vuosia 2008—2011. Neuvoston mukaan yliopistojen perusrahoitusta tulisi kasvattaa kaudella yhteensä 200 miljoonaa euroa.

"Tulevaisuuspanostukset" porvarihallituksen talousarvioesityksessä ovat vaatimattomat, vaikka kokoomus edellisellä vaalikaudella toistuvasti esitti korotuksia yliopistojen perusrahoitukseen. Huippuyliopiston rahoittaminen ei saa heikentää muiden yliopistojen rahoitusta ja tasavertaisia mahdollisuuksia tieteen tekemiseen. Sosialidemokraatit vaativat yliopistojen perusrahoituksen nostamista tiede- ja teknologianeuvoston esittämälle tasolle. Hallituksen esityksillä ei yliopistojen opettajamääriä nosteta

eikä päästä massaluentojen sijaan pienempiin opetusryhmiin.

Yliopistoille varattu rahoitus on riittämätön ja tuottavuusohjelman säästöt tulevat tosiasiaassa vaikuttamaan myös opetus- ja tutkimushenkilöstöön. Sosialidemokraatit edellyttävät, että perusopetus ja yliopistojen perusrahoitus turvataan. Yliopistot saavat ensi vuonna 20 miljoonaa euroa lisää perusrahoitukseensa. Opetusministeriön esitys oli 53 miljoonaa euroa. Sosialidemokraatit olivat valmiita esittämään 50 miljoonan euron lisäystä yliopistojen rahoitukseen, kuten valtion tiede- ja teknologianeuvosto esitti.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.50.01 otetaan lisäyksenä 20 000 000 euroa.

70. Opintotuki

Opintotuen korotuksen aikaistus

Socialidemokraatit jättivät talousarvioaloitteen, jossa he toivoivat opintorahan aikaistusta jo vuoden 2008 alusta. Äänestyksessä lain voimaantulosta hävisimme. Lain voimaantulosta huolimatta vaadimme, että hallitus tuo välittömästi eduskuntaan esityksen opintotukilain muutoksesta, jotta opintorahan korotukset voidaan aikaistaa tulevaksi voimaan heti.

Hallitus korottaa korkeakouluopiskelijoiden ja muiden oppilaitosten opiskelijoiden opintorahaa 15 prosentilla vasta 1.8.2008 alkaen. Kuitenkin opintorahan jälkeenjääneisyys on ongelma, joka on pikaisesti korjattava. Opintorahan korottaminen on perusteltua heti 1.1.2008.

80. Taide ja kulttuuri

34. Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)

Suomen korkean sivistystason perusta on julkinen, laadukas ja maksuton kirjastolaitos. Toimivat kirjastopalvelut ovat taanneet jokaiselle suomalaiselle mahdollisuudet sivistää itseään ja osallistua tietoyhteiskunnan toimintaan sen täy-

sivaltaisena jäsenenä. Perinteisten tehtäviensä ohella kirjastojen rooli internetin ja muiden tietoliikenneyhteyksien tarjoajana kaikille kansalaisille on keskeisessä asemassa. Kirjastoja käyttävät ahkerasti kaikenikäiset ihmiset. Suomessa on edelleen useita kirjastoja, joiden tilat ovat nykyvaatimuksiin sopimattomia. Esimerkiksi esteettömyyden periaatteet eivät toteudu monissa vanhemmissa kirjastorakennuksissa. Erityisen tärkeää on pitää kiinni periaatteesta, jossa eri kuntien alueella asuvat ihmiset ovat tasa-arvoisessa asemassa kirjastopalveluiden suhteen. Kirjastojen perustamiskustannusten myöntämisvaltuudet ovat riittämättömät. Uusien kirjastojen rakentamiseen tai vanhojen kirjastorakennusten korjaamiseen pitää varata riittävästi varoja. Myös kattava kirjastoautoverkko on turvattava.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.80.34 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa ja myöntämisvaltuutta lisätään 2 500 000 eurola.

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahan osoittaminen työväen- ja seurantalaille. Suomessa on lukuisia työväen- ja seurantalaja kautta maan. Ne toimivat kulttuuriharrastusten keskuksina ja asukkaiden tapaamispaikkoina. Monet talot ovat lisäksi kulttuurihistoriallisesti arvokkaita ja luovat paikkakunnan identiteettiä ja jatkuvuutta.

Tuhannet talot ovat valtaosaltaan talkootyönä rakennettuja. Ne merkitsevät paljon paikalliselle kansalaistoiminnalle, nuorisotyölle ja kulttuurielämälle. Ne ovat myös oleellisia kylien elinvoimaisuudelle ja vetovoimaisuudelle.

Talot ovat monin paikoin huonossa kunnossa, ja korjaus- ja entistämismäärärahojen kasvattamiseen on todellista tarvetta. Kovassa käytössä ja kulutuksessa olevat, pääosin puurakenteiset talot vaativat jatkuvaa korjausta. Usealla paikkakunnalla toiminnan jatkuminen on uhattuna.

Korjaukset vaativat suuria resursseja, joita paikallistasolla ei juuri ole.

Rauhantyyden edistäminen. Suomea pidetään kansalaisyhteiskuntana. Tämän taustalla on yli vuosisatainen vahva kansalaisjärjestöperinne. Tätä pidetään siinä määrin tärkeänä, että sekä valtio että kunnat ovat järjestelmällisesti taloudellisesti tukeneet merkittävää osaa kansalaisjärjestökentästä. Raha-automaattiyhdistyksen ja Veikkauksen kautta sosiaali- ja terveystalouden sekä kulttuuri- ja urheilualan järjestöt saavat varsin säännöllisen ja vakaanakin pidettävän tuen. Maallemme tärkeätä kansainvälistä työtä tekevää järjestökenttää puolestaan tuetaan paljolti valtion budjetista.

1990-luvun taloudellisessa taantumassa järjestöjen tukia supistettiin pääsääntöisesti noin 10 prosentilla. Merkittävä ja häkellyttävä poikkeus tästä oli rauhanjärjestöjen valtionapujen vähentäminen varoituksesta ja kerralla peräti 70 prosentilla vuoden 1992 budjetissa. Näiden järjestöjen työ kattaa paitsi yleisen aseidenriisun edistämisen sekä joukkotuhoojien ja pienaseiden vastaisen kansainvälisen toiminnan myös ihmisoikeuksien sekä taloudellisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta tapahtuvan työn. Niillä on ollut myös suuri merkitys kokonaisen sukupolven, kohta jo toisenkin, kouluttamisessa järjestelmällisesti tukemaan väkivallatonta toimintaa ja omaksumaan sille myönteinen maailmankatsomus. Järjestöjen julkaisutoiminta ja myös kansainvälinen verkosto- ja kokoustoiminta on mittavaa. Järjestöt ovat tukeneet maamme rauhanomaista ulkopoliittikkaa varsin vahvasti ja johdonmukaisesti. Tämän vaiheen jälkeen valtionapua on saatu lisättyä vain erittäin vähän.

Kaikkialla maailmassa, etenkin maissa, joissa kansalaisjärjestöjen rooli on ollut olematon eikä kansalaisyhteiskuntaa tässä mielessä ole ollut, korostetaan nyt järjestöjen merkitystä.

Rauhanjärjestöjen avustusta on lisättävä olenaisesti, onhan suomalainen rauhanliike 100-vuotisen olemassaolonsa aikana osoittanut tarpeellisuutensa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.80.50 otetaan lisäyksenä 500 000 euroa työväen- ja seurantaloille ja

että momentille 29.80.50 otetaan lisäyksenä 500 000 euroa rauhantyon edistämiseen.

51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)

Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha, josta jaetaan taiteenharjoittajien työskentelyn ja opintojen tukemiseen taiteilija-apurahoja. Apurahakausi voi olla vähintään kuusi kuukautta ja enintään viisi vuotta. Opetusministeriö päättää valtion taiteilija-apurahan suuruudesta.

Valtion taiteilija-apurahan suuruus on 1 254 euroa kuukaudessa. Apurahan reaalin tasoinen laskenut vuoden 1970 käyttöönoton jälkeen. Vertailun vuoksi voidaan mainita, että maan suurimman apurahasäätiön Suomen Kulttuurirahaston apuraha on 1 500 euroa kuukaudessa. Valtion taiteilija-apurahan nykyistä tasoa tulisi ajanmukaistaa siten, että apuraha riittäisi normaalielinkustannusten kattamiseen. Nyt suurin osa taiteilijoista joutuu tekemään muuta työtä voidakseen rahoittaa taiteellisen työnsä. Ei ole edes kansantaloudellisesti järkevää edellyttää, että taiteilijoiden ammattikunta tekee muuta työtä sen lisäksi, mihin he ovat saaneet koulutuksen.

Suomen kokoisilla markkinoilla vain harvat taiteilijat voivat tulla toimeen ilman kattavaa tukijärjestelmää. Tällä määrärahalla voidaan mm. nostaa apurahan tasoa ja lisätä kohdeapurahoja.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.80.51 otetaan lisäyksenä 1 700 000 euroa taiteilijoiden, kirjailijoiden ja kääntäjien apurahoihin.

Pääluokka 30

**MAA- JA METSÄTALOUSHALLINNON
HALLINNONALA**

Sosialidemokraatit pitävät välttämättömänä, että EU:n tukiratkaisussa otetaan huomioon Euroopan neuvostossa varmistettu periaate siitä, että maataloustuotantoa on harjoitettava koko Euroopan alueella mukaan lukien alueet, joilla on eritysongelmia. Hallituksen sokeriratkaisun ja artikla 141 -ratkaisun käsittely sekä periksi antava asenne maidontuotannon maakiintiöiden purkamisesta vaarantavat vakavasti Suomen maataloustuotannon edellytykset ja tuovat tuottajille suuria paineita tulevaisuuden arviointiin. Nykyisessä maatalouspolitiikassa on otettava huomioon sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä maataloustuotanto ja -tuottajien työsäjäksäminen vaatimukset. Suomen selkeänä kilpailuvahvuutena on puhdas ympäristö, eettiset tuotantotavat ja näihin liittyvät myönteiset mielikuvat. Tuotteiden turvallisuus, jäljitettävyyden ja maukkaus sekä niihin liittyvät muut kuluttajan näkökulmasta myönteiset arvot mahdollistavat tuotannon kehittämisen sekä viennin laajentamisen.

Tämän hallituksen suurimman työvoimapolitiittisen ja niin työllisyys- kuin aluekehityksenkin kannalta ratkaisevan asian hoidossa hallitus on ajalehtinut. Vaikuttava puuhuollollinen tilanne olisi vaatinut hallitukselta aktiivista ja määrätietoista otetta jo alkukesästä. Suomen metsätalouden ja metsäteollisuuden tulevaisuus edellyttää pikaisesti metsäpolitiittisen huippukokouksen järjestämistä solmujen aukaisemiseksi ja yhteisten mahdollisuuksien löytämiseksi metsäteollisuuden toimintaedellytysten näkökulmasta. Puuhuollon ja metsätalouden toimintaedellytysten laajempi käsittely edellyttää kansallisesti valmiutta poikkihallinnollisiin toimiin sekä myös metsälainsäädännön puuhoitoa tukeviin ratkaisuihin.

30. Elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu*20. (30.30.25) Eläinlääkintähuolto (arvio-
määräraha)*

Eläinkokeet ovat perusteltuja usein lääketieteellisistä syistä. Velvoite eläinkokeen korvaamisesta muulla menetelmällä aina kun mahdollista on kirjattu useisiin Suomea sitoviin kansainvälisiin säädöksiin (mm. direktiivi 86/609/ETY). Myös eduskunta on useaan kertaan ottanut kantaa vaihtoehtoisten menetelmien puolesta (mm. YmVL 37/2005 vp; YmVL 23/2005 vp).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.30.20 otetaan lisäyksenä 100 000 euroa eläinkokeiden vaihtoehtojen tukemiseen.

40. Kala-, riista- ja porotalous*51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha
2 v)*

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) harjoittaa ja järjestää tärkeää työtä mm. lapsi- ja nuorisotyön piirissä ylläpitämällä kalastusharrastusta ja kehittämällä sitä sekä parantaa siten Suomen vesistöjen kalakantoja.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.40.51 otetaan lisäyksenä 100 000 euroa kalatalouden edistämiseen.

50. Vesitalous*77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha
3 v)*

Maamme vesistöjen kunnon parantamiseksi on tehtävä töitä entistä enemmän. Myös maaseudun asutuksen kehittämiseksi ja merkittävien elintarvikejalostuslaitosten ja voimakkaiden karjatalousalueiden vedensaannin varmistamiseksi on kiireesti toteutettava suunnitellut uudet keskitetyt vedenottamot ja kattava runkovesi-

johto. Maaseudun elinvoimaisuus edellyttää myös jätevesi-investointien parantamista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.50.77 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa vesistö- ja vesihuoltotöihin.

60. Metsätalous*01. (30.60.21) Metsäntutkimuslaitoksen toimin-
tamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Metsäntutkimuksen ja metsäsektorin toimintaa ollaan vaikeuttamassa Metlan toimintayksiköiden lakkautuksella. Nyt tarvitaan tutkimus- ja kehitystyötä, joka turvaa metsätalouden tulevaisuuden. Laajojen tuottavuustoimien kohdistaminen Metlan toimintaan on ristiriidassa sen kanssa, että nykyisessä tilanteessa pitäisi edistää päinvastoin tutkimusta ja kehitystyötä tärkeillä elinkeinoaloilla. Nykyisten Metlan Punkaharjun, Kannuksen ja Kolarin tutkimuslaitosten toiminnan turvaamiseksi esitetään 500 000 euron määrärahaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.60.01 otetaan lisäyksenä 500 000 euroa Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenoihin.

Pääluokka 31**LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN
HALLINNONALA****24. Tiehallinto***21. (31.24.21, osa) Perustienpito (siirtomäärä-
raha 2 v)*

Liikenneturvallisuutta edistäviä, elinkeinoelämää tukevia ja ympäristöä parantavia väyläinvestointeja tulee vauhdittaa. Ensi vuoden talousarvio ei kuitenkaan tuo merkittävää muutosta tienpidon rahoitukseen. Esityksen mukaan pää-

teiden ja muiden vilkkaiden teiden kunto säilyy nykytasolla mutta alemman tieverkon kunto heikkenee ja huonokuntoisten teiden määrä lisääntyy. Myös siltojen yleiskunto heikkenee ja vaurioiden määrä lisääntyy.

Perustien rahoitustasoa arvioitaessa on kuitenkin otettava huomioon perustien todellinen rahoitustarve sekä liikenneturvallisuuden edistämiseen liittyvät vaatimukset. Lähes neljäsataa kuollutta ja yhdeksätuhatta loukkaantumista vuosittain tieliikenteessä ei voida pitää hyväksyttävänä. Teiden kunto vaikuttaa merkittäväällä tavalla turvallisuuteen. Suuri osa liikenneverkkoamme on rakennettu 1960- ja 1970-luvuilla eikä vastaa enää nykyliikenteen tarpeita.

Huonot päällysteet, soratiet, kelirikko, ruuhkat ja painorajoitetut sillat lisäävät maantielikenteen kustannuksia. Merkittävää kansallista pääomaamme, tieverkkoa, ei tule päästää rappeutumaan, koska siinä tapauksessa tiestön saattaminen ennalleen muodostuu kohtuuttoman kalliiksi. Perustienpito on infrastruktuurin ylläpitoa ja yleisen turvallisuuden parantamista mutta samalla tehokas keino tukea tasapainoista aluekehitystä ja työllisyyttä.

Toimiva tiestö on kansalaisten arjen kannalta ensiarvoisen tärkeä. Se on myös yksi aluepolitiikan keskeisimmistä välineistä. Sosialidemokraattien mielestä sujuva ja turvallinen liikenne on turvattava riittävällä lisärahoituksella.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.24.21 otetaan lisäyksenä 40 000 000 euroa perustienpitoon.

78. Eräät tiehankkeet (arviomääräraha)

Vuoden 2007 talousarviossa päätettiin käynnistää ne vielä aloittamatta olleet kehittämishankkeet, jotka sisältyivät liikennepoliittisen ministerityöryhmän esittämään ns. ensimmäiseen koriin. Hallitus ehdottaa kuitenkin kahden tiehankkeen lykkäämistä jo siirretyn Lusi—Mikkeli-hankkeen lisäksi. Hallitus on lykkäämässä kantatien 51 korjausta välillä Kirkkonummi—Kivenlahti, ja Savonlinnan keskustan tiehankkeet siirtyvät vuodelle 2010.

Sosialidemokraatit linjasivat jo hallitustunnusteluissa, että liikenneväylien rakentaminen ja rahoitus on pidettävä vuosittain vakaana ja liikenneyhteydet on nähtävä keskeisenä osana kansallista kilpailukykyä. SDP vaati, että perusväylänpidon rahoitustasoa nostetaan ja lisäksi hallituskauden aikana aloitetaan tien E18 rakentaminen moottoritieksi Koskenkylästä Vaalimaalle.

Viime vuonna opposition budjettivastalauseessa vaadittiin jopa hankkeiden kiirehtimistä. Eduskunnan yksimielisesti hyväksymiä tiehankkeita ei saa lykätä. Seurauksena on väistämättä liikenneturvallisuuden vaarantuminen, suomalaisen elinkeinoelämän ja kilpailukykyyn kärsiminen sekä ympäristöpolitiikan heikkeneminen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.24.78 otetaan lisäyksenä 40 000 000 euroa eräisiin tiehankkeisiin.

30. Merenkulkulaitos

21. Vesiväylänpito (siirtomääräraha 2 v)

Valtio on perinyt viime vuosina väylämaksuina noin 15 miljoonaa euroa ylikatetta. Väylämaksulain perustelujen mukaan väylämaksu on lähtökohtaisesti tarkoitettu käytettäväksi kauppamerenkulun tarpeista aiheutuviin merenkulkulaitoksen menoihin.

Merenkulunrahoituskehys ei anna riittäviä mahdollisuuksia väylien ja turvalaitteiden kunnostamiseen, vaan nykyinen palvelu- ja turvallisuustaso alenevat. Vesiväylien kunnossapito on välttämätöntä sekä liikenteen turvallisuuden että myös Suomen kilpailukykyyn kannalta. Siksi on huolehdittava siitä, että vesiväylien kunnossapidon resursseja vahvistetaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.30.21 otetaan lisäyksenä 15 000 000 euroa vesiväylien kunnossapitoon.

40. Ratahallintokeskus

21. (31.40.21, osa) *Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)*

Savonlinna—Huutokoski-radan kunnostusta lukuun ottamatta rataverkon korvausinvestointeihin jää noin 130 miljoonaa euroa. Selvityksen mukaan rataverkon ylläpitäminen turvallisena liikenneväylänä edellyttäisi, että korvausinvestointeihin osoitettaisiin vuosittain 190 miljoonaa euroa. Kustannuksia ovat viime aikoina nostaneet huomattava radanrakennusmateriaalin hintatason nousu. Esimerkiksi ratakiskojen kustannukset ovat nousseet yli 50 prosenttia vuodesta 2004 ja ostovoima on pienentynyt 100 miljoonalla eurolla vuoteen 1996 verrattuna.

Mikäli rahoitustasoa ei nosteta merkittävästi, seurauksena on liikennöinnin kannalta yllättävien korvausinvestointien siirtyminen ja rataverkon kunnan heikkeneminen. Rataverkon liikennerajoitukset lisääntyvät nopeasti, jolloin rautatieliikenteen kilpailukyky kuljetusmuotona heikkenee. Ensi vuonna rataverkon kunnosta johtuvien nopeusrajoitusten määrä nousee jo noin 630 kilometriin, kun se vielä viime vuonna oli noin puolet vähemmän.

Liikennerajoitukset aiheuttavat rautatiejärjestelmän sidonnaisuuksien takia ongelmia koko päärataverkolle. Tästä on saatu syksyn kuluessa monta ikävää esimerkkiä. On selvää, etteivät nämä heikennykset voi olla vaikuttamatta asiakastytyväsyyteen ja junaliikenteen imagoon sekä rahti- ja matkustajamääriin ja VR:n kannattavuuteen.

Tarvitsemme toimivia rataosuuksia, jotka palvelevat sekä nopeaa henkilöliikennettä että raskasta tavaraliikennettä. Raideliikenteen edellytyksistä on huolehdittava monipuolisen liikenteen sekä kestävän kehityksen tukemiseksi. Sosialidemokraatit vaativat myös, että ratojen sähköistämistä on jatkettava. Hyväksyessään kulu- van vuoden talousarvion eduskunta hyväksyi lausuman, jossa edellytettiin ratojen sähköistyk- sen jatkamista ministerityöryhmän ehdotusten mukaisesti. Tätä oppositiossa vaadittiin viime kaudella, mutta nyt hallituksessa asia on unoh- dettu.

Rataverkon kehittämisen rinnalla on huoleh- dittava siitä, että se pidetään jatkossakin koko maan kattavana. Ratojen kunnossapitoon ja kor- jausinvestointeihin on suunnattava budjettivaro- ja niin, että Ratahallintokeskuksella on mahdol- lisuus suunnitelmallisesti pääratojen lisäksi myös ns. vähäliikenteisten ratojen pitämiseen liikennöitävässä kunnossa. Tällä on merkitystä erityisesti puunsaannin turvaamisen kannalta.

Raideliikenne on vähän saastuttavana, ener- giataloudellisena ja turvallisena liikennemuoto- na kestävän kehityksen mukaista. Rataverkon perusparannusluontoiisiin korvausinvestointei- hin varattu rahoitus ei riitä. Jos riittävää rahoi- tusta korvausinvestointeihin ei saada, uhkaa useiden rataosuuksien perusparannustöiden val- mistuminen lykkääntyä vuosilla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.40.21 otetaan lisäyksenä 40 000 000 euroa perus- radanpitoon.

78. Eräät ratahankkeet (arviomääräraha)

Hallituksen liikennepoliittisten toimenpiteiden johdosta myös merkittävät ratahankkeet uhkaa- vat vesittyä.

Seinäjoki—Oulu-hankkeen ensimmäisen vai- heen kustannusarvio on 250 miljoonaa euroa, ja vuoden 2007 talousarviossa sille on myönnetty 110 miljoonan euron sopimusvaltuus. Varsinai- nen rakentaminen alkaa vuonna 2008, ja ensi vuodelle on esitetty 54 miljoonan euron rahoi- tusta.

Jo nyt on kuitenkin nähtävissä, että ehdotettu 54 miljoonan euron rahoitus ei ole riittävä vaan käytännössä töitä voitaisiin tehdä 90 miljoonal- la eurolla. Myös sopimusvaltuutta tulisi nostaa pikaisesti, jotta vuoden 2009 töiden ja työura- koiden suunnittelu voidaan käynnistää ajoissa. Liian alhainen rahoitustaso johtaa tehottomaan rakentamiseen.

Myös hankkeen sisältöä ja laajuutta on vielä harkittava. Selvityksen mukaan liikenne on lisääntynyt erittäin voimakkaasti rataosuudella Kokkola—Ylivieska ja kyseiselle rataosalle oli- si tarvetta rakentaa kaksoisraide. Tästä aiheutuu

250 miljoonan euron lisäkustannukset, jolloin koko hankkeen kustannukset nousevat 800 miljoonaan euroon.

Sosialidemokraatit ovat myös aikaisemmin linjanneet, että Lahti—Vainikkala-rataa on parannettava sekä Kehäradan ja Espoon metron rakentaminen on aloitettava.

Yksi kiireellisimmistä ja pääkaupunkiseudun kuntien yksimielisesti ykköshankkeena ajamista ratahankkeista on Vantaalle sijoittuva Kehärata. Hanke on yhteiskuntataloudellisesti kannattava ja merkittävä.

Sosialidemokraattien mielestä kansantalouden kannalta tärkeät ratahankkeet on toteutettava ripeässä aikataulussa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momenteille 31.40.78 otetaan lisäyksenä 40 000 000 euroa eräisiin ratahankkeisiin.

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Hyväksyessään kuluvaan vuoden talousarvion eduskunta edellytti, että joukkoliikenteen tuki ulotetaan koskemaan myös pääkaupunkiseudun sekä Tampereen ja Turun seudun joukkoliikennettä. Tuen oli myös edellytetty astuvan voimaan vuonna 2008. Hallituksen päätöksellä tuki astuu voimaan vasta 2009 alkaen.

Liikennepolitiikan lähtökohtana on oltava kestävä kehityksen periaate. Toimiva joukkoliikenne lisää ihmisten tasaveroisia liikkumismahdollisuuksia ja vähentää kasvihuonepäästöjä. Joukkoliikenteen rahoitukseen tarvitaan kuitenkin selkeä tasokorotus. Laadukasta joukkoliikennettä ei voida ylläpitää pelkillä asiakastuloilla ja kuntien rajallisella rahoituksella, vaan joukkoliikenteen turvaaminen julkisella tuella on välttämätöntä. Tuen pitää taas näkyä lippujen hinnoissa niin, että joukkoliikenteestä tulee kilpailukykyisempi.

Sosialidemokraatit odottavat hallitukselta toimia joukkoliikenteen vahvistamiseksi. Ympäristön kannalta suurimmat hyödyt saadaan tuemalla suurten kaupunkien joukkoliikennettä. Suurissa asutuskeskuksissa tehdään yli 70 prosenttia Suomen joukkoliikenteen matkoista. Useissa Euroopan suurissa kaupungeissa valtio tukee joukkoliikennettä 50—60 prosentilla, mutta Suomessa suurten kaupunkien joukkoliikenteen tulot perustuvat lipputuloihin ja kuntien myöntämään rahoitukseen. Myös haja-asutusalueiden joukkoliikennepalvelut vaativat sekä kehittämistä että taloudellisia resursseja. Ehdotamme myös maksutonta joukkoliikennettä lapsille ja nuorille.

Lisäksi diesilveron noususta tulee Linja-autoliiton arvion mukaan kymmenen miljoonan euron ylimääräiset kustannukset. Se on sama kuin hallituksen vuodelle 2009 lupailema suurten kaupunkien joukkoliikenteen tuki. Tämä kuvaa hallituksen liikennepolitiikkaa. Yhtäällä joukkoliikenteelle tarjoillaan pieniä tukia, toisaalla ne verotetaan pois.

Joukkoliikenteen peruspalvelutason lähtökohtana tulee olla jokaisen suomalaisen jokapäiväisen arkielämän liikkumisen turvaaminen sekä paremman ilmastopolitiikan noudattaminen. Hallituksen osoittamalla määrärahalla tämä ei ole mahdollista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.60.63 otetaan lisäyksenä 30 000 000 euroa joukkoliikenteen tukemiseen.

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HAL- LINNONALA

Vaikka talousarvioesityksen mukaan keskeiset julkiset tutkimus- kehittämismäärärahat kasvavat ensi vuonna 74 miljoonaa euroa kuluvaan vuoteen verrattuna, niin t&k-menoille asetettu 4 prosentin taso bruttokansantuotteesta on

etääntymässä. Onkin tärkeää, että t&k-panostukset pidetään sillä tasolla, että asetettu tavoite on saavutettavissa. Panostaminen tutkimukseen ja koulutukseen on ollut onnistunut strategiavalinta.

40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka ja markkinoiden sääntely

31. Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)

Kotitalouksien velkaantuminen on ollut viime aikoina nousussa. Eniten kotitalouksien velantoa ovat lisänneet asuinrakennusinvestoinnit sekä vilkas vanhojen asuntojen kauppa. Näiden lisäksi myös velaksi kuluttaminen on lisääntynyt. Tämä kehitys yhdessä korkotason nousun kanssa ennakoii sitä, että tarve talous- ja velkaneuvontaan ei vähene, pikemminkin päinvastoin. Näin ollen ei ole myöskään perusteita vähentää tarkoitukseen osoitettavaa määrärahaa vuoden 2007 tasosta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.40.31 otetaan lisäyksenä 150 000 euroa velkaneuvonnan järjestämiseen.

60. Energiapolitiikka

40. Energiatuki (arviomääräraha)

Hallitusohjelma ja EU:ssa keväällä sovitut erittäin kunnianhimoiset uusiutuvan energian lisäämistavoitteet edellyttävät, että Suomen uusiutuvan energian käyttöä lisätään huomattavasti. Tehdyt energiapoliittiset linjaukset ja talousarvioehdotus eivät ole tältä osin keskenään tasapainossa. Energiatukibudjetti on pysynyt vuosia samalla tasolla ja nyt jopa laskenut. Uusiutuvan energian rahoitusta tulee lisätä merkittävästi. Eräiden asiantuntija-arvioiden mukaan EU:n uusiutuvaa energiaa koskevat velvoitteet edellyttäisivät investointituen tason korottamista noin 100 miljoonaan per vuosi.

Alhainen tukibudjetti johtaa siihen, että myönnettävät tukiosuudet uusiutuvan energian

investointeihin jäävät alhaisiksi. Investointituki on kustannustehokas uusiutuvan energian edistämiskeino.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.60.40 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa energiatuksiin.

80. (34.06, osa) Työvoimapolitiikka

51. (34.06.51) Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)

Hallituksen päättämät toimet työllistämismäärärahojen suuntaamisesta uudelleen voivat heikentää erityisesti pitkäaikaistyöttömien aktiivitoimien piiriin pääsyä. Valmentavan koulutuksen ja kunta-, valtio- ja järjestösektorin tukityöllistämisen avulla on pitkäaikaistyöttömien, ikääntyvien, maahanmuuttajien ja vajaakuntoisten työllistymisedellytyksiä voitu parantaa ja ehkäistä heidän syrjäytymistään. Kun valtio- ja kuntasektorin tukityöllistämismäärärahoja vähennetään, joutuvat kunnat entistä enemmän itse rahoittamaan pitkäaikaistyöttömien työllistämisen. Näin lisätään entisestään myös kuntien menoja.

Edellä olevan perusteella ja viitaten talousarvioaloitteeseen TAA 311/2007 vp ehdotamme,

että momentille 32.80.51 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa työllistämis-, koulutus- ja erityistoiimiin.

64. (34.06.64) Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)

Talousarvioesityksessä ehdotetaan merkittävää vähennystä työllisyysperusteisiin investointimäärärahoihin. Kuluvan vuoden 34,7 miljoonan euron avustusvaltuutta esitetään supistettavaksi ensi vuonna 16,5 miljoonaan euroon.

Määrärahakehitys on huolestuttava. Työllisyyspoliittisilla investoinneilla on ollut erittäin suuria myönteisiä vaikutuksia elinkeinoelämän kehittämiseen varsinkin vaikeilla työttömyys-

alueilla ja rakennemuutospaikkakunnilla. Ne ovat edesauttaneet monien yksityisten investointien liikkeelle lähtöä. Näin suhteellisen pienellä rahalla on voitu saada aikaan merkittäviä kasvusykyksiä alueilla, joilla työpaikkojen syntyminen on muutoin ollut vaikeaa. Erityisen suuri merkitys määrärahan supistumisella on Länsi- ja Etelä-Suomessa, missä uusien EU-ohjelmien rahoitustaso alenee tuntuvasti. Onkin tarpeen ja perusteltua, että määräraha pidetään vuoden 2007 talousarvion tasolla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.80.64 otetaan lisäyksenä 6 000 000 euroa työllistämisperusteisiin investointeihin ja että momentin valtuutta korotetaan 18 200 000 eurolla.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. (33.15, 28, osa ja 35.30) Perhe- ja asumiskustannusten tasaus

51. (33.15.52) Lapsilisät (arviomääräraha)

Nostaessaan vain lapsilisän yksinhuoltajakorotusta kymmenellä eurolla 36,60 eurosta 46,60 euroon vuoden 2008 alusta hallitus jättää suurimman osan lapsiperheistä ilman lapsilisien korotuksia. Hallitus lisää lapsiperheiden kuluja nostamalla sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja ensi vuonna sekä sitomalla ne indeksiin. Kuluttajatutkimusten mukaan ensimmäisestä lapsesta tulevat miltei suurimmat kustannukset. Ehdotamme tämän vuoksi ensimmäisen lapsen lapsilisän korottamista niin, että se on samansuuruinen toisen lapsen lapsilisän kanssa.

Esitämme perheen ensimmäisestä lapsilisään oikeuttavasta lapsesta maksettavan lapsilisän määrää korotettavaksi nykyisestä 100 eurosta

110,50 euroon kalenterikuukaudessa. Olemme tehneet myös lapsilisän korottamista koskevan lakialoitteen (LA 62/2007 vp).

Edellä olevan perusteella ja viitaten talousarvioaloitteeseen TAA 50/2007 vp ehdotamme,

että momentille 33.10.51 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 75 000 000 euroa ensimmäisen lapsen lapsilisän korottamiseen.

20. (33.17 ja 34.06, osa) Työttömyysturva

52. (34.06.52) Työmarkkinatuki (arviomääräraha)

Perustuslain 19 §:n 2 momentin mukaan lailla turvataan jokaiselle oikeus perustoimeentulon turvaan työttömyyden, sairauden, työkyvyttömyyden ja vanhuuden aikana sekä lapsen syntymän ja huoltajan menetyksen perusteella. Perustuslain nojalla ns. syyperusteista toimeentuloa saavien ei siten tulisi joutua viimesijaisen toimeentuloturvan eli toimeentulotuen piiriin.

Työmarkkinatuen taso ei riitä työttömän perustoimeentuloon, ja osa työmarkkinatuen saajista joutuu asumistuen lisäksi turvautumaan toimeentulotukeen. Kaikkein vähävaraisimpien kansalaisten asemaa on parannettava toimeentulotukiriippuvuuden vähentämiseksi.

Siksi ehdotamme työmarkkinatuen korottamista 1,5 eurolla päivässä. Tasokorotukseen tulee myös liittää riittävä määrä aktiivitoimenpiteitä, jolloin pitkäaikaistyöttömiä voidaan auttaa työllistymään uudelleen.

Työmarkkinatukea tulee jatkossa nostaa asteittain niin, ettei työttömän henkilön tarvitsisi nostaa toimeentulotukea lainkaan. Tämä vaatisi työmarkkinatuen korotusta kolmella eurolla päivässä.

Työmarkkinatuen ja muun työttömyysturvan keskinäisen kytkennän vuoksi työmarkkinatuen korotus nostaa myös työttömän peruspäivärahan tasoja sekä niihin kytkettyä ansiosidonnaista työttömyysturvaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.20.52 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 123 000 000 euroa työmarkkinatuen korottamiseen.

50. (33.21, 22, 23 ja 92, osa) Veteraanien tukeminen

51. (33.21.52) Sotilasvammakorvaukset (arvio-määräraha)

Sotainvalidien kotona asumista on haluttu tukea korvaamalla kuntien heille järjestämiä sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluja. Näiden palvelujen ulkopuolelle jää kuitenkin noin 5 000 haitta-asteeltaan 10—15 prosentin sotainvalidia. Ikääntymisen seurauksena monella heistä on toimintakyky heikentynyt siinä määrin, että he tarvitsevat monenlaista apua ja palveluja.

Sotainvalidien keski-ikä on jo yli 85 vuotta. Siten erityisen tärkeää on turvata kotona asuville sotainvalideille sellaiset sosiaali- ja terveydenhuollon avopalvelut, että he halutessaan voisivat mahdollisimman pitkään selvitä kotona ja välttää laitoshoitoon siirtymistä.

Esitämme talousarvioon määrärahakorotusta sotilasvammalain mukaisten avopalvelujen laajentamiseksi 10—15 prosentin sotainvalideihin. Jatkossa sotilasvammalain mukaisten etuuksien edellytyksenä olevasta haitta-asteeprocentista voidaan luopua kokonaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.50.51 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 31 700 000 euroa käytettäväksi sotilasvammalain nojalla kunnille korvattavien avopalvelujen järjestämiseen myös haitta-asteeltaan vähintään 10 prosentin sotainvalideille.

60. (33.06, osa, 32 ja 33, osa) Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. (33.32.30) Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arvio-määräraha)

Kuntien ongelmat vanhustenhuollon järjestämisessä ja uuden henkilökunnan palkkauksessa hoito- ja hoivapalveluihin ovat olleet pitkään tiedossa. Hallitus esittää hallitusohjelman mukaisista korotusta kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuksiin vain 21,3 miljoonaa euroa. Hoito- ja hoivapalvelujen saatavuuden ja laadun varmistaminen on tulevaisuuden avainkysymyksiä. Erityisesti vanhustenhuoltoon, perheiden palveluihin ja vammaispalveluihin tarvitaan tuhansia uusia työntekijöitä. Lisäksi kuntien naisvaltaisten alojen työntekijöiden palkankorotukset vaativat lisärahoitusta. Siksi esitetty valtionosuus sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin ei ole riittävä.

Lisäksi hallitus aikoo korottaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja 1.8.2008, mutta korotuksista aiheutuvat lisätulot eivät jää kunnille, sillä kuntien valtionosuusprosentteja mädalletaan niin, että asiakasmaksut tuloutuvat käytännössä valtiolle.

Vaikka hallitus on ohjelmassaan luvannut parantaa kuntapalveluja — muun muassa vanhustenhuollon palveluja — monin tavoin, ei tavoitteisiin nähden ole kuitenkaan varattu läheskään riittäviä resursseja. Sosialidemokraattien mielestä erityisesti vanhustenhuollon kestäväan ja laadukkaaseen kehittämiseen tarvitaan selkeä suunnitelma, selkeät vanhustenpalvelujen tasoa ohjaavat normit ja riittävä rahoitus. Lapsiperheiden ja vammaisten sosiaali- ja terveyspalveluiden parantamiseen sekä kansalaisten tasavertaisuuden varmistamiseen omaishoidossa tarvitaan niin ikään merkittäviä lisäresursseja.

Toimiva sosiaali- ja terveydenhuolto luo tasaveroiset työssäkäyntimahdollisuudet niin naisille kuin miehillekin. Perusvähennyksillä ja toimivilla palveluilla voidaan myös tehokkaasti ehkäistä köyhyyttä ja syrjäytymistä.

Esitimme talousarvioaloitteessamme 600 miljoonan euron määrärahalisäystä kuntien sosiaali-

li- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuksiin. Esityksemme antamisen jälkeen syntyi kunta-alalle palkkaratkaisu, jonka seurauksena hallitus lisäsi kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuksia 150 miljoonaa euroa. Tämän vuoksi esitämme 450 miljoonan euron lisäystä sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuksiin edellä mainittuun tarkoitukseen. Valtionosuuslisäyksen jakautuminen asukasluvun mukaan tasaisesti kuntien kesken varmistaisi eri asemassa olevien kuntien yhdenvertaisuuden toteutumisen.

Edellä olevan perusteella ja viitaten talousarvioaloitteeseen TAA 51/2007 vp ehdotamme,

että momentille 33.60.30 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 450 000 000 euroa sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuuksien korottamiseen.

Lisäksi ehdotamme lakialoitteeseen LA 128/2007 vp viitaten,

että hyväksytään seuraava lausuma:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa esityksen, jolla kunnallisveron perusvahennys nostetaan 1 480 eurosta 2 000 euroon. Valtion on kompensoitava perusvahennyksen korotuksen aiheuttama verotulomenetys kunnille.

Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin: koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto

Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto on tärkeä osa ennaltaehkäisevää kansanterveystyötä. Siten koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon ja terveydenhuollon resursseihin on kiinnitettävä yhä enemmän huomiota. Terveysongelmia ehkäiseviä palveluja on kehitettävä.

Stakesin selvityksen mukaan vain harvoissa terveyskeskuksissa kouluterveydenhuolto on järjestetty kansallisten suositusten mukaisesti. Siten koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon ja

terveydenhuollon resursseihin on kiinnitettävä yhä enemmän huomiota. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon kehittämistyössä on erityisesti kiinnitettävä huomiota toisen asteen (lukioiden ja ammattioppilaitosten) opiskelijaterveydenhuoltoon ja sen järjestämiseen. Myös ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoa tulee parantaa.

Edellä olevan perusteella ja viitaten talousarvioaloitteeseen TAA 51/2007 vp ehdotamme,

että momentille 33.60.30 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 15 000 000 euroa koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon parantamiseen.

32. (33.32.32) Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidolain mukaiseen tutkimustoimintaan (kiinteä määräraha)

Erikoissairaanhoidolain mukaan valtio suorittaa korvausta kuntayhtymille, joissa on yliopistosairaala, yliopistotasoisesta terveystieteellisestä tutkimustoiminnasta. Korvaus perustuu suoritettujen tutkintojen ja tieteellisten julkaisujen lukumääriin. Määrärahat erikoissairaanhoidolain mukaiseen tutkimustoimintaan ovat useita vuosia olleet samat, vaikka tutkimustoiminnan tulos ja volyymi ovat lisääntyneet huomattavasti. Valtion tulee turvata tutkimuksen julkinen rahoitus mm. puolueettoman tutkimustoiminnan turvaamiseksi. Näistä syistä ehdotamme tutkimuksen määrärahojen korottamista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.60.32 otetaan lisäyksenä 3 000 000 euroa erikoissairaanhoidolain mukaiseen tutkimustoimintaan.

33. (33.32.33) Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)

Erikoissairaanhoidolain mukaan valtio suorittaa korvausta kuntayhtymille, joissa on yliopistosairaala, lääkärin ja hammaslääkärin perus- ja

erikoistumiskoulutuksesta. Vaikka hallitus lisää koulutuksen korvauksen määrärahoja viidellä miljoonalla eurolla, ovat koulutusmäärärahat edelleen liian pienet kustannustaso huomioon ottaen. Siksi esitämme lisämäärärahaa lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.60.33 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin.

35. (33.32.38) Valtionosuus kunnille perustoi-meentulotuen kustannuksiin (arviomääräraha)

Hallituksen esittämän lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen hyödyt jäävät pieniksi toimeentulotukea saaville yksinhuoltajaperheille, sillä he jäävät korotuksen ulkopuolelle korotuksen pienentäessä myönnettävän toimeentulotuen määrää. Pitkään jatkuva köyhyysessä ja toimeentulotuen varassa eläminen syrjäyttää lapsia ja lapsiperheitä.

Vaikka toimeentulotuen tulisi olla viimesijainen toimeentuloturvan muoto, joutuvat käytännössä monet perheet turvautumaan toimeentulotukeen säännöllisenä tukena. Koska hallituksen talousarvioesityksessä ei ole luvassa riittävän suuria korotuksia niiden ensisijaisten etuuskien tasoon, jotka vähentäisivät lapsiperheköyhyyttä, on välttämätöntä puuttua toimeentulotuen perusteisiin nostamalla lapsen perusosan tasoa toimeentulotuessa.

Sosialidemokraatit toteuttivat viime vaalikaudella useita täsmätoimia kaikkein pienituloisimpien aseman kohentamiseksi. Haluamme jatkaa sosiaalista oikeudenmukaisuutta edistävää politiikkaamme myös kuluvalle vaalikaudella. Siksi ehdotamme toimeentulotuessa olevan lapsen perusosan tason nostamista 30 eurolla kuukaudesta. Tämä tarkoittaisi sitä, että perusosan määrä nousisi noin 11 eurosta noin 12 euroon päivässä.

Edellä olevan perusteella ja viitaten talousarvioaloitteeseen TAA 53/2007 vp ehdotamme,

että momentille 33.60.35 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 16 500 000 euroa toimeentulotuen lapsen perusosan korottamiseksi 30 eurolla kuukaudesta.

38. (33.32.37) Valtionavustus sairaanhoitopiirien kuntayhtymille lasten ja nuorten psykiatriasta hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntien mielenterveyspalveluiden kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)

Lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon tarve on viime vuosina kasvanut jatkuvasti. Oman osuutensa kasvuun aiheuttavat muun muassa kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrän lisääntyminen ja vanhempien päihteiden käytön kasvu. Osaava ja oikea-aikainen hoito on lasten ja nuorten kehityksen kannalta ensisijaisen tärkeää. Tällä vahvistetaan lapsen ja nuoren selviytymistä tasapainoiseen aikuisuuteen ja vähennetään myöhempien, huomattavasti kalliimpien hoitomuotojen tarvetta.

Hallitus esittää, että kunnille aiemmin suunnattu lasten ja nuorten psykiatristen palveluiden valtionosuuksiin sisällytetty määräraha poistetaan ja että nämä palvelut rahoitetaan jatkossa osana sosiaali- ja terveydenhuollon hankerahoitusta. Hallituksen esitys siitä, että rahoitus on jatkossa pysyvä, on sinänsä kannatettava. Erillisellä määrärahalla aloitettiin kuitenkin viime hallituskaudella hyviä hankkeita, joiden jatkuvuus olisi turvattava nytkin. Jos lapsi- ja nuorisopsykiatrian määrärahat sisällytetään sosiaali- ja terveydenhuollon hankerahoitukseen, ei ole varmuutta siitä, että nämä hankkeet jatkuvat. Sosialidemokraatit katsovat siten, että lasten ja nuorten psykiatristen palveluiden parantamiseen tarkoitettu erityisvaltionosuus on myönnettävä kunnille myös ensi vuonna. Lisäksi ko. erityisvaltionosuuden määrää on nostettava, jotta lasten ja nuorten lisääntyneisiin mielenterveysongelmiin pystyttäisiin tarttumaan oikea-aikaisilla ja vaikuttavilla toimilla ja jotta myös hoi-

don pitkäjänteisempi suunnittelu voidaan turvata.

Edellä olevan perusteella ja viitaten talousarvioaloitteeseen TAA 69/2007 vp ehdotamme,

että momentin 33.60.38 nimi muutetaan kuulumaan "Valtionavustus sairaanhoidopiirien kuntayhtymille lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntien mielenterveyspalveluiden kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)" ja

että momentille 33.60.38 otetaan lisäyksenä 7 000 000 euroa lasten ja nuorten psykiatristen palveluiden parantamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös lasten ja nuorten oikeuspsykiatristen tutkimusten kustannuksiin.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

Valtion omistamien luonnonsuojelualueiden lunastushinta on viime aikoina noussut merkittävästi erityisesti puun hinnan kohoamisen seurauksena. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma (METSO) perustuu metsien pysyvään suojeluun maanomistajien tekemien tarjouspyyntöjen pohjalta. Talousarvioesityksessä on varattu METSO:n mukaisten yksityismaiden hankintaan vain 7 miljoonaa euroa. Puun hinnan nousun kautta myös metsämaiden hintaan kohdistuu niin merkittäviä korotuspaineita, että talousarvioon varatut hankintaresurssit eivät enää riittäne toteuttamaan METSO-ohjelmaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Esitämme, että tämä tulee ottaa huomioon tulevissa budjettiesityksissä. Ylipäänsä METSO-ohjelman jatkon rahoitukseen tulee ensi vuonna varautua riittävä-

lä määrärahanostuksella, jotta ohjelman ensimmäisen vaiheen tärkeä työ ei valuisi hukkaan.

61. (35.10.63) Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Valtioneuvosto teki keväällä 2002 periaatepäätöksen Itämeren suojeluohjelmasta. Itämeren rehevöitymistä aiheuttavia päästöjä ei ohjelmasta huolimatta ole saatu kuriin, ja Suomenlahden tila on viime vuosina edelleen heikentynyt hapteroman tilan vallatessa jatkuvasti lisää pohjapinta-alaa. Myös uudet vaaralliset lajit ovat hälyttävällä tavalla lisääntyneet. Hallituksen esittämät toimet Itämeren tilan kohentamiseksi ovat täysin riittämättömiä.

Itämeren rehevöitymisen suurin kotimainen aiheuttaja on maatalouden päästöt. Niiden vähentämiseksi Itämeren merkitystä luonnonsuojelualueena tulee korostaa. Rehevöitymisen hillitsemiseksi maatalouden ympäristötukien myöntämisperusteita ja valvontaa tulee entisestään kiristää. Rehevöitymisen hillitsemisen ohella on tärkeää varmistaa Itämeren luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja samalla parantaa alueen meriturvallisuutta. Lähialueen maiden yhteistyötä Itämeren suojelussa täytyy jatkaa. Tämä edellyttää riittäviä resursseja.

Kun edellinen hallitus vuoden 2007 talousarvioesityksessä asetti tavoitteeksi Itämeren ravinnekuormituksen vähentämisen erityisesti Suomen rannikolla, vuoden 2008 budjetista on tämä edellytys poistettu. Vuoden 2007 budjetin yhteydessä ympäristöministeriölle asetettuihin tulostavoitteisiin verrattuna ovat vuoden 2008 tavoitteet vähälukuisempia ja ylimalkaisempia. Ympäristöministeriön pääluokan alaisen ympäristön- ja luonnonsuojelun luvun alle kohdennettiin vielä vuoden 2007 budjetissa 34 prosentin korotus määrärahoissa, kun vuoden 2008 budjetissa korotus on enää 9 prosenttia. Ympäristönsuojelun edistämiseen momentin 61 alle varattu ja määrärahoja tulee esitettyä tehokkaammin kohdentaa nimenomaan Itämeren suojeluun.

Itämeren suojelukomissio (HELCOM) on laatinut toimintaohjelman, joka sisältää konkreettisia toimenpiteitä Itämeren tilan pelastamiseksi.

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän mielestä on tärkeää, että valtioneuvoston periaatepäätöksen tasolta siirrytään toimenpideohjelman tasolle ja myös Itämeren suojelukomission toimintaohjelman rahoitus turvataan valtion budjetissa. Lisäksi ohjelman toteuttamiseen tulee näkyvästi sitoutua ministeritasolla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 35.10.61 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa Itämeren suojelemiseksi.

67. Ympäristöyhteistyön edistäminen Suomen lähialueen maissa (siirtomääräraha 3 v)

Porvarihallituksen budjettiesityksessä on otettu askel väärään suuntaan, mitä tulee kansainvälisen yhteistyön vähentymiseen ympäristönsuojelun saralla. Tämä on erityisen kohtalokasta ottaen huomioon Itämeren kriittinen tila ja lähialueyhteistyön suuri merkitys yhteisellä merialueella. Vuoden 2008 talousarviosta on kokonaan poistettu momentti 67. Tämän momentin varoilla on aikaisempina vuosina tuettu ympäristöyhteistyötä Suomen lähialueiden maissa. Vuonna 2006 ympäristöyhteistyön edistämiseen panostettiin 1 600 000 euroa ja vielä vuonna 2007 kyseiselle momentille sijoitettiin 800 000 euroa.

Vaikka kyse on osittain päättyvistä projekteista, ei lähialueyhteistyön tarve katoa mihinkään. Suomen on toimittava aktiivisesti Itämeren maiden kaikessa yhteistyössä, jotta näkyviä tuloksia voidaan saada aikaiseksi. Tätä työtä ei voida tehdä ilman riittäviä resursseja. Kaiken lisäksi lähialueyhteistyö on kustannustehokas tapa parantaa Itämeren tilaa, ja suhteellisen pienellä omalla panostuksella voidaan saada aikaan merkittäviä kansainvälisiä rahoitusjärjestelyjä.

Momentin poistaminen on selkeässä ristiriidassa valtioneuvoston julkilausuman tavoitteen kanssa parantaa Itämeren tilaa. Myös ympäristöministeriön kirjaamissa tavoitteissa korostetaan Suomen ja Venäjän ympäristöyhteistyön tar-

keyttä. Budjettiesitys ei vastaa näihin hallituksen omiin linjauksiin.

Valtiovarainministeripuolue kokoomus linjasi omassa vastalauseessaan (VaVM 41/2006 vp) viime vuoden talousarvioesitykseen Itämeren kansainvälisen suojelun tärkeyttä. Vielä viime vuonna kokoomus siis peräänkuulutti Itämeren päästöjen vähentämiseksi kansainvälisen yhteistyön tiivistämistä Suomenlahden tilan kohentamiseksi. Vastalauseessaan kokoomus edellytti kirjausta tuolloisen talousarvioesityksen luvun 35.10 perusteluihin vaatien hallitusta nimenomaan tehostamaan toimiaan kotimaassa ja lähialueilla tapahtuvana yhteistyönä. Sosialidemokraatit pitävät tätä kirjausta tärkeänä ja edellyttävät hallitukselta konkreettista panostusta lähialueyhteistyön lisäämiseen erityisesti Suomenlahden tilan pelastamiseksi.

Syyt lähialueyhteistyötä koskevan momentin poistoon ovat ilmeisen poliittisia. Taustalla on ollut ajatus lähialueyhteistyön kehittämisestä asteittain osapuolten väliseksi tasavertaiseksi yhteistyöksi. Samalla Venäjältä edellytetään kasvavaa taloudellista sitoutumista hankkeisiin. Menotaso vähenee kuitenkin 23 miljoonasta 13 miljoonaan vuoteen 2011 mennessä. Teknisen avun rahoitus hoidetaan jatkossa ulkoasiainministeriön määrärahasta (24.50.66). Lähialueyhteistyön määräraha ulkoasiainministeriön pääluokassa on tasoltaan 20,5 miljoonaa euroa, josta 5 miljoonaa euroa on osoitettu ympäristöhankkeisiin. Ympäristövaliokunta on aiheellisesti huomauttanut, että lähialueyhteistyömäärärahan vähentäminen ei saa vaikuttaa määrärahan ympäristöhankkeita koskevaan osuuteen. Sosialidemokraatit edellyttävät, että Suomi ottaa yhteisen meremme puolesta edelläkävijän aseman lähialueyhteistyön kehittämisessä. Tämän tulee näkyä myös määrärahoissa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momenttia 35.10.67 ei poisteta talousarviosta ja että sille otetaan 1 600 000 euroa ympäristöyhteistyön edistämiseksi Suomen lähialueen maissa.

20. (35.20, osa, 30, osa ja 70) Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

Hallituksen kehyslinjauksen mukaan määräraha aluearkkitehtitoiminnan valtionavustuksia var- ten on mahdollisesti poistumassa valtion budje- tista tämän hallituskauden aikana. Aluearkki- tehtiavustusta saavista kunnista 24 on mukana Paras-hankkeen mukaisten kaupunkisuunnitel- mien laadinnassa ja toteuttamisessa. Aluearkki- tehtitoimisto on pienissä kunnissa tärkeä toimija kaupunkiseudun yhteistyössä. Katsomme, että määräraha tulisi palauttaa edellisen hallituksen alkuvuonna 2007 tekemän kehyspäätöksen mu- kaiseksi. Katsomme, että avustusta ja aluearkki- tehtitoimintaa tulisi jatkaa vähintään tämän hal- lituskauden ajan eli vuoteen 2011 saakka.

55. (35.30.55) Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)

Vaikka korjausavustuksia ollaan korottamassa, hallituksen lisäys kohdentuu vain energia-avus- tuksiin. Sen sijaan hissiavustuksiin ei ole luv- sa erillistä korotusta. Väestön ikääntyessä tulisi korjausrakentamisen esteettömyyteen panostaa huomattavasti tuntuvammin semminkin, kun korjausavustusten määrä on nostosta huolimatta vieläkin 10 miljoonaa euroa alhaisempi kuin 3 vuotta sitten.

Uusiutuviin energiamuotoihin ja energian- säästöön perustuvaa lämmitysjärjestelmien ke- hittämistä on tuettava investointituilla. Yhteis- kunnan panosta energiansäästämisen edistämi- seen tarvitaan. Asuintalojen energiatehokkuutta voidaan edelleen parantaa erityisesti pientalojen osalta, jotka muodostavat lämmitysenergian suurimman kuluttajaryhmän.

Erityinen haaste energiansäästöille liittyy ko- titalouksiin, joiden lämmitystavan muuttamisen taloudelliset hyödyt eivät yksittäisesti tarkastel- tuina ole riittävän suuria ohjaamaan kulutustot- tumuksia kalliiden kertainvestointien tekemi- seksi. Yhteiskunta voi kuitenkin vaikuttaa suo- raan energiansäästöön tukemalla muutosinves- tointeja. Tästä syystä esitämme kolmen miljoon- nan euron lisäpanostusta pientalojen energia- avustuksiin.

Ihmiset asuvat nykyään ja tulevaisuudessa yhä pitempään omassa kodissaan. Tämä on pait- si vanhusten oman tahdon mukaista myös yhteis- kunnan etu. Kerrostalot sijaitsevat yleensä kau- punkien keskuksissa, joista löytyvät myös palve- lut. Tällöin näissä kiinteistöissä sijaitsevat asun- not ovat ihanteellisia vanhusten kannalta. Ikävä kyllä ensimmäisen kerroksen asuntoja on kuiten- kin suhteellisen vähän, ja osalle vanhuksista en- simmäinen kerros tuntuu turvattomalta paikalta asua, joten hissillä on olennainen merkitys kiin- teistöjen toimivuuden ja esteettömyyden kannal- ta.

Tällä hetkellä varausvaiheessa on uusia hisse- jä noin 28 miljoonan euron edestä. Mikäli his- sien määrä on edelleen kasvussa, tarvittava mää- räräahatarve kasvaa vastaavasti. Vanhojen his- sien uudistamiseen tai peruskorjaukseen jätet- tiin hakemuksia noin 24 miljoonan euron edestä (luku on säilynyt suurin piirtein samansuuruisena viime vuosina). Avustuksiin voitiin käyttää vain 3 miljoonaa euroa, eli vain noin 8 prosenttia hakijoista sai myönteisen päätöksen.

Ensi vuotta ajatellen olisi tarkoituksen- mukaista jakaa korjausavustusten momentille li- sää rahaa kohdennettuna puoliksi edellä mainit- tuihin energia-avustuksiin ja hissiavustuksiin niin, että energia-avustuksia voitaisiin myöntää ensi vuonna 3 000 000 eurolla hallitusten esitys- tä enemmän. Vastaavasti hissiavustusten määrä- rahaa tulisi nostaa 3 000 000 eurolla, jotta van- husten mahdollisuutta asua kotona pidempään parannetaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 35.20.55 otetaan lisäyksenä 3 000 000 euroa hissiavus- tusten ja

3 000 000 euroa energia-avustusten myöntämiseksi.

60. (35.30.60) Siirto valtion asuntorahastoon

Suomessa on huomattava määrä pääosin 1960— 1970-luvuilla rakennettuja lähiöitä, joiden ra- kennuskanta vaatii lähitulevaisuudessa mittavia perusparannustoimenpiteitä. Ilman toimenpitei-

tä nämä lähiöt yksipuolistuvat sosiaaliselta ja väestörakenteeltaan alun perin nuorille lapsiperheille rakennettujen alueiden väestön ikääntyessä.

Lähiöitä tulee kehittää eri viranomaissektorien, kuten asunto-, sosiaali- ja elinkeinoviranomaisten ja yksityisen sektorin, yhteistyönä. Erityisesti kaupallisten palvelujen kytkeminen lähiöiden kehittämiseen on erittäin tärkeää. Lähiöistä on kehitettävä eri elämäntilanteisiin soveltuvia alueita, jotka ovat asukasrakenteeltaan, asuntokannaltaan sekä palveluiltaan monipuolisia ja turvallisia.

Asuinalueiden kilpailukyvyyn parantamiseksi ja alueellisen eriytymisen vähentämiseksi on käynnistetty ympäristöministeriön koordinoiman poikkihallinnollisen lähiöuudistusohjelman valmistelu. Toimenpiteiden rahoitukselle ei valtion talousarvioon kuitenkaan sisälly mitään takeita. Lähiöohjelman käynnistämistä varten tulee osoittaa selkeä määräraha Valtion asuntorahastolle. Nämä varat voitaisiin käyttää lähiöohjelman käynnistämiseksi ja esimerkiksi rakennusten kuntoa ja asuinympäristön viihtyisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä parantaviin toimenpiteisiin.

Huoli lähiöidemme jälkeenjääneisyydestä on tulevaisuuden kannalta aiheellinen. Sosiaalidemokraatit katsovat, että rahoituskehyksen tulisi olla selvillä jo projektin alkuvaiheessa, kun toimenpiteitä suunnitellaan. Muuten lähiöohjelma on vaarassa jo ennen syntymistään jäädä pelkäksi paperitiikeriksi.

Talousarvioaloitteen TAA 985/2007 vp perusteella ehdotamme,

että momentin 35.20.60 perusteluihin lisätään, että valtion asuntorahaston varoista saa myöntää avustuksia lähiöohjelman käynnistämiseen yhteensä enintään 3 000 000 euroa.

Pääluokka 37

VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN

01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arvio-määräraha)

Vastalauseen muutosehdotukset merkitsevät valtion menojen lisääntymistä 410 000 000 eurolla. Talousarvion tasapainottamiseksi momentille ehdotettua määrärahaa tulee vähentää 410 000 000 eurolla.

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Tulovero

Tuloverokertymään vaikuttaa työllisyys- ja palkkakehitys. Tuloverokertymää on monen vuoden aikana tarkistettu ylöspäin talousarvioesityksestä ennakoitua paremmasta kehityksestä johtuen. Arvioissa on ollut systemaattinen noin 2 prosentin virhe talousarvion ja lopullisesti toteutuneen tuloverokertymän välillä.

Edellisen hallituksen aikana luotu pohja kantaa pitkälle, ja taloudellinen tilanne näyttää jatkuvan sen seurauksena suotuisana myös ensi vuonna. Työttömyys on jatkanut varsin tuntuvaan laskua tämän vuoden aikana, ja laskun ennakoidaan jatkuvan myös ensi vuonna. Jo sovitut palkankorotukset osoittavat, että yleinen palkankorotuslinja tulee olemaan korkeammalla tasolla kuin talousarviossa on ennakoitu. Tehostuneet toimet harmaan talouden torjumisessa tulevat osaltaan kasvattamaan tuloverokertymää. Näistä kolmesta tekijästä johtuen palkkasumma ja sen seurauksena tuloverokertymä tulee kasva-

maan edelleen. Esitämme momentille lisäyksenä 175 miljoonaa euroa.

Viite Tarja Filatov ym. (LA 127/2007 vp)

Edellä olevan perusteella ehdotamme

luvun 11.01 perusteluissa lausuttavaksi:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa esityksen työsuhdematkalipun verotusarvon pienentämistä 50 prosenttiin, jolloin verotulokertymä vähenee 7 000 000 euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että tuloverokertymän arviota täsmennetään ja että momentille 11.01.01 lisätään 175 000 000 euroa tuloverokertymään.

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Arvonlisävero

Nopea talouskasvu sekä vahva kotimainen kysyntä on pitänyt arvonlisäverokertymän tänä vuonna tuntuvassa kasvussa. Vaikka talouskasvu ensi vuonna hidastuu kuluvasa vuodesta, pysyvät valtion verotulot kasvu-uralla myös ensi vuonna. Arvonlisäveroja arvioidaan kertyvän 150 miljoonaa euroa tätä vuotta enemmän, ja 25 miljoonaa euroa kertyy tehostuneista harmaan talouden toimenpiteistä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentin 11.04.01 arvioitua arvonlisäverotuottoa korotetaan 175 000 000 eurolla.

08. Valmisteverot

07. Energiaverot

Ydin- ja vesivoimakapasiteetille säädettävä ns. Windfall-vero leikkaisi osin niitä ylimääräisiä

tuloja, jotka markkinahinnoitteluun siirtyminen on aikaansaanut sähkötuottajille ja joita päästökaupan käynnistyminen ja päästöoikeuksien kallistuminen on lisännyt edelleen. Veron tuotoksi arvioidaan 375 miljoonaa euroa (LA 132/2007 vp).

Edellä olevan perusteella ehdotamme

momentin 11.08.07 perusteluissa lausuttavaksi:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa esityksen Windfall-verosta, jolloin verotulokertymä kasvaisi 375 000 000 euroa.

10. Muut verot

08. Jätevero

Jäteverolain ulottaminen koskemaan myös yksityisiä kaatopaikkoja tehostaa jätehuoltoa ja vähentää ympäristöhaittoja. Verotuloja laajennuksesta arvioidaan kertyvä noin 40 miljoonaa euroa (LA 133/2007 vp).

Edellä olevan perusteella ehdotamme

momentin 11.10.08 perusteluissa lausuttavaksi

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa esityksen jäteveron laajentamisesta, jolloin verotulokertymä kasvaisi 40 000 000 euroa.

Osasto 13

KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

07. Korot talletuksista

Tämän vuoden talousarviossa arvioidaan talletuskorkoja kertyvän vuoden aikana 100 miljoonaa euroa.

naa euroa. Tämän vuoden neljännellä lisätalousarviolla kertymää nostettiin 80 miljoonalla eurolla ennakoitua suuremman kassan ja korkotason nousun johdosta. Ensi vuonna arvioidaan talletusten korkotuloja kertyvän 130 miljoonaa euroa. Koska markkinakorot ja kassa eivät keskimäärin laske merkittävästi tästä vuodesta, kasvavat valtion talletusten korkotuotot ensi vuonna 180 miljoonaan euroon.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 13.01.07 lisätään
50 000 000 euroa korkotuottoihin.*

03. Osinkotulot

01. Osinkotulot

Valtionyhtiöiden ja valtion osakkuusyritysten taloudellinen tilanne on pysynyt kuluvaan vuoteen aikana hyvänä, ja tämän vuoksi niiden tulokset säilyvät edelleen korkealla tasolla. Alkuvuoden kehityksen perusteella voi jopa arvioida, että tulokset kohentuvat jonkin verran viime vuodesta. Kun yhtiöiden osingonjakopolitiikassa ei tapahtu muutosta, valtiolle tulevat osinkotulot tulevat nousemaan viime vuodesta jonkin verran. Vuoden 2006 tulosten perusteella tänä vuonna maksetaan valtiolle osinkoja 1 650 miljoonaa euroa. Tämän vuoden talousarvioesityksessä osinkoja arvioitiin saatavan 950 miljoonaa

euroa. Sitten osinkokertymää korotettiin lisätalousarvioissa kahteen otteeseen.

Talousarvioesityksessä arvioidaan osinkoja kertyvän valtionyhtiöiden ja valtion osakkuusyritysten tämän vuoden tuloksista 1 450 miljoonaa euroa. Korotettu osinkotuloarvio edellyttää, että valtionyhtiöiden merkittävästä myymisestä pidättäydytään ensi vuoden aikana.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 13.03.01 lisätään
120 000 000 euroa osinkotuottoihin.*

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. Osuus Suomen Pankin voitosta

Talousarvioesityksessä arvioidaan tuloutettavan Suomen Pankin voitosta ensi vuonna 150 miljoonaa euroa valtion rahoitustarpeita varten. Tänä vuonna voitosta tuloutettiin 186 miljoonaa euroa. Talousarviossa esitetyt arviot ovat olleet alimitoitettuja myös aikaisempina vuosina. Kehitys tämän vuoden osalta viittaa siihen, että Suomen Pankin voitto on edelleen hyvällä tasolla ja siten voitosta tuloutettavaa osuutta valtiolle voidaan nostaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 13.04.01 lisätään
50 000 000 euroa tuloutuksena Suomen
Pankin voitosta.*

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2007

Kari Rajamäki /sd
Matti Saarinen /sd
Reijo Laitinen /sd
Lauri Kähkönen /sd
Heli Paasio /sd

Pia Viitanen /sd
Tuula Väättäinen /sd
Jutta Urpilainen /sd
Reijo Kallio /sd
Miapetra Kumpula-Natri /sd

VASTALAUSE 2 /vas

*Yleisperustelut***Ilmaston muutos, luonto ja ympäristö**

Hallitukselle ei voi antaa kiitettävää arvosanaa siitä, miten se suhtautuu ilmaston muutoksen uhkaan, luonnon varjelemiseen tai ympäristön suojeluun.

Liikennepolitiikassa hallitus lisää autoveron muutoksen (HE 146/2007 vp) avulla henkilöauton käyttöä yli 216 milj. euron vuotuisella panoksella. Hallitus onkin pitkään aikaan ensimmäinen sellainen hallitus, joka pyrkii henkilöautoliikenteen voimalliseen lisäämiseen. Sen sijaan joukkoliikenteen edistämiseksi vuodeksi 2009 kaavailtu suurten kaupunkien joukkoliikenteen tuki jää vain joihinkin miljooniin euroihin. Siitäkin merkittävän osan syö juuri toteutettu dieselpolttoaineen veron korottaminen. Myös rautateiden kehittämiseen tarvittavat määrärahat jäävät tässä talousarviossa niukoiksi.

Vasemmistoliitto sen sijaan esitti autoveroon toisenlaista linjaa. Siinä tähänastista kevyempi verotus olisi tullut henkilöautoissa vain niille autoille, joiden ominaispäästö on alle 180 hiilidioksidigrammaa kilometrillä. Se on nykyinen keskimääräinen tilanne. Myös välillä 160—180 hiilidioksidigrammaa verotaso olisi ollut lähes nykyisellään. Ominaispäästön noustessa yli 180 grammaa meidän ehdotuksessamme vero olisi ollut nykyistä kireämpi. Hallituksen esityksessä ja sittemmin eduskunnan hyväksymässä lakiesityksessä verotus kevenee 220 grammaan asti tähänastiseen tilanteeseen verrattuna nousten siitä verkkaisesti. Hallituksen esityksessä ollut ja eduskunnan päätökseksi tullut raja 220 grammaa on erittäin korkea nykytilanteeseen verrattuna.

Tässä budjettivastalauseessa ehdotamme mm.

- perusradanpitoon lisää rahaa 20 milj. euroa
- Vaasa—Seinäjoki-rataosuuden sähköistämistä

- Helsingin ja muiden suurten kaupunkien joukkoliikenteen tukemiseen 13 milj. euroa
- junien kaukoliikenteen tuen lisäämistä 5 milj. eurolla.

Tämän lisäksi ehdotamme toisessa yhteydessä useista laeista koostuvaa pakettia, jolla tähdätään liikennepäästöjen vähentämiseen. Kannustintuella lakipakettiin kuuluu linja-autoliikenteen tukeminen, jotta lippujen hinnat saadaan kohtuullisemmalle tasolle. Joukkoliikenteen käytön lisääminen vaatii, että se on sekä kilpailukyistä että kannattavaa. Lippujen hintoja laskemalla joukkoliikenteen käyttäjiksi saadaan uusia ihmisiä, jolloin kannattavuus paranee.

Lisäksi ehdotamme ruuhkamaksu- ja tienkäyttömaksukokeiluja. Alueilla, joilla on mahdollista käyttää joukkoliikennettä, on lopetettava yksityisautoilun suosiminen. Käytännössä tämä tarkoittaa suurten kaupunkien keskustoja.

Aiomme myös ehdottaa korjausta hallituksen autoveronalennuksen yhteydessä tekemään siihen ongelmaan, että se lisää myös pienhiukkaspäästöjä. Uusiin dieselautoihin tulisi siksi asentaa pienhiukkassuodattimet. Pienhiukkaset eivät ole ongelma ilmastonmuutoksen näkökulmasta vaan ihmisten terveydelle. Suomessa kuolee jo nyt peräti 1 300 ihmistä ennenaikaisesti ilman pienhiukkasten takia. Dieselautojen pienhiukkaspäästöjä voidaan leikata merkittävästi pienhiukkassuodattimilla.

Oikeudenmukaisuus

Hallitukselle ei voi antaa kiitettävää arvosanaa siitä, miten se suhtautuu oikeudenmukaisuuden lisäämiseen ja eriarvoisuuden vähentämiseen. Kuitenkin Suomi on rikkaampi kuin koskaan.

Edellinen, Vanhasen I hallitus poisti Suomen äveriäimmiltä varallisuusveron. Nyt Vanhasen II hallitus haluaa jatkaa samaa eriarvoisuutta lisäävää linjaa poistamalla suurista yritysvarallisuuksista perintöveron.

Kumpikin hallitus kuitenkin verottaa erittäin pieniä etuustuloja rankasti, mutta suurten pääomatulojen verotus on palkansaajan verotusta keveämpää.

Vasemmistoliiton tavoitteena on oikeudenmukaisempi verotus ynnä kohtuuttoman alhaisen ja aukollisten vähimmäisturvaetuuksien korottaminen ja yhdenmukaistaminen. Sen tavoitteena on syyperusteisten vähimmäisetuuksien saajien toimeentulokiriippuvuuden oleellinen vähentäminen.

Siten tavoitteenamme on työttömyyspäivärahan, työmarkkinatuen, sairausvakuutuksen, sairaus-, äitiys-, isyys- ja vanhempainpäivärahan sekä erityshoitorahan vähimmäismäärän, työttömyysturvan peruspäivärahan ja työmarkkinatuen sekä toimeentulotuen perusosan nostaminen kansaneläkelaisilla yksinäiselle säädetyn täyden kansaneläkkeen tasolle (vuonna 2008 arvioitu 557,38 euroksi kuukaudessa).

Sairausvakuutuksen päivärahojen määräytymispäivät on syytä yhdenmukaistaa työttömyysturvan kanssa (maksatus- ja karenssipäivät keskimäärin 5 päivänä viikossa), jolloin vähimmäispäiväraha laskettaisiin jakamalla kuukausisumma 21,5:llä.

Näillä muutoksilla työttömyysturvan peruspäiväraha ja työmarkkinatuki nousisivat hallituksen esittämään tasoon (vuonna 2008 521,59 euroa/kk ja 24,26 euroa/pv) nähden noin 36,87 eurolla ja voimassa olevaan tasoon (vuonna 2007 514,06 euroa/kk ja 23,91 euroa/pv) nähden 44,40 eurolla kuukaudessa (558,46 euroon/kk ja 25,97 euroon/pv).

Perusturvauudistuksemme nostaisi tuntuvimmin sairausvakuutuksen päivärahojen vähimmäismääriä. Nykyisestä kuukausitasosta 380 euroa/kk (15,20 euroa/pv keskimäärin 25 päivältä kuukaudessa) etuus nousisi tasoon 558,46 euroa kuukaudessa (25,97 euroa/pv keskimäärin 21,5 päivältä kuukaudessa). Etuutta korotettaisiin 178,46 eurolla kuukaudessa.

Toimeentulotuen perusosaa nostaisimme nykyisestä tasosta (389,37 euroa/kk) 557,38 euroon ja täysi-ikäisen, vanhempiensa luona asuvan tukitason nostaisimme 73 prosentista 85 prosenttiin täyden perusosan määrästä.

Ehdotamme sairausvakuutuksen päivärahojen korottamista myös lapsikorotuksilla samoilla perusteilla kuin työttömyysturvan päivärahoissa. Lapsikorotuksen suuruus yhdestä lapsesta olisi kuluvaan vuoden tasossa 4,53 euroa, kahdesta lapsesta yhteensä 6,65 euroa ja kolmesta tai useammasta lapsesta yhteensä 8,58 euroa päivässä.

Etuuksien arvon säilyttämiseksi sairausvakuutuksen vähimmäisetuudet, sairaus-, äitiys-, isyys- ja vanhempainraha sekä erityishoitoraha tulottomille sekä lapsikorotukset tulee sitoa kansaneläkeindeksiin. Näillä muutoksilla ja lapsilisien sitomisella indeksiin turvattaisiin pienten lasten perheille osoitettujen tulonsiirtojen ostovoima kustannustason muuttuessa. Työttömyysturvan peruspäivärahan, työmarkkinatuen ja toimeentulotuen ostovoima on sidottu voimassa olevassa lainsäädännössä kansaneläkeindeksiin.

Toimeentulotuen perusosan maksatus tulee siirtää vaalikauden 2008–2011 aikana Kansaneläkelaitoksen hoidettavaksi. Toimeentulotuen perusosasta muodostettaisiin syyperusteisen tuen saaja- ja hakijaperheille perhekohtainen tulotakuu, kuten monissa aiemmissa selvityselimissä on edellytetty (mm. perustoimeentulotyöryhmän muistio STM 1986:2 ja vähimmäisturvatyöryhmä STM, työryhmämuistioita 1994:25). Tuen tarveharkintaa lievennettäisiin siten, että pienten ansiotulojen vastaanottaminen mahdollistuisi ja nykyistä etuoikeutetun tulon määrää nostettaisiin 150 eurolla/kk 300 euroon kuukaudessa, kuten olemme toisessa aloitteessa ehdottaneet.

Vähimmäisetuuksien nostaminen yksinäisen täyden kansaneläkkeen tasolle ei ole riittävä toimenpide turvaamaan pienimpien etuuksien saajien riittävää toimeentuloa. Vähimmäisetuuksia onkin nostettava lähimpinä vuosina, jotta tuloköyhyydestä aiheutuvia muita sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia voitaisiin ehkäistä.

Tässä budjettivastalauseessa ehdotetaan joidenkin perusturvauudistukseen kuuluvien osien toteuttamista budjettiperusteisesti.

On tarpeen myös kohentaa lapsiperheiden asemaa. Merkittävä määrä lapsiperheitä ja varsinkin yksinhuoltajia elää suoranaudessa köy-

hydyessä, niin että heidän toimeentuloaan ei paranna lainkaan lapsilisän tai sen yksinhuoltajakorotuksen parantaminen niin kauan kuin se vähentää vastaavasti toimeentulotukea.

Huoli työpaikoista

Monen pätkätöyläisen elämä on epävarmaa. Sen varaan on vaikea rakentaa tulevaisuutta.

Turvattomuutta tuovat myös yritysjärjestelyt, toimipisteiden lakkauttamiset ja työn siirtymisen halvemman palkkatason maihin. Valtiovalta ei ole pyrkinyt vaikuttamaan osaksi omistamien yritysten toimintaan niin, että niissä työntekijän tulevaisuus olisi turvattu. StoraEnson päätös lakkauttaa tehtaita on esimerkki tästä.

Asutuskeskuksissa pulaa kohtuuhintaisista ja -vuokraisista asunnoista

Kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista on pulaa varsinkin Helsingin seudulla mutta myös muilla kasvavilla alueilla. Valtion tukiehdot ovat nyt niin heikot, että niiden takia vuokrat nousisivat kohtuuttomiksi. Valtion asuntorahastoon on viime vuosina palautunut enemmän rahaa kuin rahastosta on osoitettu uuden rakentamiseen. Korkotukiehtojen helpottaminen auttaisi lisäämään kohtuuhintaista ja vuokralaisten maksukyvyllä sopivaa tuotantoa. Siihen hallitus ei kuitenkaan ole suostunut. Nyt ei voida enää odottaa, sillä tavalliset ihmiset kärsivät kohtuuhintaisten asuntojen pulasta Helsingin seudulla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme, että yleisperusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotukset

1. Eduskunta toteaa, että erot lasten välillä terveyden, koulutuksen, harrastamismahdollisuuksien ja toimeentulon suhteen ovat kärjistymässä. Jokaisella lapsella pitää olla oikeus turvalliseen lapsuuteen. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin, jotta kaikille lapsille luodaan mahdollisuudet kehittää itseään ja harrastaa. Toimeentulon osalta on tarpeen sitoa lapsilisät indeksiin ja lisäksi

huolehtia siitä, että lapsilisän korotus ei leikkaa toimeentulotukea.

2. Eduskunta toteaa, että 119 kuntaa on joutunut nostamaan veroprosenttia ensi vuodeksi ja tämän lisäksi tinkimään peruspalvelujen laadusta. Tämä on johtanut henkilöstöpulaan terveyden- ja vanhustenhoidossa, mikä ilmenee vanhusten aliravitsemuksena laitoksissa, ja myös omaishoitajien eriarvoiseen asemaan asuinkunnasta riippuen. Eduskunta edellyttää hallituksen antavan pikaisesti esityksen kuntien valtionosuuksien lisäämiseksi, joka mahdollistaa kunnille lisähenkilöstön palkkaamisen terveyden- ja vanhusten hoitoon ja omaishoitajien yhdenmukaisen kohtelun koko maassa.

3. Asumiskustannukset ovat kohonneet voimakkaasti. Erityisesti on kasvukeskuksissa kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista huutava pula. Valtion tukema normaali vuokra-asuntotuotanto on suorastaan romahtanut, mikä on osaltaan johtanut vuokrien voimakkaaseen nousuun. Siksi eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin valtion tueman vuokra-asuntotuotannon lisäämiseksi ja korkotukiehtojen muuttamiseksi niin, että asumiskustannukset vuokralaisille eivät nouse kohtuuttomiksi.

4. Eduskunta toteaa, että StoraEnson tekemät päätökset lopettaa Kemijärven sellutehtaan ja Summan paperitehtaan toiminta johtavat työttömyyden kasvuun ja aiheuttavat alueen kunnille kohtuuttomia taloudellisia menetyksiä. Valtio on StoraEnsossa suuri omistaja, ja tämän johdosta on välttämätöntä, että hallitus ryhtyy pikaisesti toimiin Kemijärven sellutehtaan ja Summan paperitehtaan toiminnan jatkamiseksi.

5. Eduskunta toteaa, että hallituksen toimet eivät ole poistaneet pienten kansan- ja työeläkkeiden jälkeensä jääneisyyttä. Sاداتtuhannet eläkeläiset ovat edelleen

EU:n köyhyysrajan alapuolella. Eduskunta edellyttää kansaneläkkeisiin tasokorotusta, joka nostaa eläkkeet köyhyysrajan yläpuolelle, ja sitä, että indeksitarkistukseksi otetaan käyttöön taitetun työeläkeindeksin sijaan puoliväli-indeksi (palkat 50 %, hinnat 50 %).

6. Aikamme suurimmat haasteet ovat ilmastomuutoksen torjuminen ja äärimmäisen köyhyyden poistaminen maailmasta. Tähänastinen Suomen panostus on ollut riittämätön. Eduskunta edellyttää, että Suomi kantaa globaalin vastuun sekä ilmasto-ogelmasta että maailman köyhyydestä ja hallitus valmistelee tätä tarkoitavat esitykset nopeasti eduskuntaan.

*7. Sotiemme veteraanien joukko on ikään-
tynyt ja harvenemassa. Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee pikaisesti lain, jolla taataan vuosittainen kuntoutus kaikille sotiemme veteraaneille ja heidän puolisoilleen riippumatta sotainvaliditeetistä.*

8. Vanhasen—Kataisen hallitus jatkaa Vanhasen I hallituksen suurituloisia ja varakkaita suosivaa veropolitiikkaa ja lisää siten eriarvoisuutta ja tuloeroja Suomessa. Hallituksella on edelleen suunnitelmissa veroratkaisuja, jotka entisestään lisäävät tuloeroja. Kunnallisverotuksen perusvähennystä hallitus ei sen sijaan halua nostaa. Vanhasen porvarihallitus jakaa kansaa yhä syvemmin kahtia tulojen ja palvelujen suhteen, eikä hallitus siksi nauti eduskunnan luottamusta.

Yksityiskohtaiset perustelut

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Talousarvioesityksessä vuodelle 2008 hallitus vahvistaa, että se on sitoutunut kehitysyhteistyömäärärahojen nostossa YK:n asettamaan tavoitteeseen eli 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta. Suomi on sitoutunut vuonna 2005 myös Eurooppa-neuvoston päätökseen, jonka mukaan vuoteen 2010 mennessä kehitysyhteistyömäärärahat nostetaan 0,51 prosenttiin bruttokansantulosta ja vuoteen 2015 mennessä 0,7 prosenttiin.

Hallituksen ensi vuoden budjettiesityksen kehitysyhteistyömäärärahojen arvioidaan olevan 0,44 prosenttia BKT:stä. Hallituksen vuotuiset lisäykset kehitysapuun ovat niin vaatimattomia, että käytännössä YK:n vaatimaa tasoa ei saavuteta koskaan.

Viite: TAA 477/2007 vp (Lapintie).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 24.30.66 otetaan lisäyksenä 30 000 000 euroa.

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

22. (24.99.25) Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Siviilikriisinhallinnan voimavarojen tulisi olla oikeassa suhteessa sotilaalliseen kriisinhallintaan, jotta ratkaisuja tehtäessä voidaan käyttää myös siviilikriisinhallintaa eivätkä ratkaisut pai-

nottuisi liikaa sotilaalliselle puolelle. Nyt hallitus esittää määrärahan säilyttämistä ennallaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 24.99.22 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa.

50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)

Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATU on suomalaisten kansalaisjärjestöjen yhteinen konfliktinehkäisyverkosto, joka on tehnyt hyvää yhteistyötä kansalaisjärjestöjen sekä UM:n, PLM:n ja SM:n välisenä yhteistyön mahdollistajana ja koordinaattorina. KATU korostaa toiminnassaan laajan turvallisuuden käsitettä, jossa "perinteisen" sotilaallisen turvallisuuden lisäksi painotetaan ihmisoikeuksien, demokratian, ympäristö- ja kehityskysymysten merkitystä ihmisten turvallisuudelle. KATU painottaa kriisinhallinnan ei-sotilaallisen puolen, siviili-kriisinhallinnan merkitystä ja pitää erittäin tärkeänä, että kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen rooli kriisinhallinnassa nostetaan nykyistä merkittävämpään asemaan. Talousarvioesityksessä KATU pudotettiin pois suorien tuensaajien joukosta, vaikka samaan aikaan mm. UM on antanut tunnustusta KATUn työlle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 24.99.50 otetaan lisäyksenä 100 000 euroa Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATU ry:n palauttamiseksi suoran rahoituksen piiriin.

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

50. (25.01.51, osa) Avustukset (kiinteä määräraha)

Perustuslakivaliokunta on mietinnössään todennut, että vähemmistökieltä puhuvilla koltansaamelaisilla ja inarinsaamelaisilla on oikeus oman kielensä käyttöön kunnan virastoissa asioidessaan. Lisäksi kaikki viralliset päätökset ja ilmoitukset pitää esittää myös vähemmistökielellä. Nämä oikeudet eivät ole täysin toteutuneet, koska kielenkääntäjiä ja tulkkeja ei ole riittävästi. Jotta perustuslakivaliokunnan tarkoittama oikeus toteutuisi paremmin, vasemmistoliiton ryhmä esittää lisämäärärahaa koltansaamen ja Inarin saamen kieliasiamiehen virkoihin.

Viite: TAA 873/2007 vp (Tennilä).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 25.01.50 otetaan lisäyksenä 450 000 euroa tarkistuksena saamelaiskäräjien valtionavustukseen ja koltansaamen ja inarinsaamen kieliasiamiehen virkoihin.

10. (25.10, osa ja 25.30) Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. (25.10.23) Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Oikeusministeriön ensimmäinen oikeuspolitiikan strategia vuodelta 2003 sisältää hallinnonalan tärkeimmät linjaukset asioissa, joissa kehittämistarve on suurin. Strategian tavoitteet on asetettu ulottumaan vuoteen 2012. Strategias-
ta annetuissa lausunnoissa muun muassa Suomen Lakimiesliitto ry katsoi, että oikeuspolitiikan yhtenä keskeisenä tavoitteena on oltava oikeusturvan toteutumisen edellytysten turvaaminen niin, että koko oikeuslaitokselle taataan riittävät taloudelliset ja henkilöstölliset resurssit.

Sekä hovioikeuksien että hallinto-oikeuksien osalta on lähiaikoina tapahtumassa isoja toiminnallisia muutoksia. Vastoin hyvää tuomiokäytäntöä hallituksen talousarvioesitys lähtee siitä, että hovioikeuksien, hallinto-oikeuksien ja vakuutusoikeuden jo nykyiselläänkin liian pitkät keskimääräiset käsittelyajat osin pitenevät vielä vuoden 2007 tavoitetasostakin. Käräjäoikeuksien osalta talousarvioesitys puolestaan on pudottamassa ratkaistujen asioiden tavoitemäärää lähes kolmellakymmenellätuhannella. Vakuutusoikeuden tavoitetason osalta pudotus on suhteessa vielä rajumpi.

Liian pitkäksi venyneet kaavavalitusruuhkat jarruttavat järkevää maankäyttöä ja elinkeinopolitiikkaa. Samoin vakuutusoikeuden juttujen käsittelyajat ovat vastoin kansalaisten oikeustajua. Mustan talouden vastaisessa toiminnassa puolestaan sekä markkinaoikeudella että työtuomioistuimella on merkittävä rooli. Tämän roolin vahvistamiseen talousarvioesitys ei vastaa.

Viite: TAA 809/2007 vp (Sirnö).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 25.10.03 otetaan lisäyksenä 4 500 000 euroa hovioikeuksien, hallinto-oikeuksien, käräjäoikeuksien ja vakuutusoikeuden käsittelyaikojen lyhentämiseen sekä toimintatavoitteiden ja henkilöstöresurssien turvaamiseen.

04. (25.30.21) Oikeusaputoimistojen ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Oikeusaputoimistot ovat saamassa tulevina vuosina uusia tehtäviä. Toimistojen henkilökunnalla ei kuitenkaan ole ollut samaa mahdollisuutta kuin syyttäjillä, tuomareilla ja asianajajilla erikoistua. Siksi oikeusaputoimistojen henkilöstöä on pyrittävä kouluttamaan ja käsittelyaikoja lyhentämään.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 25.10.04 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa käytettä-

väksi oikeusaputoimistojen käsittelyaikojen lyhentämiseen, henkilöstön kouluttamiseen sekä toimintatavoitteiden ja henkilöstöresurssien turvaamiseen.

30. (25.60) Syyttäjät

01. (25.60.21 ja 26.07.21, osa) Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaan suunnattujen resurssien tarve kasvaa rajat ylittävän työvoiman liikkuvuuden ja työperäisen maahanmuuton lisääntyessä. Torjunta vaatii toki tässä aloitteessa esitetyn määrärahan lisäyksen ohella myös muita toimia. Lisäksi tarvitaan lainsäädännön muutoksia ja ulkomaista työvoimaa käyttävien yritysten valvonnan tiukentamista. Tarvitaankin tehokas toimenpideohjelma harmaan talouden torjumiseksi. Siinä keskeistä tulisi olla:

- tilaajan tai teettäjän velvoitteiden ja todellisen tilaajavastuun (mm. työsuhtesääntöjen suoritusvastuu laiminlyöntitilanteissa) vahvistaminen
- arvonnalisäveron käännetty verovelvollisuus
- työmarkkinajärjestöjen kanne-oikeus
- luottamusmiesten ja henkilöstön edustajien valvonta-, tiedonsaanti- ja neuvotteluoikeuksien ja työsuhteturvan parantaminen
- ulkomaista vuokratyövoimaa käyttävien yritysten reaaliaikainen ilmoitusvelvollisuus henkilöstöstään verottajalle
- ulkomaisen työvoiman työehtojen tarkastusresurssien lisääminen työsuojelupiireissä.

Tilaajavastuulaki on osoittautunut puutteelliseksi, koska laki ei edellytä tilaajan tai teettäjän suoraa vastuuta alihankintaketjuun kuuluvan yrityksen laiminlyödessä työsuhteeseen liittyviä velvoitteitaan. Todellinen tilaajavastuu edellyttäisi myös taloudellista suoritusvastuuta alihankkijayrityksen laiminlyönneistä.

Ulkomaisten vuokratyövoimaa välittävien yritysten toimintaan on tutkimuksissa todettu liittyvän kansainvälistä talousrikollisuutta,

rahanpesua ja ihmiskaupan kaltaista työvoiman riistoa.

Ulkomaista vuokratyövoimaa käyttävät yritykset on velvoitettava ilmoittamaan luettelo henkilöstöstään reaaliajassa verohallinnolle. Tilaajalla, pääurakoitsijalla tai vuokratyövoiman käyttäjäyrityksellä tulee olla viime kädessä vastuu luetteloiden päivittämisestä ja tietojen todenperäisyydestä.

Käännetyn arvonlisäverovelvollisuuden käyttöönotto ei ole Suomessa edennyt, vaikka verojen maksamatta jättämisestä koituu valtion verotulojen menetyksen lisäksi rehellisesti toimiville yrityksille merkittävä kilpailuhaitta.

Käännettyä verovelvollisuudella tarkoitetaan sitä, että aliurakoitsijan sijasta pääurakoitsija määrätään verovelvolliseksi alihankintapalvelujen myynnistä suoritettavasta verosta. Tämä on erityisen tärkeää siksi, että nykyään urakat muodostavat pitkiä ketjuja ja veron ja maksujen laiminlyöntejä esiintyy nimenomaan ketjujen etäpäässä. Käännettyyn arvonlisäverovelvollisuuteen on siirretty useissa EU-maissa.

Viittaus: TAA 1065/2007 vp (Yrttiaho).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 25.30.01 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa.

40. (25.50) Rangaistusten täytäntöönpano

01. (25.50.21) Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus on talousarviossaan näennäisesti lisännyt panostustaan vankiloiden toimintaan noin 6,3 miljoonalla eurolla. Todellisuudessa kasvu lähes kokonaisuudessaan menee laitosten pääomavuokrien kohoamisen kattamiseen, jotka ovat seurausta uudisrakentamisesta sekä vanhojen tilojen kunnostustöistä. Osa noususta menee nykyisen henkilöstön normaaleihin palkankorotuksiin, ja loput hukkuvat liian korkean vankiluvun aiheuttamiin lisäkustannuksiin. Todellis-

ta lisäpanosta toiminnan kehittämiseen ei talousarvio siis sisällä.

Oikeusministeriön oman arvion mukaan kuluvan vuoden vaje vankeinhoidon osalta on yli neljä miljoonaa euroa. Tämä vaje sekä se tosiasia, että vankeusrangaistusta koskeva uusittu lainsäädäntö uusine aktivointivaatimuksineen astui voimaan lokakuussa 2006, olisivat edellyttäneet tuntuvaan panostusta vankeinhoidon toiminnan kehittämiseen ja muun muassa henkilöstöresurssien tuntuvaan lisäämiseen ensi vuonna.

Vankiloiden henkilöstöä on vuosikautia aliresursoitu. Tällä hetkellä työntekijävaje on noin 100. Vankiloidemme henkilöstön sairauspoissaolot ovat kasvaneet hälyttävästi. Samaan aikaan vankiloissa ylitöiden määrä on noussut yli 50 prosentilla.

Vuoden 2006 lokakuussa voimaan astuvan uuden lainsäädännön tarkoitus oli muuttaa nykyisiä toimintatapoja ja -resursseja siihen suuntaan, että ennaltaehkäistään uusintarikollisuutta ja erilaisin aktivointitoimin kannustetaan rikoksettomaan elämään. Lain hengen mukainen lisäpanos alkuvaiheessa tuottaisi pysyviä säästöjä yhteiskunnalle pitemmällä aikavälillä. Nyt annettu talousarvioesitys kuitenkin uhkaa vaarantaa lakiuudistuksen keskeisimmät tavoitteet.

Jo pitkään vankien terveydenhuollossa on ollut selviä puutteita, muun muassa oikeusministeriö on ollut huolissaan tilanteesta.

Vankien sujuva palaaminen yhteiskuntaan edellyttää voimavaroja Kriminaalihuoltolaitoksen toiminnan vahvistamiseen.

Viite: TAA 810/2007 vp (Sirnö).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 25.40.01 otetaan lisäyksenä 5 500 000 euroa, joista 1 000 000 euroa Kriminaalihuoltolaitoksen toiminnan vahvistamiseen, 1 500 000 euroa vankien terveydenhuoltopalveluihin ja 3 000 000 euroa henkilöstön lisäresursointiin sekä vankien aktivointitoimiin.

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. (26.07, osa ja 26.75) Poliisitoimi

01. (26.07.21, osa ja 75.21) Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Kansalaisten turvallisuuden lisäämiseksi ja mm. katunäkyvyyden ja lähipoliisitoiminnan kautta määrärahoja on syytä lisätä eikä vähentää.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 26.10.01 otetaan lisäyksenä 6 100 000 euroa.

20. (26.90) Rajavartiolaitos

01. (26.90.21) Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Vuoden 2008 alusta Rajavartiolaitoksen kiinteistöt siirtyvät Senaatti-kiinteistöille. Siirron yhteydessä hallitus lupasi, että siirtymisestä aiheutuvat lisäkustannukset korvataan täysimääräisesti rajavartiolaitokselle. Näin ei kuitenkaan ole tapahtumassa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 26.20.01 otetaan lisäyksenä 4 000 000 euroa lisääntyneiden kiinteistökulujen kattamiseen.

30. (26.01, osa ja 80) Pelastustoimi ja hätäkeskukset

02. (26.80.21, osa) Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Hätäkeskuslaitoksen toimintaongelmia on paikalltu tilapäisillä ratkaisulla. Näillä ei kuitenkaan ole pystytty poistamaan epäyhtenäisiä järjestelmiä, käytäntöjen tuomia ongelmia eikä pätevän henkilökunnan puutetta. Määrärahoja on-

kin tarpeen korottaa palvelutason parantamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 26.30.02 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa.

40. (26.02 ja 34.07) Maahanmuutto

01. (26.02.21) Maahanmuuttoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Ulkomaalaisviraston muuttuminen maahanmuuttovirastoksi tuo tullessaan hallinnollisia ja toiminnallisia muutoksia. Osana näitä muutoksia on oltava maahanmuuttajien asiointiin liittyvien neuvontapalveluiden kehittäminen.

Tällä hetkellä edes kantasuomalaisille ei avaudu, miksi neuvonta on keskitetty vain tiettyihin päiviin rajallisilla tuntiajoilla. Rajoitettuna aikana ei edes välttämättä saa tarvitsemaansa palvelua. Toisaalta hyvätkään ohjeet internetissä eivät auta, jos tietokone on tuntematon tai saavuttamattomissa taikka lukutaitoa ei netissä käytettävillä kielillä ole.

Maahanmuuttovirastoon tarvitaan selkeästi monikielinen puhelinneuvontapalvelu, ennen kuin voimme puhua edes asianmukaisesta palvelutoiminnasta.

Viite: TAA 811/2007 vp (Sirnö).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 26.40.01 otetaan lisäyksenä 500 000 euroa maahanmuuttajien neuvontapalveluiden järjestämiseen.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Emme pidä oikeana puolustusvoimien toimintojen ulkoistamista. Sillä on kielteisiä vaikutuksia henkilöstön työllisyyteen ja työsuhteen ehtoihin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että pääluokan 27 perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta ei hyväksy puolustusvoimien huolto- ja korjaustoimintojen ulkoistamista vaan pitää jatkossakin välttämättömänä niiden kehittämistä puolustusvoimien omana toimintana.

10. Sotilaallinen maanpuolustus

18. (27.10.16) Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Emme pidä indeksikorotuksia perusteltuina.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentilta 27.10.18 vähennetään 20 700 000 euroa.

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

50. (28.07) Eläkkeet ja korvaukset

16. (28.07.06) Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha)

Uusia ylimääräisiä taiteilijaeläkkeitä on vuosittain myönnetty 35. Yhä useampi taiteilija on ilman vakituista tulonlähdetä, eikä heillä ole takuuta taloudellisesta mahdollisuudesta tehdä taidetta, vakituista työsuhdetta, vakituisen työsuhteen tuomaa sosiaaliturvaa eikä eläkettä. Varsinkin kuva- ja tanssitaiteilijoiden asema Suomessa on heikko. Alhaisista, epäsäännöllisistä ja epävarmoista tuloista ei myöskään ole varaa maksaa itselleen kohtuukokoista yrittäjäeläkettä tai sosiaaliturvaa, ja monen yllätykseksi vuosien yrittäjäeläkkeen maksamisen tuloksena onkin vain muutama euro kansaneläkkeen lisuk-

keena. Määrärahan taso on laskenut 500 000 euroa jo viime vuodesta.

Lisärahan tarkoituksena on nostaa vuosittain myönnettävien ylimääräisten taiteilijaeläkkeiden määrä 35:stä 55:een ja ylimääräisten sanomalehtimieseläkkeiden määrä 10:stä 15:een.

Viite: TAA 12/2007 vp (C. Andersson).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 28.50.16 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa ylimääräisten taiteilijaeläkkeiden ja ylimääräisten sanomalehtimieseläkkeiden lukumäärän nostamiseen ja tason ylläpitämiseen.

90. Kuntien tukeminen

31. (26.97.32) Kuntien yhdistymisavustukset ja kuntajako sekä kuntien yhteistoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Kainuun maakunta -kuntayhtymä on toiminut nyt noin 2,5 vuotta, ja kokemusten perusteella voidaan arvioida, miten maakuntamalli on taloudellisesta näkökulmasta toiminut. Mallin tarkoituksena on luoda Kainuuseen rakenne, joka kykenee selviytymään palvelujen järjestämisestä myös tulevaisuudessa. Kokeilun käynnistyessä siirtyi yhdeksän kunnan toiminnasta noin 60 prosenttia maakunnan vastattavaksi.

Maakunnan tavoitteena ensimmäisenä toimintavuonna 2005 oli, etteivät menot kasva edelliseen vuoteen verrattuna. Tavoitteeseen ei täysin päästy. Maakunnan toiminnan menot kasvoivat 1,6 prosenttia verrattuna kunnilta siirtyneeseen lähtötasoon. Kainuun kuntien aiempien vuosien nettomenojen kasvu on ollut keskimäärin noin 7 prosenttia vuosittain. Kattamatonta alijäämää oli vuoden 2005 lopussa yhteensä 2,9 miljoonaa euroa.

Vuonna 2006 maakunnan kokonaismenot poistot mukaan lukien kasvoivat 3,4 miljoonaa euroa enemmän kuin maakunnan tulot, ja kun vuodelta 2005 oli jo syntynyt rahoitusvajetta yhteensä 3,8 miljoonaa euroa, syntyi vuodelta 2006 alijäämää yhteensä 7,2 miljoonaa euroa.

Vuosien 2005—2006 keskimääräinen menojen kasvu oli 3,6 prosenttia vuodessa. Tämä on noin puolet valtakunnallisesta kasvusta. Kuluvan vuoden talousarvion mukaan menojen kasvu viime vuoteen verrattuna on 2,7 prosenttia ja suunniteltu alijäämä noin 5 miljoonaa euroa. Tämänhetkisen arvion mukaan sekä tulojen että menojen kasvu tulee olemaan arvioitua suurempaa. Alijäämää syntyynee enemmän kuin suunniteltu 5 miljoonaa euroa.

Samanaikaisesti kun kuntien vuosikatteen ovat parantuneet, maakunnan vuosikate on muuttunut negatiiviseksi. Kun Kainuun kuntien yhteenlaskettuun alijäämään, 30,4 miljoonaa euroa, lisätään maakunnan alijäämät, on Kainuun kuntakentän katettavana yhteensä 39,6 miljoonaa euroa vuoden 2006 lopussa. Vuoden 2007 lopussa katettavat alijäämät ovat arvioiden mukaan jo noin 50 miljoonaa euroa.

Vaikka menokehitys on hillittyä, niin Kainuun alueella julkisiin palveluihin kohdistuvat rasitukset ovat keskimääräistä suuremmat. Ikärakenne on muuta maata raskaampi, sairastavuus korkeampi ja työttömyys korkeampaa. Stakesin mukaan Kainuun terveydenhuollon palvelutarve ylittää 15 prosentilla maan keskimääräisen palvelutarpeen. Saman selvityksen mukaan Kainuun terveydenhuollon palvelut on kuitenkin pystytty tuottamaan 15 prosenttia maan keskimääräisiä kustannuksia edullisemmin. Sosiaali- ja terveystoimiala muodostaa maakunnan nettokustannuksista yli 90 prosenttia, joten oleellista kustannusten kehityksen kannalta on se, miten sosiaali- ja terveystoimennot kehittyvät.

Kovista ponnisteluista huolimatta alijäämää on syntynyt sekä maakunnalle että kunnille. Rahoitusprosentin nostaminen tasolle, jolla voitaisiin kattaa myös vanhat alijäämät (15 miljoonaa euroa), on käytännössä mahdoton.

Kuntien valtionosuuslain mukaan sisäasiainministeriö voi myöntää harkinnanvaraista yhteistoiminta-avustusta, jos kuntien välinen yhteistoiminta on laaja-alaista tai se on kuntien palvelujen järjestämisen ja talouden kehittämisen kannalta merkittävää. Valtio tukee kuntaliitoksia kuntajakolaissa säädetyllä tavalla. Jos

Kainuun muutosta tuettaisiin kunnilta siirtyneen toiminnan (60 %) ja asukasluvun (81 000) suhteessa, avustus olisi 15,5 miljoonaa euroa.

Kainuu on tehnyt ja tekee kehittämistyötä uranuurtajana. Tehty työ ja jo annetut näytöt kertovat suuresta muutoksesta. Siirtymävaiheessa tarvitsemme valtiontukea. Kainuun kunnat ovat jo ennakkoon toteuttaneet osaltaan Parashankkeen palvelurakennetavoitteet. Kainuun hallintokokeilu ei ole palvelurakenteen osalta kokeilua.

Viite: TAA 317/2007 vp (Kyllönen).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 28.90.31 otetaan lisäyksenä 14 000 000 euroa Kainuun maakunta -kuntayhtymälle.

32. (26.97.34) Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus (kiinteä määräraha)

Valtion talousarviesityksessä vuodelle 2008 esitetään kuntien harkinnanvaraiseen rahoitusavustukseen määrärahaa 20 miljoonaa euroa, kun vastaava määräraha vuoden 2006 tilinpäätöksen mukaan oli 28 500 000 euroa. Vuoden 2007 talousarviossa määräraha oli 14 500 000 euroa.

On myönteistä, että määräraha monen leikkausvuoden jälkeen nousee. Korotus on kuitenkin riittämätön. Merkittävällä osalla kunnista taloudellinen tilanne on edelleen heikko, ja voimakkaana jatkuva muuttoliike heikentää erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomessa kuntien taloudellista asemaa. Muuttotappioalueiden kuntien mahdollisuudet hoitaa vastuutaan ovat pikemminkin heikentyneet kuin vahvistuneet, minkä vuoksi harkinnanvaraisen rahoitusavustuksen tarve on jopa aikaisempaa suurempaa. Kuntien harkinnanvaraista rahoitusavustusta tuleekin lisätä, jotta kunnat voisivat selvittää edes lakisääteistä tehtävistään.

Viite: TAA 991/2007 vp (E. Virtanen).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 28.90.32 otetaan lisäyksenä 30 000 000 euroa kuntien

harkinnanvaraiseen rahoitusavustukseen.

91. (28.99, osa) Työllisyyden ja elinkeinoelämän tukeminen

40. (28.99.41) Tuki työnantajille (arviomääräraha)

Momentille on varattu 100 miljoonaa euroa väliaikaiseen työnantajan matalapalkkatukeen. Tuki on erittäin tehoton eli suhteessa sillä työllistyyiin uusiin henkilöihin erittäin kallis. Toiseksi se kannustaa alhaisten palkkojen maksamiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentilta 28.91.40 vähennetään 100 000 000 euroa.

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Yleissivistävä koulutus

30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Valtion talousarvioesitys ei lupaa kunnille riittävästi rahoitusta perusopetuksen laadukkaaseen toteuttamiseen ja luokkakokojen pienentämiseen. Varojen riittämättömyys johtaa myös pienten koulujen, erityisesti kyläkoulujen, lakkauttamiseen ja pienten koululaisten koulumatkojen pidentymiseen alueilla, joissa on jo nyt pitkät matkat.

Peruskoulun luokkakoot ovat kasvamassa liian suuriksi, mikä heikentää erityisesti erityistä tukea tarvitsevien lasten mahdollisuuksia pärjätä koulussa. Lisäksi se vaikeuttaa opettajien mahdollisuuksia ottaa huomioon lasten erilaiset oppimistarpeet. Peruskoulun keskeyttäneiden määrä on huolestuttava.

Tukiopetukseen ja oppilashuoltoon kohdistettuja voimavaroja on viime vuosina leikattu tuntuvasti. Eriyisen voimakkaasti leikkaukset ovat kohdistuneet erityisopetukseen. Säästöjen vuok-

si luokkiin on myös integroitu erityistä ohjausta tarvitsevia lapsia. Samalla ryhmäkoot ovat jatkuvasti kasvaneet. Liian suuret ryhmäkoot ovat todellinen ongelma, joka tuli kouluihimme laman säästöjen seurauksena.

Koululuokkien liian suuren koon takia opettajan on mahdotonta ottaa huomioon riittävästi kaikkien oppilaiden erilaisia tarpeita. Opettajan riittävä huomio ja keskinäinen vuorovaikutus opetuksessa on lapsille ensiarvoisen tärkeää. Lasten ja nuorten laiminlyönti koulussa lisää syrjäytymistä, joka tulee yksilölle ja yhteiskunnalle myöhemmin kalliiksi.

OECD:n Pisa-tutkimuksen tuloksen mukaan suomalainen peruskoulujärjestelmä on maailman paras. Tästä huolimatta oppimisvaikeuksista kärsivien lasten määrä lisääntyy jatkuvasti. Oppilaskohtaisen tuen tarjoaminen on tärkeää etenkin oppimisvaikeuksista kärsiville lapsille. Tutkimukset ovat osoittaneet, että lapsen syrjäytyminen on estettävissä turvaamalla hänen pärjäämisensä koulussa. Perusopetuksen ryhmäkokoja on oltava kohtuullisia, jotta opettajalla on mahdollisuus nykyistä oppilaslähtöisempään opetukseen. Pienemmissä opetusryhmissä opettajalla on mahdollisuus osallistua enemmän myös oppilaiden kasvatustyöhön ja tukea siten perheitä.

Kuntien taloudellisten vaikeuksien takia on pelkona, että useissa kunnissa joudutaan opetusryhmäkokoja kasvattamaan entisestään. Kunnille on turvattava mahdollisuus järjestää laadukasta perusopetusta. Laadukas opetus- ja kasvatustyö, turvallinen koulu ja riittävät voimavarat mahdollistavat koulutuksellisen tasa-arvon toteutumisen.

Suomen kouluissa on tuhansia koulunkäyntiavustajia. Avustajien läsnäolo on koettu erittäin välttämättömäksi mm. erityisopetuksen ja koulurauhan kannalta. Avustajat toteuttavat oppilaan henkilökohtaista opetussuunnitelmaa ja mahdollistavat erityisopetuksen toteutumisen.

Jotta vuorovaikutus ja tavoitteisuus oppilaan kanssa olisi mahdollista, koulunkäyntiavustajien tulee olla pitkäaikaisessa työsuhteessa. Eriyistukea eri syistä tarvitsevat oppilaat tarvitsevat usein paljon aikaa tutustumiseen ja yhteisen

kommunikaation yms. löytämiseen. Tämä näkyy mm. vammaisten, mutta myös muiden erityistukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla.

Yleissivistävän lukiokoulutuksen piirissä on noin 125 000 opiskelijaa. Vaikka lukiokoulutus on maksutonta, joutuvat lukiolaiset ja heidän perheensä maksamaan vuosittain useita satoja euroja oppikirjoista. Lukiolaisten liiton mukaan oppikirjoihin kuluu lukion aikana jopa 1 300—1 500 euroa.

Lapsiperheiden köyhyys on Suomessa viime vuosina kaksinkertaistunut. Oppikirjojen kalteus on todellinen rasite kaikille, mutta etenkin näille pienituloisille perheille. Kirjojen hankintakulut ovat suuria myös suhteessa siihen opintotukeen, jota lukiolaisille voidaan myöntää. Oppimateriaalien maksullisuus ja korkeat tutkintomaksut ovat ristiriidassa lukio-opetuksen maksuttomuusperiaatteen kanssa. Tämä tilanne on koulutuksen tasa-arvoperiaatteen vastainen ja syrjii pienituloisten perheiden lapsia ja vaikeuttaa heidän kouluttautumismahdollisuuksiaan. Yhteiskunnan tulisikin kustantaa lukiolaisille oppikirjat koulutuksellisen tasa-arvon turvaamiseksi.

Viite: TAA 18/2007 vp (Arhinmäki) — luokkakokojen pienentäminen

Viite: TAA 205/2007 vp (Kauppila) — koulunkäyntiavustajien lisääminen

Viite: TAA 292/2007 vp (Kuoppa) — lukio-
laisten oppikirjojen tekeminen maksuttomiksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.10.30 otetaan lisäyksenä 80 000 000 euroa budjettiperusteisesti perusopetuksen turvaamiseen luokkakokojen pienentämiseen, koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen sekä lukiolaisten oppikirjojen saattamiseen maksuttomiksi.

20. Ammatillinen koulutus

01. (29.20.21) Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Voimassa olevassa yhdenvertaisuuslaissa säädetään ikään, etniseen ja kansalliseen alkuperään, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, terveydentilaan, vammaisuuteen, sukupuoliseen suuntautumiseen sekä muuhun henkilöön liittyvään syyhyn perustuvan syrjinnän kiellosta. Syrjinnäksi määritellään välitön ja välillinen syrjintä sekä kiellettyyn syrjintäperusteeseen liittyvä häirintä ja ohje ja käsky syrjiä. Epäsuorituksen kohtelun tai kielteisten seurausten kohdistaminen henkilöön, joka ryhtyy tai osallistuu toimiin laissa tarkoitetun yhdenvertaisuuden turvaamiseksi, kielletään vastatoimena.

Nuorisotakuun yhteydessä hallitus on puolestaan sitoutunut siihen, että kaikille alle 25-vuotiaalle tarjotaan koulutus-, työharjoittelu- tai työpajapaikka viimeistään kolmen kuukauden yhtäjaksoisen työttömyyden jälkeen.

Opetusministeriö on asettanut tavoitteen, että vuonna 2006 kaikilla peruskoulunsa päättäneillä vaikeimmin vammaisilla nuorilla on mahdollisuus perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen, joko tutkintotavoitteisena koulutuksena tai vammaisten valmentavana ja kuntouttavana opetuksena ja ohjauksena. Tarkoituksena on, että vaikeimmin vammaisten koulutuksen järjestäjinä toimivat ensisijaisesti ammatilliset erityisopilaitokset. Hallituksen talousarviossa ei kuitenkaan ole osoitettu riittäviä taloudellisia resursseja tähän yhdenvertaisuutta vahvistavan ja nuorisotakuuta toteuttavan tavoitteen toteuttamiseen.

Viite: TAA 813/2007 vp (Sirnö).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.20.01 otetaan lisäyksenä 1 800 000 euroa valtion ammatillisen koulutuksen erityisopetukseen.

30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärät ovat kasvussa. Tänä syksynä opintonsa on aloittanut yli 60 000 uutta opiskelijaa. Vaikka ammatillinen koulutus on pääosin maksutonta, joutuvat ammattikoululaiset ja heidän perheensä vuosittain maksamaan useita satoja euroja oppikirjoista. Yhdistetyssä ammatti- ja lukiokoulutuksessa kustannukset ovat vielä suuremmat: oppilas joutuu maksamaan sekä lution että ammattikoulun kirjoista.

Lapsiperheiden köyhyys on Suomessa viime vuosina kaksinkertaistunut. Köyhissä lapsiperheissä elää jo yli 120 000 lasta. Oppikirjojen kalteus on todellinen rasite kaikille, mutta etenkin pienituloisille perheille. Kirjojen hankintakulut ovat suuria myös suhteessa siihen opintotukeen, jota ammattikoululaisille voidaan myöntää. Ammattiin opiskelevien järjestö Sakki ry on huolissaan tilanteesta, jossa suurin osa täysi-ikäisistä opiskelijoista joutuu käymään ansiotyössä kattaakseen opiskelusta aiheutuvat kustannukset. Tämä osaltaan haittaa myös opintoihin keskittymistä.

Oppimateriaalien maksullisuus on ristiriidassa opetuksen maksuttomuusperiaatteen kanssa. Tämä tilanne on koulutuksen tasa-arvoperiaatteen vastainen ja syrjii pienituloisten perheiden lapsia ja heidän kouluttautumismahdollisuuksiaan. Yhteiskunnan tulisiikin kustantaa ammatiiin opiskeleville oppikirjat koulutuksellisen tasa-arvon turvaamiseksi.

Viite: TAA 293/2007 vp (Kuoppa).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.20.30 otetaan lisäyksenä 58 000 000 euroa ammatillisessa peruskoulutuksessa olevien oppilaiden kirjojen kustantamiseen.

30. (29.30 ja 29.20, osa) Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö

30. (29.30.30, 29.30.50, 29.30.55 ja 29.30.56) Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Parlamentaarinen aikuiskoulutustyöryhmä (PAT) käynnisti vuonna 2002 valmistuneessa muistiossaan keskustelun vapaan sivistystyön ns. suuntaviivaopinnoista. Ajatusta on tämän jälkeen kehitetty yhteistyössä vapaan sivistystyön toimijoiden ja opetushallinnon kanssa, ja parhaillaan (2005—2008) on käynnissä näiden opintojen lisäämiseen ja kehittämiseen tähtäävä informaatio-ohjaus. Suuntaviivaopintojen idea on, että tarvitaan erityistoimenpiteitä ja uudenlaisia opintoja tiettyjen huonompiosaisten ja aikuiskoulutuksessa aliedustettujen kansalaisryhmien osallistumisen lisäämiseksi. Suuntaviivaopinnoissa puhutaan toisaalta uudenlaisista oppisisällöistä ja toisaalta aliedustettujen ryhmien aktivoimisesta.

Järjestöllistä sivistystyötä tekeville opintokeskuksilla on hyvät toiminnalliset edellytykset tarttua suuntaviivaopintojen kaltaisiin erityisiin oppinnollisiin haasteisiin. Koulutuksen arviointineuvosto toteaa vapaan sivistystyön vaikuttavuutta ja suuntaviivaopintoja koskeneen arviointihankkeen juuri valmistuneessa loppuraportissa, että opintokeskukset ovat ottaneet suuntaviivaopintoja koskevan tehtävän vastaan "positiivisesti ja aktiivisesti".

Uudet haasteet ja uudenlaisten toimintamuotojen kehittäminen edellyttävät kuitenkin myös rahallista resursointia. Opetusministeriö myönsikin vuonna 2006 opintokeskuksille erillisavustuksen, jolla haluttiin tukea opintokerhotoiminnan kehittämistä vastaamaan entistä paremmin tämänhetkisiä yhteiskunnallisia haasteita. Sitä vastoin itse opintokerho-opiskeluun myönnetty valtion tuki on jäänyt viime vuosina vähäiseksi ja vuoden 2007 valtion budjetissa suorastaan romahtanut. Myös opintokeskuksille osoitettu valtionosuus opintokeskusten muuhun opintotoimintaan (opetustuntien enimmäismäärä) on riittämätön kansalaisjärjestöjen tarpeisiin nähden.

Myös opetustunteina toteutettu toiminta sisältää suurelta osin suuntaviivaopintoja.

Tällä hetkellä opintokerhotunnin yksikköhinnan pienuus vaikeuttaa eniten niiden mahdollisuuksien hyödyntämistä, jotka opintokerhotoiminta tarjoaa. Yksikköhintaa pudotettiin vuonna 2003 neljään euroon eikä siihen ole tämän jälkeen tehty indeksitarkastuksia. Edellä mainittu opintokeskusten yhteinen opintokerhotoiminnan kehittämishanke osoitti selkeän tarpeen nostaa opintokerhojen tuntihintaa. Erityisesti opintokeskuksilla tulisi olla mahdollisuus resursoida tavanomaista intensiivisempää opintotoimintaa harjoittavia opintokerhoja muita enemmän. Tällaisia kerhoja ovat mm. suuntaviivaopintojen teemoja opiskelevat opintokerhot. Ennen vuotta 1994 haasteellisimpia opintokerhoja varten oli-kin olemassa ns. korotettua valtionapua.

Kun valtionosuutta opintokeskusten opintokerhotoimintaan lisätään 510 000 eurolla, tämä tulisi tehdä korottamalla opintokerhojen yksikköhintaa kahdella eurolla niin, että yksikköhinta olisi nykyisen neljän euron sijaan kuusi euroa ja valtionosuus opintokerhotoimintaan yhteensä 1 530 000 euroa valtionosuuteen oikeuttavien yksiköiden ollessa enintään 255 000 opintokerhotuntia.

Viite: TAA 621/2007 vp (Ollila).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.30.30 otetaan lisäyksenä 510 000 euroa opintokeskusten opintokerhotoimintaan.

31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)

Opetusministeriössä valmistellaan parhaillaan koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaa seuraaviksi viideksi vuodeksi. Samalla on käynnistymässä hallitusohjelmassa sovittu ammatillisen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistus. Lähitulevaisuudessa tehdään siis merkittäviä ammatillisen osaamisen kehittämistä koskevia linjauksia.

Osaavan työvoiman saatavuus ja työmarkkinoiden toimivuuden parantaminen ovat keskeisiä aiheita koulutusta koskevassa keskustelussa

ja myös koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman luonnoksessa, joka on lausunto-kierroksella.

Työmarkkinoilla selviytymisen vähimmäisvaatimuksena tulee pitää ammatillisen perustutkinnon suorittamista etenkin, kun osalta jo työelämässä olevilta puuttuu täysin ammatillinen koulutus. Noste-ohjelman loppuminen jättää selkeän aukon aikuisten ammatillisen koulutustason noston osalta jo ensi vuonna. Pelkona on, ettei vuonna 2008 ammatillista aikuiskoulutusta pystytä järjestämään edes nykyisiä määriä saatikka, että tasoa ja koulutuksen määrää voitaisiin nykyisestä laajentaa.

Viite: TAA 814/2007 vp (Sirnö).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.30.31 otetaan lisäyksenä 35 000 000 euroa ammatilliseen aikuiskoulutukseen.

32. (29.20.31) Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha)

Oppisopimuskoulutus on joustava tapa hankkia ammattitaito ja suorittaa perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinto työn ohessa. Oppisopimuskoulutus sopii sekä nuorille että vanhemmille oppijoille. Oppisopimuskoulutus on erityisen tärkeä väylä työelämään niiden nuorten kohdalla, joille ammattitutkinnon suorittaminen oppilaitoksessa on vaikeaa. Pitkäaikaistyöttömälle oppisopimuskoulutus voi olla ainoa tie päästä kiinni työhön varsinkin nyt, kun hallitus ilmoitti leikkaavansa työllisyysmäärärahoja.

Oppisopimuskoulutus on tuloksekasta koulutusta, sillä oppisopimuskoulutetuista työllistyy noin 90 prosenttia. Koulutusmuoto on tehokas myös työnantajapuolelle: yritys voi kouluttaa ihmisiä nopeasti ja täsmällisesti niihin tehtäviin, joihin se kaipaa lisätyövoimaa. Lisäksi oppisopimuskoulutus on hyväksi koettu tapa siirtää työpaikalla eteenpäin niin kutsuttua hiljaista tietotaitoa.

Oppisopimuskoulutuksen suosio on kasvanut vuosi vuodelta. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2003 tutkintoon johtavaan oppisopimuskoulutukseen osallistui 45 300 opiskelijaa. Tämän

lisäksi tutkintoon johtamattomaan koulutukseen osallistui 5 900 opiskelijaa. Vuonna 2004 opiskelijoita oli 47 700. Oppisopimuskoulutuksesta on työministeriön tilaaman tuoreen tutkimuksen mukaan erittäin hyviä kokemuksia työllistäjänä. Vaikka oppisopimuskoulutukseen osoitettu määräraha on suurentunut hieman viime vuodesta, ehdotamme oppisopimuskoulutuksen voimakkaampaa tukemista työllistymisen helpottamiseksi.

Viite: TAA 152/2007 vp (Kangas).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.30.32 otetaan lisäyksenä 5 500 000 euroa oppisopimuskoulutuksen vahvistamiseen.

40. Ammattikorkeakouluopetus

21. (29.40.25) Ammattikorkeakoulujen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2003—2008 on todettu, että ammattikorkeakoulujen rahoitus uudistetaan nykyistä kannustavammaksi ja nykyistä paremmin ammattikorkeakoulun koko toiminnan huomioivaksi. Perusrahoituksen kohdentamisessa otetaan huomioon opiskelijamäärän lisäksi myös suoritettujen tutkintojen määrä ja ammattikorkeakoulujen aluekehitystä tukeva tutkimus ja kehitystyö.

Ammattikorkeakoululain (351/2003) mukaan ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen ja taiteellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asian-
tuntijatehtäviin, tukea yksilön ammatillista kasvua ja harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä.

Lain mukaan ammattikorkeakoulut kehittävät yhteistyössä yliopistojen kanssa maakunta-
korkeakouluja vastaamaan alueellisiin koulutustarpeisiin.

Ammattikorkeakouluille on ammattikorkeakoululaissa (351/2003) siis määrätty uusia perustehtäviä, kuten tutkimus- ja kehitystyö. Valtion talousarvioesitys ei kuitenkaan sisällä lisärahoitusta ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehitystoiminnan toteuttamiseen. Tämä siitäkin huolimatta, että lisärahoitustarve on tuotu esille sekä selvitysmies Jorma Rantasen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tutkimuksen rakenneselvityksessä (2004) että opetusministeriön omassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.40.21 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehitystoimintaan.

50. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

01. (29.50.21) Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Yliopistoverkostomme on suurten muutosten edessä. Samaan aikaan koveneva globaali kilpailu asettaa yliopistoille uusia laadullisia ja määrällisiä haasteita. Valitettavasti suomalaisten korkeakoulujen nousua maailman huippuyliopistojen rinnalle estää jatkuva rahoituksen alimitoitus. Määrärahojen alimitoituksen kielteisenä seurauksena on, että Suomessa oppilas-opettajasuhde on vähintäänkin epäedullinen, kun mittarina on opetuksen laatu. Samoin puuttuvat määrärahat estävät opetuksen tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen järjestämisen.

Opetusministeriö esitti ensi vuodelle 53 miljoonan euron korotusta yliopistojen toimintamenoihin, joka ei vielä olisi saanut suomalaista oppilas-opettajasuhdetta edes keskiverrolle eurooppalaiselle tasolle. Tästä huolimatta hallitus ei edes tätä summaa ollut valmis kokonaisuudessaan esittämään.

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä kuitenkin katsoo, että yliopistojen kehittäminen vaatii pitkäjänteistä työtä ja selkeää taloudellista lisäresursointia.

Määrärahaa on alkuperäisesityksestä korotettu, mutta vajaukseksi jää edelleen 20 milj. euroa.

Viite: TAA 815/2007 vp (Sirnö).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.50.01 otetaan lisäyksenä 20 000 000 euroa yliopistojen toimintamenoihin.

20. (29.50.22) Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Yliopistokeskukset perustettiin vuoden 2004 alusta lukien Kajaaniin, Kokkolaan, Lahteen, Mikkeliin, Poriin ja Seinäjoelle. Ne vahvistavat yliopistotoiminnan alueellista kattavuutta ja alueellista vaikuttavuutta, ja niillä on ollut merkittävä rooli sijaintikuntiensa elinkeinotoiminnan kehittämisessä ja asukaspuhjan vahvistamisessa.

Panostus keskusten kehittämiseen on kuitenkin ollut riittämätöntä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.50.20 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa yliopistokeskusten kehittämiseen.

70. Opintotuki

55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)

Opintotuen taso on nykyisin riittämätön, ja opintotukea on syytä kehittää ja korottaa eri tavoin. Yksi osaparannus olisi opintotuen asumislisän muuttaminen ympärivuotiseksi siten, että opiskelijalla olisi mahdollisuus saada opintotuen asumislisää koko kalenterivuodelta eli myös lomakaudelta, mikäli hänen tulonsa eivät ylitä opintotukilain 17 §:ssä säädettyä määrää. Asumislisän puuttuminen kesäkuukausilta aiheuttaa opiskelijoille usein ylimääräisiä toimeentulo-ongelmia, koska esim. yleistä asumistukea ei myönnetä niin lyhyeksi ajaksi. Opiskelijat ovat usein joutuneet hakemaan toimeentulotukea kesäkuukausiksi. Asumislisän ympärivuotisuus kohentaisi etenkin niiden opiskelijoiden ase-

maa, jotka opiskelevat myös kesäkuukausina tai jotka eivät onnistu saamaan kesätyötä. Opiskelija-asuntojen tyhjäkäyttö vähenisi. Muutos vähentäisi myös kuntien toimeentulotukimenoja.

Opetusministeriön selvityksessä (opetusministeriön työryhmien muistioita 18:2002) arvioidaan, että noin 35 500 opiskelijan opintotuki lisääntyisi, jos asumislisää voisi nostaa myös kesäloma-aikana. Valtionvarainministeriön arvion mukaan opiskelijan keskimääräinen asumislisä on 184 euroa/kk. Kustannukset olisivat noin 20 miljoonaa euroa vuodessa.

Eri koulutusasteiden opiskelijoita ei tällä hetkellä kohdella yhdenvertaisesti. Alle 20-vuotiailla itsenäisesti asuvilla korkeakouluopiskelijoilla vanhempien tulot eivät vaikuta alentavasti opintorahan määrään, mutta toisen asteen opiskelijoilla ne vaikuttavat. Toisen asteen opiskelijat ja korkea-asteen opiskelijat ovat tässä asiassa perusteettomasti eriarvoisessa asemassa.

Tämä epäoikeudenmukainen vanhempien tuloihin perustuva opintorahan tarveharkinta on poistettava myös itsenäisesti asuvilta alle 20-vuotiailta toisen asteen opiskelijoilta. Suomessa täysi-ikäisyyden rajaksi on määritelty 18 vuoden ikä. Ei ole oikeudenmukaista, että itsenäisesti asuvien 18- ja 19-vuotiaiden toisen asteen opiskelijoiden opintorahan suuruus määräytyy vanhempien tulojen mukaan, vaikka vanhemmat eivät enää ole lain puolesta elatusvelvollisia täysi-ikäisistä lapsistaan eivätkä he enää ole samaa ruokakuntaa.

Opintorahan tarveharkinnan poistaminen kailta itsenäisesti asuvilta yli 18-vuotiailta maksaisi arvion mukaan noin 38 miljoonaa euroa. Tällä määrärahalla yhdenmukaistetaan opintotukijärjestelmää ja tasa-arvoistetaan eri koulutusasteiden opiskelijoiden asemaa.

Viite: TAA 943/2007 vp (Valpas) — asumislisä

Viite: TAA 19/2007 vp (Arhinmäki) — toisen asteen opiskelijoiden opintoraha.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.70.55 otetaan lisäyksenä 58 000 000 euroa, mistä 20 000 000 euroa opintorahan asumis-

lisän maksamiseen budjettiperusteisesti koko kalenterivuodelta ja 38 000 000 euroa toisen asteen opiskelijoiden budjettiperusteiseen opintorahaan.

80. Taide ja kulttuuri

30. Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Kirjastoilla on suuri merkitys kansalaisten tasa-arvaisuuden ja demokratian edistämisessä. Kirjastojen kautta voidaan osaltaan taata tasa-arvoiset mahdollisuudet tietoyhteiskunnan hyödyntämiseen ja siihen osallistumiseen kaikille. Kirjastoissa on oltava riittävästi internetyhteydellisiä tietokoneita asiakkaiden käytettävissä asiantuntevan palvelun kera.

Kunnalliset kirjastot ovat aikoinaan saaneet valtiolta varoja koneiden ja internetyhteyksien hankintaan, mutta jatkuvasti kehittyvä teknologia ja ohjelmistot vievät nyt suhteettoman suuria summia kirjastojen vuosittaisista budjeteista. Tämä raha on yleensä pois kirjastojen muusta toiminnasta. Vastuu tasa-arvoisesta tietoyhteiskunnasta ja sen rahoittamisesta ei voi olla yksin kirjastoilla.

Tietoyhteiskuntaa ei saa digitalisoida muun kulttuurin kustannuksella. Tarvitaan valtion panostusta, jotta kaikki kirjastot ovat kiinteissä yhteyksissä verkkoon.

Viite: TAA 20/2007 vp (Arhinmäki).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.80.30 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin ja että myöntämisvaltuuksia korotetaan 5 000 000 eurolla.

33. Valtionosuus ja -avustus kuntien kulttuuri-toimintaan (arviomääräraha)

Vasemmistoliiton mielestä kulttuuri on olennainen osa ihmisten elämää. Siksi kaikilla suomalaisilla on oltava asuinpaikasta ja varallisuustasosta riippumatta mahdollisuus kulttuuripalveluiden käyttämiseen ja kulttuurin omaehtoiseen

harrastamiseen. Kulttuuri on inhimillistä kasvua, ihmisenä olemista.

Omaehtoinen kulttuuri- ja taideharrastus vahvistaa ihmisen omaa kulttuuri-identiteettiä ja auttaa hahmottamaan ympäröivää maailmaa usein tuoreesta näkökulmasta. Kuntien kulttuuritoimella on tässä paljon tehtävää.

Kulttuurista monimuotoisuutta on yhtä tärkeää vaalia kuin luonnon monimuotoisuuttakin. Taiteen ja kulttuurin osuus valtion ja kuntien budjeteista on niin pieni, että sitä karsimalla ei ratkaista sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusongelmia.

On paradoksaalista, että aineellisen vaurauden kasvu ei kasvata henkistä hyvinvointia. Kulttuurin ja taiteen kautta ihmiset voivat löytää elämäänsä merkityksellistä sisältöä. Kirjastot, museot, teatterit, vapaa sivistystyö, koulut ja taiteen perusopetusta antavat oppilaitokset muodostavat alueellisesti kattavan kulttuurilaitosten verkon. Sitä edelleen kehittämällä taide ja kulttuuri voidaan saada kaikkien kansalaisten ulottuville. Valtion ja kuntien on yhdessä pidettävä huoli siitä, ettei tuo verkosto rapaudu.

Kunnat ovat merkittävä kulttuurin rahoittaja. Kuntien talouden ollessa tiukalla on jo nyt ollut huomattavissa, etteivät kunnat palkkaa tai avusta ammattimaisia kulttuurintuottajia, mikä on myös toimeentulokysymys kulttuurialan ihmisille. Samalla vaarantuu myös valtion tukeman kulttuurin toimintakyky.

Kolmannen sektorin kulttuuri-, nuoriso-, liikunta- ja sivistystoimintojen kokonaisvolyymi kasvaa arvioiden mukaan tulevana vuosina. Arvion perusteina ovat julkisen sektorin resurssien niukentuminen, arvojen muutos ja edellisistä johtuva hyvinvointiyhteiskunnan uudistaminen.

Julkinen rahoitus kanavoituu pääasiassa kuntien kautta. Vain harva paikallistason yhdistys saa tukea suoraan valtiolta. Veikkausvoittovaroja saa noin neljännes nuorisojärjestöistä. Muuten esim. veikkausvoittovaroja saattaa kanavoitua paikallisjärjestöjen käyttöön keskusjärjestöjen kautta. Lähes kaksi kolmasosaa yhdistyksistä saa kunnalta avustusta toimintaansa. Eniten kunnan myöntämästä tuesta riippuvaisia

ovat nuorisojärjestöt, VPK, urheilu-, kulttuuri- ja kunnanosajärjestöt.

Kuntien mahdollisuuksia hoitaa kansalaisjärjestöjen kulttuuriharrastuksia on heikennetty merkittävästi. Vaikka ammattitaiteelle on esitetty lisäystä, se ei poista ruohonjuuritason kulttuuriharrastuksen ongelmia.

Kunnat ylläpitävät suurinta osaa kansalaisille kohdistetusta kulttuuritoiminnasta. Lastenkulttuuri, erityisryhmien kulttuuritoiminta sekä monikulttuurisuus ovat useiden kuntien painopistealueita. Valtion tuen pienentäminen johtaa kuntien kulttuurityön vähenemiseen. Pitkäjänteinen kulttuurityö vaarantuu.

Juuri nyt on aika panostaa yhteisesti omistamiemme kulttuuripalveluiden laatuun, sisältöön ja saatavuuteen. Siksi esitämme lisäystä kuntien kulttuuritoimintaan osoitettuihin valtionosuuksiin ja -avustuksiin.

Viite: TAA 211/2007 vp (Kauppila)

Viite: TAA 819/2007 vp (Sirnö).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.80.33 otetaan lisäyksenä 4 000 000 euroa budjettiperusteisesti kuntien kulttuuritoimintaan.

34. Valtionosuus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)

Suomessa yhteiskunta on pyrkinyt turvaamaan informaation säilymistä ja löytämistä laajalla kirjastojärjestelmällä. Suomessa on tieteellisten kirjastojen lisäksi noin tuhat yleistä kirjastoa sivukirjastoineen. Suomen hyvä kirjastolaitos on nostanut yleistä sivistystasoa ja tasannut eroja sosiaaliluokkien välillä. Ihmisten osallistumista korostavassa tietoyhteiskunnassa jokaisella kansalaisella pitäisi olla mahdollisuus osallistua yhteiskunnan kehittämiseen. Tässä toimivalla ja kattavalla kirjastolaitoksella on keskeinen rooli.

Hallitus on kuitenkin vähentämässä valtionosuutta yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin ja siten heikentämässä kirjastolaitoksen roolia suomalaisessa yhteiskunnassa. Myös kirjastojen perustamiskustannusten myöntämisvaltuudet ovat riittämättömät.

Viite: TAA 296/2007 vp (Kuoppa).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.80.34 otetaan lisäyksenä 4 300 000 euroa valtionosuuteen yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin ja

että myöntämisvaltuuksia lisätään siten, että vuonna 2008 saa tehdä valtionosuuden myöntämisspäätöksiä perustamishankkeille enintään 10 000 000 eurolla.

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Lamavuosista lähtien kansalaisjärjestöjen avustukset rauhantyöhön ovat supistuneet lähes kolmanneksella. Jälkeenjääneisyys jatkuu ja kasvaa edelleen. Rauhanjärjestöt osallistuvat Suomen velvoitteiden mukaiseen työhön YK:n vuosituhattavoitteiden toteutumiseksi niin kotimaisissa kuin myös kansainvälisissä hankkeissa ja vahvistavat turvallisuutta rakentamalla yhteisöjen välistä ymmärtämystä. Siksi rauhantyön toimintaedellytysten vahvistaminen on välttämättöntä.

Viite: TAA 13/2007 vp (C. Andersson).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.80.50 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa rauhantyön edistämiseen.

51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)

Valtion taiteilija-apurahan suuruus on 1.6.2006 lukien ollut 1 254 euroa kuukaudessa ja vuositasolla 15 048 euroa. Kuitenkaan valtion taiteilija-apuraha ei edelleenkään ole edes sillä reaalisella tasolla, jolla se oli vuonna 1970, kun taiteilija-apuraha otettiin käyttöön. Apurahalla taiteilija kustantaa itselleen työvälineet ja työtilat sekä huolehtii omasta ja mahdollisten elätettävien toimeentulosta apurahakauden aikana.

Myönnettyjen taiteilija-apurahavuosien määrä on edelleen tuntuvasti jäljessä aiemmista

sitoumuksista. Apurahojen merkitys taiteen ammattilaisten työskentelymahdollisuuksille on selkeästi lisääntynyt. Siksi vasemmistoliiton mielestä myös apurahan saajien määrää on kasvatettava. Lisäksi taiteilijoiden kaikkia apurahoja tulee korottaa, jotta apurahat voitaisiin verottaa ja ne oikeuttaisivat taiteilijat sosiaali- ja eläketurvaan. Tasokorotus on välttämätön, jotta taiteilijoiden nettotulot eivät vähenisi. Yksityisten säätiöiden maksamien apurahojen taso vaihtelee, mutta uudistus koskisi myös niitä.

Viite: TAA 14/2007 vp (C. Andersson).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.80.51 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa taiteilijapurahan tason ja määrän nostamiseen.

52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)

Kotimainen elokuva on viime vuosina osoittanut elinvoimansa. Tarjonta on ollut monipuolista ulottuen lastenelokuvista kotimaisten merkkihenkilöiden kuvauksiin ja aina kansainvälisesti palkittuihin taide-elokuviin. Valtion tuki laahaa kuitenkin perässä verrattuna muihin Pohjoismaihin. Suomalainen kokoillan elokuva tehdään keskimäärin 1,2—1,4 miljoonalla eurolla, kun muissa Pohjoismaissa vastaava summa on 1,8—2,5 miljoonaa euroa. Koko tuotannon ja levityksen vuosittainen tuki Suomessa on noin 13 miljoonaa euroa, kun se muissa Pohjoismaissa on 30—35 miljoonaa euroa.

Perinteisesti suomalainen ammattiteatterikenttä on ollut hyvin monipuolinen. Teatteri- ja orkesterilain turvassa toimivien valtionosuutta nauttivien teattereiden rinnalla on toiminut moni-ilmeinen ja usein rohkeasti teatteri-ilmaisuja ja tarjontaa kehittävä vapaa teatterikenttä, joka toimii lähinnä satunnaisilla ja epävarmoilla avustuksilla. Henkilötyövuosien vähäinen määrä estää uusien ryhmien nostamisen teatterilain piiriin, vaikka ryhmien määrä lisääntyikin jatkuvasti.

Vapaiden ryhmien tukemisella on suora vaikutus alan taiteilijoiden työllistymiseen. Tämä teatterilain ulkopuolinen vapaa ammattiteatterikenttä työllistää satoja teatterialan ammattilaisia, mutta saa vain 2,5 % valtion teatterimäärärahoista. Tämä siitäkkin huolimatta, että näiden vapaiden ryhmien osuus puheteattereiden katsojamäärästä on 17,5 % ja esityksistä 23,5 %. Tuen puute on johtanut siihen, että palkattoman työn osuus on 2/3 työajasta ja palkattoman työn arvo on noin 3,5 miljoonaa euroa.

Vapaiden teatteriryhmien tukisumma on säilynyt pitkään samana. Silti kuluvana vuonna tuen piiriin lisättiin kaksi uutta sirkusryhmää, mikä vähensi entisestään muille ryhmille jaettavia avustuksia.

Tämän määrärahaesityksen tarkoituksena on nostaa vapaan teatterikentän tuki 2 miljoonaan euroon eli tasolle, josta jo teatterilain valmistelun yhteydessä vuonna 1993 sovittiin.

Suomalainen nykysirkus on kansainvälisesti kiinnostavaa ja uutta kehittävää. Sirkuksen, tanssin ja elokuvan yhdistäminen on taannut nykysirkuksemme kärkirhyhmille kansainvälisiä läpimurtoja jopa siinä määrin, että kuluvan vuoden 2007 aikana kaksi nykysirkuksen kärkirhyhmääme on jo esiintynyt yli 200 kertaa noin 20 maassa. Sirkuskoulutuksemme tarjoaa tasokasta koulutusta, mutta ongelmana on, ettei koulutuksen jälkeen muodostuville työryhmille taata riittäviä taloudellisia resursseja ryhmän perustamisvaiheessa.

Viite: TAA 15/2007 vp (C. Andersson)

Viite: TAA 820/2007 vp (Sirnö).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.80.52 otetaan lisäyksenä 4 500 000 euroa josta osoitetaan 2 000 000 euroa kotimaisen elokuvan tuotantotukeen, 2 000 000 euroa vapaiden tanssi- ja teatteriryhmien tukeen ja 500 000 euroa nykysirkusryhmien tukeen.

90. Liikuntatoimi

50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)

Kansan terveydelle ja mielenvirkistykseksi arki-
liikunnalla ja urheiluseuratoiminnalla on suuri merkitys. Urheiluseurojen työ niin nuorten kuin vanhempienkin hyväksi on erittäin tärkeää yleisen hyvinvoinnin ja syrjäytymisen ehkäisyn kannalta.

Viite: TAA 664/2007 vp (Puhjo).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.90.50 otetaan lisäyksenä 500 000 euroa veikkauvoittovarojen käyttörahastosta arkiliikunnan edistämiseen.

Pääluokka 30**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN
HALLINNONALA****20. Maatalous**

61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 2 v)

Maaseudun rakenteen kehittämiseen ei ole varattu riittävästi määrärahoja. Investointiavustukset siirtyvät rahan puutteeksi, ellei määrärahaa kasvateta. Investointituet sisältyvät myös 141-sopimukseen.

Viite: TAA 212/2007 vp (Kauppila).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.20.61 otetaan lisäyksenä 20 000 000 euroa.

50. Vesitalous

31. Avustukset yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa on perusteltua korottaa siitä, mihin valiokunnan enemmistö on suostunut.

Viite: TAA 297/2007 vp (Kuoppa)

Viite: TAA 874/2007 vp (Tennilä).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.50.31 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa.

60. Metsätalous

44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (arviomääräraha)

On ilmeistä, että puuntuonti Venäjältä vähenee tulevina vuosina. Teollisuuden ja energiapuun saannin turvaamiseksi on perusteltua korottaa määrärahaa tässä tilanteessa.

Viite: TAA 213/2007 vp (Kauppila).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.60.44 otetaan lisäyksenä 14 000 000 euroa.

Pääluokka 31**LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN
HALLINNONALA****24. Tiehallinto**

21. (31.24.21, osa) Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)

Hallituksen esittämä ja valiokunnan enemmistön kannattama määrärahataso ei missään tapauksessa riitä väyläverkon palvelutason ja liikenneturvallisuuden turvaamiseen. Toimiva tiestö on myös aluepolitiikassa merkittävä väline.

Viite: TAA 157/2007 vp (Kangas).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.24.21 otetaan
lisäyksenä 20 000 000 euroa.*

25. Tienpidon valtionavut

50. Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)
Ilman riittävää valtionapua yksityistieverkosto heikkenee. Kunnilla on myös usein heikot taloudelliset edellytykset näiden teiden avustamiseen.

Viite: TAA 302/2007 vp (Kuoppa).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.25.50 otetaan
lisäyksenä 8 000 000 euroa.*

40. Ratahallintokeskus

21. (31.40.21, osa) Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus ei näytä tunnustavan ilmaston muutoksen merkitystä vaan tukee henkilöautojen lisäystä 216 milj. euron panoksella alentaessaan sen verran autoveroa. Sen sijaan panostus joukkoliikenteeseen jää olemattomaksi.

Pidämme tärkeänä ohjata liikennettä radoille, mikä edellyttää perusradanpidon määrärahan kasvattamista.

Viite: TAA 315/2007 vp (Kyllönen).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.40.21 otetaan
lisäyksenä 20 000 000 euroa.*

78. Eräät ratahankkeet (arviomääräraha)

Ilmastomuutoksen hillitseminen edellyttää voimakasta panostusta joukkoliikenteen kehittämiseen. Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä katsoo, että Vaasa—Seinäjoki-rataosuuden sähköistäminen on osa joukkoliikenteen kehittämistä myös tässä mielessä. Sähköistämisen kokonaiskustannukset ovat arviolta 17 milj. euroa.

Viite: TAA 824/2007 vp (Sirnö).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.40.78 otetaan
lisäyksenä 5 000 000 euroa Vaasa—
Seinäjoki-rataosuuden sähköistämiseen.*

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Ilmastomuutoksen torjumiseksi joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä ja houkuttelevuutta on parannettava lisäämällä joukkoliikenteen rahoitusta valtion toimesta. Koko maan joukkoliikenteen matkoista noin 70 prosenttia tehdään pääkaupunkiseudun YTV-alueella, Tampereella ja Turussa. Valtio ei kuitenkaan tue näiden alueiden joukkoliikennettä lainkaan. Toisin kuin lukuisten muiden Euroopan maiden suurimmissa kaupungeissa Suomessa isojen kaupunkien joukkoliikenne perustuu joukkoliikenteen lipputuloihin ja kuntien omaan rahoitukseen. Sen sijaan keskisuuret kaupungit saavat joukkoliikenteeseensä valtion tukea noin 20—40 prosenttia.

Ilmaston muutoksen uhkasta piittaamaton Vanhasen hallitus sen sijaan panostaa 216 milj. euroa henkilöautoliikenteen lisäämiseen autoverouudistuksessa. Ja kyse on pysyvästä panoksesta. Vuoden 2009 talousarvioesityksessä hallitus aikoo tuoda esityksen vähäisestä määrärahasta suurten kaupunkien joukkoliikenteen tukeen. Käytännössä se tuki menee juuri toteutettuun dieselveron korotukseen.

Suurissa kaupungeissa joukkoliikenteen pitää olla todellinen vaihtoehto yksityisautoilulle. Nykyinen kehitys, jossa lippujen hinnankorotukset johtavat matkustajamäärien vähenemiseen, kustannusten kasvuun ja siten palvelujen supistamispaaineisiin, on kestämaton. Kehityksen suunnan kääntäminen vaatii, että joukkoliikenteen palveluiden saatavuus, laatu ja hinta ovat kohdallaan, mikä merkitsee sitä, että joukkoliikenteen rahoitusta on lisättävä ja valtion on

kannettava vastuunsa Helsingin ja muiden suurten kaupunkien joukkoliikenteen tukemisessa.

Kehittämistoiminnalla turvataan joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä pitkällä aikavälillä. Kehittämishankkeilla luodaan edellytyksiä joukkoliikenteen palvelujen säilymiselle sekä joukkoliikenteen palvelutason ja kilpailukyvyyn parantamiselle. Esimerkiksi matkapalvelukeskusten ja joukkoliikenteen informaatiojärjestelmien kehittäminen edellyttävät riittävää rahoitusta.

Kaikki joukkoliikennemuodot ovat ongelmis- sa: junaliikenne, linja-autoliikenne ja saaristoliikenne. Matkojen yhteensovittaminen on vakava haaste.

Vuonna 2006 toteutui joukkoliikenteen kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimushankkeisiin 5,9 miljoonaa euroa. Nyt esitetty 3,2 miljoonaa euroa ei ole riittävä, vaan joukkoliikenteen kehittämistoimintaan on syytä lisätä vähintään 2 miljoonaa euroa. Tätä vaativat liikenteen kestävä kehittäminen ja liikenteen hiilidioksidipäästö- osuuden pienentäminen.

Viite: TAA 22/2007 vp (Arhinmäki) — joukkoliikenteen tuki

Viite: TAA 892/2007 vp (Tiusanen) — joukkoliikenteen kehittäminen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.60.63 otetaan lisäyksenä 15 000 000 euroa, mistä 13 000 000 euroa Helsingin ja muiden suurten kaupunkien joukkoliikenteen tukemiseen ja 2 000 000 euroa joukkoliikenteen kehittämiseen.

65. Junien kaukoliikenteen osto (arviomääräraha)

Ilmasto-ongelman takia ja ympäristösyistä pidämme kattavaa ja tehokasta kaukoliikennettä tärkeänä. Siksi määrärahaa on tarpeen korottaa.

Viite: TAA 220/2007 vp (Kauppila).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.60.65 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa.

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HAL- LINNONALA

50. (26.96, osa) Alueiden kehittäminen

43. (26.98.43) Maakunnan kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)

Pidämme maakuntien kehityksen kannalta tärkeänä, että ohjelmiin sitomatonta määrärahaa kasvatetaan. Se antaa mahdollisuuden käyttää hyväksi maakunnissa ilmeneviä uusia ideoita.

Viite: TAA 303/2007 vp (Kuoppa)

Viite: TAA 222/2007 vp (Kauppila).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.50.43 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa ohjelmiin sitomattomaan erään.

60. Energiapolitiikka

40. Energiatuki (arviomääräraha)

Maallamme ei ole hyviä edellytyksiä saavuttaa yhä tiukentuvia päästötavoitteita, ellei panosteta voimakkaasti energiatalouden kehittämiseen. Tarvitaan mm. tukea demonstraatiolaitoksille.

Viite: TAA 893/2007 vp (Tiusanen).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.60.40 otetaan lisäyksenä 8 000 000 euroa.

80. (34.06, osa) Työvoimapolitiikka

51. (34.06.51) Työllistämis-, koulutus- ja erityis- toimet (kiinteä määräraha)

Palkkaperusteisia työllistämistukia kunnille ja kuntayhtymille on vähennetty viime eduskunta- kausilla erittäin paljon. Kun palkkaperusteisiin työllistämistukiin vuonna 1998 käytettiin val- tion varoja 193 miljoonan euron edestä, niin vuonna 2001 ne olivat puolittuneet 95 miljoon-

naan euroon. Ensi vuodelle esitetään työllistämistukia kunnille ja kuntayhtymille enää 61 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaistyöttömyyden jumiutuminen aiheuttaa liian korkealle tasolle edellyttää, että aktiivisia työllistämistävaroja tulee nimenomaan lisätä eikä vähentää, kuten edelleenkin esitetään. Pätäkä- ja vuokratyöllisten aiheuttama työttömyys-tilastojen kaunistuminen ei saa tässä hämätä.

Siksi on perusteltua, että nykyistä työllistämisperustein annettavaa aktiivista työllistämistukea kunnille ja kuntayhtymille nostetaan vuoden 2001 tasolle.

Suomessa jo asuvien maahanmuuttajien suurimmaksi esteeksi kotoutua ovat muodostuneet puutteet suomen kielen taidossa, asenteet maahanmuuttajia kohtaan sekä kiinnittyminen työelämään. Suomessa jo asuvien maahanmuuttajien osalta se, kenelle muun muassa tarjotaan kielenopetusta, riippuu liikaa myös siitä, millä statuksella maahanmuuttajat Suomessa elävät.

Puuttuva kielitaito hankaloittaa viranomaisasiointia, karsii alan ammattilaisia työhautilanteessa jo ennen haastattelua ja ylläpitää maahanmuuttajien syrjäytymistä. Puuttuva kielitaito on myös osoittautunut muriksi Suomen kansalaisuuden saavuttamisessa, kun ulkomalaisvirasto ja poliisi ovat liian usein tulkinneet kansalaisuuslain erittäin vaativan kielivaateen kynnyskysymykseksi edes kansalaisuushakemuksen käsittelylle.

Työllistymisen, kotoutumisen ja sitoutumisen kannalta onkin keskeistä lisätä maahanmuuttajille annettavan kieli- ja kotouttamiskoulutuksen määrää ja samalla myös laajentaa niiden maahanmuuttajien joukkoa, jotka ovat oikeutettuja kyseistä koulutusta saamaan.

Viite: TAA 673/2007 vp (Puhjo) — kunnat ja kuntayhtymät

Viite: TAA 811/2007 vp (Sirnö) — maahanmuuttajien koulutus ja kotouttaminen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.80.51 otetaan lisäyksenä 39 000 000 euroa, mistä 34 000 000 euroa työllistämiseen kunnille ja kuntayhtymille ja 5 000 000 euroa maahanmuuttajien kieli- ja kotouttamiskoulutuksen lisäämiseen.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. (33.01, osa, 03, 04, 12 ja 14) Hallinto

01. (33.01.21) Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Pidämme tärkeänä lapsiasiainvaltuutetun toimintaa ja ehdotamme työn tehostamiseksi kahden henkilön palkkaamista valtuutetun avuksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.01.01 otetaan lisäyksenä 200 000 euroa kahden avustavan henkilön palkkaamiseksi lapsiasiainvaltuutetun toimistoon.

10. (33.15, 28, osa ja 35.30, osa) Perhe- ja asumiskustannusten tase

51. (33.15.52) Lapsilisät (arviomääräraha)

Hallitus esittää, että lapsilisän yksinhuoltajakorotusta nostetaan nykyisestä 36,60 eurosta 46,60 euroon lasta kohden kalenterikuukaudelta. Sen sijaan muilta osin lapsilisät säilyisivät ennallaan. Me ehdotamme, että yksinhuoltajakorotuksen lisäksi kaikkia lapsilisiä korotettaisiin 10 eurolla.

Kun tällaista muutosta ei nyt ole mahdollista tehdä lakisääteisesti, ehdotamme lapsilisiin

maksettavaa ylimääräistä lisää. Tällöin lapsilisät olisivat:

	Nykytilanne euroa/kk	Ehdotuksemme euroa/kk
1. lapsi	100	110
2. lapsi	110,50	120,50
3. lapsi	131	141
4. lapsi	151,50	161,50
seuraavasta	172	183

Pidämme lapsilisien korottamista perusteltuna varsinkin, kun monet lapsiperheet ovat ajautuneet ahdinkoon. Toisessa aloitteessa ehdotamme lisäksi perusturvan (työttömyysturvan peruspäiväraha ja työmarkkinatuki, sairausvakuutuksen pienimmät päivärahat ja toimeentulotuen perusosa) nostamista täyden kansaneläkkeen tasolle. Tämä osaltaan auttaisi lapsiperheiden köyhyyden poistamisessa.

Viite: TAA 305/2007 vp (Kuoppa).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.10.51 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 130 000 000 euroa 10 euron suuruisen ylimääräisen lisän maksamiseksi kaikkiin lapsilisiin kunakin kalenterikuukautena.

20. (33.17 ja 34.06, osa) Työttömyysturva

51. (33.17.51) Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha)

Vasemmistoliitto tähtää perusturvan uudistamiseen ja siten yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden lisäämiseen.

Huolimatta työllisyyden parantumisesta työttömyys on yhä koko Suomea koskettava ongelma. Hallitus on omilla toimillaan pyrkinyt vastaamaan haasteeseen, mutta vaikutukset ovat tähän mennessä olleet useilta osin riittämättömiä. Tilanteen korjaamiseksi tarvitaan uusia keinoja työvoiman kysynnän ja tarjonnan parantamiseksi

si ja työttömien kannustamiseksi ottamaan vastaan kaikki tarjolla oleva työ.

Työttömyysturvalain mukaan voidaan maksaa soviteltua työttömyysetuutta, mikäli henkilö on lyhytaikaisissa työsuhteissa. Usein syntyy kuitenkin tilanne, että työstä saatava tulo yhdessä sovitellun päivärähankin kanssa on pienempi kuin kokoaikaisesti työttömänä olevan nettotulo. Tähän vaikuttaa usein sekä tulonhankkimiseen vaikuttavat kustannukset että työajan tai työsuhteen lyhyys.

Sovitellun päivärahan onkin oltava vähintään 550 euroa kuukaudessa.

Pääministeri Vanhasen kummankaan hallituksen aikana työttömyysturvaan ei ole tehty sentinkään tasokorotusta. Näin siitäkin huolimatta, että työttömyys on suomalaisen köyhyyden suurin yksittäinen syy. Vaikka työllisyys kohenee, silti yli 200 000 ihmistä on vailla työtä. Vuoden, kuukauden tai viikon aikana vajaatyölliset huomioon ottaen lukumäärä on huomattavasti suurempi. Työttömyyden rakenne on muuttunut vaikeaksi. Pitkäaikais- ja toistuvaistyöttömien osuus on korkea, ja heidän sijoittumisensa työmarkkinoille on epätodennäköistä ilman erityisiä tukitoimia. Työmarkkinatukiuudistuksen seurauksena jo yli kymmenentuhatta työtöntä on sysätty toimeentulotuen varaan. Myös ensi kertaa työmarkkinoille tulevien taloudellinen asema on heikko.

Työttömyyden aikaisen toimeentulon parantaminen on välttämätöntä, jotta mahdollisimman moni syrjäytymisuhan alla elävistä työttömistä pysyisi työmarkkinoiden käytettävissä. Työtön henkilö ei kykene suunnittelemaan pitkäjänteisesti tulevaisuuttaan, mikäli hänen perusturvansa ei ole riittävä.

Viite: TAA 359/2007 vp (Laakso) — soviteltu päiväraha

Viite: TAA 499/2007 vp (Mustajärvi) — peruspäiväraha.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.20.51 lisätään 11 500 000 euroa, mistä osoitetaan 10 000 000 euroa työttömyysturvalain mukaisen sovitellun työttömyysetuuden

budjettiperusteiseen uudistamiseen ja 1 500 000 euroa 4 euron suuruisen budjettiperusteisen korotuksen maksamiseen työttömyysturvalain mukaiseen peruspäivärahaan 1.1.2008 lukien.

52. (34.06.52) Työmarkkinatuki (arviomääräraha)

Vasemmistoliitto tähtää perusturvan uudistamiseen ja siten yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden lisäämiseen.

Pääministeri Vanhasen kummankaan hallituksen aikana työttömyysturvaan ei ole tehty sentinkään tasokorotusta. Näin siitäkkin huolimatta, että työttömyys on suomalaisen köyhyyden suurin yksittäinen syy. Vaikka työllisyys kohenee, silti yli 200 000 ihmistä on vailla työtä. Vuoden, kuukauden tai viikon aikana vajaatyölliset huomioon ottaen lukumäärä on huomattavasti suurempi. Työttömyyden rakenne on muuttunut vaikeaksi. Pitkäaikais- ja toistuvaistyöttömien osuus on korkea, ja heidän sijoittumisensa työmarkkinoille on epätodennäköistä ilman erityisiä tukitoimia. Työmarkkinatuki uudistuksen seurauksena jo yli kymmenentuhatta työtöntä on sysätty toimeentulotuen varaan. Myös ensi kertaa työmarkkinoille tulevien taloudellinen asema on heikko.

Työttömyyden aikaisen toimeentulon parantaminen on välttämätöntä, jotta mahdollisimman moni syrjäytymisuhan alla elävistä työttömistä pysyisi työmarkkinoiden käytettävissä. Työtön henkilö ei kykene suunnittelemaan pitkäjänteisesti tulevaisuuttaan, mikäli hänen perusturvansa ei ole riittävä.

Viite: TAA 500/2007 vp (Mustajärvi).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.20.52 lisätään 123 000 000 euroa työmarkkinatuen 4 euron suuruisen budjettiperusteisen korotuksen maksamiseen 1.1.2008 lukien.

60. (33.06, osa, 32 ja 33, osa) Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. (33.32.30) Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Hallitus esittää ensi vuodeksi riittämätöntä määrärahaa. Katsomme, että julkisten palvelujen kehittämiseksi, palkkatasa-arvon toteuttamiseksi sekä sosiaali- ja terveystalvelujen laadun ja saatavuuden varmistamiseksi määrärahaa tulisi korottaa 450 milj. euroa. Opposition yhteisen aloitteen alkuperäinen summa oli 600 milj. euroa, mutta kun hallitus on suostunut 150 milj. euron lisäämiseen, ehdotamme nyt 450 milj. euron lisäystä.

Viite: TAA 52/2007 vp (Filatov ym.).

Määrärahaa tarvitaan mm.

- jonojen purkamiseen ja hoitotakuun toteuttamiseen. Viite: TAA 993/2007 vp (Virtanen)
- vanhuspalvelujen kehittämiseen. Viite: TAA 254/2007 vp (Korhonen)
- siihen, että valtionosuudesta ei leikata kuntien maksutuloja. Viite: TAA 1067/2007 vp (Yrttiaho)
- uusien tehtävien aiheuttaman yleisen alijäämän poistamiseen. Viite: TAA 306/2007 vp (Kuoppa)
- vaikeavammaisten henkilöiden henkilökohtaisen avustajan palkkaamiseen. Viite: TAA 901/2007 vp (Tiusanen)
- omaishoidon tuen saajien määrän nostamiseen 29 000:sta 52 000:een
- työttömien terveydenhuollon kustannuksiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.60.30 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 450 000 000 euroa sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin.

32. (33.32.32) *Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan (kiinteä määräraha)*

Ehdotamme määrärahan lisäystä. Samalla on kuitenkin todettava, että ehdotuksemme ei sellaisenaan riitä kattamaan aiemmin syntyntä ja syntyvää vajetta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.60.32 lisätään 10 000 000 euroa terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan.

33. (33.32.33) *Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkäriskoluksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)*

Ehdotamme määrärahan lisäystä. Samalla on kuitenkin todettava, että ehdotuksemme ei sellaisenaan riitä kattamaan aiemmin syntyntä ja syntyvää vajetta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.60.33 lisätään 10 000 000 euroa terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkäriskoluksesta aiheutuviin kustannuksiin.

35. (33.32.38) *Valtionosuus kunnille perustoitulotuen kustannuksiin (arviomääräraha)*

Suomalainen yhteiskunta ja kotitaloudet ovat vaurastuneet huimaa vauhtia koko 2000-luvun ajan. Viimeisimpien tilastojen mukaan kotitalouksien varallisuus on noussut vuoden 2002 lopun 134 miljardista eurosta neljässä vuodessa peräti 191 miljardiin. Ja tänä vuonna vaurastuminen on vain jatkunut.

Huolestuttavaa on se, että yhteiskunnan vaurastuminen ei näy lainkaan kaikista pienituloisimpien kansalaisten tulossa. Vauraus jakaantuu epätasaisesti, ja yhteiskuntamme eriarvoistuminen kiihtyy. Hallitus ei näytä olevan kiinnostunut eriarvoistumisesta. Viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana köyhyys on kak-

sinkertaistunut. Lapsiperheissä köyhyys on lisääntynyt jo kaksi ja puolin -kertaisesti. Erityisesti toimeentulo-ongelmia on yksinhuoltajaperheissä, monilapsisissa perheissä ja perheissä, joissa on työttömyyttä.

Lapsilisän tehtävänä on helpottaa lapsiperheiden taloudellista tilannetta ja kompensoida perheille lasten kasvattamisesta aiheutuvia kuluja. Lapsilisien reaaliarvo on kuitenkin laskenut, koska lapsilisien korotusta ei ole sidottu mihinkään indeksiin. Vuonna 2004 korotettiin perheen ensimmäisestä lapsesta maksettavaa lapsilisää kymmenellä eurolla kuussa ja lisäksi yksinhuoltajille maksettavaa lapsilisää vielä kolmella eurolla kuussa. Nyt hallitus esittää, että ensi vuoden alusta yksinhuoltajakorotusta korotetaan kymmenellä eurolla nykyisestä 36,60 eurosta 46,60 euroon lasta kohden. Korotus tulee tarpeeseen monissa yksinhuoltajaperheissä.

Suuri vääryys on se, että mikään näistä korotuksista ei paranna kaikista pienituloisimpien perheiden taloustilannetta. Valtioneuvoston päätöksellä toimeentulotuen perusosan määräytymisperusteita muutettiin 1.1.1994 alkaen siten, että lapsilisät otetaan perheen tuloina huomioon toimeentulolaskelmaa tehtäessä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että lapsilisän korotus aina vähentää korotuksen verran perheelle myönnettävää toimeentulotukea.

Kunnallista toimeentulotukea saavien perheiden ensimmäisestä lapsesta saatava lapsilisä on laskettava perheen etuoikeutetuksi tuloksi, jolloin se ei vähennä perheen saamaa toimeentulotukea. Näin kaikkein pienituloisimmatkin perheet hyötyvät lapsilisään tehtävistä korotuksista. Näiden perheiden tulot kasvavat ensimmäisen lapsen saaman lapsilisän verran eli noin 100 euroa ja yksinhuoltajaperheissä vielä yksinhuoltajakorotuksen verran enemmän eli yhteensä 110 euroa.

Viite: TAA 478/2007 vp (Lapintie).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.60.35 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 35 000 000 euroa toimeentulotuen myöntämisperusteiden muuttamiseen ensimmäi-

sestä lapsesta maksettavan lapsilisän osalta.

38. (33.32.37) *Valtionavustus sairaanhoitopiirien kuntayhtymille rikosten esitutkintaan liittyvien lasten ja nuorten oikeuspsykiatrisista tutkimuksista aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)*

Valtion talousarvioihin on vuodesta 2000 lähtien varattu vuosittain määräraha sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle lasten ja nuorten psykiatrian palvelujen kehittämiseksi ja järjestämiseksi. Hallitus esittää talousarviossaan vuodelle 2008 kyseistä momenttia poistettavaksi kokonaan. Hallitus on yrittänyt esittää momentin poistamista edellisinäkin vuosina, mutta eduskunnan voimakkaan vastustuksen takia määräraha on säilynyt.

Kyseisen erityisvaltionavustuksen turvin maamme sairaanhoitopiirit ovat voineet toteuttaa alueillaan hyvin tarpeellista palvelujärjestelmän rakennemuutosta, jota voimakkaasti muutunut lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon ja tutkimuksen tarve on edellyttänyt. Eri puolilla maata on aloitettu lukuisia lasten ja nuorten nuorisopsykiatrian hankkeita, jotka uhkaavat jäädä ensi vuonna ilman niiden kipeästi kaipaamaa rahoituspohjaa. Myöskään uusia hankkeita ei voida suunnitella eikä toteuttaa ilman kyseistä määrärahaa.

Lasten mielenterveysongelmat lisääntyvät koko ajan. Stakesin koululaisten hyvinvointia selvittäneiden tutkimusten mukaan lapsista ja nuorista 15—20 prosentilla on psyykkisiä häiriöitä ja noin 7—8 prosentin arvioidaan olevan psykiatrisen hoidon tarpeessa. Vakavasti masentuneita lasketaan olevan jopa 5—10 prosenttia nuorista. Viimeaikaisten tutkimusten mukaan psyykkiset ongelmat ovat yllättävän yleisiä jo alle kouluikäisillä.

Hallitus on luvannut ohjelmassaan varmistaa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen ja psykiatrisen hoidon saatavuuden sekä ohjata valtion rahoitusta erityisesti mielenterveys- ja päihdepotilaiden hoidon ja tukipalvelujen turvaamiseen. Lisäksi hallitus sanoo ohjelmassaan kiinnittävänsä erityistä huomiota lasten ja nuor-

ten mielenterveysongelmien tunnistamiseen, palveluiden saatavuuteen sekä mielenterveys-työn osaamiseen.

Viite: TAA 162/2007 vp (Kangas).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentin 33.60.38 nimi muutetaan kuulumaan: Valtionavustus sairaanhoitopiirien kuntayhtymille lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntien mielenterveyspalveluiden kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha) ja

että momentille 33.60.38 otetaan lisäyksenä 7 000 000 euroa alle 16-vuotiaiden lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntien ja kuntayhtymien mielenterveyspalveluiden kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Määrärahaa saa käyttää myös rikosten esitutkintaan liittyvien lasten ja nuorten oikeuspsykiatristen tutkimusten kustannuksiin.

70. (33.07, osa, 08, osa, 13 ja 53) Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen

22. (33.53.24) *Tartuntautien valvonta (siirtomääräraha 2 v)*

Hiv/aidsin ja muiden sukupuolisesti tarttuvien tautien torjuntaan tarvitaan lisäpanostusta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.70.22 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa ennaltaehkäisevään seksuaaliterveyden edistämiseen ja hiv/aidsin ehkäisemiseen.

50. (33.53.50) *Terveiden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Tällä hetkellä ennaltaehkäisyyn osoitetaan 20—25 euroa asukasta kohti ja sairaanhoitoon 2 000 euroa asukasta kohti. On perusteltua panostaa enemmän ennaltaehkäisyyn, tupakoinnin ja päihteiden käytön vähentämiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.70.50 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa ennaltaehkäisevään terveyden edistämistoimintaan.

90. (33.92, osa) Raha-automaattiyhdistyksen avustukset

Kolmas sektori tekee merkittävää työtä syrjäytymisen estämisessä ja ehkäisevässä sosiaalityössä. Erilaisten syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten kohdalla yhdistysten panos on taannut mahdollisuuden sujuvaan arkeen. Raha-automaattiyhdistyksellä on ollut merkittävä rooli rahoittajana. Tällä hetkellä RAY:n kautta rahoitetaan paljon sellaista toimintaa, joka on selkeästi pysyväisluonteista ja pitäisi rahoittaa valtion budjetin sisältä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että luvun 33.90 perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että RAY:n kautta rahoitetun syrjäytymisen ehkäisytyön jatkumien voidaan turvata.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. (35.01, 40, 50, 60 ja 99, osa) Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. (35.01.21 ja 99.26) Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Luontoon, ympäristöömme ja ympäristöterveytemme kohdistuvat uhkatekijät kasvavat jatkuvasti. Muun muassa tästä johtuu ympäristöministeriön hallinnonalan tehtävien kasvu. Vuoden

2008 talousarvio ei kuitenkaan mahdollista näiden tehtävien täyttämistä.

Talousarvioesityksessä vähennetään edelleen ympäristöministeriön tutkimus- ja kehittämishankkeisiin kohdennettuja määrärahoja, vaikka päinvastoin niiden korottaminen olisi perusteltua. Ympäristöministeriön toimintamenoja vähennetään vuoden 2007 tasosta 3 877 000 euroa.

Viite: TAA 902/2007 vp (Tiusanen).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 35.01.01 otetaan lisäyksenä 3 877 000 euroa.

65. (35.99.65) Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (siirtomääräraha 3 v)

Ympäristöjärjestöt tekevät arvokasta valistus-työtä ympäristön suojelemiseksi saariston ja tunturialueiden jätehuollon kehittämiseksi. Valtion talousarvioesityksessä vuodelle 2008 valtakunnallisten luonnonsuojelu- ja kansalaisjärjestöjen avustusta vähennetään kuluvasta vuodesta 513 000 eurolla. Todellisuudessa avustuksen tarve on huomattavasti lisääntynyt.

Lainsäädännön ja yleensäkin eduskunnan toiminnassa kansalaisjärjestöjen asiantuntijarooli on merkittävä ja kasvaa jatkuvasti. Tästä johtuen avustusta ei tule pienentää vaan päinvastoin lisätä.

Viite: TAA 904/2007 vp (Tiusanen).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 35.01.65 otetaan lisäyksenä 500 000 euroa järjestöavustuksiin.

10. (35.10, 20, osa ja 99, osa) Ympäristön- ja luonnonsuojelu

63. (35.20.63 ja 76) Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)

Hallituksen esittämä summa on täysin riittämätön. Puun hinta on noussut, ja se osaltaan on nostanut suojeluun ostettavien alueiden hintaa. On

tarpeen myös edistää Etelä-Suomen metsien suojelua.

Viite: TAA 908/2007 vp (Tiusanen).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 35.10.63 otetaan lisäyksenä 5 000 0000 euroa.

77. Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v)

On tarpeen panostaa lisää ympäristötöiden suunnitteluun, rakentamiseen ja peruskorjaukseen sekä siirtoviemäriin ja yhdysvesijohtoihin.

Viite: TAA 228/2007 vp (Kauppila).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 35.10.77 otetaan lisäyksenä 2 000 0000 euroa.

20. (35.20, osa, 30, osa ja 70) Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

55. (35.30.55) Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)

Hallituksen talousarvioesityksessä ei varauduta riittävässä määrin asuntojen korjaustoimintaan. Suomen asuntokanta rapistuu vinhaa vauhtia. Asuntojen ikä ja rakennustekniset puutteet, kosteus- ja homehaitat ym., kärjistyvät ongelmia. Myös väestön ikääntyminen asettaa asuinrakennusten tekniseen varustetasoon uusia vaatimuksia (mm. hissit). On välttämätöntä, että valtio tukee voimakkaasti tätä korjaustoimintaa.

Uusi jätevesilaki edellyttää jätevesien käsitteilyn tehostamista muun muassa vakituisesti asutuissa kiinteistöissä ja loma-asunnoissa, joissa käytetään runsaasti vettä, karjatiloiilla, joissa vettä käytetään maitohuoneissa, sekä maaseutuelinkeinoyrityksissä.

Kiinteistöjen, joilla ei ole vesikäymälää, on annettava asetuksen mukainen selvitys jätevesihuollostaan 31.12.2007 mennessä. Uusia kiinteistöjä määräykset koskevat heti, vanhoilla kiinteistöillä on mahdollisuus hyödyntää 10 vuoden siirtymäaika.

Arvioidaan, että tehostamistoimia tarvitaan noin 200 000—250 000 kiinteistössä. Muutostyöt tulevat maksamaan kiinteistöä kohti noin 3 000—7 000 euroa.

Tämä laki koskee suurimmaksi osaksi syrjäseutuja, joka Pohjois-Suomessa on enimmäkseen vanhempien ihmisten ja eläkeläisten asuttamaa aluetta, ihmisten, joiden kotona asumista halutaan tukea niin pitkään kuin mahdollista mutta jotka toisaalta pakotetaan tällaisilla sääöksillä etsimään asuntoa ja muita palveluita taajamista liian suurten kustannusten vuoksi.

Ympäristökeskusten investointiavustusta jätevesijärjestelmän lainmukaistamiseen myönnetään pääsääntöisesti 25 prosenttia hyväksyttävistä, toteutuneista kustannuksista, kuitenkin enintään 2 000 euroa/kiinteistö. Näille investointiavustuksille ei ole ensi vuoden talousarviossa osoitettu riittäviä määrärahoja, mikä vaarantaa kansalaisten tasavertaiset mahdollisuudet rakentaa uudet jätevesijärjestelmänsä.

Määrärahan kohteena on myös ilmastomuutoksen hillitsemiseksi tapahtuvan lämmitystapamuutoksen tukeminen ja energiatehokkuutta parantavien investointien avustaminen.

Tuki kohdistuu ainoastaan pientaloihin. Tämän tarpeellisen tuen lisäksi tukea on pystytävä ohjaamaan myös kerrostaloihin, erityisesti vuokratyöyhtiöihin. Näin voidaan alentuneiden lämmityskustannusten kautta hillitä vuokratasoa.

Viite: TAA 1069/2007 vp (Yrttiaho) — asuntojen korjaus

Viite: TAA 320/2007 vp (Kyllönen) — haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmät

Viite: TAA 912/2007 vp (Tiusanen) — lämmitystapamuutosten tukeminen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 35.20.55 otetaan lisäyksenä 37 000 000 euroa, mistä osoitetaan asuntojen peruskorjaukseen 20 000 000 euroa, haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmien suunnittelun ja rakentamisen tukemiseen 7 000 000 ja 10 000 000 euroa lämmitystapamuutosten tukemiseen.

64. *Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)*

Määrärahan käyttötarkoitus on yhteiskunnallisesti tärkeä aluearkkitehtitoiminnan, yhdyskuntakehityksen, luonnonsuojelun, maisemoinnin ym. kannalta. Tilinpäätöksen mukaan määrärahaa käytettiin 925 000 euroa vuonna 2006. Täksi vuodeksi oli varattuna enää 850 000

euroa. Nyt hallitus esittää ensi vuodeksi vielä tätäkin vähemmän eli 800 000 euroa.

Viite: TAA 231/2007 vp (Kauppila).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 35.20.64 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2007

Mikko Kuoppa /vas
Minna Sirnö /vas
Matti Kauppila /vas

VASTALAUSE 3 /kd

*Yleisperustelut***KD:n vastuullinen vaihtoehto 2008**

Hallituksen budjettiesitykselle löytyy vaihtoehtoja. Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä esittää hallituksen budjettiesitykselle oman tasapainoisen vaihtoehtonsa, jossa korostuu pyrkimys sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen, perheiden ja peruspalvelujen tukemiseen, terveyden edistämiseen, uusiutuvien energiamuotojen käytön edistämiseen sekä työllistämisedellytysten parantamiseen.

Loppusyksyn aikana hallitus on täydentänyt syyskuussa antamaansa talousarvioesitystä. Tämä on sinänsä hyvä asia, mutta laajempiakin täydennyksiä ja korjauksia olisi voitu tehdä. Syksyn aikana on tapahtunut paljon sellaista, mikä vaatisi korjauksia budjettiin. Esimerkiksi arvio 2,4 prosentin inflaatiosta on alimitoitettu, toisaalta dollarin heikkeneminen ja raakaöljyn hinnan nousu vaikuttavat moniin asioihin, ja ne olisi tullut huomioida budjettiesitystä käsiteltäessä.

Yhteiskunnassamme on monia epäkohtia ja epäoikeudenmukaisuutta, joiden korjaaminen edellyttäisi lisämäärärahoja. Näiden ongelmakohtien korjaamatta jättäminen johtaa vielä ongelmien kasvamiseen ja kustannusten lisääntymiseen.

Monet epäkohdista löytyvät hoitoalalta, jonne kaivataan kipeästi lisää käsipareja. Myös joidenkin kansalaisryhmien toimeentulossa on suuria ongelmakohtia. Todettakoon, että peräti kolmannes yli 75-vuotiaista naisista elää köyhyysrajan alapuolella. Itämeren erittäin heikko kunto, kasvihuonepäästöjen vähentäminen, rintamaveteraanien kuntoutuksen järjestäminen, poliisin avoimien virkojen täyttäminen ja lapsiperheiden köyhyys ovat esimerkiksi asioita, jotka kaipaisivat lisäpanostuksia.

Hallituksen esitys on vaihtoehto, joka ei toteudu, koska tulevanakin vuonna tullaan esittä-

mään lisätalousarvioita. Vuonna 2007 lisätalousarvioiden käsittelyssä kävi selkeästi ilmi, että melkoisen paljon tiedossa olevia menoja oli tietoisesti jätetty pois varsinaisesta talousarviossa. Ne tuotiin käsittelyyn lisätalousarvioissa. Tämä on perustuslain vastainen menettelytapa, josta on jatkossa päästävä eroon. Kaikki tiedossa olevat menot ja tulot tulee merkitä varsinaiseen talousarvioon.

Talousarvion tulopuoleen on mielestämme syytä kiinnittää nykyistä enemmän huomiota, Verotuksessa tulee noudattaa periaatetta, jonka mukaan verotusta kevennetään sen osalta, mitä halutaan lisää sen hyödyllisyyden vuoksi. Verotusta tulee kiristää sellaisen kulutuksen ja toiminnan osalta, jota halutaan vähentää sen haitallisuuden vuoksi.

Hallitus on kiinnittänyt mielestämme liiaksi huomiota kokonaisveroasteen suhteeseen bruttokansantuotteesta. Vuonna 2005 bruttoveroaste oli 43,9 prosenttiyksikköä. Hallituksen budjettiesityksessä vuodelle 2008 sen arvioidaan laskevan 42,2 prosenttiyksikköön. Bruttoveroasteen aleneminen 1,7 prosenttiyksiköllä merkitsee yli 3 miljardia euroa.

Pienempi veronalennus ja ilmeisten epäkohtien korjaaminen olisi mielestämme parempi vaihtoehto. Kyselyjen mukaan kansalaisten kannalta on tärkeämpää, että yhteiskunta kehittyä sosiaalisesti oikeudenmukaisemmaksi ja heikoimmista kansalaisryhmistä hyvin huolehtivaksi kuin että veroaste pyritään pitämään mahdollisimman alhaisena.

Kristillisdemokraattien mielestä verotuksen alenemiseen pitää pyrkiä, mutta se ei saa tapahtua yhteiskunnassa kasvavien ongelmien kustannuksella. Huomiota on myös kiinnitettävä verotuksen rakenteeseen niin, että johdonmukaisesti noudatetaan edellä mainittuja periaatteita siitä, mitä tulisi verottaa lievemmin ja mitä ankarammin.

Vaihtoehtobudjetissa esitämme bruttoveroasteen alenemista vuoden 2007 tasolta ensi vuon-

na 0,3 prosenttiyksiköllä hallituksen esittämän 0,5 prosenttiyksikön sijaan. Koska näin saatu 400 miljoonan euron lisäverotulo käytetään lähes kokonaisuudessaan erinäisiin tulonsiirtoihin, säilyy Suomen nettoveroaste lähes ennallaan. Kuitenkin valtion kassaan kertyvillä lisätuloilla kyetään hoitamaan niitä kipeitä epäkohtia, joiden poistamista lähes kaikki eduskuntaryhmät esittivät tavoitteenaan vaalien alla.

Heikommassa asemassa olevien väestöryhmien tulot ovat jääneet huolestuttavasti jälkeen yleisestä kehityksestä, mitä indeksisidonnaisuuden puuttuminen keskeisistä tulonsiirroista on vahvistanut. Kristillisdemokraatit esittävät monipuolista, eri väestöryhmiin ulottuvaa perusturva- ja -palvelupakettia, jolla pyritään vastaamaan kunkin ryhmän akuuteimpaan ongelmaan.

Esitämme merkittäviä panostuksia lapsiperheille. Hallituksen esitys on lapsiperheille tyly. Kuitenkin esimerkiksi kokoomuksen vaalivoittoa siivitti vaaliohjelmaan kirjattu lupaus sitoa lapsilisät indeksiin. Tämä lupaus on nyt korvattu aikeella korottaa päivähoitomaksuja ja sitoa ne indeksiin. On väärin sitoa palvelumaksu indeksiin, jos vastaavaa etuuttakaan ei ole indeksiin sidottu.

Lapsilisäjärjestelmä on remontoitava ajan tarpeita vastaamaan. Lapsilisä on sidottava indeksiin, sen tasoa on korjattava etenkin monilapsisten perheiden osalta. Etuus on ulotettava myös 17-vuotiaille (LA 87/2007 vp). Samalla lakia on muutettava niin, että toimeentulotukea laskettaessa lapsilisää ei huomioida tulona (LA 21/2007 vp). Alimpien äitiys- ja vanhempainrahojen taso on korotettava vihdoin työttömän perusturvan tasolle (LA 63/2007 vp). Opintotukeen tulee lisätä lapsikorotus (LA 77/2007 vp).

Perhehoitajien etuuksia on parannettava (LA 64/2007 vp), samoin adoptiovanhempien (LA 65/2007 vp).

Esitämme 4 000 hoitajan lisäystä vanhuspalveluihin. Tämä rahoitettaisiin kuntien valtionosuuksien lisäyksellä ja lainsäädännöllä, joka velvoittaisi kunnat takaamaan riittävän vanhus-tenhuollon laadun.

Omaishoitajien asema kaipaa pikaista helpotusta, sillä merkittävä osa omaishoitajista jää ny-

kyisin kokonaan omaishoidon tuen ulkopuolelle varojen puutteen vuoksi. Vaikeavammaisten mahdollisuuksia henkilökohtaisen avustajan palkkaamiseen on parannettava (LA 94/2007 vp).

Suomessa julkisten terveyspalvelujen omavastuuosuudet ovat kansainvälisesti vertaillen suuret. KD esittää terveydenhuoltokulujen yhtenäistä maksukattoa. Tämä helpottaisi erityisesti pitkäaikaissairaiden tilannetta. KD ei hyväksy hallituksen esittämää lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon valtionosuuksien leikkausta.

Kriminaalihuolto tarvitsee lisäresursseja, joiden avulla voidaan ehkäistä uusintarikollisuutta. Lisäpanostusta tarvitaan myös päihdetyötä tekevien järjestöjen tukemiseen.

Esitämme lisäystä starttirahoihin. Itsensä työllistävien ansiosidonnaisen työttömyysturvan osalta tarvitaan parannuksia, jotta itsenäisenä yrittäjänä aloittaminen on riskittömämpää ja siten houkuttelevampi vaihtoehto.

Pitkäaikaistyöttömien eläketuen ehtoja tulee helpottaa (LA 56/2007 vp). Tämä olisi inhimillistä kohtelua henkilöille, joilla ei ole tosiasiallista työllistymismahdollisuutta. Kolmannen sektorin järjestöjen mahdollisuus saada työllistämistukea on palautettava. Työttömien soviteltuun päivärahaan tulee saada 200 euron vapaa ansio-osuus (LA 29/2007 vp).

Maatalouden murros jatkuu kiihtyvällä vauhdilla. Kansallisen maataloustuen riittävästä tasosta on huolehdittava kotimaisen elintarviketuotannon turvaamiseksi sekä lisättävä panostuksia maataloustutkimukseen ja neuvontaan.

Haluamme lisätä tukea uusiutuvien energiamuotojen käyttöönnotolle. Myös energiapuun korjuutukea tulee korottaa. Tämä edistää kotimaista kasvavaa ympäristöteknologiaa ja sen vientiä. Lisäksi se parantaa työllisyyttä, maaseudun elinvoimaisuutta ja huoltovarmuutta.

Maanteitä ja rautateitä ei saa päästää rapautumaan. Siksi budjettiin tarvitaan lisää määrärahoja perustienpidon rahoitusosuuden lisäämiseen, yksityisteiden valtionosuuksiin ja rapautuvan rataverkon pikaiseen korjaamiseen. Joukkoliikenteen valtionapuihin tarvitaan korotus, jotta voi-

daan turvata joukkoliikenteen säilyminen myös haja-asutusalueilla.

Avoimna olevien poliisinvirkojen välitön täyttäminen on tärkeää. Resurssipula on aiheuttanut kansalaisten turvattomuuden tunnetta, kun virka-apun saaminen on viivästynyt. Myös tuomioistuimet tarvitsevat lisäresursseja jutturuuhkien purkamiseen. Valtion tulee kantaa vastuunsa pelastushelikopteritoiminnasta, jolla säästetään ih-

mishenkiä ja sairaanhoidon kustannuksia. Rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien tukeen on perusteltua osoittaa määrärahoja.

Kristillisdemokraatit pitävät tärkeänä kehitysapumäärärahojen lisäämistä siten, että YK:n suosittama 0,7 prosentin taso voidaan saavuttaa mahdollisimman pian. Kansalaisaktiivisuuden lisäämiseksi ehdotetaan kehitysapulahjoitusten verovähennysoikeutta (LA 17/2007 vp).

KD-ryhmän vaihtoehtobudjetti 2008 numeroina

Kustannusvaikutus hallituksen budjettiesitykseen verrattuna / euroa

TULOT

Alkoholiveron korotus keskimäärin 20 % (lisäys verrattuna hallituksen esitykseen)	+80 000 000
Tupakkaveron korotus (noin 10 %)	+50 000 000
Pörssivero	+300 000 000
Lyhytaikaisen omistuksen myyntivoittovero	+150 000 000
Osa valtion osinkotuloista käytetään (vähennys velanmaksusta) liikenteen infrainvestointeihin ja uusiutuvan energian edistämiseen	+200 000 000
Terveydelle ja ympäristölle vahingollisten tuotteiden haittaverot	+20 000 000
Kaikki tulot yhteensä	+800 000 000

MENOT

VEROTUS

Dieselautojen käyttövoimaveron alentaminen	-35 000 000
Kehitysapulahjoitusten verovähennysoikeus	-1 000 000
Lapsen huoltajalle ansiotulovähennyksen korotus	-120 000 000
Asumiskulujen helpottaminen eräiden veroratkaisujen kautta	-50 000 000
Yhteensä	-206 000 000

PERHEET

Lapsilisän ulottaminen 17-vuotiaisiin	-80 000 000
Lapsilisää ei lasketa tuloksi toimeentulotukea määriteltäessä	-80 000 000
Vähimmäisvanhempainpäivärahan korotus työttömyysturvan tasolle	-44 000 000
Perhehoitajien etuuksien parantaminen	-2 000 000
Varusmiesten etuuksien parantaminen	-1 000 000
Yhteensä	-207 000 000

TYÖTTÖMÄT

Työttömän soviteltuun päivärahaan 200 euron vapaa ansio-osuus	-10 000 000
---	-------------

KD-ryhmän vaihtoehtobudjetti 2008 numeroina	Kustannusvaikutus hallituksen budjettiesitykseen verrattuna / euroa
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki	-3 000 000
Vaikeasti työllistettävien erityistoimet	-3 000 000
Yhteensä	-16 000 000
TERVEYDEN- JA VANHUSTENHUOLTO	
Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksiin, josta 65 miljoonaa euroa vanhustenhuoltoon (4 000 hoitajaa lisää) ja 40 miljoonaa euroa omaishoidon ja tukipalvelujen laajentamiseen	-450 000 000
Vaikeavammaisten henk.koht. avustajien palkkaaminen	-30 000 000
Terveystieteiden yhtenäisen maksukatto	-10 000 000
Lasten psykiatrisen hoito	-4 000 000
Lähiliikuntapaikkojen rakentamisen tukeminen	-900 000
Kriminaalihuollon ehkäisevän työn tehostaminen	-1 500 000
Päihdetyötä tekevien järjestöjen tukeminen	-1 000 000
Yhteensä	-497 400 000
OPISKELIJAT JA KOULUTUS	
Yliopistojen perusrahoitus	-10 000 000
Opintotukeen lapsikorotus	-10 000 000
Kotimaisen kulttuurin tukeminen (mm. elokuvat)	-1 000 000
Avustus rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille	-1 000 000
Yhteensä	-22 000 000
TYÖLLISYYS JA YRITTÄJYYS	

KD-ryhmän vaihtoehtobudjetti 2008 numeroina	Kustannusvaikutus hallituksen budjettiesitykseen verrattuna / euroa
Yrittäjien starttirahan lisääminen	-10 000 000
Yksinyrittäjien työttömyysturvan parantaminen	-1 000 000
Yhteensä	-11 000 000
LIIKENNE	
Perustienpito	-30 000 000
Perusradanpito ja sähköistys	-30 000 000
Joukkoliikenteen palvelujen ostot	-2 000 000
Yhteensä	-62 000 000
YMPÄRISTÖ JA MAATALOUS	
Uusiutuvien energiamuotojen tuki	-20 000 000
Uusiutuvan energiateknologian kehittäminen	-19 500 000
Energiapuun korjuutuki	-3 000 000
Metsätalous (Kemera, energiapuupörssi)	-1 500 000
Maatalous ja maaseutu	-8 000 000
Yhteensä	-52 000 000
TURVALLISUUS	
Poliisien palkkaukseen / noin 100 virkaa	-1 100 000
KEHITYSYHTEISTYÖ	
Kehitysyhteistyö (erit. kansalaisjärjestöille)	-40 000 000
Kaikki menot yht.	-1 114 500 000

Valtionvelan lyhennys toteutetaan 314 500 000 euroa hallituksen esitystä pienempänä.

Hallituksen budjettiesitys ei edistä sosiaalista oikeudenmukaisuutta eikä laadukkaiden peruspalvelujen tuottamista kunnissa.

Ehdotan, että yleisperusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta toteaa, että pääministeri Vanhasen hallitus jatkaa sellaista vero- ja sosiaalipolitiikkaa, joka syventää entises-

tään eri väestöryhmien välisiä eroja. Vahvasta talouskasvusta huolimatta hallitus on laiminlyönyt erityisesti köyhien lapsiperheiden ja pienen eläkkeen varassa elävien aseman parantamisen sekä kuntatalouden vahvistamisen siten, että tärkeät peruspalvelut voidaan turvata. Tämän perusteella eduskunta toteaa, että hallitus ei nauti eduskunnan luottamusta.

*Yksityiskohtaiset perustelut***MÄÄRÄRAHAT****Pääluokka 24****ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA****30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö**

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Suomen hallitus on sitoutunut hallitusohjelmassaan ja vuonna 2004 hyväksymässään kehityspoliittisessa ohjelmassa mahdollistamaan Suomen kehitysyhteistyövarojen nousun YK:n suosittamalle 0,7 prosentin BKTL-tasolle. Vielä edellisen hallituksen ohjelmassa todettiin tavoitteena olleen kehitysyhteistyömäärärahojen kasvattaminen tavoitetasolle vuoteen 2010 mennessä yleinen talouskehitys huomioon ottaen. Nyt määräaika on siirretty vuoteen 2015. Muista Pohjoismaista Norja, Tanska ja Ruotsi ovat jo vuosia sitten saavuttaneet 0,7 prosentin tavoitteen ja ovat sen jopa ylittäneet.

Hallitus esittää kehitysyhteistyövarojen nostamista ensi vuonna 0,44 prosenttiin bruttokansantulosta ja kokonaismäärärahaksi 830 miljoonaa euroa. Kuluneena vuonna kehitysavun osuus on arviolta 0,43 prosenttia. Kristillisdemokraatit pitävät tärkeänä, että kehitysyhteistyömäärärahoja lisätään siten, että YK:n suositukset voidaan saavuttaa mahdollisimman pian. Lisäystä esitetään nimenomaan kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyömäärärahoihin.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 757/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 24.30.66 otetaan lisäyksenä 40 000 000 euroa varsinaiseen kehitysyhteistyöhön.

Pääluokka 25**OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****40. (25.50) Rangaistusten täytäntöönpano**

01. (25.50.21) Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Toimintaresurssit ja henkilöstö eivät vankeinhoidossa eivätkä kriminaalihuollon vankilan ulkopuolisessa ennalta ehkäisevässä toiminnassa ole lisääntyneet samassa tahdissa kasvavien haasteiden kanssa. Resurssipula näkyy kriminaalihuollon mahdollisuuksissa suorittaa perustehtävänsä eli ennalta ehkäistä uusintarikollisuutta. Vankilan jälkeen siviilissä selvitäkseen entinen vanki tarvitsee vankilassa aloitetun hoidon ja kuntoutuksen jatkoa, joka ei nykyisin aina toteudu, vaikka monenlaisia projekteja asian tiimoilta on aloitettukin.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 141/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 25.40.01 otetaan lisäyksenä 1 500 000 euroa kriminaalihuollon ennalta ehkäisevään toimintaan.

Pääluokka 26**SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA****10. (26.07, osa ja 26.75) Poliisitoimi**

01. (26.07.21, osa ja 75.21) Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Avoimena olevien poliisin virkojen välitön täyttäminen on tärkeää tilanteessa, jossa resurssipula on aiheuttanut normaalin päivystysvalmiuden heikentymistä ja lisännyt kansalaisten turvattomuuden tunnetta. Virka-avun saaminen on viivästynyt etenkin syrjäseuduilla. Tavanomaisen poliisityön lisäksi resursseja tarvitaan monimut-

kaistuvan talous- ja huumorikollisuuden selvittämiseen ja kansainvälisten rikollisverkostojen torjumiseen.

Vaikka poliisivirkojen piti olla tuottavuusohjelman ulkopuolella, käytännössä vähennykset kohdistuvat kuitenkin juuri operatiivisen poliisin toimiin. Talousarvioesityksen poliiseille asetettuja laadullisia tavoitteita ei ole mahdollista saavuttaa vähenevillä resursseilla. Viiden miljoonan euron lisäpanostuksella saataisiin noin 100 poliisin virkaa täytettyä vuodeksi.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 636/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 26.10.01 otetaan lisäyksenä 1 100 000 euroa poliisin toimintamenoihin.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. (27.10.21) Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Varusmiespalvelusta suorittavat miehet ja naiset ovat pitkään odottaneet parannuksia muuttamiin etuuksiinsa. Tällaisia ovat mm. hammas- tahnat, shampoo ja ksylitolipurukumi. Lisäksi he odottavat maksuttomia nettiyhteyksiä jokaiseen varuskuntaan. Edelleen vapaiden matkojen määrää tulisi lisätä ja litteroiden kelpaaminen kaikkiin junavuoroihin tulee toteuttaa. Näitä kaikkia parannuksia Varusmiesliitto pitää tärkeinä. Niiden vaikutus valtion talouteen on erittäin pieni, mutta edunsaajille niillä on tuntuva merkitys. Päivärahan tarkistus ja kotiuttamisrahan palauttaminen on myös paikallaan.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 165/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 27.10.01 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa varusmiespalvelusta suorittavien etuuksien parantamiseen.

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

50. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

01. (29.50.21) Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Yliopistolain muutoksessa painotettiin yliopiston perustehtävien, opetuksen ja tutkimuksen, lisäksi yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisäämistä. Yliopistot halutaan kytkeä entistä tiiviimmin yhteiskuntaan; niiden halutaan nähdä tuottavan osaamista, jonka varaan Suomen tuleva menestys rakentuu.

Yliopistot ovat keskeisessä asemassa, kun luodaan ja hankitaan osaamista. Yliopistojen on seurattava ympäristön muutoksia ja reagoitava niihin. Samalla perustehtävät on hoidettava laadukkaasti ja tuloksellisesti.

Yliopistoilta vaaditaan yhä enemmän. Tämä on osin oikeutettua, mutta annetaanko niille mahdollisuutta selviytyä haasteista? Mitä mahdollisuuksia yliopistoilla on kehittää toimintaansa? Yliopistoille ohjattu julkinen rahoitus on viime vuosina käytetty yliopistojen laajentamiseen, ei niiden tason nostamiseen.

Yliopistojen perusopetus on resurssipulan vuoksi kärsinyt. Tämä näkyy massaluentoina, kirjatentteinä ja henkilökohtaisen palautteen ja ohjauksen puutteena. Opettajien määrää ei voi vähentää opetuksen tason laskematta.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteeseen TAA 713/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 29.50.01 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa yliopistojen perusopetuksen kehittämiseen.

70. Opintotuki

55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)

Vastuullinen väestöpolitiikka edellyttää tarttumista niihin syihin, jotka heikentävät opiskelijoiden mahdollisuuksia lasten hankintaan. Tämän vuoksi esitän opintotukeen elatusvelvollisille opiskelijoille lapsikorotusta.

Lähtökohtana on ollut, että perheellistymisestä aiheutuvat kustannukset kuuluvat perhepoliittisten tukien kautta hoidettaviksi ja opintotuen tehtävänä on yksilön kouluttautumisen tukeminen. Kuitenkin esimerkiksi työttömyyspäivärahassa otetaan huomioon elatusvelvollisuus, vaikka kyseessä ei ole perhepoliittinen tuki. Tästä periaatteesta tulisi väestöpoliittisista syistä joustaa myös opiskelijoiden kohdalla ja tukea perheellisiä opiskelijoita korottamalla opintorahaa heidän osaltaan 50 eurolla hallituksen esitystä enemmän.

19—34-vuotiaista opiskelijanaisista noin 8 prosentilla on lapsia, eli elatusvelvollisia opiskelijanaisia on karkeasti arvioiden 13 000. Elatusvelvollisista miesopiskelijoista ei ole lukua, mutta voidaan arvioida, että 5 prosentilla on lapsia. Opintotukea saavista miehistä elatusvelvollisia on noin 6 000. Tukikuukausia käytetään vuodessa kymmenkunta. Jos 20 000 opiskelijavanhempaa saisi opintotukeensa 50 euron lapsikorotuksen, kustannukset olisivat vuositasolla noin 10 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ja lakialoitteeseen LA 77/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 29.70.55 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa opintorahan lapsikorotuksen luomiseen budjetti-perusteisesti.

90. Liikuntatoimi

50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)

Kolmenkymmenen vuoden kuluttua Suomessa on eläkeikäisiä puoli miljoonaa enemmän ja työikäisiä noin 400 000 vähemmän kuin nyt. Lihavuustutkijoiden mukaan nyt elää historian ensimmäinen sukupolvi, jonka lapset saattavat kuolla nuorempina kuin vanhempansa. Lasten ja nuorten terveyteen sijoittaminen ennaltaehkäisevästi on merkittävästi edullisempaa kuin elintapaseurauksien hoitaminen ja työkyvyttömyys huonon ravitsemuksen ja riittämättömän liikunnan vuoksi.

Lasten ja nuorten saaminen urheiluharrastusten pariin on tärkeää. Lasten ja nuorten fyysinen kunto on viime vuosina huolestuttavasti heikentynyt, koska vain kolmannes heistä liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Liikuntaharrastukset ehkäisevät myös nuorten syrjäytymistä ja auttavat itsetunnon kehittämisessä. Liikunnalla on selkeä merkitys terveydelle, sosiaalisuuden kehittymiselle ja jopa koulumenestykselle.

Lasten omatoimisen liikumisen kannalta keskeisessä asemassa ovat läheltä kotia löytyvät liikuntapaikat. Asuinympäristö, joka suosii liikumista, edistää liikunnan juurtumista pysyväksi osaksi elämäntapaa. Koulupihoilla on tutkustusti erityisen suuri merkitys lasten päivittäiseen liikuntaan. Lähiliikuntapaikkoihin tarvitaan valtiolta voimakasta panostusta tilanteessa, jossa liikunnan vähäisyys uhkaa koko maan tulevaisuutta. Toinen tärkeä tekijä lasten ja nuorten liikuntaharrastukselle ovat vapaaehtoisvoimin toimivat liikuntajärjestöt. Liikuntajärjestöjen toiminta ja kasvavat kustannukset on jouduttu yhä enemmän rahoittamaan tavallisten perheiden kukkarosta sillä seurauksella, että monissa perheissä lapsilla ei ole taloudellisia edellytyksiä harrastaa haluamiaan urheilulajeja. Tilanteen korjaamiseksi valtion rahoitusosuutta liikuntajärjestöjen budjeteista on nostettava.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 333/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 29.90.50 otetaan lisäyksenä 900 000 euroa liikuntapaikkojen rakentamiseen ja liikunnan kansalaistoimintaan.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Maaseudun kehittäminen

50. Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Maaseudun kehitysnäkymät ovat heikentyneet jatkuvasti. Ensi vuoden talousarvioehdotuksessa hallitus leikkaa valtionapua maaseudun elinkeinojen kehittämiseen. Tätä ei voi pitää kohtuullisena. Määrärahaa on syytä kasvattaa, jotta kehityksen suuntaa voidaan kääntää.

Maaseudun elinkeinoneuvonnan tarpeet kasvavat, kun EU:n maatalouspolitiikka monimutkaistuu ja vaikeutuu. Myös eräiden tuotantosuuntien, mm. sokerin, alasajo aiheuttaa uusia ongelmia. Maaseutuyritysten kilpailukyky ja kehittäminen, ympäristökysymykset ja vuorovaikutus maaseudun ja taajamien välillä ovat tärkeitä. Niihin tarvitaan tukea ja vahvaa panostusta. Pääministeri Matti Vanhasen hallituksen politiikka ei sisällä maaseudun osalta riittäviä kehityspanoksia. Tämä näkyy myös siinä, että maaseutuelinkeinoneuvontaan tarkoitettu määräraha ei ole riittävän suuri.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteisiin TAA 169/2007 vp ja TAA 170/207 vp viitaten ehdotan,

että momentille otetaan 30.10.50 lisäyksenä 3 000 000 euroa valtionapuun maaseudun elinkeinoneuvontaa varten.

20. Maatalous

61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus osoittaa Maatilatalouden kehittämisrahastoon (Makera) siirrettäväksi riittämätöntä määrärahaa. Tämä ei riitä lain edellyttämiin tarpeisiin. Määrärahaa tulee kasvattaa, jotta maatalouden ja muiden rakennepoliittisesti perusteltujen hankkeiden rahoitus voidaan turvata. Näin voidaan maatalouden ja maaseudun alasajoa estää.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 171/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 30.20.61 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa siirtona Maatilatalouden kehittämisrahastoon.

60. Metsätalous

42. Valtionapu metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille (siirtomääräraha 2 v)

Suomen metsiin kohdistuu monia käyttöpaineita. Hallitusohjelmassa esitetään hakkuumäärien ja puun energiakäytön merkittävää lisäämistä. Puun tuonnin vaikeutuminen Venäjältä lisää hakkuita Suomessa.

Suomen metsävarat ovat suurimmillaan toisen maailmansodan jälkeen. Vuotuinen kasvu on lähes 100 milj. kuutiota, runkopuuta on 2,2 miljardia kuutiometriä. Metsäkeskukset ja Tapio ovat valmistaneet toimia, joilla tuettaisiin hallituksen ohjelman tavoitetta lisätä kotimaisen puun käyttöä 10–15 milj. kuutiometrillä.

Kotimaisen puun vuotuisen käytön lisääminen edellyttää metsäkeskusten resurssien vahvistamista 50 henkilötyövuodella. Suomessa on tiloja, joilla ei ole vuosiin havaintoja hakkuista. Neuvonnassa käytetään erityisesti hakkuu- ja hoitotiedotetta sekä henkilökohtaisia yhteydenottoja resurssien puitteissa. Hakkuu- ja hoitotiedote on uusi tapa lisätä merkittävästi metsäkeskuksen hallussa olevan metsävaratiedon käyttöä. Metsäkeskuksen ABC-neuvontatuotteet on tarkoitus ottaa nykyistä laajempaan käyttöön.

Tuotteet ovat pääosin valmiita, mutta rajoitetussa käytössä. Hakkuumääriä voidaan kestävästi nostaa noin 16 milj. kuutiota vuodessa.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 335/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 30.60.42 otetaan lisäyksenä 1 500 000 euroa metsäkeskusten neuvontaresurssien lisäämiseen.

44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (arviomääräraha)

Metsätalous on Suomen elinkeinorakenteen selkäranka. Sekä teollisuuden, työllisyyden, maaseudun elinkeinojen että ympäristökysymysten suhteen kestävä metsätalous on erittäin tärkeää. Hallitus leikkaa puuntuotannon kestävyys turvaamiseen myönnettävän tuen määrärahaa 5 miljoonalla eurolla. Perusteluja tällaiselle leikkaukselle ei ole esitetty. Määrärahan leikkaus vaikuttaa myös kotimaisen energian tuotannon vaikeutumiseen, mikä on täysin vastoin julkilausuttuja tavoitteita.

Kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän tasapainotettu vaihtoehtobudjetti sisältää viiden miljoonan euron määrärahalisäyksen, jolla on tarkoitus lisätä tukea mm. energiapuun korjuuseen osana kestävä metsä- ja energiataloutta.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 143/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille otetaan 30.60.44 lisäyksenä 3 000 000 euroa kestävä puuntuotannon turvaamiseen ja energiapuun korjuun tukemiseen.

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

24. Tiehallinto

21. (31.24.21, osa) Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)

Maanteiden kunnossapitoon ja perusparantamiseen on hallituksen talousarvioehdotuksessa varattu vain hieman aiemmasta korotettu määräraha. Alemmanasteisen tiestön hoito ja kunnossapito kärsivät. Kustannustason nousu aiheuttaa lisäongelmia. Alempi tiestö on tärkeä osa tieverkkoa. Se palvelee sekä suurta osaa kansasta että myös elinkeinoelämää. Erityisesti puunkuljetukset kärsivät. Liikenneturvallisuus vaarantuu yhä enemmän heikon tiestön takia.

Perustienpidon määrärahaa tulee lisätä 30 000 000 eurolla. Tällä lisäyksellä tiestön kohtuullinen kunnossapito voidaan turvata, mutta tarpeelliseen perusparantamiseen se ei riitä.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 176/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 31.24.21 otetaan lisäyksenä 30 000 000 euroa perustienpitoon.

40. Ratahallintokeskus

21. (31.40.21, osa) Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Rataverkon kunto on monin paikoin kriittinen, ja sen myötä kuljetusten turvallisuusriskit kasvavat ja aikataulujen noudattaminen vaikeutuu. Kaukoliikenteen junista oli heinäkuun 2007 loppuun mennessä myöhästynyt ennätykselliset 14 prosenttia, kun vuonna 2000 myöhästyneitä junia oli vain seitsemän prosenttia. Useille rataosuuksille on asetettu liikennerajoituksia, ja niitä saatetaan joutua lisäämään tuntuvasti. Liikennerajoitukset aiheuttavat rautatiejärjestelmän si-
donnaisuuksien takia ongelmia koko päärataver-

kolle ja samalla heikentävät rautateiden asiakaspalvelua ja kilpailukykyä. Rautatieliikenne on ympäristölle ystävällinen kuljetusmuoto. Koko liikennesektorin energiankulutuksesta rautatie liikenteen osuus on vain 2,5 prosenttia.

Rataverkon kehittämisen rinnalla on huolehdittava siitä, että rataverkko pidetään jatkossakin koko maan kattavana. Ratojen kunnossapitoon ja korjausinvestointeihin on suunnattava budjettivaroja niin, että Ratahallintokeskuksella on mahdollisuus suunnitelmallisesti pääratojen lisäksi myös ns. vähäliikenteisten ratojen pitämiseen liikennöitävässä kunnossa.

Tavaraliikenteen osalta ratojen huonokuntoisuudesta johtuvat painorajoitukset vaikeuttavat merkittäväällä tavalla esimerkiksi puutavaraliikenteen kuljetuksia ja heikentävät rautatiekuljetusten kilpailukykyä. Rataverkon huono kunto johtaa vähitellen siihen, että yhä enemmän teollisuuden kuljetuksia ja myös matkustajaliikennettä siirtyy jo ennestään suuresti rasi- ja raudoitetuille ja huonokuntoisille maanteille.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 345/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 31.40.21 otetaan lisäyksenä 30 000 000 euroa rautateiden päällysrakenteiden uusimiseen.

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Hallitus on hallitusohjelmassaan sitoutunut edistämään joukkoliikennettä ja sen käyttöä ympäristöystävällisenä kulkumuotona. Hallituksen esitykset talousarviossa 2008 eivät näitä tavoitteita juurikaan edistä.

Joukkoliikenteen toimintaedellytykset ja palvelut heikentyivät ja rahoitus vähentyi koko edellisen hallituskauden. Valtion talousarviossa 2007 valtion avustusta joukkoliikenteelle leikattiin noin 28 miljoonaa euroa, tämän vuoden talousarviossa lisäystä joukkoliikenteeseen viime-

vuotiseen verrattuna on noin 2,2 miljoonaa euroa.

Pelkästään jo YTV on toivonut valtion ensi vuoden budjettiin 20 miljoonan euron määrärahaa pääkaupunkiseudun saattamiseksi valtion lipputuen piiriin. Hallituksen tavoite kasvattaa joukkoliikenteen osuutta henkilöliikenteestä kaupunkiseudulla ei tämän määrärahan puitteissa näin ollen tule toteutumaan.

Pelkkien asiakastulojen varassa toimivaa busiliikenteen vuorotarjontaa on jouduttu supistamaan jo useana vuonna peräkkäin noin 10 prosentin vuosivauhtia. Usean tuhannen linja-autovuoron lakkauttaminen on vaikeuttanut liikennöitsijöiden asemaa, ja kuljettajia jää työttömiksi alueilla, joissa työn saanti on kaikkein vaikeinta. Raju tosiasia on, että joukkoliikenteen toimintaedellytykset haja-asutusalueilla ovat vaikeutuneet ja matkustaminen kallistunut.

Joukkoliikennepalvelun tukeminen ja kehittäminen auttaa myös maaseudun säilyttämistä asuttuna ja elävänä.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 869/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 31.60.63 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa joukkoliikennepalvelujen osto.

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

60. Energiapolitiikka

20. (32.60.27) Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen ja energiatiedotus (siirtomääräraha 3v)

Hiilidioksidipäästöt ovat yksi vaikeimmista ympäristöongelmista tällä hetkellä. Kasvihuoneilmiötä kiihdyttävää, palamisessa syntyvää hiilidioksidia on käytännössä erittäin vaikeaa ja kallista vähentää. Yksi suurimmista hiilidioksidipäästöistä on energiantuotanto.

päästöjen lähteistä on liikenne eli liikenteessä käytettävät polttoaineet.

Liikenteen aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä voidaan huomattavasti vähentää, jos polttoaineena käytetään biopohjaisia polttoaineita, kuten etanolia, biodieseliä tai esimerkiksi rypsimetyyliesteriä, rypsietyyliesteriä tai mäntyöljyä. Perinteisiä polttoaineita huomattavasti pienempien häkä-, hiilivety- ja hiukkaspäästöjen ansiosta biopolttoaineet toisivat erityisen edun muun muassa kaupunkien joukkoliikenteeseen.

Ympäristöetujen lisäksi biopolttoaineiden tuotanto tukisi suomalaista työllisyyttä ja vähentäisi ulkomaista velkaantumista tuonnin vähentymisen myötä. Suomella on erinomaiset edellytykset oman tuotannon kasvattamiseen.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 715/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 32.60.20 otetaan lisäyksenä 19 500 000 euroa biopolttoaineiden käytön edistämiseen.

40. Energiatuki (arviomääräraha)

Ilmastomuutos ja fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämistavoite edellyttävät voimakkaita panostuksia uusiutuvan energian tutkimukseen ja käyttöönoton edistämiseen. Tavoitteisiin tulee pyrkiä monipuolisin keinoin. Valtion tulee panostaa tähän tarkoitukseen. Myös tukea energian loppukäyttäjien hankkeisiin tulee lisätä.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 184/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 32.60.40 otetaan lisäyksenä 20 000 000 euroa uusiutuvan energian teknologian edistämiseen.

80. (34.06, osa) Työvoimapolitiikka

Pitkäaikaistyöttömyys on suurin yksittäinen syrjäytymisriski ja monien sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien aiheuttaja. Suuri huolenaihe on kasautuva työttömyys, jossa pitkäaikaisyöttömyydestä sen kaikkine seurannaisvaikutuksineen on tullut joidenkin ryhmien kohtalo ja

jopa oma alakulttuurinsa. Kuitenkaan viranomaistaholla ei perheiden työttömyyttä tarkastella kokonaisvaltaisesti, ja hallinnolliset esteet koetaan suurina. Poikkihallinnollisen tarkastelun puute on synnyttänyt tilanteen, jossa itse asiassa mikään tahon ei edes seuraa työttömyyden kasautumista perheisiin. Työttömien perheiden kokonaisvaltainen kohtaaminen ja ongelmanratkaisu on akuutti tarve, johon niin valtakunnan tasolla kuin paikallistasollakin on kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota.

Hyvinvointiyhteiskunnastamme ei pitäisi löytyä yhtäkään perhettä, jossa molemmat huoltajat ovat yhtä aikaa työttöminä. Työttömän perheen kannalta tämä ei ole kohtuuton vaatimus, eikä sen täyttäminen edellytä yhteiskunnalta kohtuutonta panosta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että luvun 32.80 perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla mm. aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpitein jokaisessa perheessä ainakin toiselle huoltajalle taataan työpaikka.

51. (34.06.51) Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)

Hallitusohjelman linjauksen mukaan työllisyysmäärärahoja kohdennetaan yritysten kanssa toteutettavaan työvoimakoulutukseen sekä yrityksissä tapahtuvaan tukityöllistämiseen. Työllistämismäärärahojen painopiste siirretään avoimille työmarkkinoille yritysten kanssa tehtävään yhteistyöhön. On kuitenkin lyhytnäköistä samaan aikaan ajaa alas toimiva kolmannen sektorin työllistämistoiminta.

Monet yhteisöt järjestävät kolmannen sektorin työtä vaikeasti työllistettävälle erittäin ansiokkaasti. Hallituksen suunnan muutos merkitsee näiden yhteisöjen toiminnalle suuria vaikeuksia. Kansalaisjärjestöt ja sosiaaliset yritykset tekevät arvokasta työtä auttamalla vaikeimmin työllistyviä. Valtiolla koituvat tukikustannukset ovat olleet pienet verrattuna siihen, että

nämä henkilöt olisivat jääneet pitkäaikaistyöttömyyden kierteeseen ja kuntien sosiaalitoimistojen asiakkaiksi.

Vaikeasti työllistettävien työllistämistoiminta eri yhteisöissä ei ole "tempputyöllistämistä". Päinvastoin se on arvokasta toimintaa yksilöihmisten ja koko yhteiskunnan kannalta, ja sen ajaminen altaalle tulee sekä aineellisesti että henkisesti erittäin kalliiksi niin näille työttömille kuin myös koko yhteiskunnalle. Hallituksen tulee kantaa vastuunsa, ja tähän tarkoitukseen tulee osoittaa varat edelleen.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 871/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 32.80.51 otetaan lisäyksenä 3 000 000 euroa vaikeasti työllistettävien erityistoimiin.

Starttirahan toimivuudesta on saatu myönteisiä kokemuksia. Työministeriön selvitysten perusteella starttiraha on osoittautunut tehokkaaksi työllisyyttä edistäväksi toimenpiteeksi, jonka laajempi käyttö on kannattavaa vakinaistaa. Ensi vuonna on tulossa pysyväksi käytännöksi starttirahan myöntäminen työttömien lisäksi myös opiskelusta, kotityöstä tai ansiotyöstä yrittäjiksi siirtyvälle. Starttiraha madaltaa yrittäjäksi lähtemisen kynnystä ja turvaa yrittäjän elannon yrityksen alkuvaiheessa.

Starttirahan riittävyudessa on ollut tänäkin vuonna alueellisia eroja. On huolehdittava siitä, että starttirahaa varten tarkoitettua määrärahaa varataan budjettiin niin paljon, ettei sen loppuminen ole esteenä toimivan liikeidean toteuttamiselle. Starttirahan myöntäminen tulee tapahtua myös yhtenäisin perustein kaikille siihen oikeutetuille. Työllisyysmäärärahojen käyttösuunnitelma ei ole tältä osin sitova, vaan työllisyysmäärärahoja voidaan tarvittaessa käyttää starttirahoihin enemmänkin. Kohdentamalla momentille lisärahoitusta varmistetaan riittävän määrän ohjautuminen starttirahoitukseen.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 760/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 32.80.51 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa starttirahaan ja lisää momentin perusteluihin maininnan, että kokonaismäärärahasta osoitetaan starttirahaan 40 000 000 euroa.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. (33.15, 28, osa ja 35.30, osa) Perhe- ja asu- miskustannusten tasaus

Lapsiperheiden asema on viime vuosina heikentynyt osittain siitä syystä, ettei lapsilisiin ole tehty indeksikorotuksia. Lapsilisän merkitys on pienituloiselle perheelle merkittävä, ja sen johdosta sen reaaliarvon säilyminen on pienituloisille erityisen tärkeää.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että luvun 33.10 perusteluissa lausutaan:
Vastalauseen lausumaehdotus
Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee esityksen lapsilisien sitomisesta indeksiin.

51. (33.15.52) Lapsilisät (arviomääräraha)

Lapsilisäoikeuden ulottaminen kaikkiin alle 18-vuotiaisiin on jo pitkään ollut yksi suomalaisen sosiaalipolitiikan tavoitteista ja toiveista. Nykyisessä yhteiskuntarakenteessa 17-vuotiaat ovat lähes aina vanhempiensa elatuksen varassa. Vanhemmilla on myös lakisääteinen velvollisuus heidän elättämiseensä. 17 vuoden ikärajan ylläpitämiselle ei perheiden todellisuudesta löydy perusteita. 17-vuotiaan kohdalla vanhempien menot eivät suinkaan välttämättä ole pienimmillään. Esimerkiksi lukiossa opiskelevan

nuoren koulukirjat maksavat satoja euroja lukuvuodessa.

Lapsilisäoikeuden ulottaminen 17-vuotiaiden ikäluokkaan säästäisi valtion maksamaa opintotukea. Osittain uudistusta rahoittaisivat myös säästyvät toimeentulotuet.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteeseen TAA 347/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.10.51 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 80 000 000 euroa lapsilisän ulottamiseen 17-vuotiaisiin.

20. (33.17 ja 34.06, osa) Työttömyysturva

51. (33.17.51) Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha)

Soviteltoon päivärahaan tulee määritellä 200 euron suojaosuus, jonka ylittäminen vasta vaikuttaa soviteltua päivärahaa laskettaessa. Työttömyysturvalain 4 luvun 1 §:n mukaan soviteltuun työttömyysetuuteen on oikeus osa-aikatyössä olevalla työnhakijalla, jonka työn osa-aikaisuus perustuu työnantajan aloitteesta tapahtuneeseen työajan lyhentämiseen. Soviteltoon työttömyysetuuteen on oikeus myös työnhakijalla, jonka päivittäistä tai viikoittaista työaikaa on lyhennetty lomautuksen johdosta tai jonka työnteke on estynyt toisten työntekijöiden sellaisen työtaistelutoimenpiteen takia, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa. Edelleen oikeus on myös työnhakijalla, joka on vastaanottanut enintään kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyön, sekä työnhakijalla, jolla on tuloa sivutoimisesta yritystoiminnasta tai omasta työstä.

Sovitellun työttömyysetuuden laskentatapa on tiukka, ja pienikin lisätulo johtaa työttömyyspäivärahan pienentymiseen ja sen uudelleen määrittelemiseen. Päivärahan määrittely uudelleen tuottaa paljon hallinnollista työtä ja usein myös viivyyttä kohtuuttomasti päivärahan maksamista työttömälle. Nykykäytäntö ei ole työnteekoon kannustava, vaan vaikuttaa siten, ettei työt-

töman kannata ottaa vastaan lyhytkestoista työtä siitäkään huolimatta, että olisi mahdollisuus soviteltuun päivärahaan. Työttömän työllistymisen kannalta on parempi, että pieninkin työn vastaanottaminen on taloudellisesti kannattavaa.

Työttömän soviteltuun päivärahaan tulee määritellä 200 euron suojaosuus, jota pienempiä kuukausittaisia lisätuloja ei oteta työttömyyspäivärahassa huomioon.

Edellä olevan perusteella ja lakialoitteeseen LA 29/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.20.51 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 10 000 000 euroa.

30. (33.18) Sairausvakuutus

60. (33.18.60) Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Palvelujen omavastuuosuudet ovat Suomessa jo nykyisellään kansainvälisesti vertaillen korkeita. Julkisen terveydenhuollon maksujen omavastuuosuutta tulee madaltaa lähemmäs eurooppalaista keskitasoa. Terveydenhuollon erillisille maksuille tulee luoda yksi yhtenäinen, riittävän alhainen maksukatto ja jakaa näin sairauden potilaalle aiheuttamaa taloudellista taakkaa aiempaa yhteisvastuullisemmin.

Suomessa noin 10 prosenttia väestöstä käyttää 80 prosenttia kaikista terveyspalveluista. Korkeat kustannukset vähentävät erityisesti pienituloisten ja kroonisesti sairaiden hoitoon haakeutumista. Pitkäaikaissairaat pienituloiset maksavat suurimman osan asiakasmaksuista. Sairausten toteamisen ja hoidon välisen ajan viivästyminen nostaa kokonaiskustannuksia, joten pitkällä tähtäimellä säästö saattaa muuttua lisämenoiksi.

Viime vuosina terveydenhuollon on todettu Suomessa suosivan hyvätuloisia. Esimerkiksi sairaalahoidon, Kela-korvattavien lääkkeitten ja matkakustannusten yhteenlaskettu maksukatto ylittää 1 300 euroa, joka on huomattavasti korkeampi kuin muissa Pohjoismaissa.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteeseen TAA 761/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.30.60 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 10 000 000 euroa terveydenhuollon maksukattojen yhdistämiseen.

Vaikeavammaisten henkilökohtainen avustaja-järjestelmä on ihmisoikeuskysymys. Vaikeavammaisille henkilöille se on kaikkein tärkein tukimuoto, koska vain sillä voidaan turvata rehellinen mahdollisuus tehdä omakohtaisia elämänvalintoja peruselämän toiminnoissa. Henkilökohtainen avustaja avustaa vaikeavammaisia henkilöitä asioissa, joista hän ei selviydy ilman toisen henkilön apua.

Vaikeavammaisen toimiessa itse työnantajan avustajan työ ei myöskään aiheuta investointi- ja hallinnointikustannuksia. Avustajapalvelu myös osaltaan vapauttaa varoja muista palveluista, joita ei välttämättä avustajan ansiosta enää tarvita.

Suomi on sitoutunut kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin ja Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin vammaispolitiikan linjauksiin. Suomi on hyväksynyt viime vuoden lopulla vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan kansainvälisen ihmisoikeussopimuksen. Edellä mainittuna tavoitteena on syrjinnän poistaminen, vammaisten henkilöiden täyden osallistumisen mahdollistaminen sekä vammaisnäkökulman valtavirtaistaminen kaikkialla yhteiskunnassa. Samoista lähtökohdista laadittiin vuosi sitten myös valtioneuvoston vammaispoliittinen selonteko. Vaikeavammaisia on vain 0,07 prosenttia väestöstä.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteeseen TAA 348/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.30.60 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 30 000 000 euroa vaikeavammaisten henkilökohtaisten avustajien palkkaamiseen.

Vähimmäismääräinen vanhempainpäiväraha tulee korottaa työttömän peruspäivärahan tasolle kuukausitasolla. Tarkoituksena on poistaa vanhempainpäivärahasta se ilmeinen kohtuuttomuus, että sen minimimäärä on edelleen pienempi kuin matalin työttömyyskorvaus. Aloitteessa esitetään, että äitiys- ja vanhempainpäivärahan minimimäärä nostetaan pienimmän työttömyysturvan tasolle kaikkien etuudensaajien osalta.

Nykyisen vanhempainpäivärahan minimimäärä on 15,20 euroa päivässä, ja sitä maksetaan kuudelta päivältä viikossa. Ilman lapsikorotuksia maksettu täysi työmarkkinatuki tai vastaavasti työttömän peruspäiväraha on 23,91 euroa päivältä, ja sitä maksetaan viideltä päivältä viikossa. Jotta äitiyspäiväraha olisi kuukausitasolla vastaavan suuruinen, sen tulisi olla 20,66 euroa.

Työttömyyspäivärahan on laskettu riittävän perustoimeentuloksi, joten ei voi ajatella, että vähemmällä korvauksella tulisi toimeen. Äideistä viidesosa saa minimipäivärahaa ja noin neljäsosalla päiväraha on pienempi kuin työttömän peruspäiväraha. Äitiyspäivärahan pienuutta perustellaan lapsilisän tuomalla kompensatiolla. Tosiasiallisesti lapsilisä ei riitä kattamaan lapsesta aiheutuvia kuluja, joten 15,20 euron suuruinen minimiäitiys- ja vanhempainpäiväraha ei ole kohtuullinen.

Edellä olevan perusteella ja lakialoitteeseen LA 63/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.30.60 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 44 000 000 euroa minimivanhempainrahan korottamiseksi.

40. (33.16, 19, 20 ja 28, osa) Eläkkeet

Eläkkeiden erilliset indeksijärjestelmät on yhdistettävä. Uuden indeksijärjestelmän tulee seurata nykyistä paremmin yleistä ansiotasokehitystä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että luvun perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ns. taitetun indeksin määrätymisperusteiden tarkistamiseksi vastaamaan nykyistä paremmin yleistä palkkakehitystä.

56. (33.28.60) Pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuki (arviomääräraha)

Suomeen jäi laman jälkeisenä runsaan kymmenen vuoden aikana vaikeasti työllistettävien ikääntyvien pitkäaikaistyöttömien suuri joukko. Työttömyyden kovan ytimen, jopa 50 000—60 000 iäkkään pitkäaikaistyöttömän, on lähes mahdotonta työllistyä avoimilla työmarkkinoilla. Kuitenkin nämä henkilöt ovat työttömien työnhakijoiden joukossa, jolloin he ovat veloitettuja aktiivisesti etsimään työtä ilman todellista työkykyä tai työpaikan mahdollisuutta.

Laki eräiden pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuesta (39/2005) tuli voimaan 1. päivänä toukokuuta 2005. Lain perusteella vuonna 1941—1947 syntyneelle erityisen pitkään työttömänä olleelle henkilölle on turvattu kertatakkaisuna pysyvä toimeentulo eläketukena ennen vanhuuseläkettä. Lain mukaisen tuen myöntämisedellytysten tulkinnasta on kuitenkin aiheutunut ongelmatilanteita, jotka jättävät edelleen osan vuonna 1941—1947 syntyneistä yli 10 vuotta työttömänä olleista työttömistä eläketuen ulottumattomiin.

Lakia on tältä osin selkeytettävä ja tuen myöntämisedellytyksiä laajennettava. Tämä toisi pitkäaikaistyöttömien eläketuen piiriin arviolta n. 1 000 henkilöä, jotka ovat olleet yli 10 vuotta työttöminä ja ovat nyt yli 60-vuotiaita. Lisäksi olisi otettava lain piiriin vuosina 1948—1950 syntyneet pitkäaikaisesti työttömät henkilöt. Tämä olisi inhimillistä kohtelua henkilöille, joilla ei ole tosiasiallista työllistymismahdollisuutta.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 718/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.40.56 otetaan budjettiperusteisena lisäyksenä 3 000 000

euroa pitkäaikaistyöttömien eläketuen laajentamiseen

60. (33.06, osa, 32 ja 33, osa) Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

Vanhustenhoidon laajuuteen ja laatuun on kiinnitetty erityisen paljon huomiota. Asia on vakava eikä sen korjaamista pidä lykätä.

Lasten köyhyyden lisääntyminen on hälyttävää. Lapsiperheiden asema tulonjaossa on heikentynyt, mutta kehitys on ollut hyvin erilaista lapsiperheiden välillä. Heikointa tulokehitys on ollut yksinhuoltajilla sekä monilapsisissa perheissä ja perheissä, joissa on alle kolmivuotias lapsi. Köyhyysrajan alittaneiden lapsiperheiden määrä kasvoi vuodesta 1990 vuoteen 2003 yli kaksinkertaiseksi 28 000 perheestä 63 000 perheeseen. 120 000 lasta elää kotitalouksissa, joiden tulot jäävät alle EU:n köyhyysrajan 750 euroa kuukaudessa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että luvun 33.60 perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee vanhusten hoidon laadun ja riittävät palvelut turvaavan lain ja osoittaa sen toteuttamiseen riittävän rahoituksen.

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee esityksen toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta siten, että lapsilisä laskettaisiin etuoikeutetuksi tuloksi eikä näin vähentäisi toimeentulotuen määrää.

30. (33.32.30) Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille esitetään lisäyksenä 450 miljoonaa euroa, josta 40 miljoonaa euroa suunnataan omaishoidon kehittämiseen, 65 miljoonaa euroa lisähenkilökunnan palkkaamiseen vanhustenhuoltoon, 80 miljoonaa euroa, jotta lapsilisää ei

jatkossa oteta huomioon toimeentulotukea laskettaessa, ja 2 miljoonaa euroa perhehoitajien etuuksien parantamiseen alla olevien perustelujen mukaisesti.

Väestön ikääntymisen aiheuttamaan hoivapalveluiden lisääntyvään kysyntään tulee vastata kehittämällä voimakkaasti omaishoitoa. Omaishoito on taloudellinen tapa tuottaa hyvinvointia kotihoidossa. Omaishoidossa hyödynnetään ihmisen luontaisia, rakkaita lähiverkostoja, mikä jo sinänsä tuo lisäarvoa tuotettuun hoivaan. Kotona tapahtuva hoitotyö on usein inhimillisempää kuin laitoshoido, ja usein se on myös ikääntyneiden oma tahto.

Suomessa on arviolta 300 000 omaishoitaajaa, ja heistä vain hiukan yli 31 000 saa kunnallista omaishoidon tukea. Omaishoitoa koskevien sosiaalihuoltolain säännösten henki ei näin ollen kunnissa toteudu. Omaishoitoa määrittelevien säännösten mukaan omaishoitoa on tuettava sekä taloudellisesti että palvelujen avulla.

Kunnissa vallitsee nykyisin kirjava käytäntö siinä, kuka on oikeutettu saamaan omaishoidon tukea. Kunnissa ei ole osattu varata riittäviä määrärahoja tähän tarkoitukseen, minkä vuoksi rahat usein loppuvat jo puolessa välissä vuotta eikä uusia sopimuksia voida tehdä. Näin omaishoidon tuen saaminen on monessa tapauksessa sattumanvaraista, koska sitä ei ole määritelty subjektiiviseksi oikeudeksi.

Omaishoidon tuen saajien määrää tulee määrätietoisesti kasvattaa, ja mahdollisuus omaishoidon tukeen tulee taata jokaiselle kriteerit täyttävälle henkilölle. Lisäksi vapaapäiviä tulisi olla vähintään yksi päivä jokaista viikkoa kohti. Näin voidaan paremmin turvata omaishoitajien fyysinen ja henkinen jaksaminen. Nyt voimassa oleva, omaishoitajille kuuluva etu kolmesta vapaapäivästä kuukaudessa ei ole riittävä.

Kunnallisessa vanhusten laitoshuollossa henkilöstön lukumäärä on vähentynyt viidentoista viime vuoden aikana. Samalla hoidettavien vanhusten kunto on heikentynyt. Sosiaali- ja terveysministeriö antoi laatusuosituksen vanhustenhuoltoon vuonna 2001. Tuolloin tehdyn arvioon mukaan vanhustenhuollon kuntoon saattaminen vaatii 4 000 työntekijän palkkaamista.

Suomen vanhustenhuollossa sinnitellään puolella Ruotsin henkilökunnasta. Vanhusten laitoshoidon laatusuosituksen tavoitetaso on 0,8 hoitajaa vanhusta kohden, mistä jäädyään pahimmillaan käytännössä puoleen. Hoitajien puutetta korvataan tutkijoiden arvion mukaan lääkkeillä. Masennus- ja rauhoittavia lääkkeitä määrätään jopa 98 prosentille vanhuksista, kolme kertaa muita Pohjoismaita enemmän.

Henkilöstön alimiehitys heikentää hoidon tasoa ja koettelee hoitajien jaksamista. Työterveyslaitoksen kesällä julkaistun tutkimuksen mukaan kunta-alan sairauspoissaolot kääntyivät toissa vuonna selvään nousuun, ja nousu jatkuu edelleen. Nousu on ollut erityisen jyrkkä sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden kohdalla. Tämän vuosikymmenen alkupuolen aikana on menetetty sairauspoissaoloina jo 24 000 työvuotta sairastamisiin. Vanhusten ihmisarvoinen ja yksilöllä kunnioittava hoiva on yhteisömme sivistyksen mittari.

Lapsiperheiden saamat perhepoliittiset tulonsiirrot kotitaloutta kohden ovat reaalisesti laskeneet noin 10 prosenttia vuodesta 1990. Lapsilisään, vanhempainpäivärahan minimiin ja eräisiin muihin tukiin tehty pienet korotukset eivät ole olleet riittäviä paikkaamaan köyhien ja köyhtymisvaarassa olevien lapsiperheiden taloutta. Perheiden ja työmarkkinoiden samanaikainen epävakautuminen on lisännyt hyvinvointivaltion antaman turvan ja toimeentulon merkitystä ja tarvetta.

Toimeentulotuesta annettua lakia tulee muuttaa siten, ettei lapsilisää jatkossa oteta huomioon toimeentulotukea laskettaessa. Toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n mukaan toimeentulotuen suuruuteen vaikuttavia tuloja ovat kyseisen henkilön ja perheenjäsenten kaikki käytettävissä olevat tulot. Niin sanottuja etuoikeutettuja tuloja ei oteta huomioon tukea laskettaessa. Lapsilisä ei kuulu näiden joukkoon, vaan se otetaan tukilaskelmassa huomioon vähentävänä tulona. Tämän vuoksi vähävaraisimpien lapsiperheiden taloudellisen tilanteen parantamiseksi lapsilisä muutetaan etuoikeutetuksi tuloksi. Kustannukset ovat vuositasolla noin 80 miljoonaa euroa.

Perhehoitolain (312/1992) mukaisen toimeksiantosopimuksen perusteella kodissaan alle yksivuotiaalle lapselle perhehoitoa antavalle henkilölle tulisi antaa oikeus vanhempainpäivärahaan. Lisäksi alle 3-vuotiaasta sijoitettua lasta hoitavalle perhehoitajalle tulisi antaa oikeus kotihoitoon tukeen. Näiden esitysten tavoitteena on lisätä sijaisvanhempain toimimisen kannustavuutta ja vähentää lasten hoitamista laitoksissa.

Sijaisperheistä on pulaa, ja samaan aikaan yhä pienempien lasten tarve pitkäaikaiseen perhehoitoon on kasvanut. Sijaisvanhempain ovat keskimäärin 50-vuotiaita. Noin kolmannes perhehoitajista jääkin eläkkeelle seuraavien viiden vuoden aikana. Sijaisperheitä tarvitaan pikaisesti lisää, ja niiden saaminen on mahdollista vain parantamalla vaativaa hoitotyötä tekevien sijaisvanhempien asemaa, arvostusta ja palkkaa. On arvioitu, että laitoshoidon maksaa kolmessa päivässä saman verran kuin perhehoito kuukaudessa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että momentille 33.60.30 otetaan lisäyksenä 450 000 000 euroa sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksien budjettiperusteiseen korottamiseen.

38. (33.32.37) Valtionavustus sairaanhoitopiirien kuntayhtymille lasten ja nuorten psykiatriasta hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntien mielenterveyspalveluiden kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)

Lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon resurssit ovat edelleen riittämättömät. Alaikäisten potilaiden määrä psykiatrisessa sairaanhoidossa kaksinkertaistui kymmenessä vuodessa vuoteen 2005 mennessä. Tämänkin jälkeen tarve on pysynyt samalla korkealla tasolla. Samassa ajassa myös syvenevistä ongelmista kertova pakkokeinojen käyttö jopa nelinkertaistui. Masennuksen lisääntyminen nuorten keskuudessa on myös merkittävää, sillä jo joka viides nuori kärsii masennuksen oireista. Vuodesta 2001 voimassa ol-

lutta hoitotakuuta ei pystytty täyttämään, vaan hoitojonot ovat edelleen ongelma koko maassa.

Eduskunta kirjasi vuosille 2000—2007 erillisen vuosittaisen määrärahan lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen järjestämiseen. Vuoden 2008 budjetista on jälleen jätetty pois tämä määräraha, jonka tarpeellisuus on kiistaton. Lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta säästämisen on kohtalokasta, sen seurauksena entistä useampi alaikäinen jää vaille tarvitsemaansa apua, ja ongelmat kumuloituvat.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 721/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.60.38 otetaan lisäyksenä 4 000 000 euroa lasten ja nuorten psykiatrisiin palveluihin.

90. (33.92, osa) Raha-automaattiyhdistyksen avustukset

50. (33.92.50) Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arviomääräraha)

Alkoholien kulutuksen kasvu on lisännyt entisestään suuria päihdehaittoja. Yhteiskunnan kannattaa panostaa päihteiden käytön vähentämiseen, koska tähän tarkoitukseen käytetyt varat tulevat moninkertaisesti takaisin.

Liian suuri alkoholiveron alennus on kuitenkin johtanut voimakkaasti kasvaneeseen päihdeongelmaisten hoitotarpeiden kasvuun. Monet järjestöt tekevät alalla tuloksellista työtä, mutta niiden voimavarat ovat riittämättömät kasvaneisiin tarpeisiin nähden. Tarkoitusta varten on varattava lisää määrärahaa.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 187/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.90.50 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa päihdetyötä tekevien järjestöjen toiminnan tukemiseen.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLIN-
NONALA

Itämeri on yksi maailman saastuneimpia meriä. Itämeren valtioiden yhteistyöllä tulee saastuminen saada loppumaan ja vesi puhdistumaan. Suomen Itämeren suojeluohjelmaa vuodelta 2002 on tehostettava.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että pääluokan 35 perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus tehostaa viipymättä Itämeren tilan parantamiseksi välttämättömien toimenpiteiden toteuttamista.

20. (35.20, osa, 30, osa ja 70) Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen**55. (35.30.55) Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)**

Kiinteistöjen korjaus- ja energia-avustusmäärärahaa tulee lisätä vuoden 2008 talousarvioehdotuksessa. Avustusten myöntäminen perustarvustusten suunnitteluun, kuten kuntoarvioihin ja huoltokirjojen laatimisiin, vaatii resursseja.

On muistettava, että kyseistä määrärahaa käytetään mm. hissien suunnitteluun ja rakentamiseen hissittömiin taloihin, ja sen pitäisi riittää myös hissien korjauksiin. Nyt on ilmeinen vaara, ettei määräraha riitä vastaamaan hissiavustuksien kasvavaan kysyntään.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TAA 355/2007 vp viitaten ehdotan,

että momentille 35.20.55 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa kiinteistöjen korjaus- ja energia-avustuksiin.

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

Kristillisdemokraatit ovat valmiita eräiden pääomaliikkeiden tuntuvamman verottamisen avulla rahoittamaan peruspalvelujen ja heikompi-osaisten eduksi tulevia parannuksia. Ryhmä ehdottaa edelleen pörssissä noteerattujen osakkeiden myyntiin kohdistettavan 0,1 prosentin suuruisen veron käyttöönottoa.

Esitämme myös, että luovutusvoitto omaisuudesta, joka perustuu lyhytaikaiseen, alle kuuden kuukauden omistukseen, joutuisi kireämmän verotuksen kohteeksi ja voitto, joka perustuu yli kahdenkymmenen vuoden omistukseen, vastavasti lievemmän verotuksen kohteeksi (LA 76/2007 vp).

Dieselautojen käyttövoimamaksua tulisi alen-
taa 10 prosentilla kaikissa ajoneuvoluokissa. Dieseliä käyttävien autojen verotuksen alentamisella olisi hyviä vaikutuksia alue-, elinkeino- ja työllisyyspoliittisesti. Dieselautoja käytetään ennen kaikkea hyötyliikenteessä pitkien matkojen ajoihin erityisesti harvaanasutuilla seuduilla. Lisäksi ne ovat ympäristöystävällisiä ja vähäpäästöisiä, ja ne voivat käyttää myös biopolttoaineita (LA 89/2007 vp).

Tuloverolakiin sisältyvä kotitalousvähennys ei kohtelee verovelvollisia tasapuolisesti. Konkreettisenä esimerkkinä on asunnon putkiremontti, jonka työkustannuksista omakotitalon omistaja on oikeutettu vähennykseen mutta asunto-osakkaalla ei ole tätä oikeutta. Tämä epäoikeudenmukaisuus tulisi korjata niin, että asunto-osakkaan suoritukset asunto- tai kiinteistöosakeyhtiölle oikeuttaisivat kotitalousvähennykseen samoin edellytyksin kuin ne oikeuttavat vähennykseen omakotitalon omistajalle (LA 90/2007 vp).

Kristillisdemokraatit esittävät 1,6 prosentin veroa, kun kiinteistön luovutuksen kohteena on pysyvästi asumistarkoitukseen kuuluva asunto. Nykyisen varainsiirtoverolain mukaan asunto-

osakkeen omistusoikeuden luovutuksesta on suoritettava veroa 1,6 prosenttia, mutta niin sanotusta omakotitalosta 4 prosenttia. Mitään perusteita ei löydy sille, että asunto-osaketta arvopaperina ja omakotitaloa kiinteistönä verotetaan eri tavalla (LA 88/2007 vp).

Esitämme moniin asiantuntijalausuntoihin tukeutuen hallitusta korkeampaa 20 prosentin korotusta alkoholiveroon kohdentaen sen etenkin väkevien alkoholijuomien osalle. Vaikutus vähittäishintoihin olisi oluen ja viinin osalta noin 7 prosenttia ja väkevän alkoholin osalta noin 14 prosenttia. Alkoholiveron korottamista puoltavat varsinkin terveys-, sosiaali-, perhe-, työllisyys- ja liikennepoliittiset syyt. Maltillinen korotus ei ainakaan merkittävästi lisäisi matkatuomisten määrää. Korotus vähentäisi jonkin verran kulutusta, tai ainakin se rajoittaisi kulutuksen kasvua (LA 92/2007 vp). Tupakkaveroon tulee tehdä kulutusta hillitsevä 10 prosentin korotus (LA 22/2007 vp).

Esitämme virvoitusjuomaveron korottamista niin, että vero litraa kohti nousee 4,5 sentistä 7,0 senttiin. Viime vuosina on ollut paljon puhetta epäterveellisten ruokien ja juomien haitoista. Monesta koulusta virvoitusjuoma-automaatit onkin poistettu, mikä sinänsä on oikea toimenpide. Terveysviranomaiset ovat monesti kiinnittäneet huomiota sokeripitoisten virvoitusjuomien liialliseen kulutukseen. Kansalaisten kulutustottumuksiin voidaan verotuksen kautta jonkin verran vaikuttaa (LA 91/2007 vp).

Lapsiperheiden köyhyysaste on kaksinkertaistunut kymmenen viime vuoden aikana. Lähes kaikissa Euroopan maissa myönnetään lapsiperheille erilaisia vähennyksiä verotuksessa. Suomi kuuluu niihin harvoihin maihin, joissa ei ole käytössä mitään puoliso- tai lapsikohtaista verovähennystä. Kristillisdemokraatit esittävät pienituloiselle lapsen huoltajalle ansiotulovähennyksen korotusta. Puolisoista vain jompikumpi voisi saada vähennyksen verotuksessaan. Myös yksinhuoltaja saisi saman edun (LA 93/2007 vp).

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että osaston 11 perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotukset

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää toukokuuhun 2008 mennessä mahdollisuudet hyvinvointipalvelujen rahoituspohjan vahvistamiseksi palauttamalla ns. pörssiveron ja lisäämällä lyhytaikaiseen omistamiseen perustuvaa myyntivoiton verotusta.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus tekee välittömästi alkoholiveroon korotusesityksen, joka painottuu väkevien alkoholijuomien veroon.

3. Eduskunta edellyttää, että hallitus tekee esityksen tupakkaveron korottamisesta kymmenellä prosentilla.

4. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle lakiesityksen lapsen huoltajan ansiotuloverovähennyksestä, jolla tuetaan etenkin pienituloisten lapsiperheiden toimeentuloa.

5. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle lakiesityksen varainsiirtoveron muuttamiseksi niin, että vakituisen asunnon luovutuksen yhteydessä niin kiinteistön kuin asunto-osakkeenkin kohdalla maksetaan sama 1,6 prosentin varainsiirtovero.

6. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen lainmuutoksesta niin, että asunto-osakkaan suoritukset asunto- tai kiinteistöosakeyhtiölle oikeuttaisivat kotitalousvähennykseen samoin edellytyksin kuin ne oikeuttavat vähennykseen omakotitalon omistajalle.

7. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle lakiesityksen dieselautojen käyttövoimamaksun alentamiseksi kymmenellä prosentilla kaikissa ajoneuvoluokissa.

Vastalause 3 /kd

VaVM 25/2007 vp — HE 62/2007 vp, HE 157/2007 vp

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2007

Bjarne Kallis /kd